

Aftenposten

Morgenutgave. Fredag 18. januar 1991. Uke 3. Nr. 29. 132. årg. Kr. 8,00. Fly/ekspr.: Vest-/Midt-Norge kr. 9,00. Nord-Norge kr. 10,00

KONG OLAV ER DØD

Hans Majestet kong Olav V er død. Kongen sovnet stille inn på Kongsseteren klokken 22.20 torsdag kveld, 87 år gammel.

Kong Olav døde etter at han ble rammet av et hjerteinfarkt som utviklet seg til en betydelig hjertesvikt.

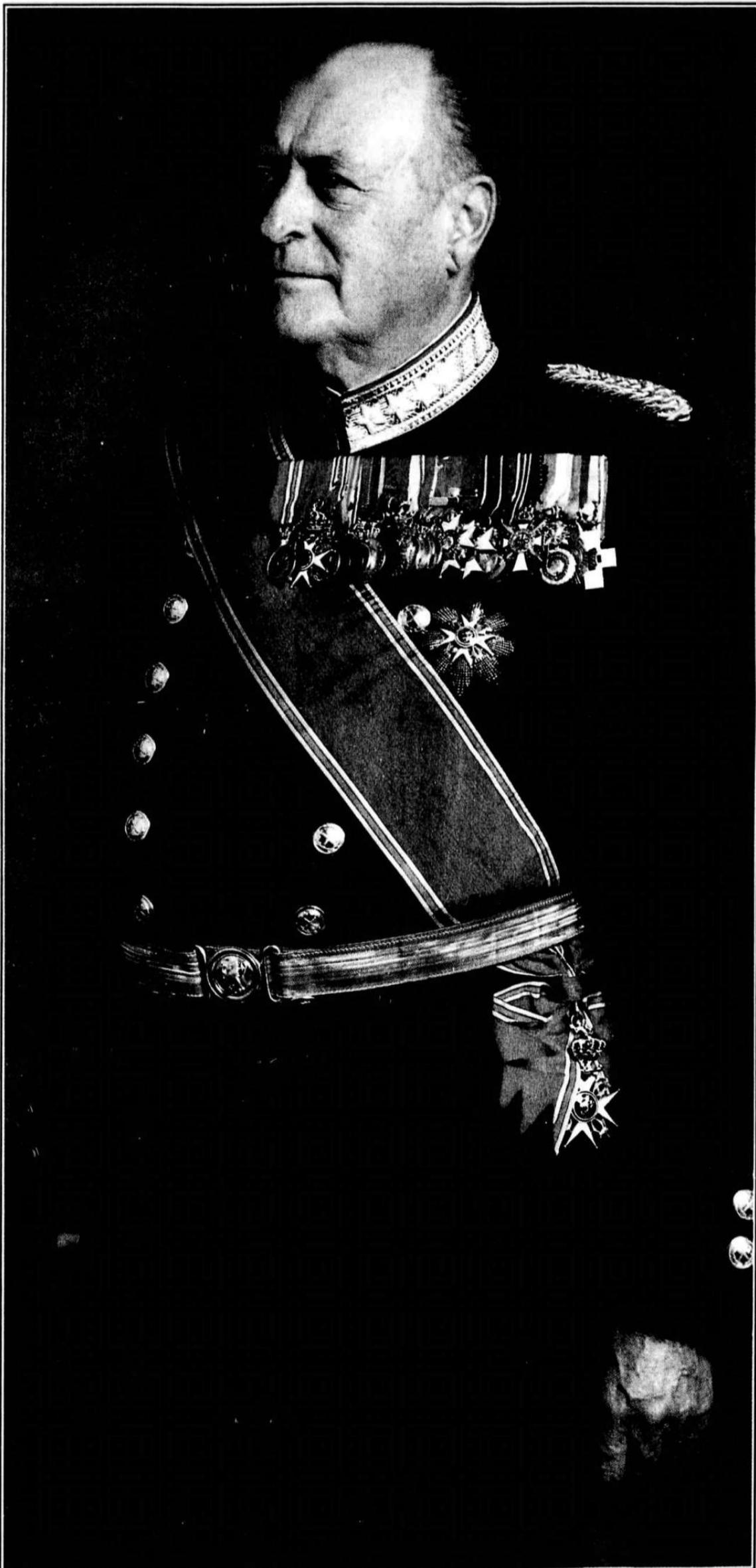
I statsråd på Slottet ved midnatt meddelte kong Harald at hans kjære far var avgått ved døden og at han i kraft av Grunnloven hadde tiltrådt Regjeringen.

Kong Harald har antatt samme valgsprog som sin far og farfar: «Alt for Norge».

Kong Harald V

Kronprins Harald etterfølger sin far som konge i Norge. Han blir den femte Harald i kongerekken. Kronprinsesse Sonja er nå dronning.

«Alt for Norge»

KONGEN er død. Mange opplever dette som å miste en i familien, en nær venn, et fast holdpunkt i en omskiftelig tid. Kong Olav, og for det kronprins Olav, var en del av vår tilværelse.

Kong Olavs liv favnnet over det meste av vårt stormfylte århundre. I løpet av hans tid ble nesten alt annledes. Han gjennomlevet to verdenskriger, utallige kriser, tekniske forandringer og omveltninger som definitivt forandret livet på Jorden og denne klodens liv.

Folkekongens livsløp står som en regnbue over tidsalderen. Han kom til verden da århundret var ung, og han gikk bort like før det ebbet ut. Han var sønn av en dansk prins og sjøoffiser. At han ble konge av Norge, er nesten et eventyr. I 1903 ville dette vært den minst sannsynlige av spådommene om guttens fremtid.

I tilbakeblikk blir begivenhetene i 1905 nærmest skjebnebestemte. Da dramaet i unionsoppløsningen utfoldet seg, visste ingen hva det kunne føre til. Kombinasjonen av de ledende skikkelsene som kom frem på arenaen, tilfeldigheter og bevisste handlinger ga oss 7. juni, avverget

krig med Sverige og bragte en delegasjon til København for å tilby prins Carl Norges trone.

Vår kjære konge som nå er gått bort, var gutten i hvitt på sin fars arm en grå dag senhøstes i 1905, møtt på kaien i Kristiania av statsminister Christian Michelsen og hilst velkommen av en hovedstad i snedrev. Vårt nye, selvvalgte kongehus, var en ung familie, tre mennesker som gikk inn i denne unge nasjons liv og ble en del av dens skjebne. Med Kongens død tar en epoke slutt. Vi står ved et tidehverv.

SELV om han kom til oss utenfra, med dansk far og britisk mor, ble prinsen så norsk at det ville ikke falle noen inn å antyde noe annet. Arven, karakteren og oppdragelsen gjorde ham til et kongemne ingen kunne vite at den lille prinsen på to år hadde i seg da han kom. Ved hans bortgang gjelder vår takknemlighet både vår avholdte konge og den lykke vi hadde i 1905. Meget kunne ha artet seg annerledes.

Et langt liv i trofasthet, plikttskap og hardt arbeide er slutt. I avgjørende øyeblikk var vår konge større enn vi kunne håpe, han var både

som kronprins og konge en fører med de lederegenskaper vi tror at slike skikkelsene har, men som mange av dem savner.

SLIK ble kong Olav mer enn en konge. Vi kalte ham folkekongen. Han evnet å møte og tolke sitt folk, men hans vesen og væremåte var aristokratens. På en forunderlig måte ble prinsen fra århundreskiften en moderne konge som forenede fortidens forutsetninger med nattidens demokratiske adferd og spilleregler. Hans ferd er et eksempel, utkristallisert i valgsproget «Alt for Norge», så enkelt at alle kan forstå det, så krevende at det er nesten uoverkommelig å leve opp til det.

Kong Olav ble så gammel at han var blitt en institusjon. Kull etter kull av skolebarn har marsjert forbi ham på slottsbalkongen 17. mai, og har derefter sett sine barn og barnebarn gjøre det samme. Kongen har stått der oppe og smilt og hilst så lenge at synet av ham for lengst er blitt en selvfølge.

Han kjente oss, og vi kjente ham. Altid forberedt, alltid presis og altid full av interesse reiste han utrettelig over hele landet, kastet glans over begevninger, spredte glede og samlet

Foto: RUDE

inntrykk. Når han fra tid til annen kom med forsiktige kommentarer, var det en klok manns råd. Full av

omtanke ga han oss ofte ord til ettertanke, og endte med å bli sine rådgiveres rådgiver ved Kongens bord i

statsråd. Kong Olav viste i praksis at også en konstitusjonell monark kan ha betydelig innflydelse, i kraft av sin personlighet.

PRINSEN på farens arm i 1905 var mannen ved farens side mot en sølvblek bjerkestamme i 1940 og Kronprinsen i åpen bil gjennom hovedstaden 13. mai 1945. Han var unggutten i Holmenkollrennet, Kongen som tok trikken under oljekrisen og monarken som ba om forståelse for våre nye landsmenn, innvandrerne. Han var statsoverhodet vi var stolte av når han representerer Norge, han var KONGEN, som aldri sparte seg og som helt til det siste hadde et arbeidsprogram få kunne gjøre ham etter.

Et samlet folk bøyde hodet i sorg og takknemlighet ved kong Olavs bortgang. Tankene går til hans nærmeste familie, som i en tung og vanskelig tid påtar seg store og krevende oppgaver. Som fellesskap samles vi nå rundt vårt kongehus, som trenger vår støtte. Som nasjon har vi en arv fra kong Olav og hans far, en forpliktelse og en oppfordring til hver og én: «Alt for Norge». Vi kan hedre vår folkekjære konges minne ved å forsøke å følge hans eksempel.

Kong Harald og Regjeringen på slottet etter det ekstraordinære statsråd ved midnatt.

Kong Harald tiltirer Regjeringen

Regjeringen ble samlet i statsråd klokken 24.00. Kong Harald meddelede statsrådet følgende:

«Det er min plikt å meddele statsrådet at min kjære far, Hans Majestet Kong Olav den Ves avgått ved døden den 17. januar 1991 klokken 22.20, og at jeg som Norges konge i kraft av Grunnloven har tiltrådt Regjeringen.

Jeg vil føre navnet Harald V og antar samme valgspråk

som min far og bestefar valgte: «Alt for Norge.»

Majesteten meddelede også regjeringsmedlemmene at han ville komme med en kungsgjøring til den norske folk via NRK.

Efter det Aftenposten forstår vil Kong Harald V kungsgjøre hoffsgøring. Da Kong Haakon døde i 1957 var det hoffsgøring i ett år.

Klokken 12 idag fires splittflaggene på halv stang og det

skytes kongesalutt - 21 skudd fra landets festninger. Det avholder spesielle seremonier ved Akershus kommandantskap, Bergenshus kommandantskap, Trondhjem kommandantskap, Fredriksten kommandantskap, Harstad sjøforsvarsdistrikt, Haakonsvern orlogsstasjon, Bergen; Karljohansvern orlogsstasjon, Horten; Oscarsborg orlogsstasjon, Sørlandets sjøforsvarsdistrikt, og Vardøhus festning.

Alle nasjonale og allierte militærøvelser i og utenfor norsk territorium vil bli innstillet i 48 timer etter bekjentgjørelsen om Kongens død.

Ved de fleste norske utenriksstasjoner blir det lagt ut kondolansepakter. Eksponeringskjell Colding sier

at de norske utenriksstasjonene

allerede ved midnatt var blitt varslet om Kong Olavs bortgang, og at de skal flagge på halv stang.

Stortinget avlyser all sin møtevirksomhet til etter begravelsen. Kong Harald V skal ifølge Grunnlovens paragraf nr. avlegges ed for Stortinget snarest mulig. Det blir trolig i neste uke. Stortingets presidentsskap møtes idag kl. 10.00.

Den tredje av statsmaktene, Høyesterett, skal idag ha en minnehøytidelighet i forbindelse med Kong Olavs bortgang.

Statsministerens minneord

Hans Majestet Kong Olav V er død. Hans navn gjenkalles for oss vårt eget århundre, nasjonens liv i hverdag og høytid, Norges skjebne og feststunder, kamp og seier. En ufaatelig lang arbeidsdag i folket tjenestes over.

Kong Olav var 2 år gammel da den nye kongefamilien i 1905 kom til Norge for å stå i spissen for et fritt og selvstendig land. Mange av oss var kanske for oss Halfdan Strøms maleri av Kong Haakon med den lille gutten på armen som en vinterdag i november 1905 på «Heimdal» dekk ble hilst velkommen av statsminister Christian Michelsen.

Kong Olav samlet i seg hele vår nyere historie - landets frihet, og forsvarer for friheten. Intet var rikligere enn at noen av hans siste, inspirerende men anstrengende embedsplikter ble knyttet til 50-årsminnet for de dramatiske begivenhetene i 1940: Beslutningen om å ta kampen opp mot overfallet, den utsokte motstandslinjen. Vi ser ham

for oss da han 9. april lå

inspirerte sine tropper på Akershus - etter hans ordre ikke i paradeuniformer

men i kampstyr. Og vi husker hans formaning! Aldri mer!

Vi ser ham for oss på Oscarsborg, i Elverum, i Nybergsund, på Midtskogen og i Narvik. Slik vår Konge var.

Kong Olavs liv og gjerning var en sammenhengende og mye bekrefte på folket kloke valg i 1905. Vi ser ham som kronprins sammen med sin far foran

de lyse bjerkestammene ved Molde i apriliddagene 1940. Vi ser ham dra i landflyktighet for å fortsette kampen, som norsk forsvarsstsjef ute. Vi ser ham vendt tilbake i det jubilende maidagene 1945.

Vi er stolte og takknemlige for den måten kong Olav altid representerte Norge på, under sine offisielle besøk i utlandet eller som vert ved statsbesøk her hjemme. Hans krav om at bare det beste er godt nok, stilte han også altid til seg selv. Han var til det ytterste samvittighetsfull.

Klokspark

Han utøvet kongegjerningen med klokspark og pliktforståelse. Med sin sikre form, forenet med vennlighet og verdighet, stod han som samlingsmerke for folket vår demokratiske styreform. Ved sin person ble han symbolen på nasjonens enhet og uavhengighet.

Kong Olav var kogningsrik og arbeidsglad.

Han levet med i alle sider av norsk samfunnsliv, i arbeide og idrett og kulturutvikling. Han var en fremragende ambassadør for norsk næringsliv ute. Han besøkte utrettelig alle deler

av sitt eget land. Gjennom møter med tusener av nordmenn ble det skapt en enestående kontakt mellom konge og folk. I sine nyttårs-taler tok han opp moralske og sosiale spørsmål på en måte som talte til hjertelaget og selvsrespekten hos hans landsmenn.

Fremfor alt var han et levende menneske som tok aktivt del i de gleder og sørger som livet

gir. Smil og menneskelig varme var hans personlige kjeneteign.

Før en som har sittet ved Kongens rådsbord har det vært inspirerende å se med hvilken interesse, pliktifelse og saknunskap kong Olav utførte sitt oppdrag. Han var sterkt oppatt av alle aktuelle samfunnssporstål, og la ofte for dagen historiske kunnskaper som også i hoy grad kom medlemmer av Regjeringen til nytte.

Märtha

Vi minnes idag også vår folkekjære kronprinsesse Märtha, som falt bort allerede før kongen kunne ta fatt på kongegjerningen. Dette medførte at han måtte utøve sin gjerning som konge uten henne som stod ham så nært og i mange år hadde vært hans trofaste støtte. I dette siste året har vi alle fulgt kong Olavs sykdom og vi har igjen opplevet hans sterke vilje og pågangsmot.

Våre tanker går idag til den kongelige familie. Vi tar del i deres sorg og vet at minnene likevel skal lyse og gi kraft i dagene som kommer. Vi hilser Norges nye konge, Harald V, og dronning Sonja. Vi vet at det er med stor ansvarsfølelse de går til sine nye oppgaver. Det norske folk vil ta imot dem med tilstil og kjærlighet, i forvissningen om at kongehusets tradisjoner vil bli fort videre, til gavn og for folk og fedreland.

Gro Harlem Brundtland

Kongen sovnet stille inn

Hans Majestet Kong Olav døde igår kveld klokken 22.20. Tidligere på kvelden ble han rammet av et hjerteinfarkt med et påfølgende betydelig hjertesvikt. Kong Olav sovnet stille inn på Kongsseteren. Helt frem til det siste var Kongen ved bevissthet.

Kongen har siden jul oppholdt seg på Kongsseteren og ble igår kveid behandlet der av sine leger, professor dr. med. Erling K. Brodwall, overlege dr. med. Halfdan Ihlen og professor Rolf Nyberg-Hansen. Det er ukjent når Kongen ble rammet av hjerteinfarkten.

Statsminister Gro Harlem Brundtland ble varslet om Kongens sykdom klokken 21.30 og ble fortolpende orientert om hans situasjon.

Klokken 22.00 ble det sendt ut en legebulletin. Her het det at situasjonen for Kongen var svært alvorlig. Bare 20 minutter senere sovnet Kongen stille inn.

Ble tilkalt

Davarende kronprins Harald ble tilkalt til Kongsseteren straks kong Olav ble dørligere. Også prinsesse Ragnhild fra Lorentzen og prinsesse Astrid fra Færøyene var tilstede da kong Olav døde. Prinsesse Ragnhild bodde sammen med kong Olav på Kongsseteren,

mens prinsesse Astrid ble tilkalt.

Kong Harald dro direkte fra Kongsseteren til Slottet dit han ankom klokken 23.50. Ti minutter senere ledet han ekstraordinært statsråd på Slottet.

Kronprins Haakon Magnus var i Oslo igår kveld, men Slottet hadde ingen informasjoner om hvor han befant seg, eller om han hadde vært på Kongsseteren da kong Olav døde.

På vei hjem

Både dronning Sonja og prinsesse Martha Louise er ventet til Norge i løpet av formiddagen. Begge oppholdt seg i utlandet da nyheten om Kongens død nådde dem.

Dronning Sonja ble varslet sent igår kveld. Hun var på et treukers opphold som startet 6. januar, i syd Frankrike. Hun er ventet hjem i løpet av formiddagen. Det var sent igår kveld ikke bestemt hvordan hun raskest mulig skulle reise

*Bildet over:
Far en time
var gått etter
budskapet
om Kongens
bortgang var
200 – 300
mennesker
samlet
utenfor
Slottet i Oslo.
Efterhvert
kom flere til.
En og en gikk
de bort til
skilderhuset
og satte
hvert sitt
stearinlys
ned i scenen.*

Båren til Slottet

Kong Olavs båre vil bli ført til Slottet i løpet av dagen. Tidspunktet var inntatt ikke fastsatt. Kabinettsekretær Magne Hagen opplyser at kong Olav Vs kiste vil bli stående foran alteret i Slottskapellet. Som ved kong Haakon VIIIs bortgang, vil det være adgang for publikum til å gi sin siste hilsen ved å defilere forbi kisten i Slottskapellet.

Til statsråd

De fleste statsrådene kom til statsministerens kontor før de dro til statsrådet på Slottet. Der ble de også orientert om den formelle prosedyren i forbindelse med Kongens dødfall. Ambassador Sverre Gjellum i Utenriksdepartementet var blant dem som orienterte regjeringsmedlemmene. Gjellum sier til Aftenposten at det er viktig at kronprinsregjeringen raskt kunngjør for statsrådet at hans far er død og at han har overtatt som konge.

Edsavleggelsen

Det var inntatt – da Aftenposten gikk i trykket – ennå ikke

avklart når den nye konges edsavleggelse vil finne sted i Stortinget. Det blir enten imorgon eller mandag, ifikk Aftenposten inntatt opplyst fra Stortingets kontor. I dette stortingsmøte vil statspresidenten gi Stortinget en meddelelse om at Kongen er død. Kongen vil så avgjøre ed etter Grunnlovens paragraf 9.

Derefter vil statspresidenten holde sin minnetales for derefter å hilse den nye kongen.

Det blir imidlertid idag et møte i Stortingets presidentskap. Stortinget vil ikke ha vanlige møter før bisettelsen.

Statsminister Gro Harlem Brundtland ønsket igår kveld ikke å gi noen umiddelbare kommentarer til pressen før hun sendte ut sin offisielle erklæring.

– Det er endel av Norges historien som forsvinner. Jeg møtte kong Olav hver tirsdag og det var en opplevelse å snakke med ham fordi han var en så tvers igjennom varm og menneskelig person, sa utenriksminister Thorvald Stoltenberg da han ankom Regjeringskvartalet rett før midnatt.

Et samlingspunkt

– Det er en dyp sorg som fyller meg med dette budskap om at Hans Majestet Kong Olav er død, sier partileder i Høyre, Jan P. Syse.

– Han var et samlingspunkt for hele det norske folk. I min minn som statsminister fikk jeg anledning til å lære hvilket stort menneske han var, sier Syse.

Viljesterk kamp mot sykdommen

Hans Majestet Kong Olav V ble syk tidlig på sommeren ifjor. Den 87 år gamle monark kjempet fra første stund en viljesterk kamp mot sykdommen. Til siste slutt var han familiens samlingspunkt.

Det var 29. mai i år at kong Olav ble alvorlig syk og innlagt på medisinsk avdeling B på Rikshospitalet. Diagnosene var betennelse i hjerteposen. Det ble understreket av sjeflege Egil Gjone at det ikke var en alvorlig sykdom, og at den kan lege seg selv, men at betennelsen kan være smertefull.

1. juni het det i en legebulletin fra Rikshospitalet at Kongen var feberfri og på bedringens veg. Professor Erling K. Brodwall og overlege Kolbjørn Forfang mente det likevel var tilrådelig med fortsatt observasjon på sykehuset.

Dagen etter ble det meldt at situasjonen var meget tilfredsstillende og at betennelsen var på tilbakagegang. Men samme kveld fikk Kongen hjerneslag og ble lammet i venstre side. Hjerneslaget skyldtes en tilstopping av en blodåre i høyre side av hjernen. Men han var ved bevissthet. Og det var fullt mulig å kommunisere med ham. Et par dager senere ble han også rammet av lungebetennelse og situasjonen ble betegnet som utrygg.

Men allerede få dager senere var det klart at det gikk den riktige veien med Kongens helse. Lungebetennelsen var så godt som leget og lammelmannen var gått tilbake.

Ett av de siste offentlige bildene av kong Olav, tatt på Bygdø kongsgård isommer. Han bodde her hele sommeren sammen med sin kjære hund «Troll».

Bildet over: Kong Olav på vei inn i Holmenkollen kapell 1. juledag. Ved god hjelp av kronprins Harald kunne han følge tradisjonen med kirkebesøk på høytdagen. (Foto: Erik Berglund)

Bildet til venstre: Kong Olav sammen med sin svoger prins Carl Bernadotte under prinsens 80-årsfest i Oslo lørdag 12 januar. Dette ble et av de siste arrangementer Kongen deltok i. (Foto: NTB)

På kong Edwards fang

DEN norske folkekongens far var dansk prins og hans mor britisk prinsesse. Prins Carl og prinsesse Mauds eneste barn ble født i Appleton House i Norfolk i England. Huset fikk de i bryllupsdagen av kong Edward VII og dronning Alexandra, den nyfødtes morsfar og mormor. 2. juli 1903 kom den lille prinsen til verden, og bildet til venstre er tatt den sommeren, et av de aller første bildene av Olav.

Hvor nært vårt eget kongehus er beslektet med de europeiske kan man få et inntrykk av når man vet hvem som var faddere ved dåpen som fant sted i Sandringham kirke 11. august 1903. Hans mormor dronning Alexandra, født dansk prinsesse, bar lille Alexander Edward Christian Frederik, slik kong Olavs depegnavn var. Faddere føvrig var kong Edward VII, prinsen av Wales – senere kong Georg V. Olavs farfar og farmor kronprins Frederik (senere kong Frederik VIII) og svensk/norske Louise. Olavs oldefar, kong Christian IX av Danmark var også fadder. Han ble kalt «Europas svigerfar» bl.a. fordi hans datter Dagmar giftet seg med tsar Alexander III og Alexandra med tronfolgeren Edward av England.

Kong Olav hadde mektige og en lang rekke kjente aner i de gamle europeiske fyresthus. Kong George III av Storbritannia og tyskføde dronning Charlotte Sophie var hans tipp-toppideforeldre på morsiden, kong Carl Johan og dronning Desirée av Sverige-Norge på farssiden.

Olavs oldeforeldre på morsiden var dronning Victoria og hennes tyske prinsgemal Albert.

Da prins Carl av Danmark i 1905 mottok valget som Norges konge etter folkeavstemningen, tok han navnet Haakon, og bestemte samtidig at hans sønn skulle bære et annet, tradisjonsrikt norsk kongenavn — Olav. Sprogforskere mener at Olav er avledet av det eldgamle felles-nordiske ANU som betyr «stamfar» eller «en av forfedrene». Kong Olav kunne trekke sine aner helt tilbake til Harald Hårfagre og hans nærmeste historisk sikre forfedre. Det er 34 ledd fra Harald Hårfagre til Olav V.

— Det er en mann — ved siden av min far — som står for meg i et spesielt skjær fra mine første barneår, og det er min bestefar kong Edward. Så altfor mange ganger var det ikke jeg fikk se ham — jeg var jo bare syv år da han døde. Men når han var tilstede, sto det liksom et vær av fest og glede om ham, fortalte kong Olav i boken «Kongen ser tilbake», som ble utgitt i 1972. Edward var født i 1841, men overtok ikke Englands trone før i 1901 da hans mektige mor Victoria døde.

Valgsprog:

ALT FOR NORGE!

Olav kom til Norge 25. november i 1905. På sin fars arm ble han båret iland på norsk jord, og en hel nasjon var beredt til å hilse den nye kongefamilien hjertelig velkommen. «— Mitt liv vil jeg hellige Norges vel, og det er min hustrus og mitt inderlige ønske at det folk som har valgt oss, ved enig samarbeide med oss vil strebe mot store mål, og med full forståelse kan jeg da som mitt valgsprog ta: «Alt for Norge!» Dette sa kong Haakon VII til depasjonen fra Stortingset som 20. november 1905 kalte ham til Norges konge.

20. januar 1958 sa kong Olav i Stortingset: «— Jeg vil med Guds hjelp alltid søker å gjøre disse mine fars ord til mine egne, og det er i denne ånd også jeg for mitt høye kall har tatt som mitt valgsprog: «Alt for Norge». Den 13. november 1905 valgte

DEN lille prins tilbrakte størparten av sin aller tidligste barndom i København, hvor den unge, lykkelige familie bodde i «Kong Georgs pale» i Bredgade. Den forte en stille, nesten tilbaketrukken tilværelse, men forsommelen 1905 ble det anderledes.

Det var ingen hemmelighet at Norge, som hadde brutt unionen med Sverige, ville ha prins Carl av Danmark til konge. En av dem som gjør villaen ha en finner med i spillet, var kelses Wilhelm, og han var én av de mange gjester som fant veien til «Kong Georgs pale» den sommeren. Han snakket ikke bare politikk, litt tid ofret han også på familiens yngste. Han lekte hest med ham og kropp omkring på gulvet med prinsen på sin rygg.

Den 13. november 1905 valgte

Norges storting enstemmig prins Carl til Norges konge. Han mottok valget, og meddelse Stortingset at han selv tok navnet Haakon, og at hans son fra det øyeblikk skulle bære et annet godt norsk navn, Olav i a. Det var som kronprins Olav han en grå og sur novemberdag i 1905 kom til Norges hovedstad på sin fars følge.

Norge ble fullstendig charmeret av sin lille prins, og hans bilde hang i alle hjem.

Vi synger for vor Prins! vi er så glad tilslids fordi vi tror han er den kjækkeste som finds, sang skolebarna med Margrethe Munthe. Og i Slottsparken hadde

I november 1907 ble dette familiebildet tatt på Windsor Castle, et bilde som til fulle viser kong Olavs slektskap med de europeiske kongehus. Dronning Maud og kronprins Olav står til venstre ved siden av kong Edward VII. De sittende damer er fra v. infantine Isabella, prinsesse Henry av Battenberg, storhertuginne Vladimir, dronningen av Portugal, hertuginnen av Aosta og prinsesse Johann av Sachsen.

Vi synger for vor Prins! vi er så glad tilslids fordi vi tror han er den kjækkeste som finds, sang skolebarna med Margrethe Munthe. Og i Slottsparken hadde

Frk. Halldis Bomhoff var hans lærerinne. To år senere begynte han på Halling skole, hvor han tok middelskoleeksamen først avdeling i 1917 og annen året etter. «Meget tilfredsstillende. Samme år ble han konfirmert.

I gymnasietiden konfirmeres ikke lønnet med prisen på sin rygg. Den 13. november 1905 valgte

Stående bak fra v.: Hertuginnen av Fife, hertugen av Connaught, den tyske keiser Vilhelm II, prinsessen av Wales, prinsesse Patricia av Connaught, prinsen av Wales, den spanske konge, den tyske keiserinne, prins Arthur av Connaught, dronning Alexandra som var Olavs mormor, storhertug Vladimir av Russland, den spanske dronning, hertuginnen av Connaught, prinsesse Victoria (Mauds syster) og prins Johann av Sachsen.

Kronprinsen tok artium i 1921 med karakteren «Meget tilfredsstillende». Han var i kadettuniform da han en knallblå septemberdag fikk sitt akademiske borgerbrev. Og så begynte en glad og relativt bekymringsløs tid i Stavern, hvor han oppholdt seg i hvert år. Landsdelene hadde ofte feilens ved at den var nesten glemt, og det at landets kronprins på denne måte hedret dem, ble sett som et godt varsel.

Ayla eden

Kronprisen var blitt 21 år, og avla ed til forfatningen: «Jeg lover og sverger å være forestå regjeringen i overensstemmelse med konstitusjonen og lovene, såsant hjelpe meg Gud, den allmektige og allvitende.» Hosten samme år reiste han til England, hvor han ved Oxfords

sagnomsuste Balliol College skulle studere folkerett og sosialøkonomi.

Da han neste sommer kom hjem, var det for å dra til Nord-Norge, hvor han ønsket å ta sitt første år som offiser — på Elvegårdsmoen. Det gledet folket der inn i hjertet. Landsdelene hadde ofte følsomhet av at den var nesten glemt, og det at landets kronprins på denne måte hedret dem, ble sett som et godt varsel.

Nye plikter

En av kronprins Olavs første offisielle handlinger var at han under Englands oppholdet nedla grunnstenen til den nye norske kirke i London. Det skjedde sankthans-dag 1926. Så bar det høyre hånden til Norge, hvor han 17. juli for første gang var tilstede ved Stortingets høytidelige opplos-

25. november 1905 gjorde vår nye kongefamilie sitt innstigning i Kristiania (bildet øverst). Statsminister Christian Michelsen var den første til å hilse kong Haakon og sonnen Olav velkommen på hele nasjonens vegne. I 1907 ble bildet av en sprek fireåring på skitur tatt. Bildet av kong Haakon og kronprins Olav ble tatt i England i 1920, og ved et besøk i hennes hjemland i 1913 er dronning Maud og Olav fotografert.

ning. I september ble han under Kongens besøk i København regent, og kom i det hele tatt stadiig sterke inn i bildet, idet han overtok flere av de representasjonsplikter som kong Haakon tidligere hadde vært alene om. Saledes nediua han grunnenstuen til Studentersamfunds hus i Trondheim 23. november 1927, og ved denne leiligheten holdt hans rast for første gang i eteren, begeivenheten ble nemlig kringkastet. Han reiste meget omkring i landet, og ble ytterligere avholdt, folk likte ham, for å si det enkelt og likevel. Ikke minst hans lyse humor og hans utpregde sans for humor var en av grunnene. Ja, selv de som så å si følte en viss forpliktelse til å innta en lett reservert holdning til alt som het monarki, medga at han var «legemliggjørelsen» av de beste egenskaper i norsk ungdom. Han er en sports- og friluftsmann, han kjempet på like fot med annen ungdom som skytter i Holmenkollbakken og på andre arenaer, og skal kjempe som seller i Olympiadene. Liketil og likefrem i all sin ferd, men med kongelig verdighet. En kronprins for Norge», skrev en forholdsvis radikal avis da Kronprinsen fulgte 25 år.

Pesk og pukl

Kronprins Olav hadde et sterkt ønske om å lære landet å kjenne, ikke minst ville han bli mer fortrolig med Nord-Norge, og våren 1934 foretok han sammen med Kronprinsessen en reise gjennom hele nordlandslandet. Kledd i pesk dro de i pulk over Finnmarksvidda, og overvær bla. gudstjeneste i Kautokeino, og et virkelig både-samebyrull — i det hele tatt ble det en helt eventyrlig ferd, som bidro sterkt til å knytte kongehus og folk enda nærmere sammen.

Krigen kom

Våren 1939 dro kronprinsparet til Amerika for å hilse på de norske eksæmper. Det var på det tidspunkt over to millioner av dem — et tall som formodentlig fremdeles har gyldighet. I løpet av 2 1/2 måneder var de Norges reisende ambassadører på en måte som ikke bare styrket båndene mellom Norge og utflyttere, men som hos det amerikanske folk skapte en utstrakt goodwill for det fjerne lille Norge.

De nygjette dro på bryllupsreise til Rivieraen. Derfra gikk tur til London, hvor dronning Maud oppholdt seg. Alle tre reiste til Appleton House for at Kronprinsessen skulle få se det sted hvor hennes gemal var født. Så gikk reisen hjem til Norge, 17. mai og norsk vår. I den første tid bodde de nygjete i villa «Victoria» på Bygdøy.

Oberst og kommandør

Sommeren 1939 hadde Kronprinsen vært pelotongsjef under noen meget omfattende og krevende militærøvelser på Gardermoen, og senere i mange, mange andre, sommer som vinter. «Kronprins Olav var under all sin tjeneste som offiser et monstret med hensyn til punktlighet, pliktroskap og korrekt militær oppførsel. Disse egenskaper i

dag i landets historie. Om bord på H.M.S. «Devonshire» sto kong Haakon sammen med sin sone og så Norge forsvinne bak krigens rand.

Manns mot

Kronprins Olav ville kamp mot tyskerne fra første stund. Trygve Lie har fortalt bla. dette: «I det viktige, men høyst ukjære mottet som Regjeringen og representantene til de forskjellige politiske partier i Stortinget hadde

Kronprinsen har i regjeringskonferansen 3. juni dette år fått spørsmål om hvorvidt han skal tilbake i Norge i tilfelle av at

Kongen og Regjeringen flytter til et annet land. Hans Kongelige

Heyhet uttalte ved den anledning at han var villig til å bli igjen, og mente at han for eksempel ved å samarbeide med

Administrasjonsrådet kunne — så langt han evner strakk til — gjøre nytte for folk og land, kan

skje forberede stemmingen for de bedre tider som måtte komme.

Regjeringen har sammen med

stortingspresidenten overvelet dette spørsmål, men finner på

det bestemteste å måtte fraråde at

Hans Kongelige Heyhet blir

tilbake og derved faller i tyskeres hender. Regjeringen, som

både forstår og i aller høyeste grad påskjønner den uengymmete som ligger i Hans Kongelige

Heyhets tilbud, må derfor på det inntindigste fraråde at Hans

Kongelige Heyhet blir igjen i Norge.»

Så ble det kvedt over Nord-

Norge, en lys junikveld med

summerregn over havet. Den 7.

juni ble etter en gang skjebne-

angrep med V-1-og V-2-bomber, og gjestene sokte straks «nedover i bygningen». Men Kronprinsen kom ikke etter. Oberst Østgaard gikk for å se etter Kronprinsen, og fant ham stående sammen med prins Bertil i et vindu i den mørklagte spisesal hvorfra han studerte de nye krigsvåpen og forsøkene fra luftvernartilleriet på å skyte dem ned, uten å tenke på den fare han utsatte seg for. «De bevis på personlig mot han viste i krigstid, vil ikke bli glemt av dem som var øyenvidner», sier Trygve Lie, som videre fremholder hvor vanskelig det er under alle livets forhold å være en stor og berømt manns sone, og det er ikke lettere fordi man er konge-sonn og kronprins. Men han løste sin oppgave som en lojal tronarving, den løjeste man kan tenke seg, på samme tid som han utviklet seg til en serpreget personlighet, som vant respekt hos sitt eget folk og ble anerkjent og likt av alle som lært å kjenne ham i landet han besøkte.

Sin fars venn

Når kong Olav som kronprins klarte å løse begge sider av oppgaven han hadde foran seg, skyldtes det ikke minst forholdet til faren og — etter han ble gift — den store hjelpe han hadde i kronprinsesse Martha. Forholdet mellom far og sone — mellom konge og kronprins — står for alle dem som i embets medfor fikk anledning til på nært hold å følge det norske kongehus, som noe av et ideal. Kjærligheten dem imellom var

14. januar 1929 ble forlovelsen mellom kronprins Olav og hans kusine, den svenske prinsesse Märtha, deklarert. Bryllupet sto i Oslo 21. mars samme år. Bildet øverst er fra en av deres triumferder gjennom hovedstaden. Under hele krigen oppholdt Kronprinsessen og barna seg i USA, og bildet i midten er fra et av Olavs besøk hos familien. 7. juni 1945 kom Märtha og Ragnhild, Astrid og Harald hjem til Norge sammen med kong Haakon. Olav møtte dem på Honnørbyggen i Oslo.

grunnlaget, men det var noe mer enn vanlig slektskjærlighet som førte kronprins Olav gjennom alle vansketheter og fremover og oppover. Han ble sin fars venner og kamerater — og det som viktigere var — Kongens aller nærmeste rádgiver. I den kritiske situasjonen under krigen stod kronprins Olav i alle viktige spørsmål bak sin fars standpunkter og beslutninger. Det må derfor ikke glemmes at det som kong Haakon ble så berømt og anerkjent for, også representerte kong Olavs oppfatning. Det skyldes ikke minst hans råd at kong Haakon var så sikker og støt da de skjebnesvare av gjørelser ble tatt. I regjeringsmøte under felttoget i Norge hente det ofte at kong Haakon kom med sitt avgjørende argument: Jeg har talt med Olav, og han er eng.

Sivil innsats

Kronprins Olavs innsats under krigen var ikke begrenset til den rent militære. Han foretok flere turer på tussener av overlykkelege nordmenn som ville gi ham den aller første hilsen. Fra turen på «Apollo» valet Norges gamle kongebanner. Magnus Barfots rode med den gule løve.

— Det er, sa den norske hjemefronts leders, hoyesterettstittari Paal Berg, i sin velkomsttale til Kronprinsen, — snart fem år siden Norges kongepris og den norske regering forlot landet, jaget av fremmede overfallsmenn. På en engelsk krysset sto de og så Norge synke i havet. Jeg tenker det dugget for øyet, da de så Norge heve seg igjen av hav. Og nu i dette øyeblikk står Norges kronprins og medlemmer av den norske regering etter på norsk jord.

Ennå var det langt frem, til Kronprinsen, og Kronprinsessen ikke mindre, holdt håpet levende hos alle norske de kom i berøring med, og det var mange, mange. I 1944 var hele bildet så Det er ikke til å tro.

I den første tid etter hjemkomsten var kronprins Olav regent. Men 7. juni kom også kong Haakon tilbake til Norge, sammen med kronprinsesse Märtha, prinsessene Ragnhild og Astrid og prins Harald. Og Kronprinsen, som også hadde vært forsvarssjef, overga denne kommando til general Otto Ruge. Fra det øyeblikk ofret han seg for et stadig stigende antall representasjonsoppgaver som den gamle konge med trygghet la på sin sonn skulde. Natt til 5. juni 1934 gikk et sorgens budskap over landet — Hennes Kongelige Heyhet kronprinsesse Märtha var død etter noen tids sykdom — et budskap som rammet den lille kongelige familie meget sterkt, men som også vakte dypt sorg hos hver eneste norsk familie forvrig.

Så ble kong Haakon rammet av det fatale uhell som kastet ham på det sykeleie han aldri skulle reise seg fra. Og den 21. september 1957 kom statsminister Einar Gerhardsen og hans regjeringskolleger til Slottet klokkes 5.40 om morgenen og mottok denne meddelelse fra landets nye konge:

— Det er min plikt å meddele Statsrådet at min kjære far, Hans Majestet kong Haakon den syvende, er avgått ved døden idag kl. 4.35. I kraft av Grunnloven har jeg som Norges konge tiltredt regjeringen og nedlegg dermed min skriftlige ed således som Grunnlovens paragraf 9 foreskriver. Jeg vil føre navnet Olav den femte og antar samme valgspros som min far valgte:

ALT FOR NORGE.

Riktig nok holdt Kongen i egenskap av statssjef trontalen ved Stortingets åpning og redegjorde for regjeringens politikk og arbeidsprogram. Men han var høyt hevet over partipolitikken, og bare slik kunne han være konge for hele folket.

Lojal mot vårt system

Av professor Thomas Chr. Wyller

En monark er gått bort — monarkiet består. Situasjonen er verd refleksjon. Flomblyst — i historisk og samtidig perspektiv — er ikke bare en mann, hans liv og virke, men også det system som ga ham livsvilkår og som han selv påvirket. For om monarken intet er uten monarkiet, er dette også avhengig av ham. En underlig statsform, monarkiet. Antikk og antikvert, for lengst forlatt av de fleste stater. Og likevel levedyktig i et land som ingen tør kalle umoderne.

ÅRSAKENE er innflekte. Men én ligger i dagen: Monarkiet har bare kunnet overleve ved at monarken — og kretsen om ham — har gitt avkall på makt og innflydelse. Det ytre skall, med dets former og ritualer, er i avdempet form fortsatt hva det lenge har vært; det politiske innhold er for lengst fjernet fra hva det engang var. Bare derved har systemet — og dets representanter — kunnet erobere *legitimitet*: forutsetningen for gamle institusjons overlevelsesevne i et moderne demokrati.

makt skal tillige folkets valgte representanter?

Theoretisk og tilsynelatende er svaret ja. Men i praksis har innvendingen bare vekt hvis statsoverhodet kan påvirke samfunnsutviklingen og hvis han fremmer særinteresser — egne eller grupper — mot folkefritallets.

Hvis ikke, er kritikken forfeilet. For da må monarkens rolle vurderes etter andre kriterier enn demokratiets ytre, mer trivuelle institusjoner.

Bare et paradoks?

Alle nordmenns barnelærdom: Demokratiet har ingen plass for den personlige konsekvens. I det konstitusjonelle monarki ligger vekten på konstitusjonen, ikke på monarken. Demokratiet kan klare seg uten *ham*, men ikke uten *den*. Enhver politisk

myndighet er overført fra kongen til dem som formelt kalles hans «råd». Når Grunnloven snakker om Kongen, betyr det idag Regjeringen. Når den taler om hans rådgivere, mener den de faktiske makthavere.

Er kongen derfor et demokratisk paradoks? Ingenlunde. De demokratiske paradokser, hvis antall er legio, er tildels problematiske. Men de finnes andre steder. F.eks. i det forhold at all makt aldri har ligget i noen stortingsvalg og at reell makt kan gå i arv, langs ikke-biologiske baner.

Om mangt kan vi strides, vi nordmenn. Men ikke om monarkiet. Det nyder en uomtvistelig folkelig tilslutning. Formet under Olav V, så trygt at systemet endog kunne tilate borgerskaps ektefølge for tronfølgeren. Ja, i den grad trygt at SVs tradi-

sjonelle grunnlovsforslag om å innføre republikken ikke medfører en politisk belastning. Forslag med begrunnelse utgjør patetisk lesning. Her illumineres et virkelig paradoks: Monarkiets grep på den republikanske sjel.

Kongeforskning forsømt

Arsakene til denne styrkeposisjon? Jeg nevnte at de er mange: De omfatter kulturtradisjoner, sosiale mekanismer, kanskje noe så vagt som et folkelynne. Men også mer håndgripelige ting som påvirking fra politikerne — fra en Michelsen og en Ham-bro, en Nygaardsvold og en Gerhardsen — samt fra dets monarker. Legitimitet er ikke noe naturligtt. Den skapes av mennesker. Monarker som ikke evnet det, har fått merke følge.

I det perspektiv blir det viktig å se nærmere på monarken. For institusjonen «Kongen» med den store forbokstaven profileres av personen, av kongen.

Kongeforskning er hos oss et forsemt tema. Kildene er fattige, forskere har bare sjeldent latt seg friste. Derfor vet vi egentlig lite. Om kongens *personlige* politiske rolle, om hans plass i demokratiet. Her finnes plass for spørsmål: Har kongen — og hadde han — politisk inflytelse? Hvilke funksjoner iverretar han i dagens system?

La meg antyde svar, i stikkords form. Selv en konge uten makt har en politisk oppgave. Den er ikke partipolitisk; dens viktighet avhenger av situasjonen. Den kan inntrefte ved regjeringskriser, den kan få formål i en nasjonal skjebnetime; i hver-

dagen «personifiserer kongen statsideen».

Ulike situasjoner

Stikkordene peker mot skiftende politiske aktør-roller. La oss følge dem opp: Ved regjeringskriser formidler kongen overgangen fra taper til seierherre. Det er normalt en ekspeditorfunksjon. Men er den parlamentariske arvefølge uklar, må han utøve eget skjønn. Da får hans handling politisk gehalt. Det sentrale eksempelet er kong Haakon, som i 1928, tross mange råd, iverretet den første arbeiderregjering. Også frigjøringsuke-

nen i 1945 var parlamentarisk uklare. Kongen fikk råd, men anvendte dertil sitt personlige skjønn da han ga hjemmefrontens leder, Paal Berg, regjeringsoppdraget. Regjeringskriser er derfor potensielle kongesituasjoner.

Svikter regelverkets automatiske, aktualiseres kongens oppgave. Den kan være byrdefull, men kan også gi muligheter. Virkningser vil hans valg få, uansett. Med et oppsplittet partisystem og fortsett mindretallsparlamentarisme kan fremtiden komme til å by på delikate situasjoner. Viktig er det at skjønn, heretter, som hittil, anvendes demokratisk funksjon. Skulle kongen handle parti-politisk, undergraver han sitt eget fundament. Og monarkiet.

Nasjonale kriser er sjeldnere; i dem kan kongen neppe unngå en sentrumsposisjon. Under krigen var kong Haakons rolle mangselsdig: som samlede symbol, som deltager i løpende beslutningsprosesser. Flombestyrk står hans Nei! til det tyske Quisling-krav den 10. april 1940. Han ordla seg slik til sin

2. juli 1978 — kong Olavs store dag da han fylte 75 år. Rakrygget og smilende vandret han gjennom en jublende folkemengde til festmøtet på Festningsplassen. Olavs kunststykke besto i å være konge for alle uten å sette seg på pidestall. I sin person fornet han Europas fyrtredisjoner. Og gjennom sin oppdragelse ble han nærske enn noen, med økende forståelse for nordmenns levevilkår og lynne.

Lovlige regjering: Dere har avgjørelsen. Men velger dere å vite unna, må jeg abdisere. Sterkere «råd» har neppe noen norsk monark gitt sine rådgivere. Dets effekt lar seg

ikke måle. Men mye kan tale for at det avgjørende påvirket regjeringens standpunkt. Kongens personlige holdning formet norsk historie. En sterk formulering frister: I Nybergsund gjenoppsto — i noen få dramatiske tilhugne timer — den personlige konflikten.

Slik kan, selv i vårt demokrati, situasjoner intrefte som påtvinger kongen en politisk rolle. Ved personlig å reagere på situasjonen, bidrar han til å skape en ny. Det skjer ikke ofte. Men det gir ham en potensiell politisk ressurs.

Sandpåstrører

Politikken har fremfor alt sin *hverdag*; også da fungerer kongen. Når regjeringen *styrer*, er kongen *sandpåstrører*. Meninger kan han ha og tilkjenngi. Kong Haakon startet aktivistisk, måtte belæres av Chr. Michelsen. Så sent som i 1913 søkte han tilkvennelse, faktisk gjennom abdikasjonstrusel, å stanse et grunnlovsforslag. Det var parlamentarisk uhørt, og ansvarlige politikere valgte å overhøre det; i Haakon VII's karriere synes initiativet å utgjøre et isolert forsøk på kongediktat. I 1938 ga han et saklig råd som ble fulgt; flere er neppe dokumentert.

Fra vår egen tid skal man tro til tross for forgjeves etter kongepåtrykk. Like forgjeves, vil jeg tro, etter situasjoner der kongen som den ansett innflydelsesrike sekkes influert av andre. Muligens finnes tillegg til en «hoffafel», men den savner isafall enhver politisk betydning. Noen vil alltid bli suget inn mot et tilsynelatende maktcentrum; bare for der å bli politisk uskadeliggjort.

Vårt demokrati har bygd ut en institusjon: Kongen. Den fylles av en mann: kongen. Institusjonen symboliserer enheten, staten, folkefællesskapet. Derfor går jobben i arv, derfor er kongens person «heilig»; et samlede midtpunkt skal han være, het ved over særinteresser.

Slik ivaretar han en funksjon, vanskelig å beskrive konkret, men ikke derfor mindre viktig. Den levende gjøres når kongen klipper over silkebånd, når han taier til landsmenn hjemme og på havet. Da er han demokratets maktløse statssjef.

Rolleforventninger

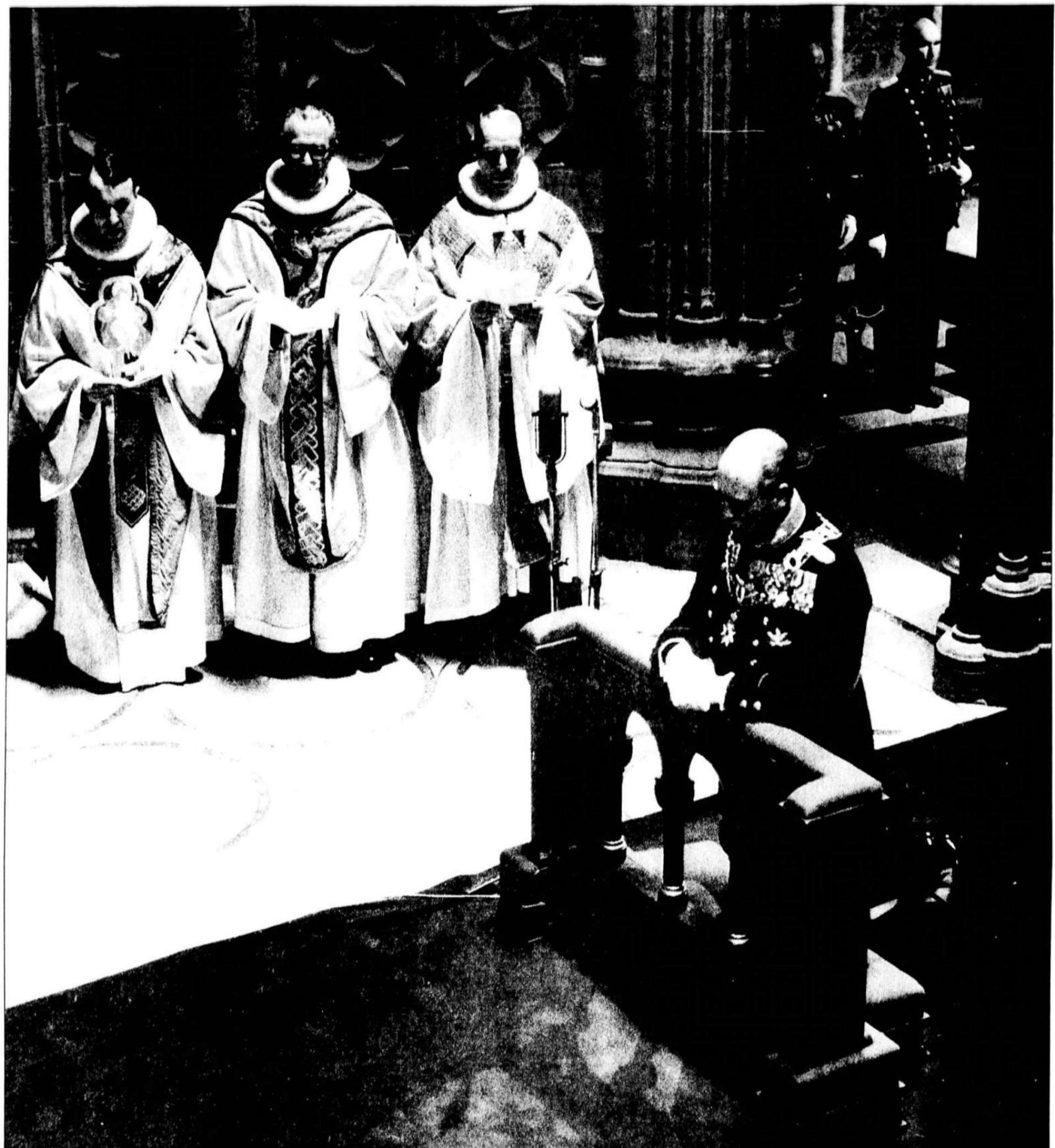
Dette er en mystisk, ja, mytisk rolle, for moderne øyne en ren fortidslevning. Men blind er den som mangler sans for politikkens irrasjonelle dimensjoner. Når menigmann hylter sin konge i ærbodighet, identifiserer seg med ham i uketradisjonell dagdrømmeri — da er vi i folkeeventyrenes verden der behov imøtekommes som ligger dyp i forankret i vår politiske kultur. Et stabilisende, ja, rent ut konsernativt element? Sikkert. Men på et eget plan. Fra samdrøkt kongehydestat kan folket forflytte seg direkte til den politiske arena og der utkjempe sine drabelige konflikter.

Rolle og rolleinnehaver henger i hop. Det er kongens oppgave å imøtekommne de forventningene til rollen som har nedfelt seg i vår demokratiske tradisjon. Haakon VII ga rollen innhold. Neppe uten konflikter, og trolig godt hjulpet av mange, løste han en slett ikke enkel oppgave. I et system uten tradisjon virket han — aristokratene fra en eldre tidsalder — demokratisk rollebestemmende. Han vant respekt, men ikke popularitet. Olav V arvet forventningene, men moderniserte rollen. Det ble hans oppgave å virke på det trivuelle hverdagsplan. Også der lar en gjerning av format seg utøve. En arv kan bli misbrukt, satt over styr, for person som for system. Med fin intuisjon mestret Olav balansen mellom kongelig verdighet og det jovialt gemyttige. Slik bygget han ut monarkiets folkelige legitimitet.

Den nødvendige avstand mellom konge og folk ble beholdt, men uten å være dominerende. Grenser ble markert mellom hytte og slott, men uten piggråd. Kongen lot seg hylde på pidestall, men spaserete gjerne på gaten. Ikke kunne han skattlegges og ikke hadde han stemmerett og Grunnloven gjorde hans person ukrenkelig; likevel hindet det ikke sjeldent at han tapte en kongepokal.

På stram line

En ikke helt enkel kunst, denne statsmannsbalanse på stram line med stadig risiko for å tippe over. Men slik løste kong Olav sin primære politiske oppgave: å fylle den rolle hvorav monarklets fremtid avhenger. Systemlojalitet var ha vært det ideal han målte sin gjerning mot. Ingen overtramp er kjent. Det er fristende å mene at folkets samstemmige reaksjon i 1989 mot nabo-kongens utspill i selfangst-saken, bun-

I Nidarosdomen
22. juni 1958
mottok Olav
Kirkens velsignelse av
sin kongegjerning. De
geistlige som assisterede biskop
Arne Fjellbu under høytideligheten
er fra høyre davarende
domprost Sigurd Gjær,
kallskapellen Agnar
Sandvik og hjelpeprest
Fredrik Grønning-
sæter.

Unionsoppløsningen i 1905
ble høytidelig markert 7.
juni 1980 i Stortinget i hele
kongefamilien nærvær.
Her kong Olav flankert av
kronprins Harald og kron-
prinsesse Sonja og prinsesse
Märtha Louise og prins
Haakon Magnus ytterst.

militesituasjon. Javisst. Men fremfor alt dreide det seg om monarkiets fremtid. Mange var de som seriost ønsket grensene satt for besteborgersliggjørelsen: institusjonene ville stå utsatt hvis Cesars hustru ble revystoff.

Utrolig som var forlovelsen en politisk akt. Utrolig som må kong Olav også ha sett den i det lys. Det tok ham år å løse konflikten, og bare tynt kamflert var spenningen mellom hans dobbeltroller: den familiære og den institusjonelle. Forst da regjeringens politiske tillatelse forelå, kunne han gi sin faderlige.

Mot den bakgrunn må det ha vært ham en personlig glede å merke hvordan monarkiets mystikk ble suppleret med Askepott-legenden. Dypt stikker også den i vår kulturarv.

Stabilt system

Kongeforskning forsømt? Utrolig. Tas den engang opp, vil mangt avdekkes. Dramatiske situasjoner — kanskje. Utvillende detaljer — utrolig. Monarkiets utforming og monarkens rolle i dette hundreår er stikkord for kommende doktorander.

net i dets erfaring for hva som sommer seg en demokratisk monark.

Ubestridelig dyktig skjøt Olav sitt viktige verv.

Gode rådgivere må han ha vært omgitt av. Men en stor del av æren for resultatet tilfaller ham selv og gir hans ettermæle tyngde.

Noen vil kanskje mene at han gikk for langt i å stømme linjeformede institusjonene etter tidens krav. Riktignok har ingen ønsket å gjenopp

vekke kongedømmet av Guds nåde. Men som det er sagt: «Monarkiet er et irrasjonelt fenomen. Gjøres det rasjonelt, er det ikke lenger et fenomen». Dette var spenningsmomentet under den store strid om kronprins Haakons forlovelse. Det gjaldt å menneskers privatliv, en fa-

Trolig vil imidlertid hovedlinjen i kong Olavs politiske funksjon til denne dag bekreftes og hans plass i det politiske system neppe justeres. Forventningene til rollen har den hele tiden ligget fast, knyttet til borgerlighet, til kirke og forsvar. Til de verdier så mange — de fleste — i dette land er knyttet.

A imotkomme den volde neppe ham personlige problemer. Men å sikre denne ideologiske grunnvalg er svært viktig. Om Olav V bidro til å stabilisere, gjelder også at han aldri ble noen bremsekloss på en utvikling.

Så gjennstår da bare to kortminutters ettertanke i vår travle hverdag. I mange land skiftes statsoverhoder: etter valg, ved statskupp, revolusjoner; mord forekommer.

Ikke så her. Stille og rolig overtar — ikke makten, men rollen — av nestemann.

Systemet vakler så avgjort ikke.

Snarere tvert om.

For én holdning har kong Olav bidratt til å forankre i folket: at lite er vunnet ved å skifte system. Men at mye kan gå tapt.

Slik er det nemlig med demokratiet konge. Hans funksjoner er ikke lett å måle. Synlige, i full belysning, ville de stå frem først i det øyeblikk monarkiet måtte bli avskaffet.

Fra Kjølens rand til de ytterste øyer besøkte kong Olav landet sitt. På utvaret Grip ved Kristiansund var han i 1963. Grip ble fraklyttet høsten 1974.

I triumftog fra landsende

... Når jeg ser tilbake, ser jeg landskapet jeg har gått igjennom, men det er anderledes. Alle de store trærne er borte. Det virker som det er hildringer etter dem, men det er gjenskinnet inne i deg, fra alle dem du møtte og som har betydd noe i ditt liv."

Slik skrev kong Olav i forordet til Kjell Arnljot Wigs bok «Kongen ser tilbake» som utkom i 1978 i anledning av Kongens 75-års dag.

Olav V møtte mange mennesker i løpet av sin lange regjeringsstid. Og om de betød noe for ham, så betød han desto mer for dem. Alle som har truffet vår konge bærer med seg et minne for livet. Ikke bare fordi de traff en monark og et øyeblikk kunne sole seg i glansen av den kongelige verdighet. Men fordi de møtte en godvillens mann, en romslig mann, en mann med omtanke for andre. Og et menneske med kunnskaper og evne til å sette seg inn i forskjellige emner. En mann som man kunne snakke med om alt og som fikk alle til å føle seg vel. Kort sagt, en praktkar!

FLERE ganger i uken ga kong Olav audiens for en rekke personer. Det kunne være almindelige nordmenn — eller litt ualmindelige nordmenn — eller sendemenn fra utlandet som fikk den store glede og ære å møte opp på Slottet. Alle var imponert over Kongens kunnskaper om forholdene hver især levet under. Han hadde tydeligvis satt seg grundig inn i gjestenes yrker, og kunne — spesielt når det gjaldt nordmenn — glede dem med at han husket hjemstedet deres fra besøk der og kunne spørre om aktuelle begivenheter. Kongen var vel en av de mest beriestede personer i dette land, og det var en opplevelse å være til stede når han kom på besøk til et lite, bortgjemt sted. Kanskje var det på slike steder han i fullt monn kunne registrere og konstatere sitt folks oppraktige kjærlighet og beundring. Den lille stivpyntede piknen med blomster, ordforeren med sitt kjede, alle bygdas betydningsfulle personer som sto i forventningsfull kø for å hilse på ham. Og resten av bygda som jublet og svingte flagg og hadde fått i gave en ekstra herlig 17. mai!

Kongen kom!

Kong Olavs pliktfølelse og takt og genuine interesse for sine medmennesker ga seg ikke minst uttrykk under de mange og lange reiser han foretok i vårt vidstrakte land. Intet strok av Norge var ukjent for kong Olav. Han reiste landet igjennom på kryss og tvers, opplevet dets mangfoldighet og møtte mennesker hvor han kom — som idrettsmann, som soldat, som kronprins og som konge. Det vil føre for langt å ramse opp alle de reiser han gjorde og alle de byer og bygder han kastet glans over ved sitt besøk. Han var i samtlige fylker som

gjest, ikke bare én, men flere ganger. Tre ganger, senest sommeren 1982, besøkte han vår ytterste utpost Svalbard.

Han seilte norskekysten rundt med kongeskippet «Norge» og gjestet utallige byer og tettsteder underveis, han reiste med NSBs kongevogn til byer og bygder i innlandet og bilte tusenvis av kilometer. Han flyet over store deler av landet både med SAS og Braathen og med Forsvarets fly, og han brukte helikopter når anledningen krevde det.

Glad for å se oss

Mange, mange hundre mil ble det i årenes løp og mange anstrengende reiser for en monark som nådde pensjonsalderen forholdsvis tidlig i sin regjeringsstid. Men Kongen viste aldri trethet, han var alltid like velvillig og opplagt og fikk hvert enkelt menneske han møtte til å føle at han var glad over å se dem. Og overalt hvor han kom ble det fest. Med flaggene til topps og blomstersmykkede aeresporter og farverike espalier av bunadskledd barn. Med flinke musikantene som blåste feiende marsjer og festkleddes mennesker som ropte «Hurra» og var stolte over at Kongen besøkte nettopp deres hjemsted.

Festspillene

To reiser i året foretok Kongen regelmessig. Heilt fra Festspillene ble innstiftet i Bergen i 1954 var Kongen til stede ved åpningen i slutten av mai, når Bergen viser seg fra sin vakreste side med blomstrende hagtornalléer og rhododendronbusker i fullt flor. Og han besøkte Sjømilitære Samfund — hvor han selv var medlem — på Karljohansvern i Horten på samfunnets stiftelsesdag den første lørdag i desember. Svært ofte — om han hadde anledning til det — var han også til stede ved Norgesmesterskapet på ski på forskjellige steder i landet, eller ved andre større idrettsarrangementer. For en Kongens største interesser var idrett, og da først og fremst skisport og seiling. I den siste idrettsgrenen var han jo aktiv deltager i verdensmester-

Sommeren 1959 besøkte Kongen de fire nordligste fylker. I Gratangen ble det folkefest med Kongen og prinsesse Astrid.

Så nær kunne barna komme Kongen sin da han under den store 25-årsjubileumsferden sommeren 1982 besøkte Frosta i Trondelag.

til landsende

klassen selv i meget høy alder!

Plan og punktlighet

Alle innbydelser fra lokale myndigheter eller ulike organisasjoner ble mottatt med takk, og Kongen reiste gjerne — hvis tiden strakk til. Kunne han ikke svare bekrefte på en innbydelse, forsøkte han å besøke angjeldende sted ved en senere anledning. Reiseruten og opplegget for besøket ble avtaut i minste detalj i samarbeide mellom innbyderne og Kongens stab på Slottet og forelagt Kongen til godkjennelse. Og hvis en begivenhet eller et besøk først sto på programmet, ble disse overholdt på nøyaktig tidspunkt, for Kongen var punktligheten selv.

Hvor lang tid i forveien planleggingen startet, avheng av hvor lang og omfattende reisen var, men forarbeidet kunne ta fra én til flere måneder. Programmet kunne ofte være så tettpakket at det ble litt tid til hvile. Men Kongen tenkte først og fremst på å tilfredsstille alle som sto bak arrangementet, og minst på sin egen behovsmilighet. Ved kortere reiser reiste han meget enkelt, hadde bare sin adjunkt og en sikkerhetsvakt med seg. Ved lengre reiser var også hans kammermenn med for å holde Kongens garderobe i orden. Og når han reiste med kongeskipet, hadde han selvfølgelig en større stab til rådighet. Hvor han bodde under sine reiser — når han ikke seilte med kongeskipet — avheng av de stedlige forhold. Kongen bodde ofte på hotell, men hvis han ble invitert til å bo privat, sa han også gjerne takk til det og var alltid en omtentksom og hensynsfull gjest.

Kongeboliger

Norge har tre offisielle kongeboliger utenfor vår hovedstad: Gamlehaugen i Bergen, Stiftsgården i Trondheim og Ledaal i Stavanger. Når Kongen besøkte disse tre byene, bodde han alltid i den offisielle residens.

På Gamlehaugen på Fjøsanger, Chr. Michelsens gamle hjem og kongebolig siden 1926, har Aagot Lin-

debrekke vært offisiell vertinne i en Årrekke, et oppdrag hun utfører med glede. Allerede to måneder før festspillukken og Kongens årlige besøk, begynte rengjøringen av de vel 20 store værelsene, fordelt på tre etasjer og med Kongens private suite i 2. etasje med utsikt over Nerdåsvannet. René gardiner ble hengt opp, parkettgulvene bonet til de skinte og alt solv og kobber pusset, blant annet mange praktstukker fra unionsopplussingen i 1905. Ikke en flekk, ikke et stevgrann måtte finnes når Norges konge skulle komme på besøk! Det skjonne solvskapet i polert pæretre i spisesalen — en gave til kong Haakon fra Bergen kommune i anledning av hans 50-årsjubileum som konge — inneholder 613 deler, og Kongen kunne være vert ved et bord dekket med skinnende solv til 38 personer.

— Det har vært en ære og en glede å få arbeide for Kongen, sier Aagot Lindbrekke. — Han var så elskverdig bestandig, hadde alltid et vennlig ord til alle, og var meget beskjeden i sine krav. Ofte arrangerede jeg små middager på Gamlehaugen for Kongen skulle på konsert om kvelden, og han syntes alltid at maten var god og gikk ut og takket personalet på kjokkenet etterpå.

Nå avdøde Gunvor Bergseng og hennes datter og svigersonn Sidsel og Arve Skarset hadde kong Olav som gjest på slektsgården Lysgaard ved Lillehammer ved flere anledninger, blant annet under Norgesmesterskapet på ski.

Kongen var en meget hensynsfull gjest, og selv om vi var litt engstelige på forhånd over å få så fint besøk, fikk han oss snart til å glemme nervositeten. Munter var han også. Han stanset opp foran et maleri vi har av Oscar II og sa: — Der har dere jo en av slektningene mine!

60 taler på en reise

Den lengste og mest omfattende reisen Kongen noen gang foretok, var reisen til Nord-Norge i 1959, året etter signingsferden som gikk langs kysten av Sør-Norge. Nord-Norge-ferden varte en hel måned og

startet i Trondheim, der Kongen gikk ombord i kongeskippet 10. juli og fulgte kysten hele veien til Kirkenes. Ikke ukjent område for Kongen, som ofte hadde besøkt de nordlige fylker som kronprins. Som ung loytant gjorde han militærtjeneste langt nord i landet, og han reiste i Finnmark på vinterferie sammen med Kronprinsessen, og avla flere kortere besøk. Denne gang reiste han som regjerende monark sammen med sin datter prinsesse Astrid. På Frosta — det gamle tingstedet — ble Kongen mottatt av Nidaros-bispen Arne Fjellbu i full ornat og holdt den første av de seksti taler han skulle komme til å holde på denne turen.

Pr. bil reiste han gjenom brede Trondelagsbygder med jublende barn og vinkende voksne langs alle veier. Det var et triumftog! Også i Nordland fylke gikk ferden pr. bil, mens kongeskipet fortsatte langs kysten.

Vonde minner

Besøket ved Majavatn vakte alvorlige minner og Kongen la ned en krans ved bautasteinen over 23 unge nordmenn som ble henrettet av tyskerne i 1942. Endel av reisen fulgte bilene den strekning som kalles «blodveien», der under Saltfjellet hvor 1200 jugoslaviske krigsfanger omkom under krigen. I Narvik fikk Kongen anledning til å hilse på gamlekraren fra anleggsarbeidet i 1902, da malmjernbanen ble ferdig, og han foretok den hoytidelige avduking av rallar-monumentet.

I Troms inspirerte Kongen Nord-Norge-brigaden på Bardufoss og overrakte en fane.

I Hammerfest møtte Kongen en helt ny by; bare gravkapellet sto igjen da tyskerne hadde brent byen. Også Honningsvåg var ny og gjenreist, men begge steder var det et yrende liv av begeistrede mennesker som hyldet Kongen. I Kirkenes overvar han en guds-tjeneste i kong Oscars gamle kirke ved Grense-Jakobselv. Og ytterpunktet for Nord-Norge-ferden var nådd...

Dette er bare et lite utvalg av alle de byer og

Stort øyeblikk i en liten pikens liv. Bilde fra den offisielle åpningen av tre broer i Sørlandet i Vesterålen, som dermed fikk fastlandsbindelse med det øvrige Norge. En begivenhet i distrikts historie som hadde samlet mange mennesker, og Kongen var det smilende midtpunkt. For den lille pikken som gav kong Olav blomster, var det nok en ekstra stor dag.

● Ingen norsk monark i moderne tid gjennomførte tilnærmedesvis så mange statsbesøk i utlandet som kong Olav. Gjennom hele sin tid på Norges trone besøkte han presidenter og fyrster, konger og dronninger, statsledere i fire verdensdeler, fra nære slektinger i de nordiske og britiske kongehus til Chiles president og Thailands konge. Om disse reisene var det bare én mening både her hjemme og i de landene Kongen besøkte: De ga heder og verdighet til både kong Olav og nasjonen han representerte.

● Kongen likte å reise, og landet vårt hadde stor nytte av at han gjorde det. Derfor ble denne virksomheten en udelig suksess. Som upolitisk statssjef kunne Kongen naturligvis ikke føre direkte politiske samtaler med de mange utenlandske statssjefer han møtte. Men den indirekte virkningen i form av positiv oppmerksomhet omkring Kongen og Norge må man ikke undervurdere betydningen av. Et lite land har problemer med å komme til orde i en støyende verden. Kong Olavs reiser var den beste PR vi kunne få.

Ingen bedre mann for Norges sak

I et historisk tilbakeblick ved Kongens død er det derfor reisenes symboliske markering av Norge på det store verdenskartet som klart springer en i øynene.

Den politiske betydningen av statsbesøkene må også vurderes i lys av dette. Hovedregelen blir at de representerer en avrunding av norsk politisk og diplomatiaktivitet overfor det landet som ble besøkt. Som Norges statssjef ble kong Olav på sine reiser selve representanten for inntrykket av det sunne politiske demokrati som allerede var lagt gjennom Norges offisielle utenrikspolitikk. Et besøk av Kongen ble kronen på norsk utenrikspolitikk i forhold til de land som vi politisk var knyttet mest til på forhånd.

Samarbeide og planlegging

Det er da også åpenbart at ingen av dem kom i stand uten i et noe samarbeide med den til enhver tittel sittende, norske regjering. At Kongen skulle ha reist til et fremmed land uten regjeringsgodkjennelse, er ikke tenkelig. På den annen side var alle norske regjeringer varsomme med aktivt å styre målene for Kongens reiser. Den normale prosedyren var at det formelt var Kongen selv som bestemte reisemålet etter at han personlig hadde mottatt en høytidelig, skriftlig invitasjon fra et annet statsoverhode.

Efter at den høytidelige invitasjonen forelå, ble detaljene i reisene planlagt i samarbeide med Utenriksdepartementet i Oslo og den norske ambassaden i det land Kongen var invitert til.

Men før invitasjonen kom, var det naturligvis tatt ad-

skillige underhåndkontakter på forhånd. Ingen offisiell invitasjon kom derfor til Slottet som noen overrasket. Kongen selv ville normalt ha droptet dette med regjeringen og utenriksministeren på forhånd. Fra det øyeblikk det offisielle invitasjonen forelå, var derfor som regel saken allerede avgjort.

Vurderingen av hvilke reisemål som var naturlige for Kongen, og hvilke reisemål man skulle søke å fremme var dermed hele tiden et finstamt sammespill mellom Slottet og de politiske myndighetene i Norge.

Politiske kontakter

Listen over Kongens reisemål ble da også sterkt preget av land med vestlig tilknytning. Det er helt tydelig at Kongen primært oppfattet seg som ambassadør for Norge i land som allerede var relativt nært knyttet til Norge i politisk sammenheng.

Men unntak fra denne regelen finnes. Ett av dem er besøket i Jugoslavia i 1966 som var Kongens eneste besøk i et kommuniststyrt land. Tross dette nevnes stadig dette besøket som et av de politisk mest virkningsfulle som Kongen foretok. Bakgrunnen for det finner man sikkert i de to landenes felles skjebne under krigen. Kong Olav og Jugoslavias president Tito møttes hver med sine krigserfaringer, og møtet ble da også oppriktig og hjertelig til tross for den store politiske forskjellen ved de to landene de representerer.

Dette besøket var derfor et av de nyttigste i direkte politiske resultater. Ved Kongens statsbesøk er alltid Norges utenriksminister med i følge. I Jugoslavia var John Lyng med Kongen som norsk utenriksminister. I sine memoarer skriver Lyng om de mange politiske kontaktene han oppnådde ved dette besøket.

Derimot ser det ikke ut til at Kongens besøk i land som Iran, Etiopia, Brasil, Chile og Argentina bidro vesentlig til å styrke forbindelsene mellom Norge og disse landene, sett i et noe lengre perspektiv.

Arsaken var delvis de sterkt endrede styreformene i flere av disse landene etter Kongens besøk. Men viktigst er trolig at de norske forbindelsene med disse landene på forhånd ikke var videre utviklet. Disse reisene fikk derfor mest karakter av et ønske om å markere Norge også i disse fjerntliggende land og å opprettholde forbindelsene med hoff uten familiebånd til Norges kongehus, som Iran, Etiopia og Thailand.

Goodwill-fremstøt

Reisene til disse tre landene og til de tre nasjonene i Latin-Amerika er da også typisk nok de reisene der norske, kommersielle fremstøt var sterkest knyttet til Kongens statsbesøk.

Normalt var både Kongen og den norske regjeringen svært tilbakeholdne med å utnytte Kongen og hans reiser i direkte kommersielle hensikter. Kongen skulle reise som en statsjef og ikke som en representant for norske næringsinteresser. I sin tid som kronprinsparet ble kong Harald og dronning Sonja derimot langt mer bevisst bruk, og de ønsket også å la seg bruke, i slike sammenhenger.

Heller ikke Kongens Latin-Amerika-besøk eller reisene til Etiopia, Iran og Thailand

Kongen var i strålende form da han ble hilst velkommen av britenes droning i Windsor Home Park 12. april 1988. Fjorten år tidligere, i 1974, var han på høytidelig statsbesøk i Danmark to år etter at landet hadde fått nytt statsoverhode. Ingen tvil om at vår konge var en populær gjest hos dronning Margrethe og hennes gemal, prins Henrik.

hadde eksportfremstøt som det fremste motiv.

Reisen var delvis gjennomført etter statsbesøk i Norge, og delvis en følge av normale invitasjonene. Men i tilknytning til disse statsbesøkene var Norges Eksportråd mer enn vanlig aktivt ved kongelige statsbesøk. Man arrangerte møter, deltok med egne delegasjoner, arrangerte seminarer om Norge og norsk industri etc.

Likvel er den direkte, kommersielle verdien av Kongens statsbesøk vanskelig å beregne. Ingen våger idag å hevde at norsk eksport til Brasil, for eksempel,

er økt på grunn av kong Olavs statsbesøk der i 1987. Men få vil likevel undervurdere den indirekte goodwill-effekten som et kongelig besøk har også for norsk næringsliv. Snarere enn å peke på direkte, konkrete kommersielle følger av kong Olavs statsbesøk, må man nok også ha konsentrert seg om den indirekte virkningen.

Her må man absolutt tro at Kongens statsbesøk også hadde positiv virkning for norsk eksportindustri. Internasjonal handel og industri er fortsatt så labilt at den rekkene som ligger i å få sitt navn nevnt i forbindelse med et statsbesøk kan være nok til å avgjøre valget av ett va-

remérke fremfor et annet.

Kongen var perfeksjonist

Men den indirekte, politiske og handelspolitiske betydningen av kong Olavs statsbesøk ville neppe vært så markert om det ikke hadde vært for Kongens personlighet. I løpet av sine mange år på Norges trone opparbeidet kong Olav etterhvert en slik sikkerhet og erfaring i selve

kunsten å representere Norge i utlandet at det imponerte alle han møtte på sine mange reiser.

På det politiske topp-plan der Kongen som statsjef hadde sine offisielle kontakter legges det merke til hvorledes den gjestende statssjefen opptrer. Det har en vesentlig betydning for det inntrykket som kan skapes av landet om statssjefen kjenner de regler som gjelder for representasjonsreiser. En såvidt enkel seremoni som inspeksjon av æreskompani har sine uskrevne lover som først blir synlige for tilskueren i det øyeblikket de brytes.

Det var en alminnelig mening at kong Olav hørte til dem som behersket dette nettverk av regler og representasjonsformer på en uklanderlig måte.

Bak dette lå det en perfektionisme fra Kongens side. I prinsippet ble ingen reiser lagt opp uten at hver minste detalj var godkjent av Kongen selv. Han var åpen for improvisasjoner i programmet underveis, men det skulle helst være planlagte improvisasjoner. Direkte ufor-

utsette episoder utenfor programmet ønsket han å unngå. Resultatet ble en profesjonallisme i kunsten å representere Norge som skaffet ham respekt og beundring i miljøet blant verdens statssjefer.

Kunnskaper og styrke

Kombinert med denne trangen til nittid planlegging og perfeksjonisme så man også et annet av kong Olavs typiske trekk slå ut i full blomstring under hans statsbesøk: Hans vitebegjærlighet og kunnskapsrike spørsmålstilgang ble etterhvert legendarisk.

Også det var en evne som skapte sympati for den norske Kongen hvor han enn var i verden. Men også dette var resultatet av lang livserfaring og grundig forarbeide for statsbesøket ble innledet. Det kreves kunnskaper for å stille de riktige spørsmål, og det kreves menneskekunnskap for å stille de riktige spørsmål til de riktige mennesker.

Et statsbesøk er gjerne både en psykisk og en fysisk påkjenning for det gjestende statsoverhodet. Vedkommende er i fokus nesten kontinu-

erlig gjennom hele dagen, han forflyttes til stadig nye og ukjente steder og konfronteres med en endelos rekke av ukjente personer. I tillegg kommer den oppmerksomheten som statsbesøket får fra pressens representanter.

Om Kongens evne til å tåle og leve med sin personlighet i den heksegryten som heter statsbesøk var det bare en menning blant dem som fulgte ham og dem han møtte: Han var en ener i evnen til å gjennomføre det mest anstrengende program uten å se seg merke med det. En reporter som fulgte Kongen gjennom hele hans lange Amerika-reise i 1975 (en reise som bare var nesten som en gåte for mange av dem som fulgte ham på hans reiser og selv kjente kravene fra det omfattende programmet). En forklaring var naturligvis å finne i Kongens regelmessige fysiske aktivitet i løpet av året, hans daglige spaserturer, hans sterke engasjement i seiling og skisport. Men det er ikke god nok forklaring på et menneskes fysiske styrke i så høy alder. Kongens statsbesøk i utlandet ble på denne måten en illustrasjon på at Kongen tilhørte de få utvalg-

norakker med pelskrave for å beskytte seg mot kulden.

Slik sto det hutrende følget og ventet da Kongen kom til stedet. I motsetning til alle de andre var han fortsatt kledd i sin vanlige frakk, hvite skjorte, hatt og sorte spørser. Kongen ser på de huttende vinterkleddene journalister, går bort til en av dem og sier: «— Jaså, De har kledd Dem godt. Ja, ja, jeg går nå slik, jeg.» Dermed strok han videre og gjennomførte hele omvisningen slik han var kledt.

Denne fysiske utholdenheden som preget Kongen selv på hans gamle dager forbilde nesten som en gåte for mange av dem som fulgte ham på hans reiser og selv kjente kravene fra det omfattende programmet. En forklaring var naturligvis å finne i Kongens statsbesøk. Utan pressens dekning ville norsk opinion aldri opplevd den internasjonalisering av norskdiplomati som Kongens statsbesøk i realiteten innebar.

Men for Kongen selv var trolig den sterke fokuseringen han ble utsatt for av pressfolk på utenlandsreisene noe av et problem i utgangspunktet. Kong Olav var helt sitt liv en sjenermann som bare ved stor overvintring gradvis lært seg opp til å mestre offentlighetsengasjementet og medienes oppmerksomhet.

Denne sjansen var særlig vanskelig på reisene til

utlandet, der Kongen knapt nok kunne være privatperson i det hele tatt.

Han ble derfor nødt til å underkaste seg selvdisciplin og være oppmerksom på at hver minste utforssetasjon ville fore ham inn i fotografenes linser.

Selv klaget han aldri direkte over dette forholdet. Men for mange som fulgte Kongen på nært hold ved mange reiser var det tydelig hvorledes hans evne til å mestre mediene pågående bedret seg i takt med hans evne til å mestre sin egen sjansen, samtidig som han var seg selv midt i sentrum av alles oppmerksomhet.

Vil bli husket

Kong Olavs mange år på tronen faller sammen med en epoke da den egentlige samfunnsmessige vekst og ekspansjon foregikk i det moderne Norge. Kongens utenlandsreiser foyrer seg pent inn i dette store historiske bildet, og var ett — både veldig populære og sympatiske — bidrag til denne ekspansjonen utført av en mann med en pliktforståelse for landet som sent vil glemmes.

Kongens store reiser

Dette er den offisielle oversikten over kong Olavs statsbesøk, de reiser han etter en skriftlig invitasjon besøkte et annet lands statsoverhode. Normal varighet på statsbesøkene var mellom tre og fem dager. Med i Kongens offisielle følge på slike reiser var: Utenriksministeren, Kongens adjutant, Kabinettetsjefen, en politibetjent, en lege, en kammetjener, en representant for Utenriksdepartementet i Oslo og ambassadoren til Norge fra det landet Kongen besøkte. Folget karakteriseres som svært beskjedent i forhold til hvor man ofte ser ved besøk av utenlandske statsoverhoder i Norge.

1958	Danmark	11.–13. september
1959	Sverige	23.–25. april
1961	Island	31. mai–2. juni
	Finland	5.–7. juli
1962	Frankrike	26.–29. september
	Storbritannia (Edinburgh)	16.–18. oktober
1964	Nederland	9.–11. september
	Luxembourg	14.–15. september
	Belgia	21.–23. september
1965	Iran	7.–14. januar
	Thailand	15.–23. januar
1966	Etiopia	10.–17. januar
	Jugoslavia	5.–9. september
	Østerrike	12.–16. september
1967	Italia	26.–28. april
	Brasil	6.–13. september
	Chile	13.–16. september
	Argentina	18.–21. september
1968	Sveits	1.–3. april
	USA	24. april–1. mai
1969	Tunis	5.–11. mai
1973	Forb.republikken Tyskland	4.–8. juni
	Island	4.–6. juni
	Danmark	11.–13. september
1975	USA	10.–11. oktober
	Sverige	25.–27. november
	Portugal	21.–24. februar
1978	Finland	7.–10. oktober
1980	Østerrike	13.–15. september
1982	Japan	18.–23. oktober
1983	Sarajevo (OL)	12.–19. februar
1984	Spania	29.–31. mars
1987	Orknøyene	19.–21. august
1987	Canada	17.–23. november
1987	USA	24.–30. november
1988	Storbritannia	12.–15. april
1988	Island	5.–8. september

I tillegg til de egentlige statsbesøk gjennomførte naturligvis kong Olav en rekke andre reiser i utlandet. Enkelte av dem var også offisielle, uten å ha karakter av statsbesøk. Det var ofte reiser som kom istand på kortere varsel ved begravelser, giftermål, barnedåp etc. Ved siden av slike reiser foretok Kongen en del reiser der hovedformålet ikke var besøk og samtaler med det gjestende lands statsoverhode. Den store Amerika-reisen i 1975 er det beste eksempel på en slik reise. Her var den viktigste hensikten å besøke de store nord-amerikanske koloniene i USA.

I tillegg foretok kong Olav også en rekke reiser i utlandet av rent privat karakter.

Bildene fra venstre, foregående side:

- Det historiske trekongemøte i juli 1963 da kong Olav fylte 60 år. Kong Frederik IX av Danmark (t.v.) og kong Gustaf VI Adolf av Sverige kom til Oslo.

- Kong Olav skåler med keiser Hirohito under sin store Japan-reise i 1983.

- Sammen med kong Juan Carlos blir kong Olav hyldet av norske barn under statsbesøket i Spania i 1984.

- Kongen tok ikke bare presidentparet Nancy og Ronald Reagan, men hele det amerikanske folk med storm under sin USA-reise i 1982.

Harald V vår nye konge

Født til konge. Tredje generasjon i vår nyere tids kongerekke. Kong Harald er oppdratt i en kombinasjon av det naturlig folkelige og det kongelig opphøyde. Christian Borch, som har skrevet bok om Harald, kjenner ham som en fri og naturlig mann, men med umiskjennelig preg av kongelig verdighet.

Av Christian Borch

På tomannshånd har det følt helt naturlig å være dis med kronprins Harald.

Han optrer fritt og naturlig, med en påfølgende enkelhet i stil og form.

Likevel bærer han umiskjennelig preg av å være kongelig. Han omgir seg med all den aura av opphoyd verdighet som man venter å finne hos en kongelig person. Du er aldri i tvil om at du sitter sammen med en mann som utover en funksjon i sfærene over det trivuelle dagligliv, over politikken, over det prosaiske rollespill på samfunnets hverdags-scene. Det er i kombinasjonen av disse to ytterpunktene at vi finner forklaringen på vårt kongehus enestående popularitet.

Tredje generasjon

To generasjoner monarker for kong Harald har holdt tradisjonene høyt i hevd. De har levet som enkle nordmenn, vært forståelige for høy og lav, byfolk, bønder og fiskere. Alle har kunnet identifisere seg med dem. Og gjennom sin praktiske virksomhet har de fremstått som hverdagsidealer.

Samtidig har de bevart den mystiske verdighet som er knyttet til en funksjon som ennå forbinder med de høyere makter. De tilhørte det dronning Victoria med beskjessvironi kalte «den kongelige mobb» – en liten utvalgt klasse av folk som var skapt til å regjere.

Forsterket symbolikk

Det moderne demokrati har forandret spillereglene. Kon-

gene ute over ikke lenger noen makt. De er underlagt spilles regler.

Men de har i høy grad bevart og kansjø fatt forsterket sin symbolske betydning. I folks oppfatning står de over politikken, over samfunnsinstitusjonene, og kan gripe inn på vegne av den lille borger. De står for kontinuitet i en verden av omskiftelighet.

Prins på folkeskole

Kong Harald er født og oppdratt i samme tradisjon og

med de samme idealer som sin far. Han var den første prins i verden som gikk på almindelig, offentlig folkeskole. Hans personlighet er formet i harmoni med det folk han er født til å bli konge for.

Det har vært forutsatt som en selvfølge at han skulle vokse opp i kombinasjonen av det naturlig folkelige og det kongelig opphøyde.

Prins på folkeskole

Kong Harald er født og oppdratt i samme tradisjon og

underlegen overfor kong Harald, og ingen behover å bekymre seg for at han skal trække kongeverdigheten ned i solen.

Tatt sin tørn

Som prins og kronprins har han vist det gang på gang. Han har måttet slite for sin utdannelse som alle andre. Han har delatt på like linje med andre på idrettsarenaene – gjort det bra, men ikke alltid best; han har tatt sin torn i

administrasjonen uten å spare seg; han har reist verden rundt som ambassadør for nasjonens interesser; han har ivaretatt sine konstitusjonelle oppgaver i statsråd, og lyttet, snakket og ledd med titusener av nordmenn, i alle miljøer og sammenhenger.

Så blir også Kronprinsen konge, og forventningspresset vil tette rundt ham.

Møtt med skepsis

Da kronprins Olav ble konge ved sin fars død i 1957, møtte

folk ham med skepsis. Han var en grei kar, Kronprinsen, javisst, men konge...? Og arvtager til selveste kong Haakon...? Nei, det kunne nå ikke la seg gjøre, mente folk flest, han hadde ikke den dimensjonen.

Men så gikk det altså som det gjorde, og kong Olavs populærhet øket tifold fra først stund. Folk hadde rett og slett ikke forstått hva han var god for; man hadde ikke hatt fantasi til å se ham i konge-rollen.

Likeden kan det være med kong Harald. Han har levet et aktivt liv, vært sterkt fokusert i mediene. Men samtidig har han måttet ute av sin funksjon i skyggen av sin far. I hele kong Haralds mer enn femti år lange liv, har kongehuset vært synonym med kongen – først Haakon, så Olav. Det er kongen som har angitt tone og slatt an takten. Premisse for Kronprinsens virksomhet har vært diktert av andre.

Nå er Kronprinsen selv konge. Nå må han springe ut –

fylle sin egen rolle med sin egen personlighet.

Folkelig verdighet

Har han det som skal til? De som kjenner ham, godt eller mer perifert, er ikke i tvil: Han har intelligensen, varmen og engasjementet, humoren, verdigheten og folkeligheten som skal til, pluss det ekstra, udefinerte som gjør det mulig å ivareta den opphøyde, mystiske siden av kongeverdigheten.

Det er ingen enkel oppgave han skal fylle. Det blir en fin balansegang mellom et stort antall ytterpunkter. Jobben er mer nyansert, mer sammensett enn noen annen stilling i samfunnslivet. Kong Harald skal lede statsråd og treffe jevne nordmenn, representere sitt land utad med pomp og prakt, og fremstå som et forbilde i sin egen, private virkelighet, som enkeltperson og familieliv.

På offentlighetens náde

I de moderne demokratiene eksisterer kongefamilien så å si på offentlighetens náde. Vi vil ha kongen som en symbolisk ivaretaker av viktige, grunnleggende verdier. Vi lever ham opp på en piedestall, men krever at han skal bli stående der av egen kraft, utsatt for all verdens kritiske blikk og vurderinger.

Vi er kritiske. Men kongen selv kan imotgå kritikken og snu den til noe positivt, ved det innhold han selv er i stand til å gi sin rolle.

Borgerlig ekteskap

Da nyheten om kronprinsens borgerlige ekteskap lekket ut midt i 1960-årene, hevet det seg et rop av protester. Folk hevdet at han var i ferd med å uthule og profanere kongeverdigheten, og mange spåde at ekteskapet ville bety slutt for monarkiet i Norge.

Men da forlovelsen var et faktum, smudde folkeningenen så å si fra den ene dag til den andre. Kronprins Harald og Sonja Haraldsen dro ikke kongeverdigheten ned. Tvert imot, de ga den en ny, menneskelig dimensjon, som snarere hevet den i folkes omdømme.

Dette gjorde kronprinsesse Sonja og kronprins Harald i kraft av sin egen personlighet. All erfaring tyder på at den samme personlighet vil fylle den nye kongeverdigheten med deres egen, personlige form, deres eget innhold, og at det vil skje i tråd med de kritiske forventningene det norske folk har til sitt kongehus.

VINTER-
PRISER:
kr. 640,-

pr. døgn enkeltrom inkl. frokost
søndag-fredag
17.12.90 - 1.3.91.

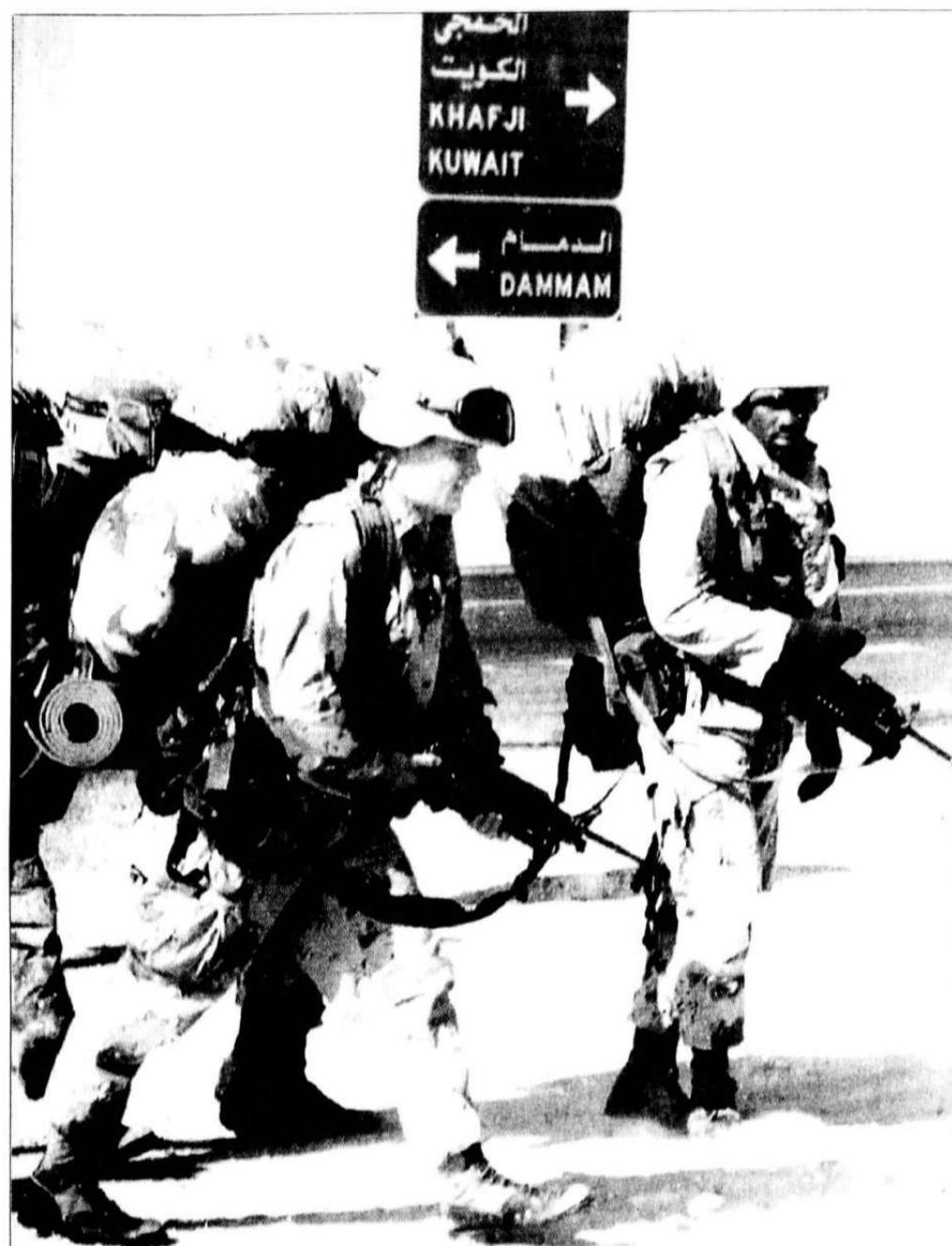
Norum hotel
Bygdøy Allé 53, 0265 Oslo 2
Tlf. 02/44 79 90.

Aftenposten

NORGES STØRSTE MORGENAVIS

USA frykter lang krig

Amerikanske marinesoldater håper at de snart kan sette kursen for Kuwait.

(Foto: AFP-EPA)

Jamat nå også på
TVEITA OG LINDERUD
(tidligere EPAmat)

WEEKEND EXTRA
FÅR-I-KALKJØTT
AV LAM

44
kun 44
Pr.
kg.

EKTE FINSBRÅTEN
Wienerpølser
49
Pr.
kg.

Fersk
LAKS Superior
1-2 kilo
49
Pr.
kg.

Jamat

På grunn av
Hans Majestet
Kong Olavs
død er en del av
annonsene ikke
kommet med i
hele opplaget.

Spennende arbeidsoppgaver for
sosialfaglige medarbeidere!
Les mer om dette i vår
annonse på side 32

Hverdager 10-20
Lørdag 9-18

Weekendtilbud

Tilbudene gjelder
fredag-lørdag

MØRBRADBIFF
Fersk
Veil. 189
CC-pris
109
Pr.
kg.

ISSALAT
SE PRISEN
CC-pris
8 90
Pr.
kg.

LAMMESTEK
Veil. 93,10
CC-pris
59 50
Pr.
kg.

BAGUETTE
DANA 2-pack
Veil. 9,30
CC-pris
6 90
Pr.
pk.

Coca Cola
3x1 l.
CC-pris
14 90
Pr.
pant

STOR
konkurranse
Vinn
en Coca Cola scooter
VESPA PK 50 XL.

- Stedet hvor
flere og flere
treffes ...

COVEST

MAT
TELEFON
73 04 10
LILLEAKERVEIEN 16

Krigen mot Irak for å befri Kuwait kan bli lang og blodig. — Tro ikke at alt vil være overstått på kort tid etter den vellykkede åpningen, advarte president George Bush igår kveld. Han understreket imidlertid at USA og dets allierte er fast besluttet på å fullføre det man har begynt på. Krigen ventes nå å bli utvidet til også å omfatte bakkestyrkene.

Saddam må jages bort

President Saddam Hussein vil ikke la seg bombe til å avslåse okkupasjonen. Efter et døgn med intense angrep mot irakske byer og militæranlegg lovet regimet i Bagdad å fortsette motstanden. Imidlertid har Irak ennå ikke satt iverk noen form for motoffensiv. I Israel er det stigende håp om å unngå et iraksk overraskelsesangrep.

Ca. 300 personer deltok i en ulovlig demonstrasjon utenfor den amerikanske ambassaden igår.
(Foto: Signe Dons)

Høy beredskap

Gulf-krigen har ført til betydelig skjerpelse av vaktholdet ved mulige terrormål i Norge. Det er bevæpnet politi ved lufthavner og ambassader. På Fornebu slipper ingen inn uten gyldig billett. Alle som kommer til landet med bil eller tog kontrolleres grundig. Sterkest er vaktholdet ved oljeinstallasjonene.

Side 2 (leder), 3, 4, 5, 6, 7 og 8

Totalt herre- dømme i luften

Alliansen som er dannet for å drive de irakske styrkene ut av det okkuperte Kuwait, var totalt overlegen i luften det første døgnet av Gulfkrigen — og flyerne jublet (bildet). Vitale deler av Iraks flyvåpen, som på forhånd var underlegent, er ødelagt. Resten er bragt i sikkerhet i den nordlige del av landet.

Det er nå du avgjør hva slags pensjon du skal ha

Behov for tilleggspensjon?

For de fleste som blir pensjonister betyr overgangen en betydelig reduksjon i den bruttoinntekten man er vant til - noe som vil føre til lavere levestandard. Skaff deg derfor tilleggsinntekt fra en pensjonsforsikring. La oss beregne Folketrygden og ditt tilleggsbehov.

Ring Forenedes
Pensjonstelefon
(02) 68 14 20

14 dager igjen.

Du kan ennå få fradrag i inntekten for 1990. Da må du kjøpe pensjonsforsikring innen 31. januar. Pensjonspremien kan trekkes fra på selvangivelsen etter gjeldende skatteregler. Når du som pensjonist får pengene utbetalts, regnes pensjonen som skattbar inntekt. Men da er nok skatteprosenten din lavere enn i dag.

Forenede
Forsikring

Pensjon får du også kjøpt hos Fokus Bank, tlf. (02) 86 20 00.

Det minste av to onder

Krig er alltid en ulykke, men det kommer til situasjoner hvor en krig er det minste av to onder, som den britiske utenriksminister Douglas Hurd sa like for den flernasjonale styrke med kolossal kraft slo til mot Saddam Husseins Irak natt til torsdag. Hvis man noen gang kan snakke om en rettferdig krig, må det være den som nå utkjempes i Gulfen. Hva som står fast, er at den kunne og burde ha vært unngått. Det var tilsvende og sist opp til den irakske president, og ham alene, å avgjøre det.

Siden første dag av Saddams okkupasjon av Kuwait har det vært klart at hans soldater måtte trekkes ut. De USA-ledede styrkene kommer til å opprettholde sitt militære press til Saddam måtte innse at hans skjebne er besieglet. Våpnene vil tie straks han begynner å trekke troppene tilbake i overensstemmelse med Sikkerhetsrådets resolusjoner. Men presidentens utfall i radiotalen igår, rettet mot USA, dets arabiske allierte og det meste av verden forøvrig, tyder på at han ikke akter å fire. I stedet for å gi opp vil han heller se sine omgivelser gå under i et ragnarokk, for så å kunne fremstå som arabernes forløser.

Det synes heldigvis som om de voldsomme bombe- og rakettangrepene har lammet det meste av Saddams uhyggelige krigsmaskin. Hans trusler om å bruke giftgass mot Israel later til å være avverget. Iraks påstander om å ha skutt ned et stort antall fiendtlige fly må man ta med en klype salt. På den annen side bør man også se på de alliertes bulletiner om sin krigslykke med visse forbehold. Meldinger fra fronten er underkastet sensur. Som det ofte er blitt sagt: I en krig er sannheten det første offer.

Selv om de aller fleste tegn peker i retning

av snarlig seier for fellesstyrkene, er situasjonen langt fra avklaret. Hvis Saddam fortsatt ikke vil innse at slaget er tapt, kan det bli et blodig oppgjør når bakkestyrkene må settes inn for å gjenerobre Kuwait.

På den annen side skal man ikke utelukke at konflikten kan gi støtet til et militærkupp i Irak. Det har lenge vært et noe anstrengt forhold mellom presidenten og flere av hans generaler som sies å ha lite til overs for amatorsoldatens militære lederskap. Som Adolf Hitler har Saddam Hussein stilt seg i spissen for sine styrker for personlig å lede sin «hellige krig» mot de vanlige.

Saddam har også fremstått som palestinernes venn og er blitt belønnet med deres støtte. Men det spors om ikke palestinerne igjen vil bli den tapende part i en Midt-Østen-krig. Og hva med Iraks egen befolkning etter dess leder – først med sin katastrofale krig mot Iran, og nå mot USA og de allierte – har bragt et potensielt rikt land i kne? En vesentlig grunn til hans erobring av Kuwait var å få hånd om oljekildene og rikdommene der etter utmattelseskriegen mot Iran. Hva vil arveflanden Iran gjøre når Irak ligger tilbake på valplassen med brukket rygg? Og hva med kurderne i nord som har vært utsatt for Saddams giftgass?

Spørsmålene er mange, og flere vil det bli når regnskapet skal gjøres opp. I det lengste kan man håpe at seierherrene vil klare å legge et grunnlag for en fredelig løsning av hele den skjebnesvære Midt-Østen-konflikten. Men det er grunn til å frykte at det igjen vil vise seg lettere å forene krefte i kamp på slagmarken enn å vinne freden.

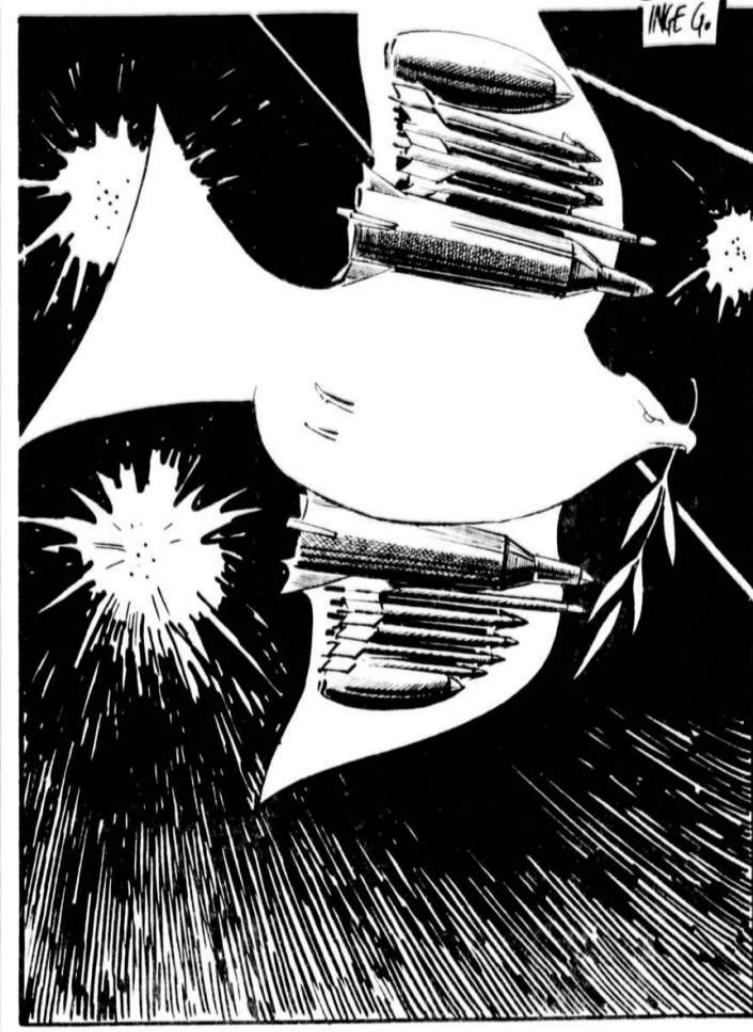
Klar tale

Itrygg forvissning om solid oppslutning i Stortinget ga Regjeringen igår sin uforbeholdne støtte til den flernasjonale beslutningen om å ta i bruk militærmakt for å fremtvinge irakisk tilbaketrekkning fra Kuwait. Det skulle forstest bare mangle for et lite land som selv er avhengig av alliert assistanse i en kris- eller krigssituasjon. Utenriksminister Thorvald Stoltenbergs redegjørelse ga da heller ingen grunn til å tvile på hvor Norge står i Den situasjon som er oppstått i Den persiske gulf.

Som ventet bekrefret gårsdagens hastig sammenkalte stortingsmøte at SV står alene om å kreve stans i kamphandlingene for Saddam Hussein eventuelt i 13. time boyer seg for FN's sikkerhetsråds gjentatte krav. Iraks diktator må, som det ble understreket i Stortinget igår, ta det hele og fulle ansvar for at det ble nødvendig for den flernasjonale styrke å gå til krig. Det var klar tale.

Når det gjelder den norske innsats, har vi hittil noyet oss med å yde det minimum våre allierte har bedt oss om. Kystvaktskipet «Andenes» er det eneste synlige tegn på norsk deltagelse i håndhevelsen av den forutgående FN-blokade av Irak. Desto viktigere er det at vi nå yder all den humanitære bistand vi er istrand til å mobilisere. På det punkt kan formodentlig Regjeringen regne med samstemmig oppslutning, SV inklusive.

I den grad våre NATO-allierte i den fortsatte krigføring får behov for norske våpenleveranser eller forsyninger av annen art, bør slike anmodninger selvskjønt bli etterkommet. Men med de FN-tradisjoner vi har, er det først og fremst på det humanitære plan vi kan gjøre en innsats. Det lette feitsykehus som er under etablering, er i så måte en god begynnelse.

Hellig vrede mot hellig krig

AKTUELL KOMMENTAR

Da ordene tok slutt

Ingen tidsalder har protestert kraftigere mot militæroverfall enn vår. Men ingen har heller vært reddere for at de skulle bli gjengjeldt.

KJELL HANSSEN

Denne redselen for å besvare våpenbruk med våpenbruk meldte seg umiddelbart etter at Saddam Hussein sendte sine tropper inn i Kuwait i august. Og den lå bak de siste desperate fredsinisiativer for det allierte motangrepet ble satt inn igår morges.

Begrunnelsene for ikke å sette hardt mot hardt har vært flere. Noen har ganske enkelt ment at Kuwait ikke er verdt noe felttak fra verdenssamfunnets side. Andre så det som et økonomisk moralisk regnestykke med rede tall: De samlede lidelsene ved å befri Kuwait ville bli større enn om okkupasjonen fortsatte.

Atter andre har satt sin lit til at oljeblokaden med tid og stunder skulle virke.

Hva det dreier seg om, hos alle dem som ikke ganske enkelt har vært villige til å avskrive Kuwait, er en hårdnakket tro på at det måtte være mulig å få et militært mål – befrielse av et okkupert land – med diplomatiske midler. En tro på at også krigsstryrker lar seg bevege ved at man uttrykker sin egen avsky for krig.

I tillegg kommer en intens tro på at det til enhver tid kostet mindre å utsette en krig enn å ta den næ.

Innrommelser

Fristrelle til å løse militære konflikter med ikke-militære midler (dvs. innrommelser) er særlig stor når ens egen sikkerhet ikke er en del av den pris som skal betales for å få det til. Det er alltid lettere å ordne territorielle konflikter i andre områder (Sudetenland, Falkland, Palestina) enn i ons eget.

Men man bør være varsom med å avskrive slike holdninger bare som kynisme og dobbeltmoral. I den lange venteriden fra 2. august til 16. januar har vi gjennopplevet München, og kan dermed forstå mer av hva som må ha beveget Chamberlain. Det har ikke vært et enkelt spørsmål om å

En amerikansk F18-jager forsynes med raketter før angrepet.

(Foto: Reuter)

gi etter eller å stå imot, snarene i en tro på at det må finnes en annen løsning. – Vi bygget på fred som i tross, som Øverland sier om Norge før virkeligheten rammet oss.

Politikere og borgere i frie, fredelige samfunn er tilbøyelige til å utelukke den militære opsjonen, hovedsakelig fordi de har problemer med å forholde seg til mennesker og regimer som opererer på helt andre bølgelengder enn dem selv. Ønsker man selv fred, går man ut fra at alle andre også ønsker fred, selv etter at det er gått til krig. Etter at han er okkupert og plyndret Kuwait, og erklært landet som en provins i Irak, ble Saddam stadig behandlet som en mann som

ville trekke seg ut hvis verden bare kunne gi ham et rimelig påskudd til å gjøre det.

Den naturlige mistillit overfor diktatorer blir i slike situasjoner snudd på hodet. Mens man vanligvis nekter å tro dem på deres forsikringer, nekter man her å tro dem på deres trusler.

Må stanses

Men Saddam er ganske enkelt en av disse makthavere som verden ikke har noen grunn til å mistro. Hva han enn er drevet av, fatalisme eller fanatism, så taler hans gjerninger til støtte for hans ord. Han har overfalt til naboland, og han har myrdet og

brent irakiske borgere med like kaldt blod som utlendinger. Og han har truet med å utslette Israel. Vi trenger ikke å sammenligne ham mentalt med Hitler eller Napoleon.

Men i ett henseende må verden forholde seg på samme måte til ham som til dem: Også denne mannen må stan ses.

Militære represaler er forferdelige – og ofte forferdelig upresise. Men spørsmålet er ikke krig eller fred. I prinsippet er dilemmaet nå det samme som på D-dagen i 1944. Også strendene i Normandie ville forblitt fredeligere uten invasjonen. Men det hadde aldri blitt fred.

Hvem er det som tror at et lederskifte er selve medisinen mot Hoyres krise?

LARS ROAR LANGSLET

Kanskje ingen, i fallfall føl. Og de få er neppe av den type rådgivere som et ansvarlig parti bor lytte til. Erfaring viser at når grunnen blir under et parti, er panikkreaksjoner – plutselige omlegninger i ledelse og politikk – et sikert middel til å gjøre situasjonen enda verre.

Muligens kan noen se nye sjanser for sine egne ambisjoner i den usikkerheten som er skapt. I det minste kan det

godkjente militær maktbruk mot Irak, er den eneste myndighet i verdenssamfunnet som har rett til å fatte et slikt vedtak. Rådets moralske autoritet kan nok bestrides: Dets faste (og dominerende) medlemmer har selv gitt okkupantene det meste av de våpene som ble brukt til forbrytelser. Rådet (og dets dominerende medlemmer) har tidligere ignorert en rekke lignende, alvorlige forbrytelser. Likevel kan det neppe være tvil om at dette kriteriet er oppfylt, men det var i seg selv ingen fullgod moralisk begrunnelse for et angrep. En legitim institusjon kan godt tenkes å sette i verk umoralske handlinger.

2. Voldsmidler skal i et sivilist samfunn kun anvendes i ytterste nedsfall, i rent selv forsvar eller når ingen andre muligheter er utmattet og (3) hvis det å angripe kan føre til mindre menneskelige lidelse enn å la det være.

Sanksjoner

Disse kriteriene for et «rettferdig angrep» kan også anvendes på krigen i Gulfen:

- FN's sikkerhetsråd, som

am Websters forklaring til Kongressen i desember vil sanksjonene påføre Irak betydelig økonomisk skade – og derigjennom svekke landets militærmaskin. Ingen kan garantere at disse skadeforskriftene blir så alvorlige at vi tvinger Irak ut av Kuwait. Poengen er ikke om sanksjonsfunnet som har rett til å fatte et slikt vedtak. Rådets moralske autoritet kan ikke sies å være tilstrekkelig. Når denne linjen allerede nå er oppgitt, er det grunn til å sperre om den noen gang har vært oppriktig ment – eller om den bare var et taktilt mellomspill.

Ovgrep

Men så hevdes det at den flernasjonale alliansen mot Irak ikke kunne vente på at sanksjonene skulle virke fordi den kunne falte fra hverandre eller fordi amerikansk opinion ville bli utslidig. Det har vært et realpolitisk argument, kanskje riktig nok, men det moralisk holdbart? Kan en politistyrke gå til angrep mot en voldsforbryter med den grunnlaget at den ikke klarer å vente lenger?

Men hva om okkupantene terroriserer gislene? Da kan et angrep åpenbart være berettiget, selv om det medfører tap av menneskeliv. Vellykkede antiterror-aksjoner er eksempler på det.

Det er ingen grunn til å tvile på at irakske styrker ville fortsette sine overgrep mot sivilbefolkingen i Kuwait, men vil summen av menneskelig lidelse reduseres gjennom de massive luftangrep som nå skjer? Titusener, kanskje hundretusener, sivile kan bli drept – i tillegg til de militære tape. Angriperen risikerer å bli rammet av historiens moralske dom, fordi de maktmidlene som brukes, ikke står i forhold til forbrytelser. Et sivilsert menneskes skyte ikke ned en ubevæpnet lommetyv, om det er aldri så mye i selvfortsvar.

Moralisk nederlag

Men Saddam Hussein er sannlig ingen lommetyv. Erobringen av Kuwait er bare et lite tegn på hans umettelige maktbegjær, kan det innevendes. Ingen vet hva hans endelige mål er, bortsett fra at han ønsker å bli en anfører for hele den arabiske verden. Men den som vil stanse despoten fremmarsj, kan ikke noye seg med å ha makten, han må også ha retten på sin side – i moralisk forstand. Han må være istrand til å opprettholde skiller mellom despot og sivilisasjon. Militær seier kan i en slik konflikt raskt endres til moralisk katastrofe – og derigjennom politisk nederlag, på lengre sikt.

Glør og blåsebelger

Hvem er det som tror at et lederskifte er selve medisinen mot Hoyres krise?

LARS ROAR LANGSLET

Personstrid er godt stoff. Personer er det lett å skrive om og illustrere med store bilder og prangende overskrifter. Å skrive om politikk kan kreve innsikt og arbeide. Men for å skrive om personer trenger man ikke stort mer enn vide-regående skole.

Hva er det som allikevel har drevet frem et lederskifte nå?

Selvfølgelig ulmer det i et parti som møter katastrofalt dårslige meningsmålinger. Men vel så interessant er det å se hvem som blåser på de ulmende glørne. Et betrent parti idag er omgitt av en veltirmmet ring av blåsebelger i presse og kringkasting.

Vi har fått en ny type pågående journalistikk, som fremfor alt ønsker at noe skjer. Og det beste som kan skje, gjelder personer, ikke politikk.

Et parti skulle heist ha in

dre motstandskraft mot slike fenomener. Men når nervene er tynnslitte, er den ikke alltid på topp.

En gammel resept i kriser var å holde holdet kaldt, vise sindighet og tålmodighet. Det er ikke alle problemer som kan løses straks, især når problemene mest ligger i en ytre situasjon som ingen kan trylle midler kan endre.

Det kan være klokt å ta tiden til hjelp. Det kan være til Hoyre opplevet en slik situasjon idag – etter sammenbruddet i det borgerlige samarbeidet, og i en spent internasjonal situasjon som øker oppslutningen om det trygge alternativ.

Men en slik resept ville jo være ytterst upassende for underholdningsbransjens behov.

Irak nekter å kapitulere

Efter en dag med intens bombing sverget regimet i Bagdad at motstanden fortsetter og at slaget som er innledet, vil «befri hele det arabiske folk».

Aftenpostens korrespondent JOHN HARBO

Amman. USA oppfordret igår kveld Iraks president Saddam Hussein til å oppgi sin motstand, legge ned våpnene og trekke seg ut av Kuwait. Uttaleser fra den irakiske ledelsen i løpet av dagen tydet imidlertid ikke på noen snarlig kapitulasjon.

Det revolusjonære kommandorådet i Irak kom sammen igår, og det ble etterpå sendt ut en erklæring der det ble hevdet at de amerikanske styrkene og deres allierte var påført langt større tap enn de selv innrommet.

Følge Pentagon i Washington gikk et amerikansk fly av typen F-18 tapt. London har meldt at mannskapet på to er savnet etter et britisk fly kom i brann. I tillegg til amerikanske og britiske styrker, deltok saudi-arabiske, kuwaitiske og franske avdelinger i angrepene mot Irak og de irakiske styrkene i Kuwait igår. Også et av de kuwaitiske

staden og et kjemisk anlegg skal være blant målene som ble truffet. Det ble meldt om store ødeleggelser i forsvarsministeriets bygning. I utkanten av byen skal fabrikker og militærbasar være angrepet.

Flukt fra Bagdad

FNs tidsfrist for irakiske tilbaketrekkning fra Kuwait ute, ble det meldt at mange av byens fire millioner innbyggere hadde søkt tilflukt i andre deler av landet, hvor de mente de var tryggere. Trafikken i gateene var igår derfor svært beskjeden, men utover dagen var det noen få kjøretøyene ute. Ifølge øyenvidner var skadene i sentrum av byen forholdsvis begrensete, blant annet ført til bombeangrepene var svært presise. I kommunikasjonen sendt ut av Bagdad Radio ble det derimot hevdet at angrepene hadde rammet sivile mål.

I Saudi-Arabia ble en oljetank ved et raffineri nær grensen mot Kuwait truffet, da det ble åpnet ild fra irakiske artilleristillingen. Det ble senere meldt at helikoptere flog inn over kuwaitisk område og uskadeliggjorde de irakiske artilleristillingene. Oljetanken kom i brann under angrepene, men det ble meldt at brannen slukket av de ansatte.

Presidentgarden

I tillegg til at det irakiske flyvåpenet skal være påført

store tap, var angrepene igår blant annet rettet mot noen av de best utstyrt og trenede irakiske styrkene, den såkalte presidentgarden. Denne spilte en avgjørende rolle under invasjonen av Kuwait, men var senere trukket tilbake fra selve frontlinjen. Hensikten med angrepet igår var å ødelegge Iraks offensive slagkraft. Presidentgarden var derfor et viktig mål. I en av kunngjøringene som ble lest opp i irakisk radio igår, ble denne elitestyrken spesielt rost. Soldatene der ble betegnet som helter.

Efter at Irak stengte grensen mot Tyrkia for krigen brot ut, er Jordan den viktigste fluktveien for dem som vil unnslippe krigen i Kuwait og Irak. Igår var det stort sett jordanere og palestinere som kom over grensen fra Irak. De hadde tatt seg ut av Kuwait og dro fra den irakiske hovedstaden like for flyangrepene startet.

I Amman opplyste en FN-talsmann med ansvar for samordning av organisasjonens nødhjelopasjoner at Jordan vil åpne grensen for alle flykninger fra Irak idag. Ifølge Hans Einhaus har FNs organisasjon for katastrofehjelp, UNDRO, forpliktet seg til å dekke alle utgiftene til mat, transport og husly for flyktningene som måtte komme fra Irak.

President Saddam Hussein mener at han står opp i en kamp mellom det onde og det gode. Han vil ikke la seg bombe til overgivelse. (Foto: NTB-AFP)

FRA TIME TIL TIME

- Krigen i Gulfen blir nå utvidet, og USA advarte igår kveld mot å tro at fortsettelsen vil bli like enkel og smertefri som begynnelsen.
- Alt tyder på at krigen nå også vil skje på bakken for å drive de irakiske okkupantene ut av Kuwait. USAs forsvarsminister frykter at det kan ta tid.
- Saddam Hussein har ikke vist noen tegn til å ville legge ned våpnene og trekke seg ut av Kuwait, slik Det hvite hus påny har bedt ham om å gjøre.
- De allierte har sikret seg totalt luftferredømme. Men den irakiske motstanden var så overraskende liten at det igår var frykt for at Saddam Hussein kan ha noe i bakhånd.
- Tusenvis av irakiske soldater skal ha desertert i Kuwait, og 50 stridsvogner skal ha overgitt seg. Men det irakiske revolusjonsrådet hevder at kampanjen er på topp.
- USA, Storbritannia og Kuwait mistet bare ett fly hver da Irak ble rammet av krigshistoriens mest omfattende luftangrep. Irak påstår at 44 fly ble skutt ned.
- Minst 80 prosent av den allierte bombingen traff målet. I Bagdad ble flyplassen, presidentasset og forsvarsdepartementet mør eller mindre ødelagt.
- Irak har foreløpig ikke gjort alvor av sin trusel om å angripe Israel. Militære eksperter tror nå at landet ikke lenger er i stand til å gjøre det.
- Spørsmålet om fred i Gulfen er avhengig av at Irak kapitulerer, sier FNs generalsekretær. En nesten helt samlet verden fordømmer Irak, som får all skyld for krigens konsekvenser.
- Bare et fått land, deriblant Cuba, Jemen og Nord-Korea, har kritisert angrepene mot Irak. Fredsaktivister i USA og Europa har demonstrert mot krigens konsekvenser.
- NATO-landet Tyrkia kan bli trukket aktivt inn i krigen. President Turgut Özal sa igår at parlamentet har gitt klarsignal for at amerikanske fly kan angripe Irak fra tyrkiske baser.
- Norge er ikke i krig med Irak, sier statsminister Gro Harlem Brundtland. Hun håper at Irak nå vil gi seg slik at en tragisk krig kan oppphøre snarest mulig.
- I de vestlige land er beredskapen øket for å møte en eventuell irakisk terrorbolge.

USA forberedt på langvarig krig

Operasjon Ørkenstorm for å frigjøre Kuwait kan komme til å pågå i lang tid, og den kan bli blodig. Det var den advarende vurderingen fra USAs forsvarsminister Richard Cheney og høystående amerikanske tjenestemenn igår.

Aftenpostens korrespondent PER EGIL HEGGE

Washington. Midt opp i amerikanernes tilfredshet over at de synes å ha sikret seg ubestridt luftferredømme over Irak i løpet av krigenes første timer, advarer de mot overdriven optimisme. De er spesielt på vakt mot våpen som Saddam Hussein kan ha gjemt unna til overraskende bruk senere.

Men det store ubesvarte spørsmålet for amerikanerne er hvorfor Irak, etter alle forsvarslene og advarslene om hva som forestår, ikke ydet mer motstand da amerikanerne og deres forbundsfeller innledet sin luftkrig natt til igår. Det kom ingen meldinger om at noen av de ballistiske rakettene av typen Scud

ble avfyrt, hverken mot flyene eller mot bakke mål i Saudi-Arabia eller i Israel. Svært få av de irakiske flyene gikk på vingene.

Inntil igår kveld (norsk tid) hadde alliansen mot Saddam Hussein flyvet 1300 tokter, og i Pentagon blir det sagt at dette vil være dagsprogrammet i noen tid fremover. Det ble også avfyrt 100 krysserraketter av typen Tomahawk idet angrepet begynte. De ble blant annet brukt mot luftskytsanlegg. Irakerne hadde sikret seg raketter av typen Hawk da de rykket inn i Kuwait i august.

Den amerikanske forsvarssejren, general Colin Powell, sa igår at han var tilfreds med de første meldingene om gjennomføringen av operasjonen, spesielt bombingen av fabrikker som produserer kjernefysiske og kjemiske våpen.

Han sa at det var tilfredsstilende å ha kontroll over luftrommet, men minnet om at det irakiske flyvåpenet ikke er fullstendig utradert. Vi har en ytterskikkelse plan, og jeg kommer ikke til å svare på noen spørsmål om hva som forestår, sa han. Men han bekrefet at det irakiske elttroppebasen, republikk-garden, er et høyt prioritert angrepssmål.

Teppebombing

Av dem ligger det ca. 150 000 mann på grensen mellom Kuwait og Irak, og amerikanerne bruker de store bombeflyene av typen B-52 mot dem.

Ved tilbake til sin base «et sted i Saudi-Arabia», en amerikansk flyver (til høyre) etter endt tokt på krigens første dag. Samtidig gleder britiske soldater seg «samme sted» over meldingene om krigens gang. (Foto: NTB-AP)

Bush vel tilfreds så langt

President George Bush sa seg tilfreds så langt med forlopet av Operasjon Ørkenstorm igår, vel et halvt døgn etter de første angrepene mot Irak.

Aftenpostens korrespondent PER EGIL HEGGE

Washington. – Vi er fast besluttet på å fullføre det vi har begynt på, og hittil har dette vært vellykket, sa president George Bush i sin første kommentar til meldingene om angrepet mot Irak. Han gjentok at president Saddam Hussein skal ut av Kuwait.

Han tilføyde at det vil komme stunder når det er mindre grunn til optimisme. Derfor vil han ikke gi løpende kommentarer om svingninger opp eller ned, eller om vondt og øyeblikkspregede ting.

Senere på dagen meddelte hans pressetalsmann Marlin Fitzwater at aksjonen ikke vil være raskt overstått eller enkelt. Operasjon Ørkenstorm er større og mer sammensatt enn noe som tidligere er forsøkt, sa han. Han gjentok også at president Saddam Hussein kan gjøre slutt på krigen ved å overgi seg. På dette stadium er det ikke tilstrekkelig at han lover å trekke seg ut av Kuwait, sa Fitzwater.

Ingen åpning

Enkelte av dem som har kritisert Bush' diplomati i Kuwait-krisen, har fremholdt at han aldri lot Saddam Hussein få en mulighet til å redde ansikt, men holdt fast ved krav som i realiteten innebefatter betingelsesløs overgivelse. Til dette svaret Bush og hans tilhengere at det ikke er mulig å forhandle med en angriper som har overfalt og økupert en sakeslös fredelig nabø, og som dessuten ikke viser de minste tegn til kompromissvilje.

Presidenten tok med seg de fleste av regjeringsmedlemmene til guvernørstjeneste i en militærforlegning like ved areskirkegården Arlington utenfor Washington igår formiddag. Her forrettet evangelisten Billy Graham, som Bush hadde invitert til Det hvite hus onsdag kveld.

Først gudstjenesten orienterte presidenten lederne i Kongressen om den militære og politiske situasjonen. De demokratiske senatorer som for en uke siden ledet motstanden mot forslaget om å gi presidenten krigsfullmakt, sluttet

nå fullt og fast opp om de væpnede styrker og håpet på en snarlig avgjørelse i krigen.

Skjold, sverd, storm

Da Bush sendte de første styrkene til Saudi-Arabia i august, het operasjonen «Ørkenkjold». Den beholdt det navnet da han i november besluttet å fordonne troppekontingenten fra 200 000 til over 400 000 mann. Men andre begynte da å bruke uttrykket «Ørkenverd», siden Bush uttrykkelig sa at hensikten med fordoningen var å skaffe alliansen mot Irak angrepsskapasitet. Navnet «Ørkenstorn» dukket opp i den korte meldingen ved 19-tiden onsdag kveld (Washington-tid), da presidenten kunngjorde at han ville holde en tale til nasjonen knapt to timer senere og at «frigjøringen av Kuwait var innledet».

I Det hvite hus hadde situasjonen vært alt annet enn normal de siste dagene for militæraksjonen, og diskusjonen i presserommet dreide seg bare om hvorvidt det var timer eller dager igjen til krigsbeginne. Men heller ikke staben i Det hvite hus visste noe, bortsett fra presidentens aller nærmeste rådgiver, som satt i stadge planlegningsmøter helt fra sondag kveld. Da vendte Bush tilbake til Det hvite hus etter en helg på landstedet Camp David.

Regjeringsmøte

Et av de normale innslag i presidentens dagsprogram var et regjeringsmøte igår ettermiddag. Her sto naturligvis den militære situasjonen i Den persiske golf på dagsordenen, men også andre og mer rutinepregede saker skulle drøftes.

Slik Bush har gjort helt fra august ifjor, fremhever han også nå at dette ikke er en krig mellom USA og Irak, og slett ikke mellom USA og arabiske interesser. Det er USAs beste oppfatning at konfrontasjonen dreier seg om Saddam Hussein mot resten av verden. Motstanderne står sammen i en allianse med 28 land, og hensikten er å gjennomføre bestemmelser i 12 resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd, fremholdt han.

I sin fjernsynstale gjentok Bush det meste av den harde kritikk han har rettet mot Iraks president, og han virket særlig opprørt da han talte, og at like mange syntes Bush hadde gitt en tilstrekkelig begrunnelse for at han ga ordre til militæraksjonen.

Klar jordansk støtte til Irak

Jordan rykket igår ut med en klar støtteklæring til Irak og fordomme USA og landets allierte for deres angrep. Også PLO har gitt uttrykk for full oppslutning om Saddam Husseins regime.

Aftenpostens korrespondent JOHN HARBO

Amman.
I den offisielle jordanske erklæringen ble offensiven mot Irak og de irakske styrkene i Kuwait, betegnet som et brutalt angrep, og det het videre at «alle som deltar må stå til ansvar overfor Gud».

Uttalelsen, som ble sendt ut med en ikke navngitt offisiell talmann som kilde, understreket at Jordan hele tiden har arbeidet for å finne en fredelig løsning, men hadde linje enkelte arabiske land har fulgt, gjorde det mulig for FN-sikkerhetsrådet å fåtte sine vedtak. I erklæringen ble Irak betegnet som et land som alltid har vært den første til å hjelpe sine arabiske brødre.

Den palestinske frigjøringsorganisasjonen (PLO) sendte ut en fordommelse av USA for angrep som ble startet natt til igår, og en av Yasir Arafats medarbeidere anklaget amerikanerne for å ha gått til krig i den hensikt å beskytte Israel og landets okkupasjon av arabisk og palestinsk område. Ifølge PLO utgjør dette en «aggresjon som er en skam for regjeringen i USA». Den ytterliggende Demokratiske fronten for frigjøring av Palestina (DFLP), som har sitt tilholdssted i Damaskus, kritiserte offensiven mot Irak. I organisasjonsens erklæring ble det krevet øyeblikkelig stans i kamphandlingene, og dessuten truet med angrep mot USA, landets NATO-allierte

I Peshawar i Pakistan demonstrerte befolkningen igår til støtte for Saddam Hussein og Irak. Verden over dominerer krigen selvagt avisenes førstesider. (Foto: epa—AFP)

og Israel, samt deres «arabiske agenter».

Flera andre arabiske land la skylden for krigen på regimet i Bagdad. Særlig Saudi-Arabia og Syria var skarpe i sin kritikk av Saddam Hussein. En saudi-arabisk talmann fremholdt at den irakske presidenten kunne ha unngått krigen som nå utspriller seg, mens Syria sa at ingen bør følle en fare for regimet i Bagdad og at Saddam Hussein personlig må betale pris for det han har gjort.

Egypt, som også deltar i alliansen mot Irak, la seg på en mer forsiktig linje. Landets utenriksminister, Ismat Abd al-Magid, oppfordret Irak til å gå med på å trekke seg ut av Kuwait, slik at ytterligere ødeleggelser kan unngås. Libya støttet anstrengelsene for å press Irak til å gå med på en tilbaketrekking, men sa at det er galt å angripe mål i selve Irak.

Siden det er befolkningen i Jordan samt palestinere, både der og andre steder i Midt-

Osten, som har vært Saddam Husseins mest trofaste støttespiller, var det naturlig nok disse som reagerte kraftigst på nyheten om krigsutbruddet. I Amman stilte mange seg undrende til at den irakske hæren og flyvåpenet til å begynne med ikke slo tilbake mot den omfattende offensiven. Noen etterlyste angrepet mot Israel som Irak hadde truet med, mens andre var overbevist om at det vil komme senere.

Blant den jordanske befolkningen var det også enkelte

som lot sitt raseri gå ut over utlendinger. Boligen til den egyptiske ambassadoren i Amman ble utsatt for stenkastning. I løpet av dagen ble vaktsholdet ved ambassader og boliger til land som deltar i krigen på USAs side, trappet opp. Andre gikk los på medlemmer av det stadig mer tallrike utenlandske pressekorpset i Amman. Igår ble det meldt om flere tilfeller der vestlige journalister ble angrepet av opphissede jordanere eller påstevne.

Andre gikk los på medlemmer av det stadig mer tallrike utenlandske pressekorpset i Amman. Igår ble det meldt om flere tilfeller der vestlige journalister ble angrepet av opphissede jordanere eller påstevne.

Aksje-markedet reagerte positivt

Krigsutbruddet i Midt-Osten har fått aksjekursene til å stige og oljeprisene til å falle — og dermed skapt den motsatte virkning av den mange hadde ventet seg på forhånd.

JANNE-GRO RYGG
BJØRN VIDAR
LERØEN

Det var ikke bare meglere på Oslo Bors som pusset lettere og fikk frem kjøpsordene sine da handelen åpnet igår: Over hele verden kunne pengefokkets tiltro til de alliertes militære overlegenhet måles i kroner og indekspoeng.

I Frankfurt ble det verdigrisningsrekord på 7,6 prosent, og i Tokyo steg Nikkei-indeks med 4,47 prosent — historiens tiendestørste kursstigning. De såkalte safe havens, som dollar og gull, viste seg å ikke være så «sikre» likevel. Og så oljepriser falt i verdi.

Meldingen om at Operasjon Ørkenstorm var i gang skremte riktig nok oljeprisene opp til nærmere 35 dollar fatet på Tokyobørsen i første omgang. Hesblesende CNN-reportere som måtte jogge til og fra saudi-arabiske tilfluktsrom, eller ble akkompagnert av knatrende luftvernelykts, var ikke appetitteknere på et marked som hadde fordøyelsesproblemer nok fra før.

Dramatisk prisfall

Effektiviteten i den flernasjonale angrepsterken overbeviste imidlertid markedet om at Gulfkrigen kan være over på kort tid. Dermed ble det et dramatisk prisfall isteden. I London falt oljeprisene jevn og trutt ned mot et for-invasjonsnivå på et avsidesiden av 20-dollarmarkedet.

Den venteide prisoppgang-

gen som følge av krigsutbruddet uteble. På forhånd, nærmere bestemt ihast, var det antatt at krig i Midt-Osten i løpet av kort tid ville føre til oljepriser på 60 til 100 dollar fatet. En fredelig løsning ville på den annen side kunne innebære et prisfall ned mot 10 dollar fatet, ble det sagt. Like før FN-fristen for Iraks tilbaketrekning fra Kuwait var det likevel eksperter som mente at oljeprisen neppe ville stige til mer enn 45 dollar fatet dersom det ble krig.

Siden det nå så ut til at fredstilstand bare kunne oppnås etter en krig, og ikke som følge av nye forsok på forhandlinger og tomme angrepstrusler, ble meldingen om et angivelig vellykket luftangrep fra de allierte oppfattet som en positiv oljefriter melding.

Det er god tilgang av olje i markedet, og både USA og Det internasjonale energibyrå (IEA) vil øpe strategiske oljelager om nødvendig. Oljemeglere betegner markedet som normalt.

Først det Aftenposten får opplyst, bruker den flernasjonale styrken i Gulf-området omkring en million fat olje i dagene. Den totale eftersporsel etter olje anslås til 53,6 millioner fat for årets tre første måneder, noe som er 400 000 fat mindre enn ifjor. Markedet er i god balanse selv uten olje fra Irak og Kuwait. Men intet skal tas for gitt. Alle muligheter holdes åpne. Prisbildet kan snu seg raskt dersom krigshandlinger rammer oljeinstallasjoner i Saudi-Arabia.

Også produktmarkedet har reagert med sterke prisfall. Prisen på fyringsolje, bensin og jetdrivstoff har fallt med 50-100 dollar pr. tonn. Prisen på fyringsolje er gått ned fra rundt 360 dollar til 260 dollar pr. tonn.

Raffineringsmarginene holder seg derimot høye. I Statoil får Aftenposten opplyst at Mongstad-raffineriet nå får rundt 10 dollar for hvert fat olje som raffineres.

NAVN I NYHETENE

Navn: Peter Edgar de la Cour de la Billière

Alder: 56

Yrke: Generaløytnant

også med både saudi-arabere og kuwaitere militært.

Generaløytnant Sir Peter de la Billière er den mest dekorerte soldat i den britiske hær. Han ble tildelt Militærkorset, en av de høyeste britiske ordener, i 1959 for sitt mot da han ledet en SAS-styrke mot opprørere i Oman. Han blir beskrevet som en kjølig og avbalansert mann med et klart hode, egenskaper som kan komme godt med i kampene hete. Sir Peter har innehatt viktige stillinger tidligere, i 1984 ble han utnevnt til overstkommanderende for Falkland, en post han hadde i ett år. Han kjennes også til krigens realiteter på andre måter — hans far, som var lege, ble drept i kamp om bord på krigsskipet «Fiji» i 1941. Sir Peter er gift og har tre barn, en son og to døtre.

Kjell Dragnes

Økende optimisme i krigstruet Israel

som kostet USA 58 000 døde, ble vekket til live igjen, tilross for at president George Bush har forsikret at Gulfen ikke skal bli noe nyt Vietnam. Like forskjelligartet som den amerikanske nasjonen er, like varierende var meningene som kom til uttrykk. Reaksjonene på presidentens tale var imidlertid overveiende positive.

Dette skulle vi gjort før, når krig først var uavvendelig, var en av reaksjonene. Fra

høyeste politiske hold til menn og kvinner i gaten var det en tone som slo sterke igjenom enn andre: Nå må vi samle oss bak presidenten og nasjonen og de allierte styrkene i Gulfen.

Andre trakk imidlertid presidentens motiver i tvil: «Ikke blod for olje» var det faktiske ropet fra demonstranter utenfor Det hvite hus i Washington, i gaten i San Francisco og andre storbyer og utenfor FN-hovedkvarter i New York. På Times Square ble det militære rekryteringskontoret overspyret med red maling. — Dette er bare begynnelsen, sa ledere for demonstrasjonene.

Andre trakk imidlertid presidentens motiver i tvil: «Ikke blod for olje» var det faktiske ropet fra demonstranter utenfor Det hvite hus i Washington, i gaten i San Francisco og andre storbyer og utenfor FN-hovedkvarter i New York. På Times Square ble det militære rekryteringskontoret overspyret med red maling. — Dette er bare begynnelsen, sa ledere for demonstrasjonene.

Aftenpostens korrespondent JOHN HARBO

Ammann.

En militær talmann sa igår at det var klart at irakske rakettbatterier nær grensen mot Jordan var truffet. Han sa at han håpet alle var eddelag, men israelere ble likevel bedt om å være forberedt på et mulig gassangrep.

Israelisk radio og fjernsyn hadde igår regelmessige sen-

dingar der landets befolkning ble advart mot irakske angrep og bedt om å holde seg hjemme og innendørs. I en kunngjøring som ble sendt ut av israelske myndigheter, het det at bare ansatte i viktige bedrifter og andre som hadde arbeide som var avgjørende for å holde samfunnsmaskinettet i gang, skulle møte frem til at Iraks atomanlegg og kjemiske våpen skulle ødelegges. For Israel betyr det at nettopp dem har bekymret landets myndigheter, nå blir fjernet av andre. Israelske kommentatorer la heller ikke skjul på at landet har grunn til å være angrepet.

Efterhvert som tiden gikk ble uttalelsen fra hærens side mer optimistiske. Efter et regjeringsmøte sa helseminister Ehud Olmert likevel at farene fortsatt var tilstede for at noen utskytningsramper for rakettkarrer var intakt, slik at irakske styrker hadde muligheter til å angripe mål i Israel. Advarselen mot gassangrep ble derfor opprettetholdt.

Gatene i israelske storbyer lå tomme på formiddagen igår, da befolkningen fulgte myndighetenes instruksjoner og holdt seg innendørs. Ut over ettermiddagen øket imidlertid trafikken ute, og myndighetene beskjed om å holde

seg hjemme ble da innskjernet. Hærens offisielle talmann, Nachman Shai, minnet om at Irak også er i besittelse av mobile utskytningsramper, som også utgjør en trusel. Faren for rakettangrep var derfor på ingen måte over. Det var spesielt i Tel Aviv-området traffikken øket, og det var nettopp der israelerne hadde truet med å sette inn sitt

angrep. Israelske ledere som var opp natt til igår, kunne følge en ekstraseiling i israelsk fjernsyn som blant annet kringkasted George Bush' tale direkte. De fikk da høre den amerikanske presidenten love at Iraks atomanlegg og kjemiske våpen skulle ødelegges.

For Israel betyr det at nettopp dem har bekymret landets myndigheter, nå blir fjernet av andre. Israelske kommentatorer la heller ikke skjul på at landet har grunn til å være tilstilling til dette spørsmålet.

Israelske militærmynnidigheter i de okkuperte områdene innførte igår portforbud på hele Vestbredden og i Gazastripen. De fryktet uroligheter blant den palestinske befolkningen der, både på grunn av krigene i Gulfen og som følge av drapene på fremtredende palestinske ledere i Tunis mandag kveld.

Da unntakstilstanden ble innført, ble det samtidig gjort klart at enhver som beveget seg utendørs, risikerte sitt eget liv.

For krigsutbruddet hadde USA lagt betydelig press på regjeringen i Jerusalem for å hindre at den lot seg trekke inn i krigen, dersom Irak sat-

te sin trusel om å angripe mål i Israel ut i livet. Dersom det skjedde, fryske USA at det skulle bli vanskelig å sikre seg støtte fra arabiske land som deltar i alliansen mot Irak, særlig Syria.

Umiddelbart før angrepet mot Irak kom det uttaleiser fra flere israelske ledere om at landet ikke ville oppgi sin rett til selv å besvare et militært angrep. Igår var derfor statsminister Yitzhak Shamir regjerings og landets militære ledelse ganske sikkert glad over å måtte slappe til på landet har grunn til å være

angrepet.

Israelske militærmynnidigheter i de okkuperte områdene innførte igår portforbud på hele Vestbredden og i Gazastripen. De fryktet uroligheter blant den palestinske befolkningen der, både på grunn av krigene i Gulfen og som følge av drapene på fremtredende palestinske ledere i Tunis mandag kveld.

Da unntakstilstanden ble innført, ble det samtidig gjort klart at enhver som beveget seg utendørs, risikerte sitt eget liv.

For krigsutbruddet hadde USA lagt betydelig press på regjeringen i Jerusalem for å hindre at den lot seg trekke inn i krigen, dersom Irak sat-

te sin trusel om å angripe mål i Israel ut i livet. Dersom det skjedde, fryske USA at det skulle bli vanskelig å sikre seg støtte fra arabiske land som deltar i alliansen mot Irak, særlig Syria.

Umiddelbart før angrepet mot Irak kom det uttaleiser fra flere israelske ledere om at landet ikke ville oppgi sin rett til selv å besvare et militært angrep. Igår var derfor statsminister Yitzhak Shamir regjerings og landets militære ledelse ganske sikkert glad over å måtte slappe til på landet har grunn til å være

angrepet.

Israelske militærmynnidigheter i de okkuperte områdene innførte igår portforbud på hele Vestbredden og i Gazastripen. De fryktet uroligheter blant den palestinske befolkningen der, både på grunn av krigene i Gulfen og som følge av drapene på fremtredende palestinske ledere i Tunis mandag kveld.

Da unntakstilstanden ble innført, ble det samtidig gjort klart at enhver som beveget seg utendørs, risikerte sitt eget liv.

For krigsutbruddet hadde USA lagt betydelig press på regjeringen i Jerusalem for å hindre at den lot seg trekke inn i krigen, dersom Irak sat-

te sin trusel om å angripe mål i Israel ut i livet. Dersom det skjedde, fryske USA at det skulle bli vanskelig å sikre seg støtte fra arabiske land som deltar i alliansen mot Irak, særlig Syria.

Umiddelbart før angrepet mot Irak kom det uttaleiser fra flere israelske ledere om at landet ikke ville oppgi sin rett til selv å besvare et militært angrep. Igår var derfor statsminister Yitzhak Shamir regjerings og landets militære ledelse ganske sikkert glad over å måtte slappe til på landet har grunn til å være

angrepet.

Israelske militærmynnidigheter i de okkuperte områdene innførte igår portforbud på hele Vestbredden og i Gazastripen. De fryktet uroligheter blant den palestinske befolkningen der, både på grunn av krigene i Gulfen og som følge av drapene på fremtredende palestinske ledere i Tunis mandag kveld.

Da unntakstilstanden ble innført, ble det samtidig gjort klart at enhver som beveget seg utendørs, risikerte sitt eget liv.

For krigsutbruddet hadde USA lagt betydelig press på regjeringen i Jerusalem for å hindre at den lot seg trekke inn i krigen, dersom Irak sat-

te sin trusel om å angripe mål i Israel ut i livet. Dersom det skjedde, fryske USA at det skulle bli vanskelig å sikre seg støtte fra arabiske land som deltar i alliansen mot Irak, særlig Syria.

Umiddelbart før angrepet mot Irak kom det uttaleiser fra flere israelske ledere om at

Kjemper om lønn i Gulfen

LARS KLUGE

Arbeidstagerorganisasjonene i Forsvaret fraråder sine medlemmer å reise til Gulfområdet inntil det foreligger en avtale om lønnsbetingelser. Forsvarets overkommando feilinformerer for å lokke folk til Gulfen, hevder de.

Bølgene går hoyt om lønns- og forsikringsavtak for personell som skal reise til Gulfen. I én uke har arbeidstagerorganisasjonene og Forsvarsdepartementet forhandlet, og saken legges nå frem for forsvarsminister Johan Jørgen Holst. I beste fall kan avtalen være undertegnet klokken 12.00 idag.

Ingen krigstillegg

– Det norske personellet som allerede er i Tyrkia og Saudi-Arabia, har ingen krigsrisikotillegg, sier Øyvind Rognstad, som er områdetilslitt valgt for de arbeidstagerorganisasjonene i Forsvaret som sorterer under Akademikerne Fellesorganisasjon.

Det betyr at dette personellet har vanlig lønn pluss et reisetillegg på nærmere 9000 kroner måneden. Dette gjør at de ligger langt under mannskapet på kystvaktskipet «Andenes», som har tilsammen over 35 000 kroner i måneden, og vil få et ytterligere tillegg på mellom 10 000 og 20 000 kroner måneden hvis skipet går inn i selve krigssonen.

Arbeidstagerorganisasjonene, som alle står samlet i denne saken, vil ikke ut med hva krav eller tilbud var da forhandlingene startet, eller hva de var da forhandlingene ble avsluttet igår.

– Men partene står nå så nær hverandre at vi har et godt håp om at det skal foreliggende en avtale idag klokken 12, sier assisterende generalsekretær i Krigsskoleutdannede Offiserers Landsforening, Tom Kvalo.

Kvalo fraråder medlemmer å reise til Gulfen så lenge det ikke foreligger noen avtale.

– Hva skjer dersom forsvarsministeren idag forkaster kravet?

– Da er bruddet et faktum, og saken må gå til lønnsnevnd.

– Hvor lang tid vil det da ta før avtalen er klar?

– Jeg regner med at saksbehandlingen vil være raskere enn hva som er vanlig, men noen dager vil det måtte ta, sier Kvalo.

Lokker folk

Arbeidstagerorganisasjonene i Forsvaret mener Forsvarets overkommando forsøker å lokke frivillige til å melde seg til tjeneste i Gulf-området, ved å gå ut med feilinformasjon om de økonomiske betingelsene for tjenesten.

Ifølge Norsk Telegrambyrå har kommandør Stig Morten Karlsen sagt at mannskapene som nå skal sendes nedover, vil få samme lønn som mannskapet på «Andenes».

Organisasjonene mener «Andenes»-loanningene ligger langt over det annet personell har fått tilbud om.

– Jeg er feilslidert. Betingelsen på «Andenes» ble trukket frem som et eksempel. Men jeg gjorde det samtidig klart at forhandlingene for det øvrige personell fortsatt pågår, sier Karlsen.

NRK endrer programmet

Som følge av krigen i Gulfen foreligger det endel endringer til fredagens NRK-programmer. NRK-TV har ekstra nyhetssendinger kl. 7.00 og kl. 9.00, samt en nyhetssending innlagt i en pause i sendingene fra skøyte-VM, kl. 13.30. Radio P1 utvider sine ordinære nyhetssendinger, noe som fører til forskjynning i det oppsatte programmet. Det samme gjelder Radio P2. Enkelte programposter kan bli tatt av sendeplanen som følge av forskyvningene.

Postgangen forsinkes

På grunn av utvidede sikkerhetsstiltak som er iverksatt blant annet ved norske flyplasser som følge av krigen i Midt-Østen, kommer det til å oppstå forsinkelser i postgangen både innenlands og utenlands. Postverket vil dermed ikke lenger kunne opprettholde tidsgarantien for fremsending av endel post. Dette gjelder inntil videre EMS-sendinger, Postens internasjonale ekspresstransport, BluePAC og Europa-pakker.

”Hver gang jeg tar opp dette med egen pensjonsforsikring, tror Oddvar at jeg vil skilles!”

ART & COPY AAC FCB

På denne dagen sto dere kanskje litt økonomisk. Men du skal vite at 4 av 5 minstepensionister idag er kvinner. Med Aktiv Pensjon er du sikret et rikere liv etter fylte 67!

Neida, vi tror ikke det er noe vondt i Oddvar. Eller alle de andre som mener at det holder at mannen har egen pensjonsforsikring. Det har nok mer med gammel vane å gjøre.

Men så lenge 4 av 5 minstepensionister i dag er kvinner, må det i rettferdighetens navn være lov å rope et lite varslo. Og selv om man er aldri så glad i hverandre i dag, så viser statistikken ubarmhjertig at ett av tre ekteskap opploses.

Så hvorfor bør ikke kvinner ta ansvar for sin egen fremtid? Det er jo nettopp det egen pensjonsforsikring handler om!

Sætter du kun på folketrygden, risikerer du

å få en betydelig reduksjon i inntekten når du blir pensjonist. Ikke så rart at stadig flere kvinner satser på egen pensjonsforsikring!

La en av våre rådgivere skreddersy et forslag tilpasset deg og din økonomi.

Med Aktiv Pensjon får du en fleksibel spareform. Du trenger ikke binde deg til store, faste innbetalinger. Du kan spare så mye du vil – og når du vil. Dessuten er Aktiv Pensjon meget lønnsomt for deg. I tillegg til det avtalte pensjonsbeløpet får du også din del av overskuddet i Gjensidige.

Kontakt oss. Og husk: Jo tidligere du starter, jo mer får du utbetalt!

Ingenting kan male seg med gleden over å følge utviklingen til barna de første årene. Og det du har mistet i pensjonspoeng fra folketrygden, kan du ta igjen med Aktiv Pensjon!

Ring eller send inn kupongen – det medfører ingen forpliktelse for deg.

JÅ!

Jeg vil gjerne vite mer om Aktiv Pensjon med fleksibel sparing.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./sted: _____

Fødselsdag og år: _____

Telefon dag: _____

Telefon kveld: _____

SVARSENDINGSMERKE

Ken sendes

ufranet i Norge

GJENSIDIGE

betales

portoen

SVARSENDING

Avtale nr. 129 000/12

GJENSIDIGE Forsikring
St. Olavs plass
0130 OSLO 1

GJENSIDIGE

Irak kan få norsk nødhjelp

Norske hjelpeorganisasjoner og Det norske Flyktningråd vurderer nå å bidra med humanitær bistand til den krigsrammede sivilbefolkningsen i Irak. Generalsekretær Trygve Nordby i flyktningrådet finner en slik hjelp helt naturlig.

JAN GUNNAR FURULY

Nordby har idag invitert til et strategimøte med Redd Barna, Norsk Folkehjelp, Norges Røde Kors og Kirkens Nødhjelp, der beredskapen i forbindelse med Gulfkrigen skal diskuteres.

Det foreligger allerede konkrete, internasjonale planer om å opprette leirer som kan ta imot en eventuell flyktningstrom fra krigsområdene i Gulfen. Flyktningeleirene skal etableres gjennom FN-apparatet i Tyrkia, Syria, Jordan og Iran. Også Saddam Husseins eget land, Irak, blir vurdert. Ennå er det ikke kom-

met meldinger om flyktningbevegelser over grensene fra Kuwait og Irak.

Tar ikke parti

— Vi tar ikke parti i kriger, og utser kun arbeide av humanitær art. Derfor stiller jeg meg ubetingt positiv til at Norge bidrar med hjelp til innbyggerne i Irak, sier Nordby til Aftenposten.

— Lik de fleste andre væpnede konflikter er det den uskyldige sivilbefolkningsen som rammes hardest. Krigshandlingene vil føre til at store menneskemasser begir seg på flukt. Alle erfaringer tyder på at behovet for akutthjelp blir

enormt. Ingen kan spå noe sikker om hvor mange flyktninger Midt-Østen vil få som følge av kampene som nå raser, sier generalsekretæren. I Norges Røde Kors og Kirkens Nødhjelp får han støtte for sitt syn på saken.

— Så sant vi får slippe til og kan operere forsvarlig innenfor Iraks grenser, kan dette bli aktuelt. Vi arbeider ofte på begge sider av frontene i pågående kriger. I vår streben etter å redde menneskeliv bryr vi oss ikke om politisk farve, sier informasjonskonsulent Anne D. Nilsen i Norges Røde Kors.

Nilsen kan imidlertid ikke si noe om hvorvidt norske hjelpearbeidere vil bli sendt inn i Irak.

Dette har ikke vært diskutert hos oss foreløpig, men jeg finner det naturlig at det blir tatt opp, sier Geir Valle i Kirkens Nødhjelp. Organisasjonen opererer ikke med egne, fast stasjonerte folk i Gulf-området, men samarbeider med lokale kirker om driften av katastrofehjeloppsaker.

Den internasjonale Røde Kors-komiteen har allerede vært i Bagdad og kartlagt mulighetene for å få til en besøksordning overfor kommende krigsfanger fra de alliertes side. Røde Kors har lang tradisjon for å drive tilsyn med at bestemmelser i Genève-konvensjonen blir fulgt i krig.

En stor del av hjelpearbeidet vil skal utføres i Gulfen vil finne sted i utkanten av krigssonen. Selv om vi tar sikkerheten svært alvorlig og sikrer oss bra, har vi ingen garanti mot at våre delegater kan bli utsatt for fatale hendelser. Dette er de som melder seg frivillig fullt ut innforstått med. De blir også grundig kurset i hvordan de skal verne seg mot både atom-, biologisk, og kjemisk krigføring, opplyser informasjonskonsulent Nilsen i Norges Røde Kors.

Saniteten trener for Saudi-Arabia

GEIR ARNE AMLIEN

En håndfull nøkkelpersone i det norske sanitetskompaniet som skal til Saudi-Arabia var på plass i Onsrud leir utenfor Oslo allerede igår kveld. Førstkommande onsdag starter treningen av de 225 som skal avsørge.

Sanitetskompaniet som skal holde feltsykehuset med 50 senger i drift, er nå så godt som fulltigget. Igår formiddag manglet forsvarsledelsen 11 personer, men utover gårsdagen strømmet det på med henvendelser til Forsvarets overkommando (FO) på Huseby i Oslo og til Onsrud leir.

Krigsutbruddet har ikke lagt noen demper på responsen. Vi har hatt en storm av telefoner, og vært i kontakt med over 500 som vil være med i sanitetskompaniet. Vi mangler nå til arabisk-talende tolker og en psykiatriske. Flere trenger ikke, melder seg, sier fungerende pressetalsmann i FO, kommandørkaptein Stig Morten Karlsen.

Planen er at vi skal være klare på tre uker, men vi er forberedt på å komme tidligere hvis vi får pålegg om det. Jeg tar ikke si hvor raskt vi kan være operative. Men det er ikke aktuelt å reise for mannskapene er skikkelig trenet.

Vi legger spesiell vekt på ABC-vern, sier Karlsen.

Feltsykehuset skal stasjoneres i nærheten av Riyadh, hovedstaden i Saudi-Arabia. Sannsynligvis vil mannskapene og utstyret blir transportert med norske C-130 Hercules transportfly, eventuelt med støttespill av britiske transportfly.

Høy beredskap

FO var igår flere ganger i kontakt med den norske UNIFIL-styrken i Libanon.

— Styrken blir trukket ut hvis det oppstår utsikter til kamphandlinger i området.

Det viktigste er personellets sikkerhet, sier Karlsen.

UNIFIL-styrken har skjerpet vaktet og innført høyere ABC-beredskap. Dette innebefatter at mannskapene hele tiden har med seg vernedrakt, vernemaske, hanskene og renseutstyr — alt til bruk ved et eventuelt angrep med gass eller biologiske væpen.

Evakuering umulig

Sykepleier Kristin Øren og Donald Gilchrist i Norsk Folkehjelp klarte igår ikke å komme seg ut av Gaza på grunn av portforbud. Sigrunn Wetterhus og Hasan Waara som organisasjonen har stasjonert i Beirut, har bestemt seg for å bli inntil videre, opplyser Norsk Folkehjelp.

Skipsforsikringer opp en halv prosent

ROLF L. LARSEN

Forsikringspremie for skip som seiler i Den persiske gulf har bare steget vel en halv prosent etter krigens brøt ut. Man regner ikke med at det blir ytterligere stigning, før det eventuelt blir krigshandlinger mot sjeldene mål.

— Signaler fra markedet i London viser at det bare har vært en liten oppgang i premiene i Gulven det siste døgnet, med ca. en halv prosent. Det vil si at premiene

er for skip i Gulven nå ligger mellom tre og tre og en halv prosent av skipsverdi. Avhengig av hvor skipene er i området, sier viseadm. direktør Karl S. Hystad i Bergens Skibssuransforening Gjensidige.

Det er nå seks norsk-flaggende og åtte norsk-kontrollerte skip under utenlandsflagg i Det persiske gulf, fikk Aftenposten opplyst i Beredskapssekretariatet i Norges Rederiforbund. Skipene har 52 nordmenn ombord, og alt er vel om bord.

«Andenes» langt utenfor skuddlinjen

K/V «Andenes» i trygg avstand fra skuddlinjen.

ROLF L. LARSEN

Kystvaktfartøyet «Andenes» befinner seg i den østlige delen av Den persiske gulf sammen med den danske korvetten «Olaf Fischer». Utenlandsprogrammet i NRK har startet spesialsendinger mot Midt-Østen.

— «Andenes» fortsetter sin patruljekvart med som tidligere fastsatt, fikk Aftenposten opplyst i Forsvarkommando Sør-Norge. Fartøyet er vel 700 kilometer fra Kuwait og befinner seg godt utenfor kampsonen. Alt står vel til ombord. «Andenes» har god kontroll med luftrommet i Gulven og blir fortøpt av militære og sivile kilder om utviklingen.

Opp besetningen på ca. 80 om bord i «Andenes» og andre nordmenn i hele Midt-Østen kan nå lytte til spesialsendinger fra Utenlandsprogrammet i NRK hver hele time. Hver sending varer en halv time. Tre store kortbesendere på Kvitsøy og i Fredrikstad ble vendt mot Midt-Østen kort tid etter krigens brøt ut, og allerede halvannen time etter at alliertes angrep var de første norske spesialsendingene mot området i gang.

To norske FN-offiserer ut av Irak

Forsvaret hadde ved middagstid igår ennå ikke fått bekrefet at den siste norske offiseren i FN-observatorkorpsen UNIMOG var ute av Irak.

Kaptein Asbjørn Fredriksen fra Stortøtt i Troms var øst for Al-Amrah i Irak og tett ved grensen til Iran. Men frem til igår formiddag hadde Forsvaret ennå ikke hatt kontakt med kaptein Fredriksen og fått det bekrefet, sier Karlsen.

(NTB)

Telefon-storm fra nordmenn i Dubai

Telefonen sto ikke stil i den norske sjømannskirken i Dubai torsdag, etter at Gulfkrigen var et faktum. Mange norske ville ha bekrefet eller avkretet rykter. Det er fortsatt frykt for gasskrig og terroraksjoner.

CATO GUHNFIELDT
ROLF ØHMANN (foto)

Dubai. Sjømannsprest Alf Bjørkl (31) gjorde sitt beste for å ri av stormen i en praktisk talt tom kirke, med kone og to barn sendt hjem til Norge, ingen norske båter ved land, øvrige nordmenn i sine hjem.

Mange som ringte torsdag, både nordmenn og svernsker, stilte spørsmål vedrørende rykter om krigshandlinger, særlig mulige aksjoner fra irakisk side, inkludert bruk av kjemiske våpen, forteller Bjørkl.

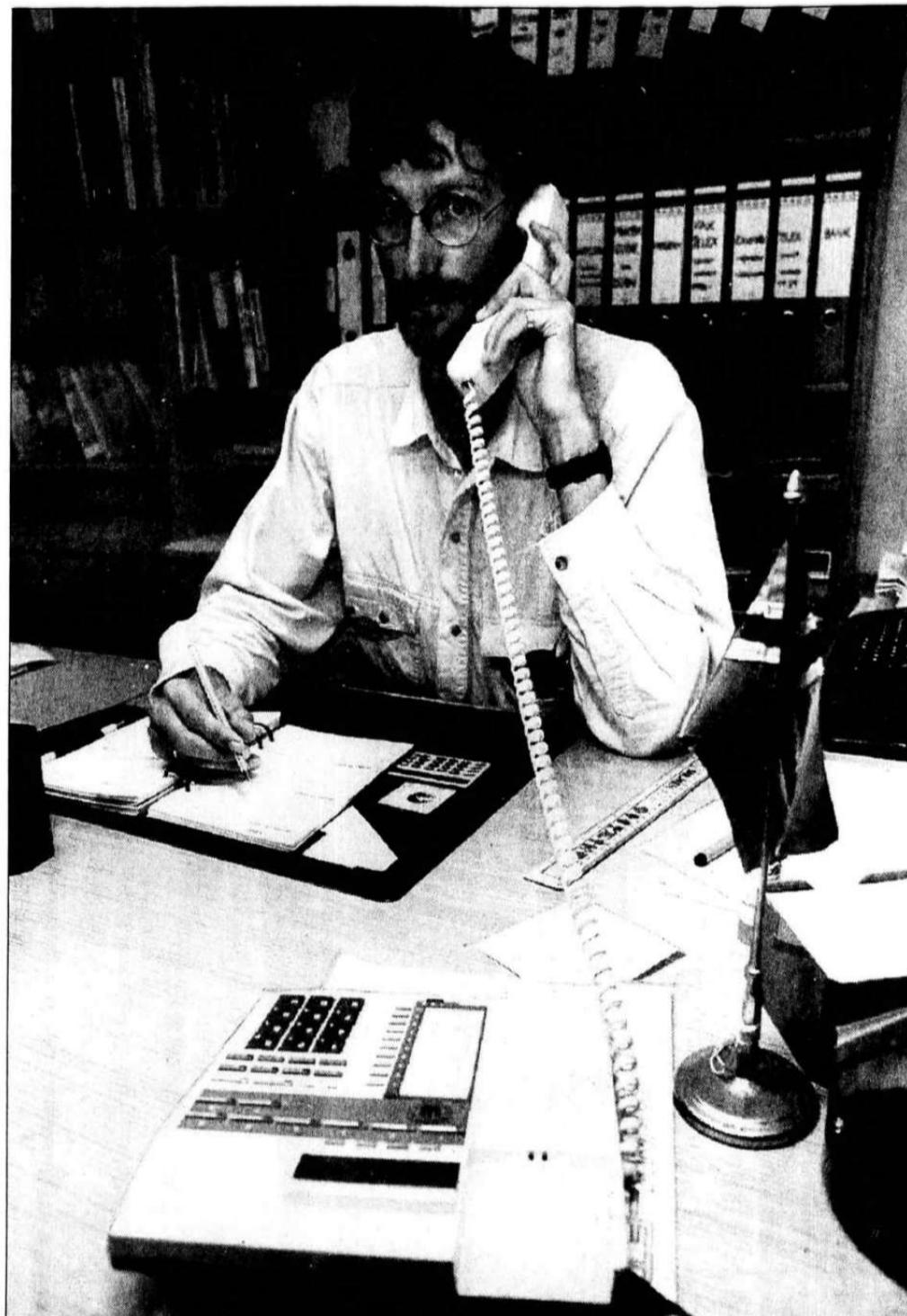
— Det er et sterkt vestlig preg her. Byen har overtatt mye av Beirut rolle etter 1975, og er blitt et sted som er åpent for «business». Det har skapt og skaper fortsatt motreaksjoner i den muslimske verden, både på kulturelt og religiøst grunnlag. Terroraksjoner i Dubai vil således ikke først og fremst være rettet mot De forente arabiske emirater, men mot den amerikansk-britiske innflydelse, sier han.

Bjørkl gir forøvrig ros til den norske ambassade i Riyadh, som har vært flinke til å informere om utviklingen i Gulven, formidle signaler fra Norge osv. til kirken og de fastboende i området.

— Vi er blitt holdt løpende informert, noe som har vært til stor hjelp, sier den norske sjømannspresten i Dubai på krigens første dag. Her på sitt kontor først dag av krigen.

— Jeg har ikke kunnet svare på så mye. Det viktigste var kanskje at folk hadde et sted å ringe til, og snakke ut. Mange er forøvrig fortsatt redd for gass, påpeker Bjørkl.

— Selv om kjemiske strids-

Fortsetter som normalt

SVEIN AURMARK
ULF P. HELLSTRØM

— Vi fortsetter som normalt inntil videre, er gjennomgangstonen hos flere norske bedrifter med stor virksomhet i Midt-Østen. Efter de rapportene Aftenposten fikk torsdag kveld, var virksomheten igjør like preget av krigshandlinger i Gulven.

Samtlige bedrifter er nå jevnlig i telefonisk kontakt med sine ute-kontorer. Bedriften holder også god kontakt med den norske utenrikstjenesten.

Norske rederier som Aftenposten har vært i kontakt med, beretter om uhindret skipsfart i området.

Det er rederiet Wilh. Wilhelmsen som står for den største norske aktiviteten i Gulven. Midt-Østen-aktivitetene drives gjennom selskapet BarWil Agencies, som har 14 kontorer og 260 ansatte. Det 15. kontoret i området ligger i Kuwait. Syv nordmenn har ledende stillinger ved Midt-Østen-kontorene.

Informasjonsdirektør Hans Chr. Bangsmoen hos Wilh. Wilhelmsen sier til Aftenpos-

Saddam-frykt i rekken

Konsulentfirmaet Teleplan har ca. 15 nordmenn i arbeide i Saudi-Arabia, hovedsakelig i hovedstaden Riyadh.

— Torsdag holdt nordmennene seg hjemme. De holder seg i Riyadh og fortsetter vårt arbeide med å tilrettelegge innføringen av en ny generasjon telekommunikasjoner i Saudi-Arabia inntil situasjonen forander seg, sier adm. dir. Vidar Østeng i Teleplan. Dette selskapet arbeider internasjonalt som en del av Norkonsult-gruppen.

Nordmennene som arbeider i Teleplan og for andre norske arbeidsgivere, er utsyrt med gassmasker og annet verneutstyr.

Nordmennene holder nært kontakt med den norske ambassaden i Riyadh. Både Teleplan og det rådgivende ingeniørfirmaet Berdal Strømme gir både ambassaden og den norske utenrikstjenesten ros for den gode kontakten med norske bedrifter i Saudi-Arabia. Berdal Strømme har 35 nordmenn i arbeide for det selskapet ABV i Saudi-Arabia. Det fortsetter arbeidet inntil videre, forteller adm. direktør Per Christian Gommæs.

Dessuten er det dårlig motivasjon til mange av de irakiske soldatene i Kuwait. Kjemper man en forvarskrig, motiveres man best for frykt for hva som skal skje med familien, forteller Weiseth.

Gulf-området som har det psykiske overtaget.

— Mange av irakerne er tvangskastrene. Det er en veldig forskjell i moral mellom dem og de glødende tilhengerne av Saddam Hussein. Og moralen til tvangskastrene er også en helt annen enn når du velger ut soldater blant sokere, sier professor Weiseth.

Han har flere tall å legge frem. Forholdstallene er: For hver soldat som blir drept i kamp, blir fire såret, og en snakk gjennom situasjonen med ektefellen. Norske sjøfolk som hadde gjort det og så ble angrepet under den forrige krigen i Gulven, hadde mye mindre psykiske problemer enn andre. Og dette var altså folk som ikke kunne forsvare seg selv.

— Det verste man vet under krig er å være kontinuerlig i fare under angrep, uten å kunne tilgå.

Det er denne situasjonen irakiske soldater er i akkurat under voldsomme bombeangrepene. Pågående lengde nok, kan det få direkte følger for krigsfangen.

Soldatene kan få «slag-

markparalyse» og bli stive av skrek. Man har nok med å holde seg fast, og stenger sansinntrykkene ute, blir mentalt lammet og mistet evnen til å bevege seg. Under siste verdenskrig ble 80 prosent av soldatene i tyske eliteavdelinger utsatt for dette under enkelte angrep, forteller Weiseth.

Han har flere tall å legge frem. Forholdstallene er: For hver soldat som blir drept i kamp, blir fire såret, og en snakk gjennom situasjonen med ektefellen. Norske sjøfolk som hadde gjort det og så ble angrepet under den forrige krigen i Gulven, hadde mye mindre psykiske problemer enn andre. Og dette var altså folk som ikke kunne forsvare seg selv.

— Hyppigheten av den psykiske betingede kampdyktigheten er storst i åpningsfasen med sjokkangrep. Den gradvis oppbyggingen av krigsberedskapen i den internasjonale styrken i Midt-Østen fortsetter å ha medført betydelig større motstandskraft, sier professor Weiseth.

Soldatene kan få «slag-

Skjerpet beredskap mot terror

Gulfkrigen har ført til sterket vakt- og sikringstjeneste ved mulige terrormål i Norge. Det gjelder blant annet ambassader, grenseoverganger, oljeinstallasjoner og flyplasser. På Fornebu slipper ingen inn uten gyldig bil-

lett. Alle som kommer til Norge med bil eller jernbane, blir kontrollert på grensen. Oljeinstallasjoner, ikke minst på land, er under sterk overvåking av frykt for sabotasjeaksjoner.

TROND BØ
JØRGEN R. LOHNE
TROND BØ
ALEXANDER ØYSTÅ
SIGNE DONS (foto)

— Samtlige norske politikamerre har i samarbeide med overvåkingspolitiet etablert staber som noye vil følge utviklingen her i landet etter krigsutbruddet i Gulfen. Overvåkingssentralen har beordret en generell skjerpe av beredskapsplanen, opplyser Justisdepartementets informasjonsleder, Kjell Solem.

— Intet tyder foreløpig på at det er grunn til å frykte ter-

Vi må spare olje

Vi må spare fire-fem prosent av vårt totale oljeforbruk på grunn av Gulf-kriken. Men oljesparingen er i første omgang såpass beskjeden at den enkelte knapt vil merke den.

JANNE-GRO RYGG

Det vil ikke bli bilfrie helger som under oljekrisen i 1974. Heller ikke rasjonering, som dengang. I alle fall ikke med det første.

Norge har forpliktet seg til å innføre rasjonering på bensin og fyringsolje til forbrukere dersom Gulf-kriken skaper langvarig oljemangel. I første omgang oppfordres vi til frivillig sparing.

Førstkommande mandag vil energimyndighetene i Norge og Sverige i fellesskap bestemme startskuddet for en kampanje overfor forbrukerne.

— Hele opplegget er klart og blir iverksatt en gang i neste uke. Rasjoneringssystemet er også klart, men det blir bare aktuelt hvis det skulle oppstå en alvorlig forsyningsskise over lengre tid, sier informasjonssekretær Egil Helle i Olje- og energidepartementet.

Gjennom å spare bensin og fyringsolje kan norske privatpersoner være med på å oppfylle beredskapsplanen til det internasjonale energibyrået (IEA). Denne planen ble vedtatt på styremøte i IEA den 11. september, og iverksatt igår for å motvirke muligheten for midlertidig svikt i oljeforsyningene. Mesteparten av oljesparingen (80 prosent) skjer ved at oljeselskapene frivillig bruker av lagrene sine. Efter planen skal resten dekkes ved å begrense forbruket. Alle som har bil eller bolig med oljefylling, vil få tips om hvordan de kan spare bensin, fyringsolje og penger gjennom enkle knep:

Ha riktig dekktrykk, kjør mykt, og la skiboksen bli stående i garasjen, er anbefalinger til dem som bruker bil.

For husoppvarming gjelder de samme reglene som for «vanlig» energiøkonomisering: Isoler skikklig, bruk dusj med sparehode og bruk andre energikilder enn olje (skru inn sentralvarmen og kjøp en elektrisk varmeovn i stedet).

Justisminister Kari Gjesteby innkalte igår staben i departementets politiavdeling til ekstraordinært møte om politiberedskapen etter krigsutbruddet.

— Politiet følger ferdig utarbeidede beredskapsplaner. Det var bestemt på forhånd at disse tiltakene skulle iverksettes ved et krigsutbrudd. Tiltakene må oppfattes som «forevar»-forsikring, og i befolkningen blir de ikke gi grunnlag for frykt for at en terrorutsjon er forestående, heter det i en pressemelding som ble utarbeidet etter møtet.

— Intet tyder foreløpig på at det er grunn til å frykte ter-

roranslag i Norge. Situasjonen vurderes selvagt fortrolende. Justisdepartementet bestemmer eventuelt hvilke tiltak som skal iverksettes med bakgrunn i vår truselvurdering, sier politiinspektør Stein Ulrich i overvåkningspolitiet.

Som vanlig vil ikke politiet eller departementet opplyse noe om omfanget av tiltakene. Men det skjerpe vakthold var flere steder godt synlig, for eksempel ved USAs ambassade på Drammensveien i Oslo.

Beredskapen ved en rekke ambassader ble betydelig skjerpet da selve krigsutbruddet ble kjent inntatt, bekrefte

politiinspektør Ellen Holager Andenes ved Oslo politikammer. Som sjef for ordenspolitiet har hun ansvar for vaktholdet blant annet ved utenriksstasjonene.

Strengt på Fornebu

Sjeldent — eller aldri — har politiet gjennomført strengere sikkerhetstiltak på Fornebu enn igår.

Kun én der inn til Fornebu er åpen, og innenfor den kommer bare de med gyldig billett. Famillemedlemmer som vil «hjelpe til med kofferten», blir bestemt avvist av sikkerhetsvaktholdet, sier han.

Oljeselskapene har skjerpet sikkerhetstiltakene etter at krigshandlingene startet i

hetskontrollerer, og politifolk med maskinpistol, revolver, gassmaske og skuddsikker vest går patrulje både i ankomst- og avgangshallene.

— Vi ser spesielt etter mistenkelige personer, etterlatte kofferter, og er selvagt også på jakt etter sprengstoff og våpen, sier sikkerhetstiltakene rutiner ved hovedkontoret i Tananger. Også Statoil har skjerpet sikkerhetstiltakene ved alle sine anlegg. Alle ansatte i Statoil i Sverige, Danmark og Norge får forbud mot å reise utenfor Norden, sier Sundt.

Øket grensekontroll

Halden politikammer har iverksett kontroll av alle biler som reiser inn i landet. Utenlandstogene blir også kontrollert.

blant de ansatte da Aftenposten var innom igår ettermiddag.

Oluf Sundt, politimester i Hordaland, legger ikke skjul på at Mongstad kanskje kan være et av de fremste mulige krigsmål i Norge.

— Vi vurderer forholdene på Mongstad til enhver tid. Etter min mening har vi nå en tilfredsstillende beredskap. Men vi må hele tiden ha i bakhodet at oljeraffinerier er svært utsatte anlegg, sier Sundt.

Terrorberedskapen på Fornebu

er øyenvitne til at politiet opptrer synlig og beväpnat. Hun oppfordrar ellers personer med arabiske navn eller utenlandske bakgrunn til å ta med seg sine norske pass, dersom de er norske statsborgere.

Ved Forsvarsommando Sør-Norge (FKS) i Jåttåanuten i Stavanger er det innført strengere kontrolltiltak for dem som skal inn til kommandosentralen, som også har kommandoen over kystvaktskipet «Andenes» i Gulfen.

— Norge er ikke i krig med Irak

— Norge er ikke i krig med Irak, svarte statsminister Gro Harlem Brundtland kontant på et spørsmål etter gårdsdagens regjeringskonferanse. Stortinget støtter Regierungens reaksjon på krigsutbruddet.

ASLAK BONDE
EINAR SOLVOLL

— Dette spørsmålet er grundig vurdert både ut fra en folkerettlig og juridisk synsvinkel. Selvom Norge har sendt et støtteskip, K/V «Andenes», til Gulfen, og også skal sende et feltsykehus, er vi ikke i kamp, fortsatte statsministeren.

På det ekstraordinære stortingsmøtet igår krevde frik Regierungens bredd støtte for sine reaksjoner på krigsutbruddet i Gulfen. SV var det eneste partiet som ikke støttet angrepet på Irak. Fr.P. mente at Regierungen burde ha gitt en mer aktiv støtte.

— Blant annet bør vi tilby å sende militært utstyr og mannskaper til krigssonen, dersom vi har noe som er egnet, sa Carl I. Hagen.

Tragisk — men uunn-gåelig

Men i det alvorstunge stortingsmøtet var det Sp.s Anne Enger Lahmstein vekt på at krigsutbruddet var tragisk, men uunn-gåelig.

— Saddam Hussein sitter ene og alene med ansvaret. Han valgte krig, gjentok de alle.

Formålet med det ekstraordinære stortingsmøtet var to-delt: De folkevalgte skulle bli orientert om situasjonen i Midt-Østen og de skulle få anledning til å kommentere den norske Regierungens reaksjoner. Men, i disse tider med direkte fjernsynsoverført krig, var det ikke mye nytt utenriksminister Stoltenberg kunne komme med. Han oppsummerte den store sam-

I moskéen i Oslo ber Shia-muslimer for fred i Gulfen.

Muslimer ber for fred i Gulfen

De ber til Allah om fred i Gulfen og at en islamisk regering blir innsatt i Irak. Den shia-muslimske Anjuman-E-Hussaini-menigheten i Oslo har begynt torsdagsbønnemøtet.

JAN GUNNAR FURULY PER SVENSSON (foto)

— Saddam Hussein er en ulykke for alle muslimer i verden. Vi har advart mot denne gale mannen i alle år, og har hele tiden fordømt okkupasjonen av Kuwait,

sier iraneren Hussain Musavi.

— Likevel var det ikke riktig av de USA-dominerte allierte styrker å gå til angrep på Irak. USA bør heller ikke være de første til å snakke om seg selv som humane og fredselkende. Det er nok av

eksempler på at amerikanerne har krenket andre landes grenser. Resultatet av den aggressive tonen mellom partene blir et vanvittig blodbad, sier han.

Musavi, som er sekretær i menigheten på Grünerløkken, leder an i bønnen denne kvelden. Den faste imamen er reist til Iran. Torsdagsbønnen er spesielt fordi den markerer inngangen til muslimenes helligdag, fredag.

Bønnene — nasalt, klengende — som fyller moskéen i Rathkes gate er ekstra viktige på grunn av krigen som rammer i Gulfen. Måtte Allah gripe inn og stanse galskapen.

— Iraks invasjon av Kuwait var et internt problem som vi muslimer selv kunne ha løst. Vestmakten tror de skal sikre seg oljen, men Saddam Hussein og hans tropper kommer til å ødelegge alt. I stedet for olje, får Vesten blod, sier Salim Zaidi fra India.

— Vi gjør alt for å be om fred, slik at nedslaktingen av uskyldige mennesker kan stanse. Men det ser vlast ikke ut til at være bønner blir hørt, legger Zaidi dystert til.

Den shia-muslimske menigheten har omkring 600 medlemmer fra såvært ulike nasjoner som India, Pakistan, Libanon, Afghanistan, Sør-Afrika, Norge, Iran og Irak. Denne kvelden dukker imidlertid ingen av irakerne opp.

— Jeg tror vi må belage oss på en langvarig krig. Mye vondt blod forårsakes

for flyktninger har bedt om ti millioner kroner i norsk bistand til å transportere flyktninger og fremmedarbeidere ut av kampområdene i Irak. Dette skal den norske regjeringen vurdere. Utanriksministeren opplyste ellers at FN-mandatet i

Utanriksministeren opplyste ellers at FN-mandatet i

Jubel over nye supervåpen

I den vedvarende og høyrostede krangelen mellom teknoskeptikere og de meccanobegeistrede i USA er det de siste som har overtaket etter de innledende luftangrepene mot mål i Irak igår.

Aftenpostens korrespondent PER EGIL HEGGE

Washington. Fordi amerikanernes moderne høyteknologiske og dyre våpen aldri var blitt brukt i krig, var selv de mest fanatiske data-freakere ikke helt trygge på at utstyret ville virke. Tverrhelt minnet om at datateknikk ofte svikter, spesielt under påkjenninger.

De troende og begeistrede spredte høyteknologiens evangelium uten forbod og hadde den samme utgangslinje for hver argumentasjonsamling: Saddam Hussein har ikke den ringeste anelse om hva han kan vente seg hvis han skulle bli utsatt for disse våpnene, så lammende og så noyaktige er de.

Teknologien hadde en side til: Ikke bare er våpnene blitt langt mer presise de siste 20 år, det samme gjelder kommunikasjonene. Mens de første bombene falt over Bagdad, kunne tre amerikanske fjernsynsreportere rapportere direkte over åpen linje til CNNs seere over hele verden om hvordan bygninger i nærheten, inkludert presidentpalasset, ble rammet.

Gadafis felt

Det amerikanske arsenalet som nå settes inn mot Saddam Husseins rakettbasar, forsvarsanlegg, kommandoposter og andre militære mål, er utviklet siden begynnelsen av 1970-årene. Noen av de første styrte bombene ble brukt under den såkalte julebombingen mot Nord-Vietnam i 1972, og tilsvarende våpen ble brukt under bombetoktene mot Libya i 1986. Da traff amerikanerne et telt hvor de mente at oberst Moammar Gadhafi oppholdt seg, og ett medlem av hans familie ble drept.

Hvordan F-15-fly avleverer laserstyrte bomber

SOURCE: U.S. Air Force, Jane's Weapon Systems, Modern Air Combat; Research by LILY DOW

Knight-Ridder Tribune News

1/16/91

taljer igår, men forsvarssjefen, general Colin Powell, sa at de ble satt inn mot mål som var så godt forsvarst at det virket fornøytig å bruke ubemannede fly. Det antas at dette i første rekke gjelder rakettbasar, radaranlegg og fabrikker for kjemiske og kjemiske våpen. De siste angrepene ble spesielt nevnt som angrepsmål i den tale president Bush holdt igår natt.

Radarblending

Den irakske radaren ble neytalisert ved hjelp av fly som driver elektronisk krigføring for å blende den. Andre direkte angrep ble gjennomført ved hjelp av det nye Stealth-flyet, som ikke kan sees på radar. Det ble også brukt i den innledende fasen i Panama i desember 1989.

Styrte bomber og raketts ble også brukt av de store bombeflyene av typen B-52, noe av de eldste i den amerikanske flyparken. De bomber fra stor høyde og ble brukt til såkalt «teppebombing» i Vietnam. Fordi irakerne ikke har

skjulesteder, slik vietnameserne hadde i junglene, og fordi de styrte bombene er minst like noyaktige som cruise-rakettene, er også disse flyene effektive. Rapportene fra øyenvindningen i Bagdad kan tyde på at noe av presisjonsbombingen i hovedstaden den første natten ble utført av dem.

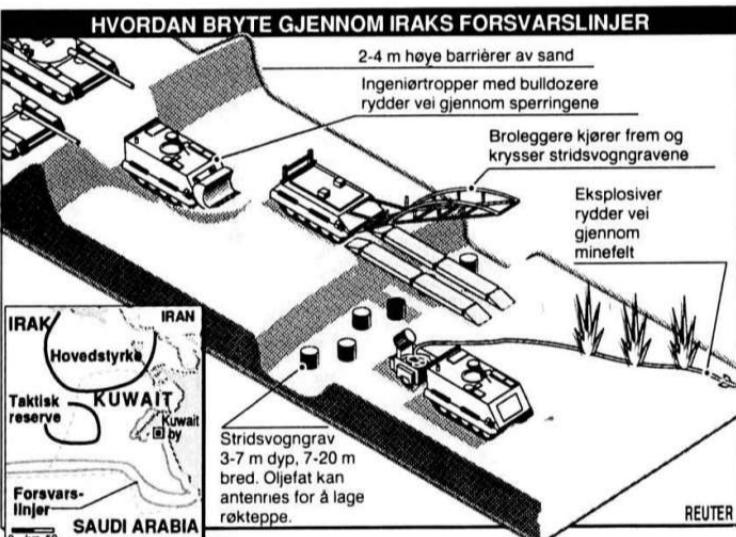
I tillegg brukte amerikanerne den såkalte stridsvogns-dreperen, som er et fly med typesbegrennelsen A-10 og har spesielle raketts, og Apache-helikopter. Det siste har begrenset rekkevidde, og igår ble det ikke opplyst noe om hvor det var satt inn – formodentlig mot mål i nærheten av Kuwait. Kampene ble ledet og overvåket av flyværet i patruljerende AWACS-fly. De har radar som kan se ned, og de holder øye med både venn og fiende og dirigere luftkampene.

– Det er for tidlig å foreta en oppsummering ennå, sa en av de teknologiske ekspertene ved et universitet i Washington igår.

– Det er for tidlig å foreta en oppsummering ennå, sa en av de teknologiske ekspertene ved et universitet i Washington igår.

Det moderne F-15-flyet er bare ett av de mange dyre høyteknologi-våpen som USA har satt på sin første alvorlige prøve under krigen for å frigjøre Kuwait. De nye våpnene har hittil klart seg over all forventning.

(Foto: Reuter, grafikk: Kjell Iversen)

HVORDAN BRYTE GJENNOM IRAKS FORSVARSLINJER

2-4 m høye barriærer av sand

Ingeniørtropper med bulldozere rydder vei gjennom sperringer

Brolegger kjører frem og krysser stridsvogngravene

Eksplosiver rydder vei gjennom minefelt

IRAK
Hovedstyrke
Taktisk reserve
Forsvars-linjer
SAUDI ARABIA

IRAN
KUWAIT
by

Stridsvogngrav 3-7 m dyp, 7-20 m bred. Oljefat kan antennes for å lage røketeppet.

REUTER

kommer frem. For i det hele tatt å komme nær krigen, for å få snakke med piloter og soldater, officerer og alle andre som deltar, er de vestlige massemediers representanter totalt avhengig av de militærer velvilje. Faktum er at de pressefolk som dekker krigsutviklingen fra Saudi-Arabia og andre deler av Gulf-området, er underlagt streng militær sensur. Vi skal her forbriga forholde for massemediene på iraks side. Der opptrer medierne alltid lojal som regel tilbake.

Selv om den denne gang er flere TV-kameraer på plass enn kanskje noen gang før, trenger ikke det å bety at den hele og fulle sannhet under krigshandlingene

skjult både for motparten og sin egen «hemmefront». Krigshistorien er full av eksempler på at det først etter en krig er blitt kjent hva som virkelig foregikk. Trajedionen har generaler og politikere – mens en krig pågår – ført til å sende ut utelukkende positive meldinger om egen innsats, samtidig som feilvurderinger og ydmykende nederlag gjerne har vært forsiktigt blitt stoppet.

– Sannheten er krigens første offer, sies det gjerne, og det siktes da til at partene i en krig gjør sitt beste for å holde viktige opplysninger

holde seg i nærheten av de allierte styrkene – måttet akseptere visse grunnleggende regler for sin journalistiske virksomhet. Den mest sentrale retningslinjen gjelder forbudet mot å bringe enhver type informasjon som ansees å ha militær betydning.

Detaljer forbudt

Retningslinjene som forsvarsmenyndighetene har trukket opp, forbryr journalister å bringe videre opplysninger som sier noe om antall soldater på plass på et bestemtsted, eller som forsøker å tallfeste antall skip, fly og våpenkategorier. Det

samme gjelder detaljerte opplysninger om militære operasjoner, etterretningsaktiviteter og sikkerhetsstiltak. Så sent ikke slike opplysninger er frigitt, skal de holdes tilbake for offentligheten.

De samme strenge regler sier at massemedienes representanter ikke får rapportere fritt om antall drepete og sårede, eller om skader på skip og fly.

De journalister som rapporterer fra eller i nærheten av fronten, tillates ikke å komme med detaljerte stedsangivelser. De må nøyse seg med mer vague formuleringer.

Begge sider sensurerer pressen

MORTEN FYHN

De irakske myndighetene stoppordde til CNN er ikke overraskende. Det overraskende var at CNNs folk i det hele tatt fikk lov til å holde det gående nesten et helt døgn med dramatiske skildringer av det amerikanske bomberenget etter krigens startet. Også det britiske sel-skapet BBC rapporterte over telefon fra Bagdad igår. Trolig er også deres folk blitt stoppet.

– Sannheten er krigens første offer, sies det gjerne, og det siktes da til at partene i en krig gjør sitt beste for å holde viktige opplysninger

kommer frem. For i det hele tatt å komme nær krigen, for å få snakke med piloter og soldater, officerer og alle andre som deltar, er de vestlige massemediers representanter totalt avhengig av de militærer velvilje. Faktum er at de pressefolk som dekker krigsutviklingen fra Saudi-Arabia og andre deler av Gulf-området, er underlagt streng militær sensur. Vi skal her forbriga forholde for massemediene på iraks side. Der opptrer medierne alltid lojal som regel tilbake.

Selv om den denne gang er flere TV-kameraer på plass enn kanskje noen gang før, trenger ikke det å bety at den hele og fulle sannhet under krigshandlingene

skjult både for motparten og sin egen «hemmefront». Krigshistorien er full av eksempler på at det først etter en krig er blitt kjent hva som virkelig foregikk. Trajedionen har generaler og politikere – mens en krig pågår – ført til å sende ut utelukkende positive meldinger om egen innsats, samtidig som feilvurderinger og ydmykende nederlag gjerne har vært forsiktigt blitt stoppet.

– Sannheten er krigens første offer, sies det gjerne, og det siktes da til at partene i en krig gjør sitt beste for å holde viktige opplysninger

bestemmelsene blitt stanset, heter det i en erklæring fra forbundskansler Helmut Kohl kontor. Syv firmaer er nå siktet for brudd på reglene.

Slike brudd er politisk ytterst pinlige for tyskerne, og den sosialdemokratiske opposisjon, SPD, anklager regjeringen for ikke å ha vært energetisk nok i jakten på hemnsles-eksporter. Nå er lovverket skjerpet, tidligere foregikk den «sivile» handelen nesten ukontrollert. Erklæringen fra kanzlerkontoret skal imøtekomme FN-s ambassade. Materialer er beslaglagt, og i flere tilfeller er forsøk på å omgå

og opplyser blant annet at et avansert amerikansk spektrometer er tatt i Frankfurt – på vei til Irak.

Bonn er i USAs spesielle sekelys etterat det tyske kjemifirmaet Imhausen for to år siden ble avslørt som leverandør av en giftgass-fabrikk til Libya. «Auschwitz i ørkenen» ble denne fabrikken kalt i amerikansk presse, og tyske myndigheter er hell «på tapp» når USA fremlegger misstanke. Det gjorde amerikanerne for jul, da de førte opp over 500 firmaer fra 50 land på en hemmelig «svart liste»

over mulige brudd på Irak-embargoen. Efter Iraks naboland Jordan figurerer Tyskland på plass to, med 87 firmaer. Utøverkansler James Baker tok denne saken til og med opp personlig undet til Bonn.

Firmaene ble gransket, etterforskning innledet mot 13 av dem og nå er siktelse utført mot syv. En ny lov om kontroll med utenrikshandelen truer med en fengselsstraff på opptil 10 år for grove lovbrudd. Som verdens største eksportnasjon, ved siden av USA, og som den klart ledende

på området kjemisk industri, vil Tyskland stå sentral i alle fremstilling for å hindre «sivile» eksport som kan utnyttes til militære formål. Som direkte eksporter av våpen holder tyskerne seg mer tilbake enn sine allierte USA, Frankrike og Storbritannia.

Nesten all ulovlig eksport skjer via postkassefirmaer i et tredje land, og det var også tilfelle med det avanserte teknologien for tømmerknes Direktorat for toll-kriminalitet tok i Frankfurt. Det skulle til Irak fra USA, via Tyskland, Sveits og Jordan. Apparatet

Kontinuerlig luftkrig

Flykrigen mot Irak vil fortsette kontinuerlig dag og natt i de nærmeste dager, kanskje uker, inntil de allierte oppnår totalt lufttherredømme og sliter ned moralen i de irakske styrker.

OLAV TRYGGE STORVIK

Det er oberstløytnant Jan Gunnarud, hovedlærer ved Luftforsvarets stabsskole som mener det. Gunnarud er jagerflyver, og fulgte i hele går og nog utviklingen i luftkrigen.

De allierte har hittil bare innrømmet å ha hatt to tap, en britisk Tornado jagerbomber og en amerikansk F-18 Hornet. Irak hevder på sin side å ha skutt ned 14 fly. Gunnarud mener tapstallene må tas med stor skepsis. For det første ser det ut til å være en omfattende sensur av nyhetsmeldinger fra området. Det kommer få faktiske opplysninger om stridens utvikling, og det er vanskelig å si med sikkerhet hva som egentlig skjer. Dessuten vil de allierte trolig holde tilbake tapstall inntil pårørende er

varslet. Sannheten ligger kansje et sted midt mellom Iraks påstander og de alliertes innrømmelser, mener han. Men i alle fall er det forbundene lave tapstall sett i forhold til det store antall angrepstokter som er oppgitt. I løpet av de første 12 timer er det hevdet å ha blitt flyset 1300 toakter, og aktiviteten fortsatte utover hele gardsdagen etterhvert som flyene returnerte til sine baser og ble forsynt med nytt drivstoff, våpen og nye uthvile flyvere.

Presisjon trens

Gunnerud syns aktiviteten tyder på at de allierte har bestemt seg for en flykampanje som kan komme til å være i flere dager, og som legger et kontinuerlig press på Iraks militære og politiske ledelse. Flykrigen vil ha som mål å sette ut av spillbare objekter og installasjoner som er av særlig betydning. Det gjelder for det første Iraks fly og flybasar, kommandosentraler, rakettsbasar og produksjonsanlegg for bakteriologiske, kjemiske og kjernedyktige våpen. Det er kjent at Irak har flere slike anlegg, men disse målene er også vanskelig å slå ut i første omgang fordi de er godt beskyttet. De fleste av dem kan trolig bare neytaleres ved hjelp av kraftige presisjonsvåpen som trenger dypt ned i jorden.

Den allierte hær ventes

Det er hittil ikke meldt om bruk av landstyrker av noen betydning, og slik vil det nok fortsette flere dager, mener oberst Erik Lanke.

OLAV TRYGGE STORVIK

Ianke er skjef for Hærens stabsskole og har med stor interesse fulgt oppbyggingen i Den persiske guif. Også Ianke mener de allierte tar sikte på skaffe seg totalt lufttherredømme for landstyrkene sett inn i større omfang. Irak har gravet seg ned og bygget sterke forsvarslinjer langs hele Kuwaits vestgrense. Ianke mener at et av de allierte krigsmål er å delegere styrkenes moral og deres stridsdugelighet ved å bryte forsvaringslinene ved hjelp av flyvare. En slik fremgangsmåte kan kombineres med mindre aksjoner, sørlig ved bruk av elektronisk krigføring, for å nære Irak til å tro at angrepet kommer på et helt annet sted. Men selv under de gunstige omstendigheter regner ekspertene med at det vil koste adskillig i døde og sårede å slå seg gjennom de sterke irakske forsvarslinjene.

Spesialoperasjoner

Igår gikk det rykter om at panserdivisjoner som tilhører Iraks eliteavdelinger, den republikanske garde, var påført store tap ved allierte flyangrep. Disse divisjonen utgjør en mobil pansersreserve som ligger et godt stykke bak fronten ved Kuwaits vestgrense. Oberst Ianke er meget skeptisk til disse medlingene.

– Riktig nok er dette avdelinger som neppe er gravet ned og beskyttet ettersom de raskt skal kunne flytte. Men det er lite trolig at flyene har greid å sette en hel panserdivisjon ut av spill selv om noen vogner kan ha blitt ødelagt.

Elitegrupper

Nyhetstelegrammene er høye tause når det gjelder små spesialoperasjoner med allierte hæravdelinger inne i Kuwait.

Tysk vrede over «forbrytersk» salg til Bagdad

Forbundsleder Hans-Jochen Vogel tordnet mot «storforbrytere» som bringer «skam» over Tyskland: De har solgt utstyr for giftgass – som Irak vil sette inn mot Israel. Bonn-aksjon mot syv firmaer.

Aftenpostens korrespondent NILS MORTEN UDGAARD

Bonns myndigheter har skj

slaglagt de siste dagene når gransket, og pålegger alle myndigheter hvis krigens trekker i langdrag, og hærstyrkene blir tvunget til å gå til aksjon. Det er to løsninger: Enten direkte

brukes til å måle stråling, og på tross av bestilt av Iraks kjemiske og kjernedyktige våpen, men ikke noe annet oppgave enn å hjelpe Saddam Hussein med å

Nye navn i Høyres lederdebatt

Persondebatten er i gang for fullt i Høyre. Tidligere nestleder Wenche Fugn Sellæg kaster frem Harald Ellefsen, Terje Osmundsen og Thorhild Widvey som aktuelle navn i en ny Høyredelse. Sor-Trøndelag Høyre forlanger at Erlend Rian må gå av som valgkomitéleder.

GUNNAR JOHNSEN JR.
GUNNAR MAGNUSET

Debatten om hvordan Høyre nå skal legge personkabalen skyter rart rundt om i fylkesorganisasjonene. Lite tyder på det at nærværende nestledere, som også har stilt sine plasser til disposisjon, vil få gjenvang. Både Astrid Nokleby Heiberg og Svein Ludvigsen har sagt at de kan være innstilt på å fortsette, men under henvisning til organisasjonsjendringsene som er i gang vil man ventelig soke fornyelse.

En person som for noen år siden ville fått lave odds i ethvert veddemål om kommende Høyre-ledere, Wenche Fugn Sellæg, er denne gang ikke nevnt blant kandidatene. Og overfor Aftenposten gjør den tidligere miljø-, justis- og sosialminister det klart at hun ikke er aktuell som mulig partiholder. - Efterat jeg ifjor som nestleder fikk så klart svar fra partiets valgkomité at den ønsket et skifte, har jeg tatt konsekvensen av dette - og lagt opp mitt politiske liv derefter, sier Sellæg. På fjorårets landsmøte, da hun bare hadde fungert en toårsperiode som første nestleder, ble hun skiftet ut med Astrid Nokleby Heiberg. Nå, snauet et år etter, står Heiberg for fall - og Wenche Fugn Sellæg føler en viss lettelse ved å være ute av ledersipposisjonen. Men hun synes det er bekmyningsfullt at en ledelse som ble valgt for så kort tid siden, nå ser seg nødt til å stille plassem til disposisjon.

Rian må gå!

Lederen for Sor-Trøndelag Høyre, Roald Engeness, sier til Adresseavisen at han vil be Erlend Rian om å trekke seg som leder i valgkomitéen. Roald Engeness begrunner dette med at Erlend Rian med sine uttakser ifjor har bidratt til å skape strid i partiet. Oppfordringen fra Roald Engeness blir langt på vei støttet av Adresseavisen på lederplass.

Avtappet

Erlend Rian sier til Adresseavisen at han har et helt avtappet forhold til sin posisjon som formann i valgkomitéen.

Hvis det blir et massivt krev, vil jeg selvfoligelig trekke meg. Men jeg er ikke enig i kritikken om at jeg som leder av valgkomitéen ikke skulle ha lansert kravet om Syses avgang.

Erlend Rian benekter at det er han som har forårsaket partiledernes avgang, og henviser til at han ikke liten oppslutning da han tok opp kavret.

Selv om jeg var den første som fremførte kravet, virker det litt søkt at man først nå, når andre områder har innsett at jeg hadde rett, krever at jeg må trekke meg, sier Erlend Rian til Adresseavisen.

Et veiskille

- Jeg føler det veldig sterkt at vi står ved et veiskille. Det er ikke vi skal foreta, vil få avgjørende betydning for partiet i 90-årene, sier Sellæg. Hun synes valget kommer brått på. - Vi har mange gode kandidater i Høyre, men de fleste trenger en modningsstad for de går inn i så store oppgaver.

De neste månedene kan bringe mange navn på banen i debatten om Høyres nye ledelse, men foreløpig regner de fleste med at én av disse overtar Jan P. Syses plass: Fra venstre Anders Talleraas, Arne Skauge og Kaci Kullmann Five. (Foto: Knut Snare).

AKTUELL KOMMENTAR

Høyre prøver å reise seg

HANNE GAMNES

Åpen og fri, organisasjonsmessig korrett. Det er kravene og kneblet og bunnfallent Høyre nå stiller til lederedebatten som skal løpe helt frem til landsmøtet i april. Forsok på over- og sentralstyring vil få alle piggene ut. I Høyre venter man at prosessen partiet nå kaster seg inn i, kan virke både stimulerende og inspirerende. Det kan til og med virke befriedende på selvtilliten i et skarslått parti at kammerspolitikkens tid er forbi. Det reiser luften når partiet nå stilles fritt til å drofte kandidater åpent. Partiet er sittende i et ting ordnes ved at «noen snakk sammen».

Langt inn i Høyre ble siste fjordags gallupkatastrofe på 14,4 prosent paradoksal nok hilst velkommen som et startskudd for en ny epoke. Nettopp et slike katastrofesfall har endel Høyre-folk ventet begjærlig på. Hvorfor? Sverd i mørke ligger i nærværet av et Høyre som er trett og oppgitt over både Stortings- og Høyres-Hus-Høyre. Av personer som av enkelte vedtar. Av framvaret av generasjonsskifte, av svekket evne til å vise ansikt ute i opinionen. Av en slags «gammelmannskultur», en kontrollkultur som har holdt yngre og friskere til opp mot den nye.

Selv om jeg var den første som fremførte kravet, virker det litt søkt at man først nå, når andre områder har innsett at jeg hadde rett, krever at jeg må trekke meg, sier Erlend Rian til Adresseavisen.

Det er nå et parti som har behov for å bruke musklene i åpen kamp. Slik har ikke vært tillatt, slik er til og med blitt møtt med utfrysning og forvisning. Hva blir det da igjen av et parti som brukte både vitaliteten i åttiårene?

For mange er det helt øynt hvem som bor bli den nye lederen og nestlederen. Også posten som parlamentarisk leder er satt inn i tenkningen som nå er helt bevegelig.

Næredebatten kobles sammen med organisasjonskomitéens innstilling om å få et tospann i stedet for et tresspann på toppen, og å innskrenke arbeidsutvalget, til tre personer; lederduo samt parlamentarisk leder. Begge disse organisasjonsendringene krever 2/3 flertall på landsmøtet, det betyr at isen er tynn for denne innstillingen dersom deler av partiet ønsker å mobilisere mot.

Det råder idag usikkerhet om gjennomslagskraften i denne innstillingen, ikke minst fordi en slik organisasjonsendring trolig vil bety at hele arbeidsutvalget etter alt å demme iallfall rekryteres fra Stortings-Høyre. Det vil bety en tilsluttesettselje av det sakkiale distrikts-Høyre som for mange betyr at utenom de to sentrale miljøene i Oslo. Ut fra en slik synsvinkel er hverken Anders Talleraas eller Arne Skauge gangbare som «distriktskandidater». Denne form for slanking av arbeidsutvalget kan også betyr at fjernsynet til ungdom og nyrekrytting faller ut.

Høyre er i øyeblikket en slags demagog som brister. Resultatet kan bli et parti på offensiven tross all misære.

Demningen brister

Høyre er i øyeblikket en slags demagog som brister. Resultatet kan bli et parti på offensiven tross all misære.

Høyre er kommet kort i sitt lederleie, et løp hvor mange ikke vil se det som unaturlig om det skulle ende med flere lederkandidater i kamp under landsmøtevalgene. Det skjedde da bla. Norvik og Willoch kjempet med et lykkelig resultat for partiet.

Det vil helt sikkert bli ulike skoler på veien frem. En retning nā tidlig i løpet er satssing på Kaci Kullmann Five. En annen er strak kurs på John G. Bernander å la det Moderaterna i Sverige gjøre da de valgte Carl Bildt. En tredje skole er å tenke ledervalgt i kortere perspektiv i påvente av Bernanders modning.

Allerede nå konsentreres mer av oppmerksomheten for mot den rolle en ny nestleder skal spille som en tyngre politisk figur enn tidligere ved siden av lederen. Eneveldets tid er forbi. Derfor tenkes lederkandidaten i samme åndeddrett som nestlederkandidater.

Man ser for seg kombinasjoner som Kullmann Five og Bernander, eller Five og Talleraas. Ved det siste alternativet vil også Kullmann Five og Bernander, eller Five og Talleraas.

Men mye oppmerksomhet er på det nærmeste knyttet til posten som statsminister-springbrett i Høyre.

Mye kan skje underveis, og resultatet vil også bli avgjort av valgperspektiv og standpunkt til andre saker. Høyre vil også vite at deres valg ikke skjer i et partivakuum, men i et innen- og utenrikspolitiske klima. Ikke minst det siste er uoversiktlig og stiller store krav til utenrikspolitiske evne hos lederkandidaten med den uoversiktlig 90-årene bærer i seg.

Tidligere har Høyre hatt mange debatter om «helt» eller «dekt» lederskap sett i sammenheng med vervene som leder og parlamentarisk leder.

Partiet har i dette spørsmålet alltid vist stor evne til pragmatisme, og det er liten grunn til å tro at dette har endret

Det er ikke kommet istrond over natten, men ble foreslatt i 1989 som del av partiets planer for innevarande periode, forteller organisasjonsjef Kjell Reinsfelt. Innbydelse er gått ut til ledene i alle Høyres lokalforeninger, inkludert bydelsforeningene i Oslo. Av rundt 450 innbude er ca. 270 påmeldt. Hensikten er å få lokalforeningene i tale og styrke kommunikasjonen mellom sentral og lokal ledelse i partiet.

Det er neppe tvil om at konferansen vil bringe frem mye kritikk og selvkritikk, i kjelvannet av Syse-regjeringens avgang og stadig dårslige meningsmålinger for Høyre.

Men programmet er lagt opp med sikte på å stimulere til større aktivitet og innsatsvilje i tiden frem til hostens kommevalg.

Det blir Høyres leder Jan P. Syse som innleder konferansen med å snakke om strategien for valgåret. En av deltaerne, Eli Nagel Hægmo fra Nord-Trøndelag, skal skissere utfordringene sett fra lokalplanet. I tillegg vil stortingsrepresentant Arne Skauge orientere om innstillingen fra Høyres strukturkomité, bl.a. med forslag om endringer i ledelsens sammensetning. Derefter blir det gruppearbeide, med John G. Bernander, Thorhild Widvey, Svein Grennern, Kristin Clemet, Kaci Kullmann Five og Arne Skauge som innledere. Med unntak av parlamentarisk leder Anders Talleraas vil altså alle de hitlanserte lederkandidater være i funksjon.

FN viser nå også større engasjement. Som medlem av Oslo Forsvarsforening for NHOs underkommisjon for menneskerettigheter, har Asbjørn Eide fått i oppdrag å utarbeide en rapport om minoritetskonflikter i ulike deler av verden - og muligheten for å regne med sterkt fremvekst av geriljagrupper.

Det er ikke opp på den tverrpoli

tilskiftende liste han har

men fordi kommunen tren-

ger en ny giv der alle er vil-

lige til å løfte i flokk.

Også i en av de andre,

store Arbeiderparti-kommu-

nene i Telemark, Tinn, er hege

monet brutt. Ved forrige valg ble Arbeider-

partiet sendt av banen av

tverrpoli

treliste. Nå er partene bak denne listen

enige om å satse sammen

og også foran hostens kom-

munevalg. Øystein Dahle fra den tverrpoli

treliste har sittet i ordforstolen

på Rjukan de siste tre årene,

og han er blant dem

som har sagt ja til å fort-

sette i politikken. Men det

er foreløpig ikke avgjort

om han blir ordforerende

Bjørnar Johansen. Han stil-

ler ikke opp på den tverrpoli

treliste han har

men fordi kommunen tren-

ger en ny giv der alle er vil-

lige til å løfte i flokk.

Også i en av de andre,

store Arbeiderparti-kommu-

nene i Telemark, Tinn, er hege

monet brutt. Ved forrige valg ble Arbeider-

partiet sendt av banen av

tverrpoli

treliste. Nå er partene bak denne listen

enige om å satse sammen

og også foran hostens kom-

munevalg. Øystein Dahle fra den tverrpoli

treliste har sittet i ordforstolen

på Rjukan de siste tre årene,

og han er blant dem

som har sagt ja til å fort-

sette i politikken. Men det

er foreløpig ikke avgjort

om han blir ordforerende

Bjørnar Johansen. Han stil-

ler ikke opp på den tverrpoli

treliste han har

men fordi kommunen tren-

ger en ny giv der alle er vil-

lige til å løfte i flokk.

Også i en av de andre,

store Arbeiderparti-kommu-

nene i Telemark, Tinn, er hege

monet brutt. Ved forrige valg ble Arbeider-

partiet sendt av banen av

tverrpoli

treliste. Nå er partene bak denne listen

enige om å satse sammen

og også foran hostens kom-

munevalg. Øystein Dahle fra den tverrpoli

treliste har sittet i ordforstolen

på Rjukan de siste tre årene,

og han er blant dem

som har sagt ja til å fort-

sette i politikken. Men det

er foreløpig ikke avgjort

om han blir ordforerende

Bjørnar Johansen. Han stil-

ler ikke opp på den tverrpoli

treliste han har

men fordi kommunen tren-

DAGENS NAVN

En «fjellgeit» i Tyssedal

BRIT MYHRVOLD

Flyr han ikke i fjellet som ligger knugende over Tyssedal, så reiser han verden rundt og selger titanslag eller forhandler om kraftpriser. Johan J. Solheim er industrimann og ingeniør. Mandag fyller han 65 år.

— Er det noe å bry seg om da, spør Solheim og ler sin karakteristiske latter. Vi har fått ham i telefonen like for han skal ut på ski i ville fjellet. Lysloypa denne gang, for klokkene er etter middagstid. En annen gang hadde det kanskje blitt en tur til Folgefonna.

Solheim er friluftsmenneske. Jakt og fiske er virkelig noe han brenner for.

Den familien har mer enn én fryser til sesongensfangst. Han vokste opp i Vennesla, hvor faren oppdro sonnen til det friluftslivet han nå har i fridten.

Der var det også aluminiumsbedriften. Derfor er det vel ikke unaturlig at Johan J. Solheim ble sjef for DNN Aluminium i Tyssedal. Da aluminiumsverket ble nedlagt, kjempet Solheim med nebb og klor for å bygge et nytt. Politikerne satset heller på Ilmenittsmelteverk, som nå heter Tinfos Titan and Iron, etterat Staten lot Tinfos Jernverk overta både kraftrettigheten og bedriften for snart tre år siden.

— Var det riktig å satse på Ilmenitt fremfor aluminium?

Hvis vi hadde fått bedriften til å gå skikkelig da markedet var godt, hadde dette vært veldigt. Men bedriften har hatt mange problemer. Da vi endelig fikk den til å gå bra teknisk, var markedet blitt dårlig, sier Solheim.

Nappetak

Bedriften i Tyssedal har nærmest vært forfulgt av

Til Aftenpostens abonnenter

Ved forespørsel om levering av Søndagsavisen og andre forhold vedvarende denne, er var åpningstid på Abonnementsservice på sondager fra kl. 09.00 til 12.00.

Tlf. (02) 11 50 40

Johan J. Solheim.

hell. Flere branner har gitt stans. Det bruste også temmelig hett mellom Solheim og Elkem-ledelsen en tid. Den nye teknologien som Elkem skulle levere, virket ikke tilfredsstillende. Idag er problemene løst.

Nappetak var det også da Solheim og hans styre kjempet for Å få ny statlig kapital. Enden på den kampane ble at Tinfos kom inn som eier.

Egentlig skulle Solheim ha gått av mandag. Men han er blitt bedt om å fortsette. Han er en av hjernenes i bedriften, og eieren vil gjerne ha ham på plass nå da en ny administrerende direktør skal begynne.

Derfor må Solheim vente med å bruke full tid på sine mange hobbier. Treskjæring er en av dem. — Dessuten har jeg huset i Tyssedal, hytte på fjellet og en på Sørlandet. Det er ikke å henge fingrene i, sier sordingen, som foretrekker Vestlandet høst, vinter og vår, men Tromsø om sommeren.

Efter 35 år i det lille samfunnet under fjellet vil han ikke bytte det bort med andre landsdeler, eller verdensdeler for den saks skyld.

Navnedag: Hildur

18. januar er Hildurs og Hilds dag. Hildur er en islandsk form av Hild, som igjen kommer fra norrønt hildr (strid). Hildr var dessuten navnet til en av valkyrjene. Også tradisjonell helgendag for Hilda av Whitby, engelsk abbedisse, død i år 688. Varianter av navnet: Hilda, Hilde.

85 år

Idag: Elfrida Hornaas, Norderhovgata 3, Oslo 6. Dagen feires hos Britt Hansen, Ellen Gleditsch vel 1, Oslo 9.

han vært knyttet til voksenopplæringen, og har over 30 års praksis som faglærer ved flystasjonens kveldsskoler. Gulbrandsen har hatt tillsverv bla. innen Luftforsvarets offisersforening. Han ble tildelt Kongemedaljen etter FN-tjeneste i Kongo i 1962. Bortreist på dagen.

65 år

Idag: Magna Rødås, Marriegaten 6, Oslo 3. Dagen feires imorgen på Plaza Hotel, Sonja Henies plass 3, Oslo 1.

60 år

Idag: Informatjonskonsulent, journalist, Kaare Pettersen, Eugenies gate 13 D, Oslo 1.

60 år

Idag: Direktør Arthur Igum, Vinkelveien 5, 2010 Stremmen.

Igum har i over 30 år vært ansatt i Bennett Reisebureau, og ved firmaets 140-årsjubileum nylig ble han hedret med medaljen for lang og tro tjeneste. Han er aktiv innen idrettsadministrasjon. Tidligere var han formann for Norges Ski-Veteraner og i Romerike Idrettskrets. Han har vært medlem av Lions Club i 25 år.

60 år

Idag: Sivilingeniør Greger Bjønness Terjesen, Jongsvingen 8, 1300 Sandvika.

60 år

Idag: Erling Johs. Hernæs, Huldriveien 71, 1374 Borgen.

65 år

Idag: Lektor ved Lillestrom videregående skole, Roald J. Tingstad, Ole Bulls gate 44, 2000 Lillestrøm.

65 år

Idag: Lensmann Per Foss, Myrgaten 13, 3050 Mjøndalen.

60 år

Idag: Major Reidar Gulbrandsen, Ekeberglia 6, 1580 Rygge.

Gulbrandsen er født i Fredrikstad, men flyttet allerede som 12-åring til Oslo. Efter artium, handelsgymnasium og studier ved BI og revisorskole ble han i 1950 ansatt som befal i Forsvaret. Han har Luftforsvarets befals- og administrasjonsskole og Squadron Officers School ved Air University i Alabama, USA. Som major tjente gjorde han fram til 1986 som sjef for økonomi- og intendanturstyrkene ved Rygge hovedflystasjon. Under hele sin tjenestetid der har

Gullbryllup

Idag: Margit og Torbjørn Hennum, Peder Holters vei 27, Oslo 11.

Fot

9. d.s.: Bitte lille Viktor gjorde entré på keiserlig vis. Ida og Jørn Nordberg.

Pels for noen hundrelapper

I vår avdeling for innbyttekåper i 2. etasje kan du finne en brukbar pels meget billig.

Dette er kåper vi har tatt i innbytte fra kunder som har kjøpt ny pels hos oss.

atelier
HENRY PHILLIP
Skipperg. 33 Oslo 1. - Tlf. 42 99 39

Følgende eksperter besøker Oslo i januar:

Melanie Clore

IMPRESJONISTER OG MODERNE KUNST
Ondsdag 23. januar

Ian McKenzie

ELDRE OG MODERNE GRAFIKK
Ondsdag 30. januar

Før avtale, vennligst kontakt:

Ingeborg Astrup

Bjørnveien 42, 0387 Oslo 3
Tlf. 02/14 72 82

Sentralsykehuset i Akershus, 10. ds.: Hanne, Henning og Marie har fått en lillebørn. **Hilsen Hild og Kåre, Oppgård.**

Aker sykehus, 10. ds.: Vi har fått en sonn!

Eva Susanne og Gard Lauvsnes.

Aker sykehus, 12. ds.: Vi har fått en nydelig gutt med navnet Mikkel.

Ann Kristin Arnesen og Per Tajet.

Vestfold sentralsykehus, 13. ds.: En gutt.

Trine Farmen og Egil Vebjørn Sørli.

Uleås sykehus, 14. ds.: Espen har fått en lillebror — Hanne!

Nina Heen og Geir Sørensen.

Bærum sykehus, 15. ds.: Ingerid og Anne har fått en liten bror!

Guri Guntvedt Gude og Halvor Gude.

Bærum sykehus, 15. ds.: Det ble en nydelig jente.

Randi Aga og Erik Watnum.

Sentralsykehuset i Lørenskog, 15. ds.: Flott gutt ankommet.

Ingvill og Jarle Ekstrøm.

Bærum sykehus, 16. ds.: Vi fikk ei flott jente.

Kirsten Bleskestad og Kåre Birkeland.

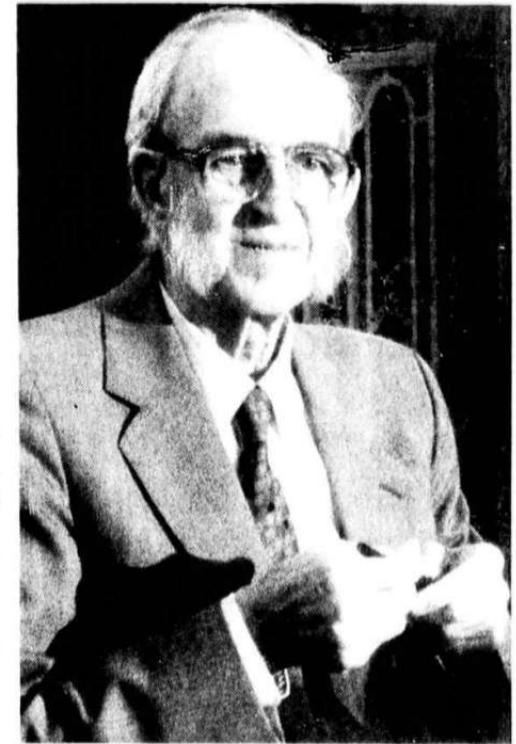
Rikshospitalet, 16. ds.: Mette + Paul = Anniken.

Mette Mork i. Sørli Nielsen og Paal Mork Grevstad.

Aker sykehus, 16. ds.: Edward og Jan Erik har fått en lillebror.

Elli og Jan Smith.

Medvirket til Norges største avis-suksess

Oskar Hasselknippe var med på å lage pressehistorie.

(Foto: Arne Iversen)

En ruvende skikkelse i norsk presse, tidligere ansvarlig redaktør Oskar Hasselknippe, fyller idag 80 år. Han arbeidet i Verdens Gang fra 1945 til sin fratrede i 1978. Mer enn noen annen medvirket han til å legge grunnlaget for VG som den største avis-sukcess i norsk pressehistorie.

Oskar Hasselknippe, som er fra Biri, tok examen artium i 1930 og derefter militær flyverutdannelse. Han fikk tilbakelykkesertifikat i 1935 og avanserte til kapteins grad i Luftforsvaret.

Samtidig med dette innledet han en avlaskarriere, først i bladet Velgeren, Gjøvik, senere i Ringerikes Blad, Hønefoss, hvor han var redaksjonssekretær ved utbruddet av den annen verdenskrig.

Beskjeden motstandsmann

Efter å ha delatt under felttoget i 1940 som loyntøy i Ingeniøravpånet, gikk Oskar Hasselknippe inn i motstandsbevegelsen, hvor han kom til å spille en fremtredende rolle.

Karakteristisk for hans beskjedne tilbakeloholdenhett snakker han uhyre sjeldent om sine krigsopplevelser. Fra 1943 til kapitulasjonen var han distriktsjef for Milorg Distrikt 14.2. (Ringerike, Hallingdal og Hadeland). Med bakgrunn i krigsårene har han gjort en betydelig innsats i utviklingen av Norges Hjemmefrontmuseum, samt i Norsk Pressemuseum.

Oskar Hasselknippe var med fra starten av da Verdens Gang ble etablert som ny avis av ledende krefter innen Hjemmefronten sommeren 1945, med Chr. A. R. Christensen som ansvarlig redaktør.

Han ble redaksjonssekretær i 1946, reportasjef i 1951 og var ansvarlig redaktør fra 1953 til han fratrådte ved nåd aldersgrense i 1978.

Skundbergs virkeområde spenner utrolig vidt og bredt, nasjonalt og internasjonalt. Han ble så si å si håndplukket av Norges Rederforbund, da han var utsesamintet som siloskolen i 1946 fra Norges Handelshøyskole i Bergen. I Rederforbundet ble han respektert og avholdt for en sjeldent kombinasjon av faglig dyktighet, uavhengighet og loyalitet mot avisens og dens ansatte. Historiene er mange om hans helt enestående følelse av ansvar for medarbeiderne og vilje til å hjelpe og støtte dem i alle situasjoner.

Med usedvanlig oppfinnsomhet og en utholdenhetsgrense til staten, sørget Oskar Hasselknippe for å holde Verdens Gang gående i situasjoner hvor mange ventet at avisens ville utstå. I knippen skaffet han penger, og hadde i motsetning til mange andre redaktører en velutviklet sans for økonomi. Med sine tekniske ferdigheter, som få kollegene kunne hamle opp med, løste han problemer på nær sagt alle områder, fra klisjering til rørleggsvirk somhet. Betegnende for hans kapasitet er også at han hypotetisk har bidratt med stoff og kommentarer til avisens spalter.

Siden 1945 har han arbeidet med sin sak i tre år, og funderer nå på hvor lenge han skal mætte

Kjemper mot Staten

En av flere tusen enker som kjemper mot Staten for å få sin rettmessige pensjon fra Statens Pensjonskasse, Synnøve Lassung, fyller 70 år idag.

Hun er født og oppvokst i Hamar, men har bodd i Oslo siden 1945, da hun begynte i yrkeslivet. De første 10 år var hun bokholder i det som da het Mekaniske Verksteders Landsforening. Efter noen år hjemme med småbarn, ble hun så kontormedarbeider i det tidligere Statens Teknologiske Institutt, hvor hun har 21 år bak seg.

Jubilanten har med andre ord egne opparbeide rettigheter til pensjon fra Staten, samt tilleggspensjon fra Folketrygden.

Men mine rettigheter er blitt borte, forteller hun, og er, med støtte fra Aksjonskomitéen for offentlig ansattes pensjonsrettigheter, gått til sak mot Staten for å få sin rettmessige pensjon. Hun er nemlig blitt utsatt for en samordnet forfølgelse av ledende virker og virksomhet, som ikke har respektert hennes rettigheter. Hun har også fått et tilleggspensjon fra Folketrygden.

Men mine rettigheter er blitt borte, forteller hun, og er, med støtte fra Aksjonskomitéen for offentlig ansattes pensjonsrettigheter, gått til sak mot Staten for å få sin rettmessige pensjon. Hun er nemlig blitt utsatt for en samordnet forfølgelse av ledende virker og virksomhet, som ikke har respektert hennes rettigheter. Hun har også fått et tilleggspensjon fra Folketrygden.</

Tone Børsum

Kst. overlege Tone Børsum er død, vel 41 år gammel.

Med dette har vi mistet en meget respektert og avholdt kollega på Mikrobiologisk avdeling, Ullevål sykehus.

Efter medisinsk embedseksamen i Oslo arbeidet hun som forskningsstipendiat ved Institutt for kirurgisk forskning ved Rikshospitalet. Hun begynte som ass.lege ved Mikrobiologisk avdeling Ullevål sykehus i 1986 og gikk inn i fagområdet medisinsk mikrobiologi med stor entusiasme og stort pågangsmot. Hennes fremferd var preget av menneskelig innsikt, nøyaktighet, presis sprogspråk og stor faglig forståelse. I sitt virke forsto hun på en glimrende måte å erkjenne grenser — og å flytte dem.

Under sin ansettelsestid som ass.lege, senere kst. overlege, var hun i en periode forskningsstipendiat ved Institutt for kirurgisk forskning, Rikshospitalet, og tilførte dermed Mikrobiologisk avdeling og Ullevål sykehus faglig breddede. Resultatet av denne

innsatsen er samlet i et doktorgradsarbeide med tittel: "Investigations on cultured human endothelial cell. Cytotoxic effects of low density lipoprotein. Protein composition and surface structure". Arbeidet var fullført ved hennes bortgang.

Musikken betod svært mye for henne og hennes musikalske evner var vel kjent. Både som bratsjist, pianist og korsanger vil hun bli husket lenge for sin innsats.

Hun levde med sin sykdom i lang tid, men lot ikke dette prege arbeidsdagen. Vi hevdet hennes livsglede og livsmot som sikkert var hardt prøvet mange ganger.

Tone Børsums allfor tidlige bortgang har bragt sorg og savn etter en rikt utrustet kollega og venn. Men minnene om henne vil leve med oss og i vårt miljø, og vi er meget takknemlige for den tiden vi fikk dele med henne.

Venner og kolleger ved Mikrobiologisk avdeling, Ullevål sykehus

Frimurerlogen 18/1 1830:
O VI - R II +OK II,
fellessm. adm. av R.

Vår kjære neve
Eugen Andersen
døde idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Hanna Rosted
Elma Andersen

Begravelses fra Lovisenberg sykehus kapell onsdag 23. januar kl. 10.00.

Min elskede mor og svigermor, vår snille bestemor og oldemor

Noomi I. Zetlitz
døde fredfullt idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Thor Esther
Barnebarn og oldebarn

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mor og svigermor, vår snille mormor og oldemor

Borghild Jølstad
sovnstet fredfullt inn idag.
Hovseter, 18. januar 1991.
Lillelønn Tor
Erik og Laila
Per
Iselin

Efter mors eget ønske har bisettelsen funnet sted i stillhet.

Min inderlig kjære mor og min soster

Aagot Winther
gikk bort fra oss idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Truls
Aslaug
Øvrige familie

Begravelses fra Nordstrand kirke tirsdag 22. januar kl. 10.00.

GRORUD KIRKE:
Bernt Walle
(bisettelse til krem.) kl. 13.00

Vennligst ingen blomster til hjemmet.

Min kjære mann, vår far, svigrefar og farfar

Thorleif Skancke
døde plutselig idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Annenmor

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mor, vår mormor og vår kjære suster og tante

Anna Berge
døde idag.
Bergen/Haslum, 18. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min omsorgsfulle mann, min snille far, vår kjære bror og onkel

Angeir Kjartan Moen
født 11. mai 1906,

gikk idag stille inn i den evige hvile.

Kongsvinger sjukhus, 15. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min inderlig kjære mann, vår gode og snille far, svigrefar og bestefar

Hans Vigeland
født 11. september 1913,

døde fra oss idag.

Jar, 17. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Vår alles kjære

Hans Fredrik Wold
sovnstet stille inn idag.

Drammen, 18. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min elskede hustru, vår mor, svigermor, mormor og farmor

Aslaug Dahl
født 3. november 1904,

døde plutselig idag.

Marbella/Jar, 19. desember 1990.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mann, vår alles kjære far, morfar, svigrefar, bror og svigerbror

Kåre L. Johansen
ført oss bratt idag.

Moss, 18. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mann, vår kjære far, mormor, farmor og vår kjære Messa

Rigmor Wesenberg
født 28. juli 1918,

døde fredelig i sitt hjem

på Ellingsrud

etter kort tids sykdom.

Oslo, 17. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min umistelige mann, vår inderlig kjære pappa, bror, sviger og svigersonn

Alfred Emil Hassel
har fått hvile.

Osl, 18. januar 1991.

Ei blomster, ei tåre kan takke deg nok.

Ført alt hva du var, for strevet du var.

Stille du bar din plaje, ingen horte deg klage.

Du var for oss så tung å miste, tapper du var til det siste.

Inger

Rune

Trine

Johnny og Eva

Inger og John

Oskar

Øvrige familie

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

De som har lyst er velkommen til minnesamvær på Østmarksetra.

DØDSFALL

Vår alles kjære

Kjell Pettersen
sovnstet stille inn idag.
Oslo, 18. januar 1991.
For familien
Robert Pettersen

Begravelses har funnet sted.

Min kjære mor, syster og tante

Ester Hildegard Pettersen
døde 15. januar 1991.
Liv
Solveig
Anne-Marie

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mor og svigermor, vår snille bestemor og oldemor

Noomi I. Zetlitz
døde fredfullt idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Thor Esther
Barnebarn og oldebarn

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mor og svigermor, vår snille mormor og oldemor

Borghild Jølstad
sovnstet fredfullt inn idag.
Hovseter, 18. januar 1991.
Lillelønn Tor
Erik og Laila
Per
Iselin

Efter mors eget ønske har bisettelsen funnet sted i stillhet.

Min kjære ven og gode venninne, vår inderlig kjære magister

Sissel Johanne Blessing
døde 23. august 1903,
døde idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Milli Parr

Øvrige familie og venner

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære venn og samboer, vår bror, sviger og onkel

Aagot Winther
gikk bort fra oss idag.
Oslo, 18. januar 1991.
Truls
Aslaug
Øvrige familie

Begravelses fra Nordstrand kirke tirsdag 22. januar kl. 10.00.

Vennligst ingen blomster til hjemmet.

Min kjære syster og vår tante

Ragnhild Øfsdahl
sovnstet stille inn.

Bekkelagshøgda, 18. januar 1991.

Marit
Erik og Bjørn

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære mann, vår kjære far, svigrefar og bestefar

Gerd Stømmer
sovnstet stille inn.

Oslo, 18. januar 1991.

Vesla, Per Olai, Sig Morten
Randi, Jorunn

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min inderlig kjære mann, vår gode far, svigrefar og bestefar

Hans Vigeland
født 11. september 1913,

døde fra oss idag.

Jar, 17. januar 1991.

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Vår kjære far, svigrefar, snille bestefar og bror

Knut Østby
døde stille idag.

Oslo, 18. januar 1991.

Ragnar Knut Unni
Odd Ivar Astrid

Tone og Gjer, Runar, Ell-Anne, Ida Merete
Marit (søster)
Øvrige familie

Bisettelsen har funnet sted i stillhet.

Min kjære far, svigrefar og bror, vår kjære sviger og onkel

Ragnvald Zaring
døde idag, nær 74 år gammel.

Osl, 18. januar 1991.

Per Lea
Alf (bror)
Øvrige familie

Begravelses fra Grefsen kapell

tirsdag 25. januar kl. 12.15.

Høytideligheten avsluttes ved graven.

Min kjære hustru, vår gode mor, svigermor, bestemor og oldemor

Marie Mariåsen
sovnstet stille inn idag.

Klofta, 18. januar 199

Balterne stoler ikke på løfter

Vilnius. Ledere i de opprørskede baltiske republikkene frykter nå at Kreml – i ly av Gulf-krisen – vil knuse deres selvstendighetsbehørigre regjeringer, til tross for beroligende ord fra president Mikhail Gorbatsjovs personlige utsending, Georgij Tarasevitsj, igår.

Tarasevitsj talte i Litauens nasjonalforsamling, etter først å ha hatt to meter med president Vytautas Landsber-

gis. Selv sa den litauiske president etter samtalene at det virker som om Tarasevitsj forstår situasjonen i republikken.

Jeg er kommet hit i disse tungen, tragiske dagene for å sørge sammen med dere, sa Tarasevitsj, og innrommet at forholdet mellom unionen og Litauen det siste året har vært vanskelig. Skylden for det mente han lå i en ukorrekt gjengivelse og presentasjon

av dialogen mellom partene. Samtidig fortsatte man forsterkningen av barrikadene utenfor parlamentsbygningen, hvor de deputerte har søkt tilflukt, og hvor man har innkalt bevepnede vakter.

Gulf-krigen

– Mine menn og jeg vet hva som står på spill nå. Med Gulf-krigen i gang er farene

for et angrep på oss langt større, sa Virginijus Cesnulevičius, sjefen for Litauens grensevakten, som er innkalt for å forsøre parlamentet. – Jeg vet hvordan sovjetiske ledere tenker. I deres øyne vil Gulfkrigen føre til at angrepen fra internasjonal opinion vil bli sterkt redusert, så svekket at man kan tillate seg å spytte denne opinionen i ansiktet, mente han.

Yuris Boyars, en latvisk de-

putert i den sovjetiske nasjonalforsamling, sa på sin side at bare felles motstand fra litauernes og de øvrige baltiske side pluss Vesten hadde hindret et kupp som man lett ville ha kunnet ivverksatt i ly av Gulf-krisen. – Gorbatsjov hadde i virkeligheten planlagt å utnytte krisen i Gulven på denne måten, sa han, og tilføyde at situasjonen hadde endret seg dramatisk, ikke minst på grunn av massiv støtte fra

Vesten og den russiske delrepublikk.

Andre understrekter at en rask, overbevisende seier for den amerikansk-ledede flernasjonsstyrken i Gulven vil hjelpe dem ytterligere. – Gulfkrigen kan styrke vår sak enormt i og med at resultatet har vært så vellykket. Nå får ikke Gorbatsjov tid nok til å handle imot oss, sa en annen latvisk deputert, Indolis Emel. (Reuter)

Gjøvik får sin fjellhall

Gjøvik kommune var aldri villig til å gi opp kampen om å få sin fjellhall. Efter ett år i motbakke sa Gjøvik kommunestyre igår ja til å legge OL-hallen inne i fjellet midt i Gjøvik sentrum.

GUNN GRAVDAL

Gjøvik. For bare en uke siden syntes kampen om fjellhallen tapt, men utrettelige ldsjeler klarte å redusere kommunens utgifter til 15 millioner kroner, et å lønne Gjøvik regner med å klare.

A/S Veidekke har gått ned 6,5 millioner kroner i pris på gjennomføring av fjellhallprosjektet, Norol har lovet flere millioner i økonomisk støtte, NRK har redusert sine krav om busshall. Det siste kravet utgjør trolig seks millioner kroner.

I tillegg til den støtte som har mott Gjøvik de siste dagene, har Kjell Borgen gitt signal om at en bevilgning på seks millioner kroner til infrastruktur vil gå i orden.

Jubel

Fjellhall-forkjemperne jublet i Gjøvik igår. Rådmann Kari Blegen forandret sin innstilling til å anbefale fjellhallalternativet bare en time før kommunestyre-møtet. Det var nok til at Arbeiderpartiet ga sin fulle tilslutning til prosjektet. Kontraktsforhandlinger med A/S Veidekke og Selmer Furuholmen vil starte allerede mandag.

– Sett fra et næringslivspunkt er utfallet gledelig. Fjellhallen er et spennende prosjekt og vil bety mye, ikke minst for norsk teknologi, sier OL-president Gerhard Heiberg. Efter å ha gått nede igjennom sikkerhetsapektet angående fjellhallen, har han ingen innvendinger mot at Gjøvik realiserer sitt drømme-prosjekt.

Dovregubbens hall

Fjellhallen i Gjøvik vil bli OLs mest særpregede prosjekt. LOOCs konsulenter for arkitektur og designsjef Petter Moshua har lovprist prosjektet, og mener at det vil bli Norges signalbygg i forbindelse med OL. Hallen vil bli verdens største fjellhall med 6100 sitteplasser. Arkitektene har allerede syslet med tanken om å gjøre fjellhallen på Gjøvik om til en «Dovregubbens hall», og sammenligner hallens betydning med Eiffeltårnets betydning for Paris.

Skuffet

– Vi skal gjennomføre dette prosjektet på tross av norsk næringsliv, og på tross av OL-94, som begge har skuffet stort i arbeidet med å få fjellhallen. Det sier en lykkelig OL-koordinator i Gjøvik, Hans Hagen.

Også SINTEF i Trondheim er fornøyde over utviklingen i fjellhall-saken. Sammen med Østlandsforskning og Norges Geotekniske Institutt har de utarbeidet et forskningsprogram med en budsjetttramme på 25 millioner kroner. 11 millioner skal bevilges Gjøvik kommune til bygging av hallen. Forskningsprogrammet vil komme i gang neste uke. SINTEF vil være i arbeide allerede for den første dynamittsalven blir sprengt i Gjøvik sentrum.

Rolig aksjon mot Gulf-krig

En politimann ble dyttet foran trikken, men kom ikke til skade, og et par sneballer suste mot politiets skjold. «Rolig» er politiets betegnelse på gårdsdagens demonstrasjon utenfor USAs ambassade.

**ALEXANDER ØYSTÅ
SIGNE DONS (foto)**

Politiet var forberedt på demonstrasjonen, som til tross for at den ble anmeldt, blir beskrevet som ulovlig. Mer enn 300 demonstranter fra Aksjon Stopp Krigshisserne visste sin avsky for det amerikanske initiativet under invasjonen i Irak.

En stor politistyrke utstyrt med koller, skjold og hunder sto klar utenfor ambassaden da demonstrantene stamtet sammen ved 17-tiden. Efter noen minutter bestemte politiet seg for å presse de slagordropende ungdommene bort fra området foran ambassadeingangen. Forsamlingen ble delt i to, og politiet satte opp en sperring foran hver flokk.

Politihester var plassert bak ambassaden, men det hele gikk så rolig for seg at ikke ble sett inn mot demonstrantene.

En politimann ble ifølge NTB dyttet ut foran en trikk som klarte å stanse i tide. Politimannen lå da halvt under trikken. Men bortsatt fra dette, oppsto det ingen dramatikk under demonstrasjonen.

Ca.300 ungdommer samlet seg igår utenfor den amerikanske ambassaden i Oslo og ropte slagord mot Gulf-krigen.

Den ble avsluttet utenfor Stortinget, hvor demonstrantene brant et amerikansk flagg. De lovet nye demonstrasjoner idag og imorgen.

– Vi løste vårt oppdrag bra, og det var en stille og grei demonstrasjon, til tross for at

den var ulovlig, sier uteleder Bjørn Nilsen ved Oslo politikammer.

Slag mot USA

Aksjonen ble arrangert av en rekke organisasjoner og politiske grupperinger, både

Rød Ungdom, Folkereisning mot Krig, Rød Vælgallianse, Sosialistisk Ungdom, AKP (m-l) og solidaritetsbevegelsen for Palestina samlet seg om slagordene som fordømmet USAs deltagelse i Gulfkrigen.

– FN og USA burde heller ha sultet Saddam Hussein ut av Kuwait. Blokaden har ikke fått vare lenge nok. Nå vil USA bare sikre sine maktposisjoner i Gulven, menter Ole Kaaland fra solidaritetsbevegelsen for Palestina.

To Bach-tapere i sak om seks mill.

Kreditkassen og forretningsmannen Arne Vidar Holtan – to av Bach-sakens store tapere – møttes igår i Sandefjord byrett.

Tvisten gjaldt en kausjon for Ole Christian Bach på seks millioner kroner.

**RUNE BRYNHILDSEN
PAAL-ANDRE SCHWITAL
(foto)**

Ole Christian Bach (t.v.) forsvarte sin venn og forretningspartner Arne Vidar Holtan i Sandefjord byrett igår.

Det dreiet seg om en kausjonsklaring som Kreditkassen i Sandefjord ville ha innfridd fra Bachs mangeårige kamerat og forretningspartner Arne Vidar Holtan.

Sammen med tre andre venner kausjonererte Holtan i august 1987 for et lån på seks millioner kroner til Bach.

Banken hevdet å ha innvilget lån for å dekke et veldig overtrekk på Bachs lønnskontokreditt. I perioden våren 1987 var denne overtrukket med opp til syv millioner kroner.

Holtan benekter kausjonsansvar og sier at kausjonsklaringen ble undertegnet under bristende forutsetninger. Han hevdet at han ikke ble gjort oppmerksom på at penge skulle dekke Bachs misligholdt kredittgeld.

Banken hevdet imidlertid at Holtan utmerket godt viste at Bach hadde misligholdt kundeforhold, og at han derfor var klar over hva lånene skulle brukes til.

I retten forklaarte banksjef Thor Hagberg, som overtok banken i Sandefjord i 1987, at Bach-boblen sprakk, at han i mai 1987 innkalte Bach for å få orden på kundeforholdet. Her fremstilte Bach en konstruert selvangivelse for 1986 som viste en personlig inntekt på 4,1 millioner kroner.

– Dette opplyste han at han hadde 13 millioner til gode hos noen Oslo-advokater og at beløpet snart ville komme inn på kontoen. Grunnet en avtale om taushetsplikt, kunne han ikke oppgi navn på advokatene. Samtidig la han frem tall og planer for selskapene sine. Derfor ble vi noe mer beroliget over kundeforholdet, sa banksjefen.

I sin vidneforklaring benektede Bach historien om Oslo-advokatene, og bekrefet i det vesentlige Holtans forklaring. Han tilbakeviste også at han var blitt sett under press for å dekke sitt utesætende hos K-bank, og sa at det aldri hadde vært vanskelig å få ut penger av den banken.

Husker ikke sine politiforklaringer

I politiavhør har bedrageritiltalte Tjominka Karoli forklart at Mr. X, som varslet Kreditkassen om 25,1 millioner svindelen, er selve hovedmannen bak kuppet. – Jeg husker ikke dette nå, sa hun i Oslo byrett igår.

ARILD M. JONASSEN

Tjominka Karoli var igår tilbake i tiltaleboksen der hun besvarte onsdag mens hovedmannen ikke kunne være til stede. – Jeg husker ikke å ha presentert henne for mye. Dermed fikk aktor-

ene ganger ikke de svar han ønsket seg.

Han kom ikke særlig lengre i spørsmål om de to nordmennene. Tjominka Karoli svarte at hun ikke vet hvem Mr. X er, men at hun så ham i campingvognen der hun sier den etterstøkte Karol Mutto holdt henne som fange og truet henne til å delta i kuppet mot K-bank.

Hun har forklart at Mr. X var veldig sint på hennes medtildelte bror, Jan Roger «Dolla» Karlsen. Også antikvitetshandleren heter «Dolla», ifølge Tjominka Karoli fordi

«Dolla» angivelig sørget for å få ham fengslet i en sak.

I en politiforklaring fra desember 1989 sa Tjominka Karoli at Mr. X var i campingvognen for kuppet sammen med den nylig tiltalte bankmannen og tiltalte Mutto, som fortalt etter at han var tiltalet. Hun sa Mr. X var hovedmannen og at han satte i gang kuppet for å betale tilbake gjeld til sigøynerne. Denne forklaringen husket hun ikke i retten igår, og fra forklaringen ikke var korrekt satt opp av etterforskerne.

Det ble mye diskusjon i retten igår om Tjominka Karolis forklaringer. Hun sa enten at hun ikke husket eller at forklaringene var preget av etterforskerenes eget syn. Hun hevdet at etterforskerne ville ha henne til å si at «Dolla» var hovedmannen, og at den andre tiltalte broren, Jan Erik «Jannek» Karlsen, var nestesjef.

Ahvoret av Tjominka Karoli ble avsluttet igår, og Staff hadde varslet at han ville bekjære henne løsplat. Det gjorde han likevel ikke,

Lavastrøm fra Hekla igår

Vulkanen Hekla i det sør-lige Island fikk et utbrudd igår. Ifølge vulkanologene er utbruddet ikke så stort, men det er snakk om et kraftig utbrudd.

Lavaen tyder på at storken kan komme til å øke de nærmeste dagene. Til alt hell er vindretningen i området fra sørvest, slik at asken fra vulkanen blåser inn over Islands sentrale og ubebodde områder. Hekla har ikke hatt utbrudd siden 1970. Til tross for jevnlig og spektakulært utbrudd, har Hekla bare ett menneskelig på samvittigheten i dette århundret. I 1947 kom en geolog for å undersøke vulkanen og mistet livet. (NTB-RB-Reuter)

Lot seg friste, tapte million

Den pensjonerte læreren fra Nordland syntes det var forsmidelig å skatte av alle sparepengene hun hadde i banken.

Gjennom Midas-systemet ble hun fristet med en skyhøy skattefri gevinst på pengene – og tapte alt.

MAY BRITT BRØYN

Bergen. Kvinnen krever den bedragitiltalte Jarle Holgersen for nærmere én million kroner i erstatning, og er ett av påtalemyndighetens viktigste vidner.

– Det er riktig at penge ne gikk til EMM. Men jeg mente at den var sterkt presset av sin låneforbindelse. I stedet for å plassere pengene, brukte du dem som kanselleringssgebyr overfor hennes selskap på Isle of Man. Dette er jo regrettfull lureri, fremholdt Gjengedal høisig.

Holgersen innrømmet i retten igår at han var i desperat pengemangel da den pensjonerte læreren oppsøkte ham i februar 1986 og ba om økonomisk rådgivning. Etter råd fra Holgersen plasserte kvinnen 186 000 kroner i hans selskap Midas A/S, som et rentebærende, men skattefri.

Til tross for at den pensjonerte læreren ikke fikk noen bevis til på at pengene var overført hennes selskap på Isle of Man. Dette var blitt 100 prosent i løpet av seks måneder, sa Holgersen.

Samtidig ble hun fristet til å satse videre innen Midas-systemet, og opprettet noen måneder senere sitt eget selskap, First Investment United Company på Isle of Man. Målsætningen var å få med flere investorer for å spekulere i såkalte arbitrage-lån på det internasjonale pengemarkedet. Gjennom dette systemet

Holgersen innrømmet at den pensjonerte læreren ikke fikk noen bevis til på at pengene var overført hennes selskap på Isle of Man. Dette var blitt 100 prosent i løpet av seks måneder, sa Holgersen.

Holgersen innrømmet at en stor del av disse pengene hadde gått med til den daglige drift av Midas.

Haakon snart klar

Fornorskingen av den meksikansk-ættede OL-maskoten Haakon går inn i sin siste fase. I løpet av neste måned skal maskoten etter planen være fertig utformet og klar til å vise seg frem for verden. Da vil Haakon fremstå

(NTB)

Teletrobbel i Oslo

Televerket hadde igår tekniske problemer ved sentrum fjernsynsatellitt i Oslo. Dette førte til at mange kundene med utlandet lå delvis nede for feilen ble rettet.

LOOC vil tjene mer

OL-arrangørene i Lillehammer ser nå på nye muligheter for å øke inntekten. Under en pressekonferanse i Lillehammer igår ga administrerende direktør i LOOC, Petter Rønningen, uttrykk for at det er mulig å øke inntekten med 250 millioner kroner.

Uheldige utforkjørere i Wengen

Side 26

Håndball-herrene tapte igjen: 16-17

Side 26

Otto Th. Pedersen ble «suspendert»

Side 36

3

Tok NM-gull med VM-form

Trekloveret Vegard Ulvang, Bjørn Dæhlie og Kristen Skjeldal visste så fremragende takter og skilte seg til de grader ut under NM-tremila, at det allerede nå kan slås fast at de blir sikre kort under VM.

NILS PETTER STENBERG

Misvær. De tre utkjempet et durabelig oppgjør i den litt problematiske løsningen, og var fra over to til halvannet minut først i fureren Torgeir Bjørn, som om sider har begynt å få opp farten. Vegard Ulvang viste seg etterhvert som den sterkeste, selv om både Bjørn Dæhlie og Kristen Skjeldal var faretruende nær i perioder. Vegard, som tok sin tredje NM-tittel, er en helt annen løper nå enn da han for ett år siden gikk inn til en skuffende syvendeplass på samme distanse under Gjøvik-NM.

Jeg liker ikke å snakke om at formen skal prikkes inn til bestemte tids punkter, men det er ingen tvil om jeg er på rett vei foran VM i Val di Fiemme. Dagens løp er nok det beste jeg har gått denne vinteren, sa nor-

En glad Vegard Ulvang og en nesten like glad supporter, farverike Marit Anne Jakobsen fra Tverrlandet, etter NM-gullet. (Foto: NTB)

gesmesteren, som om sider klarte å presse skikkelen i motbakken: — Men det var turde ikke sette til for fulle klatrer.

Sa også mannen som absolutt ingen på skistadion ved Misvær mistenkte for å bremse. Ingen tvil om at Kirkenesgutten, som gikk på «hjemmebane» — bare 130 mil hjemme- fra — har potensial til å gjøre det helt store under VM.

Hvis alt stemmer, kan det bli moro i Italia. Og det er vel

på åpnings-distansen, tre-mil klassisk, jeg håper å ha storst sjanser til å hevde meg, sier Vegard.

La oss håpe han får rett.

Bjørn Dæhlie lå bare tre sekunder bak Vegard da han falt i en utforbakke omkring en kilometer før mål. — Men jeg tror ikke det ville blitt seier uansett. Vegard gikk styrkfullt mot slutten, mente Dæhlie, som riktignok ikke er mer enn 23 år, og som har tiden foran seg, men som bor «stål for tur» til et norsk mesterskap når som helst.

Det gjorde langt fra treneren, Kristen Skjeldal, for fjorårets NM. Likefullt ble det to overraskende titler.

— Det er alltid vanskelig å sette nasjonale prestasjoner opp mot internasjonale. Men jeg håper og tror at de tre fremste idag gjorde løp som burde holdt til litt av hvert i større sammenheng. Uansett er jeg glad for at noen skilte seg ut — det betyr forhåpentlig at vi ikke har tre mann der de skal være. Nå gjelder det å «heise opp» de som ligger et stykke bak. Torgeir Bjørn er trolig på vei oppover — det samme gjelder Øyvind Skaaunes, som kanskje er ferdig med sin sedvanlige januarbunn.

Jo, herre-trener Inge Bråten

har grunn til å se optimistisk på utsiktene, selv om han som typisk østerdøl ikke lar de helt store følelsene ta overhånd. Han venter heller til den største gevinsten eventuelt er innkassert om tre-fire ukers tid.

Ensamt skøyte-ess i langrennstoppen

Inger Lise Hegge innledet årets ski-NM på samme måte som fjorårets; ved å vinne ti kilometer skøyting. Hennes klare seier (19,8 sekunder) forteller litt om hennes nivå. Og mye om de andre! I VM blir hun enda mer alene.

STEIN ERIK KIRKEBØEN JOHN MYHRE (foto)

Misvær. — Jeg kommer til å satse på de klassiske rennene, og kommer ikke til å skøyte i VM, sa NM-trener Trude Dybendahl. Hun kom til mål i et renn fra første gang siden Nordbygda-rennet 4. juledag, og var fornøy med resultatet og gjennomføring: form-pilen peker oppover.

Selv om jeg nok er blitt bedre til å skøyte, regner jeg meg først og fremst som klassisk løper. Jeg vil se an situasjonen når VM nærmer seg, men har i utgangspunktet ikke lyst til å gå skøyteren i VM, sa Solveig Pedersen. Hun «stjal» sølvmedaljen fra Trude

de Dybendahl takket være en sterk sluttspurt.

— Jeg lå hele veien noen små sekunder bak Trude, men hørte ved åtte kilometer at jeg var opp på siden. Da var det bare å bite tennene sammen.

Vi har ligget bak i skøyting, og jeg kommer ikke til å presse noen til å gå skøyte-VM i VM, sa trener Arild Jørgensen. — Hvartfall ikke til det første rennet, som går mellom to klassiske distanser, han til.

Det spors om han ikke må revidere det synet. Hvis to av de tre beste i NM ikke skal skøyte i VM, har vi ikke mye å slå i bordet med i en disciplin hvor de norske jentene allerede er «på høla»; i sesongens to verdenscup-renn har nettopp Dybendahl og Pedersen

Inger Lise Hegge var ensom i skøyte-toppen torsdag, og får ikke særlig norsk setskap i VM heller?

gjort det best av de norske med 10.- og 12.-plasser.

Nina Skeime — den eneste utenfra som torsdag klarte seg inn mellom landslagsloperne — er også en klassiker. Forst på 5. plass, 43 sekunder bak Hegge, finner Jørgensen en ny skøyteloper: Elin Nilsen. Det blir minst like vanskelig å finne «makkere» til Inger Lise Hegge i VM som det var i NM.

Der var hun i en klasse for seg.

Efter 800 meter hadde hun tatt inn 12 sekunder på Nina Skeime, den eneste som startet først. — Det gikk veldig greit i åpningen. Jeg tok fort inn 20 sekunder på Nina, men så ble det tyngre. Da jeg omsider gikk forbi, syntes hun det gikk for smått, og overtok føringen igjen. Jeg bet meg fast, smilte norgesmesteren, som to kilometer fra mål ledet med 27 og 28 sekunder på Pedersen/Dybendahl. Hun måtte betale litt for den sterke åpningen, og tapte litt av forspranget inn mot mål. Men bare litt.

Jeg syntes ikke jeg gikk spesielt fort idag, sa Hegge etterpå. Hun dreiv ikke psykisk krigføring, bare sa det som det var. — Denne løse løypa var det ikke godt å få noen fartsofere. Med tanke på VM er det godt å ha et slikt løp bak seg, sa det ensomme skøyteesset blant jentene.

Landslags-løpere i særklasse

Første dag av NM på skisporten ga en soleklar seier til landslaget. Både blandt kvinner og menn var det bare en løper som klarte å kile seg inn blandt de syv landslagsloperne som startet. Og både Sturla Brors og Nina Skeime var på landslaget så sent som ifjor.

STEIN ERIK KIRKEBØEN

Misvær.

For Postgiro-laget, som hadde syv løpere som kom rett fra høyden, ble åpningsdagen en klar skuffelse. 7. og 10. plass blant guttene og en 9. plass blant jentene er langt under forventningene, det legger ikke trener Inge Andersen skjønt på.

Det er helt klart at vi hadde store forhåpninger. Men det er en ny klassisk lørdag; vi mener å ha løpere som kan komme sterke igjen da.

Hva gikk galt?

Jeg vet ikke, vi har ennå ikke rukket å analysere inn-

satsen. Men selv om innsatsen var skuffende, var den ikke helt svart. Kristoffer Sørgård (10.) og Gudmund Skjeldal (12.) er begge førsteårsseniorer som leverte en innsats klart i overkant av hva vi kan forvente. Sturla Brors (7.) gikk sitt beste løp for sesongen, og ligger akkurat som Marius Wold (9.) og vaker i vannskorpen til en plass på VM-laget.

Søndag tas VM-troppen ut. I tillegg til fem hoppers og kombinertløpere skal 16 eller 17 langrennsløpere tas ut. Det er ikke så mange ledige plasser å få gitt lørdag.

Blant guttene er Vegard Skjeldal, Kristoffer Sørgård, Langli, Sivertsen, Bjørn og statførststarten Skaaunes som kommer man neppe heller ute om. Da gjennstår en eller to plasser. Den mest spennende kandidaten er Pål Gunnar Mikkelsplast, som satser alt på ett kort; lørdagens klassiske 15 kilometer. Der må han først og fremst slåss med Erling Jevne og Sturla Brors.

Blant jentene er Trude Dybendahl, Solveig Pedersen, Inger Helene Nybråten, Inger Lise Hegge og Elin Nilsen ikke til å komme utenom. To eller tre plasser gjennstår. Nina Skeime styrket sin posisjon, og er vel nesten sikker på den ene. Marius Elveos ligger nærmest den (nest) siste, men må slåss med Marianne Dahlmo — som gikk sitt beste løp på lørdag, og kan likevel være på vei oppover — og Marius Wold.

Det blir harde tak lørdag, da går VM-toget.

Rosenhoff-Sinsen fotballklubb søker spillere

Henv. Tore Aastad, tlf. arb. 72 78 62, Jan Erik Andersen, tlf. arb. 10 94 50, e. 17: 64 35 28.

Se gode, norske alpinister i

Høsbjøråsen skisenter, Brumunddal

19. og 20. januar 1991.

SLALÅM OG STORSLALÅM DAMER, START BEGGE DAGER KL. 10.00.

Aftenposten Alpin Cup er et internasjonalt renn med FIS-status.

Premiegiver:

MAGNOR GLASSVERK AS

Aftenposten

ØSTMARKRUNDEN lørdag 10. februar

30 km turrenn med start fra Skulerudstua, alle klasser. Præmeling sendes: Postgiro 2 11 41 48 v/Berit Kullebund, Raschs vei 6 B, 1178 OSLO 11. Startkontingent kr. 100,-, trimklasser 15 km kr. 60,-.

Påmeldingsfrist 28. januar.
Husk oppgi klasse.

Eget barnearrangement, 3 km med mye moro, se omtale i Aftenposten fredag 8. februar.

VELKOMMEN!

Nordstrand IF 100 år

Otto Th. Pedersen ble «suspendert»

Side 36

Johann Olav Koss (til venstre) ble verdensmester ifjor, nederlandske Bart Veldkamp (til høyre) europearmester. Hvem trekker det lengste strøt i Sarajevo? (Foto: Stein Bjørge)

EM som planlagt

METTE BUGGE

tilstede i Sarajevo, hadde ingen betenkning med å avvikle mesterskapet. Dermed stiller Koss, Adne Sondrål, Geir Karlstad og Thor-Olav Tveter opp på det tre dager lange stevnet, der Anette Tonsberg, Else Ragni Ytterdal og Siw Sviggum utgjør norsk kvinnelag.

Målet er å få en på pallen i EM og gullvinnen i VM, sa herrenes landslagsløpere. Hans Trygve Kristiansen før mennen 500- og 5000-meter skulde avvikles på den utendørs kunstbanen fredag. Han tenkte på at Norge ifjor ikke hadde en eneste løper blant de tre beste i europamesterskapet. Siden Tomas Gustafson, toeren ifjor, valgte å bli hjemme, blir det i realiteten Koss mot de tre nederlenderne van der Burg, Leo Visser og Bart Veldkamp. Koss viste ingen kjempeform i de internasjonale løpene i Davos sist helg, og sier:

— Jeg skal gjøre mitt beste, så får vi se hvor godt det er.

Truer VM?

ARILD SANDVEN

Wengen. De amerikanske løperne pakket utstyret og satte kursen hjemover. Og nyhetene om de første krigshandlingene i Irak preget også fredelig, soflykte og idylliske Wengen, og utforkjørernes treningsdag nummer to.

Lødere og løpere hadde fulgt nattens eller morgens nyhetssendinger i TV — og var engstelige: — Verste fall kan Gulf-krigen true verdensmesterskapet i Saalbach og Hinzenberg. VM-showet, som begynner mandag og varer til 3. februar, kan være et mål for irakske hevnaksjoner. Atle Skårdal også: Hva var hans mening om Gulf-krigen, tenkte han på det under oppplanningen, og hva om VM ryker?

Jeg kan bare si som alle andre at dette er en forferdelig tragedie. Men det er ingenting jeg heller kan gjøre, og kriegen i Gulfen vil ikke forstyrre meg i oppplanningen, sa VM

blir avlyst, vil jeg selvseggelig akseptere avgjørelsen og tro at den er riktig, sa Atle Skårdal til norske og utenlandske journalister.

- Bruk hodet

THORE-ERIK THORESEN

Unngå Gulf-området og de østlige deler av Tyrkia, sier Norges Idrettsforbund i en pressemelding ved middagstider lørdag. NIF har løpende kontakt med UD, og ber idrettsfolk unngå terroristmil.

Men det er grenser for hysteri også, hevder Dypvik, og fraråder pr. torsdag generelt norske idrettsstiftere å reise til Gulf-området og det østlige delene av Tyrkia.

Når det gjelder reiser til andre deler av verden, må den enkelte sørge for at den enkelte utevær selv vurderer situasjonen. Dette gjelder alle internasjonale konkurranser og mesterskap i disse dager.

Poengdeling

HÅKON DEHLIN

Furuset - Stjern. En 4-4
Stjernen ledet både 1-0, 2-1 og 3-2, men måtte til slutt gi fra seg det ene poeng mot Furuset i torsdagens eliteseriekamp i Oslo Spektrum. Bare 1373 betalende tilskuere fikk se en rote hockeyforestilling, hvor det var langt mellom «drammene».

Furuset hadde egentlig seieren i lommen en på sin 4-3-scoring i «power play» ved Martin Andersen 12.21 minutter ut i 3. periode. Men bare 2.01 minutter for full tid sørget Cato Tom Andersen for å bli utvist for «interference», og den sjansen lot ikke østfoldingene gå fra seg. Bare 16 sekunder tok det å få inn pucken som ga poengdeling og uforandret stilling på tabellen. Men i tilfelle poenglighet ved serieslutt går Furuset foran Stjernen på innbyrdes oppgjør med like mange poeng og målforskjellen 14-13.

Oslo-laget innledet med backen Brian Tutt som defensiv løper. En Tutt som midtveis i 1. periode forsvarer av bane fordi han trodde han hadde fått matchstraff. Men det dreide seg bare om en ti-minutter for usportslig oppførsel, og Tutt kom tilbake. Derimot tok Roger Kjendalen kraftig revansj for innsattens onsdag. Det falt bare så altfor mye på Tyskländs-professen. Han skulle dirigere, spille inn og score. Det gikk aldeles strålende – med ni scoringer og fire målgivende innspill. Men hva med resten?

Som hoyreback løsnet Olav Henning Vatne ett skudd i hele kampen – og bominet. Morten Schonfeldt slet med timing og tekniske feil. Nykommer Tom Tvedt gjorde seg mest bemerket med en håplos frosk fra kant i en hektisk innsprut. Ole Gustav Gjekstad kom aldri fri på høyrekanten,

Borte bra, hjemme verst

Bør neste Lotto Cup spilles utaskjær?

– Det kan se ut som om vi ikke tåler å spille på hjemmebane, innrømmer landslagstrener Gunnar Pettersen etter nytt norsk håndballtap.

ARNE HOLE

Trondheim.

– Nå skal vi ha så ora flagrer. Det har vi fortjent, sa Gunnar Pettersen i «diktat» til pressen utenfor garderobedoren etter kampen. En dag som godt kunne ha vært avapp uten at det hadde sivet ut lyd. Av 11 norske spillere, fortjente bare to kveldsamt.

Pettersen leste intensiteten etter forklaringer på den elendige norske turneringsstarten, men fant få forklaringer.

Nei, hvordan skal man forklare at Rune Erland i Spektrum forrige onsdag var på heimebane med hvilken som helst verdensstjerne, mens han i den første kampen i Lotto Cup var svak – igår elendig. Og Erland fikk klar melding av trener Pettersen: – Det går ikke an å spille så dårlig som bare.

Derimot tok Roger Kjendalen kraftig revansj for innsattens onsdag. Det falt bare så altfor mye på Tyskländs-professen. Han skulle dirigere, spille inn og score. Det gikk aldeles strålende – med ni scoringer og fire målgivende innspill. Men hva med resten?

Som hoyreback løsnet Olav Henning Vatne ett skudd i hele kampen – og bominet. Morten Schonfeldt slet med timing og tekniske feil. Nykommer Tom Tvedt gjorde seg mest bemerket med en håplos frosk fra kant i en hektisk innsprut. Ole Gustav Gjekstad kom aldri fri på høyrekanten,

Danskene kom lett gjennom det norske forsvarstorsdag. I tillegg hadde de norske spillerne store problemer med å finne sitt beste jeg, og da ble det nytt tap: 16-17

(Foto: NTB)

og på motsatt side var Karl-Erik Bohm anonym igjen. Erlend Södal kom bra fra det på strek, men ødela inntrykket med en håplos utvisning da det gjensto to minutter, slik at Norge måtte avslutte i undertall. På den tiden fikk vi ikke gjort noe, selv om Gunnar Fosseng forlot mål slik at vi fikk seks utspillere. Fosseng hadde forøvrig 15 redninger og var den eneste sammen

med Kjendalen som holdt mål.

11 tekniske feil og 14 bomskudd er tall som egentlig bør tilhøre et småguttlag. Hittil i denne sesongen har angrepstellingen ligget over femti prosent – også mot sterke motstandere enn Danmark.

– Vi har ikke spilt så dårlig siden vi møtte Finland i Lotto Cup ifjor. Kanskje er vi ikke blitt mentalt sterke når det

gjelder kamper på hjemmebane? undret Gunnar Pettersen. For tre uker siden spilte vi uavgjort i en kamp og slo

Norge – Danmark 16-17 (8-10)

Sekundspillens håndballtorsdag

Nordnorgehallen

Mål Norge: Roger Kjendalen 9, Erlend Södal 3, Ole Gustav Gjekstad 2, Rune Eriksen 1, Tom Tvedt 1

Danmark: Otto Mertz 4, Flemming Hansen 2

Danmark med tre mål i bortekamper.

Er det en trenst at B-VM neste år skal gå i Østerrike?

Norge – Danmark 16-17 (8-10)

Sekundspillens håndballtorsdag

Nordnorgehallen

Mål Norge: Roger Kjendalen 9, Erlend Södal 3, Ole Gustav Gjekstad 2, Rune Eriksen 1, Tom Tvedt 1

Danmark: Otto Mertz 4, Flemming Hansen 2

KORT OM SPORT

Hjem idag

Stavanger-bokseren Ove Jensen, som kolapsset med blodning i hjernen under lett trening sist onsdag, er stadig på bedringens vei. Fredag formiddag blir han fraktet i ambulansefly fra Tønsberg og hjem til Stavanger, hvor han overføres til Rogaland Sentralsykehus for ytterligere behandling og undersøkelser.

– Det er ingen fare med en slik overfering, sa vakthavende lege ved intensivavdelingen på Vestfold Sentralsykehus, Erik Tveter. På grunn av neddoping er Ove Jensen fortsatt bevisst i perioder. – Men når han er våken, følger han med på alt som skjer. Nå tar vi en dag av gangen, vi er sjelglade for at vi er kommet så langt som vi har, sier Oves far, Åge Jensen, til Aftenposten.

Årsbeste av

Kvalfoss

Erlik Kvalfoss presterer årsbeste i sin verdenscup-debut i Rupholting torsdag. En 3. plass av 101 startende på 20 kilometer med et tilleggsminutt karakteriserte han selv som «bra». Enda bedre var imidlertid den italienske duoen Pierrealberto Carrara og Andreas Zingerle, som sørget for dobbeltseier. Sistnevnte, som også hadde et tilleggsminutt, snek seg to seunder foran Kvalfoss.

Bret

Roar Thorrud, gjennomsnittsloperen som vi presenterte i tidsdagsavisen og som drømte om en plass blant de 30 beste, hadde ingen god dag da ski-NM ble åpnet torsdag. – Nei, det var skikkelig ille. Jeg ødela bindingen, og kom 40 sekunder for sent til start. Jeg var ivrig etter å forsøke å ta inn forsinkelsen, og ble stokk stift etter få kilometer. Efter 15 kilometer måtte jeg bryte. Men jeg har en sjanse til, på lørdomens 15 kilometer. Jeg tror jeg er best der...

Vil ikke seige

Tottenham-manager Terry Venables sa torsdag at han vil gjøre alt for å unngå at Paul Gascoigne og Gary Lineker selges. Den nye styreformannen i skilaget som driver klubben, Nat Solomon, sa onsdag at det kan bli aktuelt å seige de to for å betale ned på klubbens kjempegjeld. (NTB-Reuter)

Uensket fødsels-dagspresang

Stefan Edberg fikk en uensket presang på sin 25-årsdag lørdom. Etter sin imponerende seier i strake sett mot Eduardo Masso torsdag får han kamp mot den tidligere Wimbledon-mesteren og hjemmefavoritten Pat Cash i 3. runde i Australian Open. (NTB-Reuter)

Trippel

Norsk Skiflygmnas fikk vinneren i alle de tre klassene under det utsatte landsrennet i hopp i Skuibakkene onsdag kveld. Øyvind Berg vant A-klassen, Bernt Espen Kolsrud klassen for eldre juniorer, og Kjell Mularby ungste juniorklassen. Søndag blir det norgescuprennen for juniorer i Holmenkollen.

ansien Medika 1:26 19.8. 106) Sjur Brattabø. Viljar 1:26 27.2. 107) Espen Feiring Lillehammer 1:26 29.2. 108) Øystein Renboch. Rafsatbøn 1:26 45.6. 109) Frode Larsen. Folie 1:27 05.5. 110) Jon Einar Melby. Vikersund 1:27 23.6. 111) Roar Alsaker. Erd 1:27 28.7. 112) Gunnar Blårud. Høybråten & Stovner 1:27 45.4. 113) Steve Samuelsen. Bodø & Omegn 1:28 18.7. 114) Vidar Fretheim. Vindbjarf 1:28 59.1. Eivind Tvedt. Kirkenes & Omegn 1:29 30.3. 116) Per Kr. Saastad. Runar 1:29 33.1. 117) Ger Evensen. Mesnil 1:30 28.3.

Motorsport

Dakar, Senegal (NTB-Reuter): Sluttstilling i rallyen Dakar (9.186 km): Biler: 1) Am. Vatanen. Finland (Citra) 2:20 1:108) Peter Rydberg. Frankrike (Mitsubishi) 2:42 27.0. 3) Jean-Pierre Fontenay. Frankrike (Mitsubishi) 3:24.06.

Skiskytting

Ruhpolding (NTB): Verdencup, torsdag: **20 km menn:** 1) Pieralberto Carrara. Italia 53 12.7 (0) 2) Andreas Zingerle. Italia 54 00.0 (0) 10.0) 3) Erlik Kvalfoss. Norge 54 02.0 (1.0) 4) Valeri Medvedjev. Sovjet 54 05.1 (0) 5) Fritz Fischer. Tyskland 54 07.0 (0) 10.0) 6) Frank Luck. Tyskland 55 22.0 (0.0) 1) 7) Anatoli Sydano. Sovjet 55 37.6 (0) 1.0) 8) Mark Kirchner. Tyskland 55 37.9 (0) 2) Ernö Svärd. Norw. 55 41.8. 9) Sjur Brattabø. Lillehammer 1:26 28.6. 15) Åge Skinstad. Lillehammer 1:16 41.8. 16) Øyvind Mæbakken. Grorud 1:16 42.7. 17) Erling Jeune. Øyer 1:16 49.9. 18) Hans C. Udnas. Kjelsås 1:16 58.0. 19) Bjørn André Kroken. Tromsdalen 1:17 06.7. 20) Pål F. Andersen. Kjelsås 1:17 13.3. 21) Ole Hop. Hasle-Læren 1:17 48.2. 22) Eddy R. Knutson. Stokke 1:17 47.2. 23) Erling Anders Eriksen. Bratsberg 1:17 51.8. 24) Heiki Haugland. IL Snøhetta 1:18 02.4. 25) Frode Lelefell. Stokke 1:18 04.7. 26) Frode Smith. Folie 1:18 07.2. 27) Redar Rosendal. Knaben 1:18 14.8. 28) Pål Riese. Brumunddal 1:18 25.4. 29) Frank R. Kristiansen. Tromsø Skifl. 1:18 37.3. 30) Neringe Roberg. Nittedal 1:18 39.1. 31) Ole Øyan. Lillehammer 1:18 43.0. 32) Sven Smedsrød. Lensbygd 1:18 46.6. 33) Anle Isaksen. Vindbjarf 1:18 54.7 (3) 34) Ruvar Flænes. IL Nor 1:19 01.9. 35) Torberg Falch. Varden 1:19 04.0. 36) Jan Nordgård. Vårli 1:19 8.3. 37) Jon Arne Opstad. Stokke 1:19 21.3. 38) Terje Smøvold. Nannestad 1:19 21.7. 39) Arnt Oluf Eide. Snåsa 1:19 21.8. 40) Arthur Strand. Bratsberg 1:19 33.3. 41) Vidar Lofthus. Nor 1:19 36.4. 42) Helga Holden. Strindheim 1:20 04.1. 43) Terje Fardahl. Lensbygd 1:20 06.4. 44) Eilef K. Mikkelsen. Brømmen 1:20 12.7. 45) Sven Ove Holøyen. Øvre Sjøfjorden 1:20 15.4. 46) Lars Seithem. Viljar 1:20 27.7. 47) Roy Milejord. Hellset. Seljord 1:20 23.7. 48) Edward Tvinnerheim. Hardbagg 1:20 23.7. 49) Kristen Aaby. Nedre Sigdal 1:20 33.8. 50) Arne Skar. Lensbygd 1:20 37.8. 51) Runje Hebbe. Sverdsvensken. Konnerud 1:21 19.9. 52) Ernö Svärd. Overhalla 1:21 19.3. 53) Stein Arne Alnes. Rustad 1:20 43.5. 53) Stein Arne Alnes. Rustad 1:20 57.9. 54) Kai Ry. Byåsen 1:20 58.2. 55) Even Sugaren. Folie 1:20 58.7. 56) Svennung Olsen. Sørlandet og Omegn. Ski 1:21 04.8. 57) Sverre Vulum. Hommelvik 1:21 05.1. 58) Ragnvald Reed. Barums Skifl. 1:21 05.3. 59) Bjørn Kristiansen. Kjelsås 1:21 19.9. 60) Øla Grønnig. Stad. Høybråten & Stovner 1:21 25.5. 61) Arne Bølle. Geilo 1:21 51.4. 62) Lars Lystad. Stokke 1:22 02.3. 63) Bjørn R. Mikkelsen. Folie 1:22 02.3. 64) Magnhild Fjessne. Kjelsås & Omegn 32 20.6. 65) Stein Konnerud. Strindheim 32 20.2. 66) Katrine Moslett. Strindheim 32 20.2. 67) Ingrid Wiger. Kjelsås 32 44.3. 68) Åshild Storevik. Rødt. Kjelsås 32 46.3. 69) Gunn Vekter Leffre. Konnerud 32 56.6. 70) Katrine Røkke. Stjørdalskogen 32 57.1. 71) Elisabeth Tharald. Stjørdalskogen 33 19.9. 72) Ingrid Haukland. Innstrandane 33 19.9. 73) Ingrid Fjessne. Kjelsås 33 20.4. 74) Mette Margrethe Bøe. Lillehammer 33 51.5. 75) Marianne Myklebust. Hamar 31 57.4. 76) Astrid Skjelkvåle. Hamar 31 57.4. 77) Kristin Moestad. Strindheim 32 20.2. 78) Ingvild Utne Haukland. Innstrandane 33 19.9. 79) Ingrid Fjessne. Kjelsås 33 21.4. 80) Britt Engen. Folie 33 21.9. 81) Kan Uglem. Strindheim 33 24.5. 83) Christen Pedersen. Folie 33 24.6. 84) Elisabeth Berger. Høybråten & Stovner 33 44.0. 85) Hanne Sjøl. Konnerud 33 55.3. 86) Tove Pedersen. Medkila 33 57.6. 87) Birgitte Gustavsen. Tromsø 34 02.8. 88) Hilde Aas. Bodø & Omegn 34 07.8. 89) Mona Fugli. Rustad 34 22.9. 90) Line Markussen. Bardu 34 35.7. 91) Geni Hansen. Søgne 34 30.5. 92) Karoline Engs. Lensbygd 34 46.8. 93) Anne Bent Heggenlund. Rustad 34 50.3. 94) Anita Kvamm. Strindheim 34 50.8. 95) Nancy Gundersen. Lillehammer 35 00.2. 96) Sonja Rykhus. Baerum 35 00.9. 97) Berit Saether. Byåsen 35 10.8. 98) Nina Helling. Rustad 35 26.5. 99) Ragnhild Bolstad. Åså 35 29.6. 100) Inger Johanne Lundemo. Varden 35 42.6. 101) Kaja Stabell. Nordreisa 35 49.3. 102) Vibke Klock. Strindheim 35 42.0. 103) Terje Langh. Henningsvåg 35 42.0. 104) Sturla Brors. Strindheim 35 42.0. 105) Knister Sjørgård. Kirkenes 35 42.0. 106) Gunnar Hellestad. Kirkenes 35 42.0. 107) Einar Lunde. Lyn 35 42.0. 108) Ole Grønning. Stad. Høybråten & Stovner 35 42.0. 109) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 110) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 111) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 112) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 113) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 114) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 115) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 116) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 117) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 118) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 119) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 120) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 121) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 122) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 123) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 124) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 125) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 126) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 127) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 128) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 129) Stein Lunde. Lyn 35 42.0. 1

EIENDOMSMARKEDET

Oslo Vest/Sentrums

SKILLEBEKK - LIKE VED SJØEN

Eldre herskapsvilla på Oslos vestkant selges 2 etasjer samt stor loftetasje og full kjeller.

For prospekt og visning henvendelse til

BRUDEVOLD SKIP & EIENDOM AS

Grevengården 24 Postboks 124, 1321 Stabekk.

Tlf: (02) 12 04 00 Telefax 53 72 83 Telex 19822 teben.

**HUS PÅ BESTUM
KR. 1 090 000**

Endeseksjon i rekke på 4, beliggende meget sentralt. Oppf. i 1978 på ca. 180 kvm brt. boligarealet. Entré, 2 stuer m. peis, moderne kjøkken, 3 soverom, 2 baderom, vaskerom, boder, garasje. Ca. 328 kvm eiet tomt. Garasje i fellesanlegg. Ledig omg. Bud mottas! Visn. Tingstuv. 5 T. lerd./send. kl. 14-15.

**FØYEN
EIENDOM A/S**
Fekjon 15
Tlf: (02) 84 52 80
BEV.HAVER:
ADV. HANS JØRGEN ARVESEN

Landsdekkende - avansert EDB-basert samarbeid

**SKILLEBEKK
4-roms solrik toppleilighet**

Eierleie. I enden av blindvei i gangavstand til Aker Brygge og sentrum. 2 vestvendte balkonger, egen garasje og 3 boder. MÅ SEES! Boligarealet 100 kvm. Fellesutg. kr. 2050, hvorav kr. 600 til vedlikehold. Prisnytting kr. 900 000. BUD MOTTAS! Visn. lør.-søn. 15-16.30. Adr. Framnes Terrasse 2. Saksbeh. Eiendomsmegler Tanberg 48 54 44.

**K-EIENDOM A/S
OSLO OG AKERSHUS**
Ansvarshavende direktør: Eiendomsmegler Arne F. Sandal
H. Heverdahls gt. 1, 0160 Oslo 1. Telefon (02) 411 50 00

NYE ENEBOLIGER - SLEMDAL

Vi legger nå ut 2 nyoppførte eiendommer for salg i Frognerseien 37. Ca. 250 kvm eit tomt. Megt god kvalitet og standard. 120 kvm. boligarealet. Innflytningsklare februar mars. Priser fra 2 400 000,- til 2 800 000,- For ytterligere informasjon og avtale om fremvisning, kontakt saksbeh. M. Røsseth.

Steinar Moe
MAJORSUAS STATSAUT EIENDOMSMEGLERE
HOGSTADEN 26-0308 OSLO 3 TELEFON 461512

PER K. WESTGAARD
BYGG OG FORMERESTER

Skjæring 10, 0110 Oslo 1. Telefon (02) 411 50 00

Ekeberg, 130 kvm, utsikt og have

Pen andelsleil. m. stor spisekj., stue m. parkett, 3 soverom, vaskerom, bad og boder. Rolig og meget barnevennlig. Bor sees, Prisant. 490 000. Visn. send. kl. 15-16, ell. e. avt. kl. 19 33 36, Valhallvn. 11 B. Velkommen.

FINANSBISTAND

REKKEHUS - HOLMEN

Solrik pen oppusset rekkeh. hus 168 kvm bto. + 10 kvm vestvendt terr. Mulighet for hybellett. I u. etg. m/veget bad. Inneh. 1. ETG: Kjk., spisesstue, dagligstue. 2. ETG: 3 sov., bad, wc, kott. Kabel-TV. T-takst. kr. 1.1 mill. Latakst. kr. 935 000. GI BUD! Adr. Arnebråten 65. Visning lør. 19/1 og søn. 20/1 kl. 14.00-15.30. Saksbeh. Adv. Kalsnes/Sørholt.

AKTIV
EIENDOMSMEGLING A/S
Frognerveien 38 0263 Oslo 2. Telefon (02) 44 37 00

FROGNER m/ meget bra standard

Selvleieret. 94 kvm bto. innen. Entré, gang, kjk. hvt. stell m. spiseplast, stue m. peis, 2 sov. m. godg. skapplass, flislagt dusjbad/wc m. v. kabler. Bod. calling. Prisant. kr. 800 000. Fellesutg. kr. 520/mnd. Adr. Bygdey alle 62. Visning lør. 19/1 og søn. 20/1 kl. 14-15.30. Etter avtale m. saksbeh.: advokat Kalsnes/Sørholt.

AKTIV
EIENDOMSMEGLING A/S
Frognerveien 38 0263 Oslo 2. Telefon (02) 44 37 00

ILA/ST. HANSHAUGEN

106 kvm - prisant. 650 000 + ca. 2,5% omk.

Sentralt bel. i hoy 1. etg. i gårds oppf. 1936. 106/96 kvm innen.: Entré m/gard, kjk. m/spisepl., bad/wc, stue/spisesstue (51 kvm), 2 soverom. F. utg. kr. 1050 pr. mnd. inkl. fyring og v. vann. VISNING LØRDAG OG SØNDAG KL. 13-14.30 i WDM. THRANES GATE 62 F.

DNB
Eiendomsmegling
Oslo AS

KIRKEG. 21, 0153 OSLO 1

**MAJORSTUA
iten eiendelighet**

Megt sentr. bel. til stille gate. 6 etg. (høyept.) i gård med heis. Boligarealet ca. 26 kvm + balkong og bad. Innen entré, stue akkur. m. uttg. sydvendt balkong, tekj. og bad/vb. Fellesutg. kr. 641 pr. mnd. inkl. fyring. Ledig straks. Meglers markedsverding kr. 290 000 + off. geb. ca. 2,5%. Velkommen til visning i Asyleien 14 B (nrk. GK A/S), lerd. kl. 14-16.

Gunnar Krogsvæn a-s
Gunnar Krogsvæn 43 b.
Bekkestua
Tlf. 02 - 53 11 00

FROGNER

m/ meget bra standard

Selvleieret. 94 kvm bto. innen. Entré, gang, kjk. hvt. stell m. spiseplast, stue m. peis, 2 sov. m. godg. skapplass, flislagt dusjbad/wc m. v. kabler. Bod. calling. Prisant. kr. 800 000. Fellesutg. kr. 520/mnd. Adr. Bygdey alle 62. Visning lør. 19/1 og søn. 20/1 kl. 14-15.30. Etter avtale m. saksbeh.: advokat Kalsnes/Sørholt.

AKTIV
EIENDOMSMEGLING A/S
Frognerveien 38 0263 Oslo 2. Telefon (02) 44 37 00

ILA/ST. HANSHAUGEN

106 kvm - prisant. 650 000 + ca. 2,5% omk.

Sentralt bel. i hoy 1. etg. i gårds oppf. 1936. 106/96 kvm innen.: Entré m/gard, kjk. m/spisepl., bad/wc, stue/spisesstue (51 kvm), 2 soverom. F. utg. kr. 1050 pr. mnd. inkl. fyring og v. vann. VISNING LØRDAG OG SØNDAG KL. 13-14.30 i WDM. THRANES GATE 62 F.

DNB
Eiendomsmegling
Oslo AS

KIRKEG. 21, 0153 OSLO 1

**MAJORSTUA
iten eiendelighet**

Megt sentr. bel. til stille gate. 6 etg. (høyept.) i gård med heis. Boligarealet ca. 26 kvm + balkong og bad. Innen entré, stue akkur. m. uttg. sydvendt balkong, tekj. og bad/vb. Fellesutg. kr. 641 pr. mnd. inkl. fyring. Ledig straks. Meglers markedsverding kr. 290 000 + off. geb. ca. 2,5%. Velkommen til visning i Asyleien 14 B (nrk. GK A/S), lerd. kl. 14-16.

Gunnar Krogsvæn a-s
Gunnar Krogsvæn 43 b.
Bekkestua
Tlf. 02 - 53 11 00

FROGNER

m/ meget bra standard

Selvleieret. 94 kvm bto. innen. Entré, gang, kjk. hvt. stell m. spiseplast, stue m. peis, 2 sov. m. godg. skapplass, flislagt dusjbad/wc m. v. kabler. Bod. calling. Prisant. kr. 800 000. Fellesutg. kr. 520/mnd. Adr. Bygdey alle 62. Visning lør. 19/1 og søn. 20/1 kl. 14-15.30. Etter avtale m. saksbeh.: advokat Kalsnes/Sørholt.

AKTIV
EIENDOMSMEGLING A/S
Frognerveien 38 0263 Oslo 2. Telefon (02) 44 37 00

ILA/ST. HANSHAUGEN

106 kvm - prisant. 650 000 + ca. 2,5% omk.

Sentralt bel. i hoy 1. etg. i gårds oppf. 1936. 106/96 kvm innen.: Entré m/gard, kjk. m/spisepl., bad/wc, stue/spisesstue (51 kvm), 2 soverom. F. utg. kr. 1050 pr. mnd. inkl. fyring og v. vann. VISNING LØRDAG OG SØNDAG KL. 13-14.30 i WDM. THRANES GATE 62 F.

DNB
Eiendomsmegling
Oslo AS

KIRKEG. 21, 0153 OSLO 1

**MAJORSTUA
iten eiendelighet**

Megt sentr. bel. til stille gate. 6 etg. (høyept.) i gård med heis. Boligarealet ca. 26 kvm + balkong og bad. Innen entré, stue akkur. m. uttg. sydvendt balkong, tekj. og bad/vb. Fellesutg. kr. 641 pr. mnd. inkl. fyring. Ledig straks. Meglers markedsverding kr. 290 000 + off. geb. ca. 2,5%. Velkommen til visning i Asyleien 14 B (nrk. GK A/S), lerd. kl. 14-16.

Gunnar Krogsvæn a-s
Gunnar Krogsvæn 43 b.
Bekkestua
Tlf. 02 - 53 11 00

FROGNER

m/ meget bra standard

Selvleieret. 94 kvm bto. innen. Entré, gang, kjk. hvt. stell m. spiseplast, stue m. peis, 2 sov. m. godg. skapplass, flislagt dusjbad/wc m. v. kabler. Bod. calling. Prisant. kr. 800 000. Fellesutg. kr. 520/mnd. Adr. Bygdey alle 62. Visning lør. 19/1 og søn. 20/1 kl. 14-15.30. Etter avtale m. saksbeh.: advokat Kalsnes/Sørholt.

AKTIV
EIENDOMSMEGLING A/S
Frognerveien 38 0263 Oslo 2. Telefon (02) 44 37 00

ILA/ST. HANSHAUGEN

106 kvm - prisant. 650 000 + ca. 2,5% omk.

Sentralt bel. i hoy 1. etg. i gårds oppf. 1936. 106/96 kvm innen.: Entré m/gard, kjk. m/spisepl., bad/wc, stue/spisesstue (51 kvm), 2 soverom. F. utg. kr. 1050 pr. mnd. inkl. fyring og v. vann. VISNING LØRDAG OG SØNDAG KL. 13-14.30 i WDM. THRANES GATE 62 F.

DNB
Eiendomsmegling
Oslo AS

KIRKEG. 21, 0153 OSLO 1

**MAJORSTUA
iten eiendelighet**

Megt sentr. bel. til stille gate. 6 etg. (høyept.) i gård med heis. Boligarealet ca. 26 kvm + balkong og bad. Innen entré, stue akkur. m. uttg. sydvendt balkong, tekj. og bad/vb. Fellesutg. kr. 641 pr. mnd. inkl. fyring. Ledig straks. Meglers markedsverding kr. 290 000 + off. geb. ca. 2,5%. Velkommen til visning i Asyleien 14 B (nrk. GK A/S), lerd. kl. 14-16.

Gunnar Krogsvæn a-s
Gunnar Krogsvæn 43 b.
Bekkestua
Tlf. 02 - 53 11 00

FROGNER

m/ mycket bra standard

Selvleieret. 94 kvm bto. innen. Entré, gang, kjk. hvt. stell m. spiseplast, stue m. peis, 2 sov. m. godg. skapplass, flislagt dusjbad/wc m. v. kabler. Bod. calling. Prisant. kr. 800 000. Fellesutg. kr. 520/mnd. Adr. Bygdey alle 62. Visning lør. 19/1 og søn. 20/1 kl. 14-15.30. Etter avtale m. saksbeh.: advokat Kalsnes/Sørholt.

AKTIV
EIENDOMSMEGLING A/S
Frognerveien 38 0263 Oslo 2. Telefon (02) 44 37 00

ILA/ST. HANSHAUGEN

106 kvm - prisant. 650 000 + ca. 2,5% omk.

Sentralt bel. i hoy 1. etg. i gårds oppf. 1936. 106/96 kvm innen.: Entré m/gard, kjk. m/spisepl., bad/wc, stue/spisesstue (51 kvm), 2 soverom. F. utg. kr. 1050 pr. mnd. inkl. fyring og v. vann. VISNING LØRDAG OG SØNDAG KL. 13-14.30 i WDM. THRANES GATE 62 F.

DNB
Eiendomsmegling
Oslo AS

KIRKEG. 21, 0153 OSLO 1

**MAJORSTUA
iten eiendelighet**

Megt sentr. bel. til stille gate. 6 etg. (høyept.) i gård med heis. Boligarealet ca. 26 kvm + balkong og bad. Innen entré, stue akkur. m. uttg. sydvendt balkong, tekj. og bad/vb. Fellesutg. kr. 641 pr. mnd. inkl. fyring. Ledig straks. Meglers markedsverding kr. 290 000 + off. geb. ca. 2,5%. Velkommen til visning i Asyleien 14 B (nrk. GK A/S), lerd. kl. 14-16.

Gunnar Krogsvæn a-s
Gunnar Krogsvæn 43 b.
Bekkestua
Tlf. 02 - 53 11 00

FROGNER

m/ mycket bra standard

Selvleieret. 94 kvm bto. innen. Entré, gang, kjk. hvt. stell m. spiseplast, stue m. peis, 2 sov. m. godg. skapplass, flislagt dusjbad/wc m. v. kabler. Bod. calling. Prisant. kr. 800 000. Felles

INNSKUDSFRIE UTLEIEBOLIGER - JESSHEIM

Boligstiftelse under dannelses skat, på Fladbyseter boligområde, 3 km fra Jessheim sentrum, oppførte husbankfinansierede leieboliger, fordelt på 2-roms – 50 kvm og 3-roms – 70 kvm. Alle leilighetene har romslig uteplass/balkong.

Stipulerete leiepriser: 2-roms, kr. 2175,- pr. mnd.
3-roms, kr. 2575,- pr. mnd.
+ fellesutg. kr. 575,- pr. mnd.

Henvendelse ved Terje eller Alf Skjønhaug.

BORGEN
ENTREPRENØRFORRETNING
2040 Kleva. Tlf. (06) 60 60 81

REKEHUS, LØVENSTAD.

m/gar. og have, til s. snarest i koselige omgiv. Ca. 160 kvm. 42 kvm. U.ets.: Kj.stue, vasker., wc, 2 store boder. 70 kvm. I.ets.: Gang, nytt, stort kjk., stue m. peis. 50 kvm. 2. ets.: 3 store sov., adsk. bad/wc. 15 kvm terr. Kan og byttes i mindre. Oslo-Akershus. Ring for vissn. tlf. 06 80 08 10. Karl. kl. 9–16, eller 06 83 25 25, hele dagen.

Nydelig rekkehuse, 121 kvm, til s. på Rasta. 4 rom + kjk, peis, alarmanlegg, kort avst. til Metro, trikk, nærmest, barnehage, off. komm. Prisant. kr. 575 000,- gld. Bud. Vissn. 21-1 kl. 18-20, ell. e. avt. Adr.: Eriksen, Asbjørns vei 108. Tlf. 48 67 66, 8-16. 70 05 90, 17-20.

NEKEHUS, RASTA, LØVENSTAD.
Nesten ny villa, Rasta, Lørenskog. Ca. 170 kvm boligfelt. Bygg. 1989, ca. 728 kvm eiromt, oppbr. nat.tomt. 3 sov. 2 wc, loftstu, store terr. m. flott utsikt. Vissning i Kleiva 23 lodd./sond. kl. 14-16.

DnB Eiendomsmegling Romerike A.S. Tlf. 06 87 34 00.

SALGET
på toppen av Bøleråsen, Langhus i Ski går for fullt!
Naturskjønne omgivelser og meget barnevennlig.

BESØK VISINGEN:

SØNDAG 20. JANUAR KL. 13–15

ADRESSE: Briskebyveien 1, 1408 Vevelstad

Følg 88 fra Ryenkrysset, ta øst av avsæringen til Langhus, deretter 3,5 km. Se etter skilt med Bøleråsen.

Passer det ikke søndag, kontakt Elsebeth Romvig på tlf. 09/86 70 90

SKI KOMMUNE
Rødhuse 1400 Sk - Tlf. (09) 87 67 00

Totolentreprise:
Block Watne
Briskebyveien 1, 1408 Vevelstad

FINANSBISTAND

NESEN

FINANSBISTAND

10 GODE GRUNNER FOR Å KJØPE BOLIG PÅ NESODDEN NÅ
MER FOR PENGENE • MILJØVENNLIG • VARIERT FRITIDSTILBUD • BÅT OG
BADELIV • BARNEVENNLIG • 10 MIN. TIL FORNEBU • 20 MIN. TIL OSLO
SENTRUM • BILLIG NÅ • LITE TRAFIKK

ENDERKEHUS kr. 650 000,-
Oksval terr. 19. bto. areal 120 kvm. Inneh. entré, hall, badstue, bad/wc, 3 soverom, kjøkken, spisestue, stue, boder. M. pent innredet. Fellesutg. kr. 620,- pr. mnd. Solrik og barnevennlig stokk. Kort vei til lekeplasser, skoler, butikker, off. komm. m.m. Utsikt mot Oslo. Vissn. lør.-søn. kl. 15-16.30.

TANGENÅSEN, SMAKFULLT kr. 525 000,-
Blomsterven 25. Attraktiv leil. i 4-mannsbolig. Bto. ca. 70 kvm + terr., loft, kjeller og 135 kvm bepl., solrik hage. Utsikt Oslo. Leil. er lyst innr. med nylagt parkettgulv. Innholder stue, spisestue, 2 soverom, kjøkken, bad, m.m. Barnevennlig, kort og ideell vei til skole, forr. og buss. Må sees! Vissning lør. og søn. kl. 13-14.30

SELEIER REKEHUS kr. 670 000,-
Furuholte 23, Fagerstrand. Bto. 127 kvm + to terrasser på h.h.v. 10 og 40 kvm. Boligareal 99 kvm. 2 plan. Innen entré, hall, kjøkken, stue, wc, bad/vaskerom. 3 soverom, klesrom og unnladed loft. Garage. Kabel-TV. Barnevennlig. Kort vei til skoler, buss og butikk. Fellesutg. kr. 320,- pr. mnd. Vissn. lør.-søn. kl. 15-16.30.

FRITIDSEIENDOM kr. 860 000,-
Flaskebekvnn. 28. Hytte 93 kvm bto. på 2 plan. Inneh. entré, kjøkken, stue, pesestue, 2 soverom, og unnladed bad. Vestv. terrasse og veranda med nydelig utsikt over fjorden. Opparbeidet eiendomstomt i veletablert, eldre villaområde. Vissning lør.-søn. kl. 13-14.30.

VESTVENDT UTSIKTSLEIL. kr. 500 000,-
Vestlia 29. Andelsleil. oppf. -84. Bto. areal 118 kvm + garasje. Megent pent og lyst innredet. Inneh. entré, wc, stue/spisestue, kjøkken, hall, 2 store soverom, bad/wc/vaskerom, bader og have. Vestv. terrasse og veranda med panoramautsikt mot Oslofjorden. Husleie kr. 2552,- hvorav 55% er fradragberettigede renter. Vissn. son. kl. 15-15.30.

VESTV. ANDELSREKEHUS kr. 500 000,-
Myrlia 35, Nesodden vest. Bto. ca. 120 kvm oppf. 84. Lyst og pent innr. over 3 pl. + solrik terr. og 2 små hager. Godt og barnevennlig bomiljø. Kort vei til barnehage, skole, turterr., buss m.m. Husleie kr. 2785,- 80% fradrag br. j. Nøe fjorduts. sol til kl. 22. Vissning son. kl. 13-14.30.

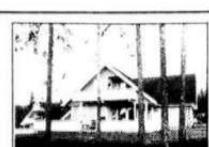
**NATURSKJØNN
ENEBO** kr. 1 450 000,-
Bommenvn. 15, Fagerstrand. Særd. velh. eiendom i landlige omg. Bto. ca. 194 kvm + 64 kvm garasje. 2 store terr. a. ca. 60 kvm. 2500 kvm eiromt, meget godt oppbr. hage. Boligen er innholdsrik og har høy standard. Innholder stue/spisestue/terrasse, 2 bad, 3 soverom, nytt kjøkken, kontor, m.m. Bør sees! Vissning lør.-søn. kl. 13-14.30.

PENT ANDELSREKEHUS kr. 390 000,-
Togangen 24, Nesodden vest. 90 kvm bto. Inneh. entré, stue, 2 soverom, kjøkken, bad/vaskerom, badwc, loft og bad. Vestvendt, solrik terrasse og have. Bel. i trivelig omg. og nært til nærliggende boliger. Må sees! Vissning lør.-søn. kl. 15-16.30.

**NESODDINGEN
SENDELEIL.** kr. 825 000,-
Blomstervn. 19 D. Attraktiv rekkeh. under overgang til selveier. Bto. ca. 162 kvm + 2 vestv. terr. og stor oppbr. hage. Grenser til frømråde. Solrik. Utsikt Oslo. Leil. egner seg godt for stor fam. og innh. med god utleie. Stue, spisestue, 2 bad, 4 soverom m.m. Bel. meget sentralt og barnevennlig med kort vei til skole, forr., turterr., buss og båt. Vissning lør. og søn. kl. 15-16.30

DRØMMELEILIGHET kr. 990 000,-
Feltspatvn. 22, Fagerstrand. Spes. leil på ett plan, misjeldet høy standard. Innholder bl.a. badstue, bølebad, stue m/peis, spisestue 2 soverom, bibliotekstue, Gaggenau kjøkken m/alt. kjeler m/m. Oppf. 87.88. Seksjon i villa. B.a. 143 kvm inkl. 15 kvm annek + stor gar. vestvendt terr. og ander pen hage. Bel. solrik mikort vei til skoler, baderom, forr., turterr. og buss. Vissning søndag kl. 13-14.30. Må sees!

- Gunstig finansiering
- Personlig oppfølging
- Advokat bistand
- Gratis verdivurdering
- Gratis boligforsikring 2 mnd.

A-s Eiendomsformidling - Nesodden

ADVOKATENE DAVID KRISTIANSEN & ERLING HØYTE ANS
TANGEN CENTRUM, 1450 NESODDTANGEN. BANK: 1603 09 15252. FAX: (09) 91 44 40

TELEFON 06/81 87 11

SØRUMSAND

Vell. enebolig, 1-1½ etg. i rolig stokk. Serumsand sentrum til salgs. 2 min. fra jernb. Byggeår 1956. Boligareaal ca. 150 kvm + kjeller. Innh. 2 kl., 2 bad, 2 stuer, 4 soverom, div. boder, vaskerom. Terrasse/balkong. Prisant. kr. 800 000 + ca. 2,5% off. geb. Adr. Nybakkvn. 50 B. Vissn. lørdag/søndag 13-15, ell. e. avt. Tlf. 06 84 14 06. (4580)

SKEDSMOKORSET Selviet rekkehuse.

Godt vedlikeholdt midtsesjon i bygning fra 1967. Boligareal ca. 113 kvm + kjeller. 3 soverom. Solrik. Barnevennlig. Garasje. Prisant. kr. 600 000 + ca. 2,5% off. geb. Vissn. i Bjerkelva 22 B hos Bjornum. Lerdag/søndag kl. 13-16, ell. e. avt. 06 87 78 63. (4553)

TLF. 06 - 81 50 81

DnB
Eiendomsmegling
Romerike as

VOLDGT. 27, 2000 LILLESTROM

vet at du ikke trenger å ha egen snofreser
betaler husleie. Husleie dekker renter og avgang på
borettslagets fellesavgift forsikring vann, kloakk og
renovasjonsavgift utvendig vedlikehold vaktmester
kabel TV osv.

DU SOM BOR I BORETTSLAG

BO PÅ ROMERIKE

SOLHEIM BRL. REF. 012. 4-mannsbolig bygd 1957. Kjennvn. 68, 2 etg. 3 r. + kjk. Leie kr. 1400,- inkl. p.p. Restgeld ca. kr. 4900,-. Ledig e. avtale. Prisant. kr. 400 000,-. Vissn. lørd. 19-20.1. Kl. 15-00-18 00 ell. tlf. 02-97 18 41 v/Knut Petter Vangø. Sekn. fr. 28-1-91.

LOKEN III BRL. REF. 090. Blokkleil. bygd 1975-76. Tulipanvn. 2, 1 etg. 4 r. + kjk. Leie kr. 2752,- inkl. p.p. Ca. 52% fradrag. Restgeld ca. kr. 152 800,-. Ledig e. avtale. Prisant. kr. 360 000,-. Vissn. 19-01-91. Kl. 15-00-18 00 ell. tlf. 02-97 18 41 v/Knut Petter Vangø. Sekn. fr. 28-1-91.

LOKEN III BRL. REF. 026. Blokkleil. bygd 1974 Blåsternevn. 28, 4 etg. 4 r. + kjk. Leie kr. 2591,- inkl. p.p. Ca. 41% fradrag. Restgeld ca. kr. 129 700,-. Ledig. Prisant. kr. 320 000,-. Vissn. e. avt. m/LBBL. tlf. 02-70 18 77. Sekn. fr. 2-2-91.

SKOGEN III BRL. REF. 053. Rekkehus bygd 1984-85. Asbjørnsenv. 108, 4 r. + kjk. Leie kr. 2625,- inkl. p.p. Ca. 75% fradrag. Restgeld ca. kr. 249 000,-. Ledig sør. Prisant. kr. 575 000,-. Vissn. 21-1-91 kl. 18 00-20 00 ell. tlf. 02-70 05 90 v/Erikken. Sekn. fr. 1-2-91.

RÆLENINGEN BOLIGBYGGELAG

SANDBEKKEN BRL. REF. 7035. Blokkleil. bygd 1969. Tiurnvn. 1 F, 3 etg. 3 r. + kjk. Leie kr. 2419,- inkl. fyr/v. Ca. 31% fradrag. Restgeld kr. 82 000,-. Ledig omg. Prisant. kr. 300 000,-. Dyrehald ikke tilatt. RBBL v. Kristiansen tlf. 06 83 82 20. Sekn. fr. 29-1-91.

SANDBEKKEN BRL. REF. 7119. Blokkleil. bygd 1969. Tiurnvn. 1 F, 3 etg. 3 r. + kjk. Leie kr. 2419,- inkl. fyr/v. Ca. 31% fradrag. Restgeld ca. kr. 82 000,-. Ledig omg. Prisant. kr. 300 000,-. Dyrehald ikke tilatt. RBBL v. Kristiansen tlf. 06 83 82 20. Sekn. fr. 29-1-91.

ØDEGÅRDEN BRL. REF. 9104. Blokkleil. bygd 1972. Blomstervn. 33 A, 1 etg. 3 r. + kjk. Leie kr. 2625,- inkl. fyr/v. Ca. 31% fradrag. Restgeld ca. kr. 82 000,-. Ledig omg. Prisant. kr. 350 000,-. Nordmo. tlf. priv. 06-8333 28. arb. 02-52 14 00. Morten. Sekn. fr. 29-1-91.

BLYSTADRADINGEN BRL. REF. 172. Terrileil. bygd 1978. Blystadringen 10 D. 3 etg. 3 r. + kjk. 77 kvm. Leie kr. 2807,- inkl. gar. Ca. 46% fradrag. Restgeld ca. kr. 148 900,-. Ledig e. avtale. Prisant. kr. 37 000,-. Engen tlf. priv. 06-83 25 14. kl. 17. 06-84 32 30. Sekn. fr. 29-1-91.

ELGRÄKKET BRL. REF. 063. Terrassel. bygd 1978. Bjørnefaret 4 A, 1 etg. 4 r. + kjk. 70 kvm. Leie kr. 3020,- inkl. gar. Ca. 53% fradrag. Restgeld ca. kr. 168 000,-. Ledig ca. 14-91. Prisant. kr. 380 000,-. Pedersen. tlf. priv. 06-83 24 14. Morten. Sekn. fr. 29-1-91.

ELGRÄKKET BRL. REF. 152. Terrassel. bygd 1979. Elgräkket 1 F, 1 etg. 2 r. + kjk. 73 kvm. Leie kr. 2794,- inkl. gar. Ca. 56% fradrag. Restgeld ca. kr. 133 000,-. Ledig omg. Prisant. kr. 195 000,-. RBBL v/Sanden. tlf. 06-83 22 36. Sekn. fr. 29-1-91.

ELGRÄKKET BRL. REF. 219. Terrassel. bygd 1979. Elgräkket 5 B, u. etg. 2 r. + kjk. 57 kvm. Leie kr. 2629,- inkl. gar. Ca. 49% fradrag. Restgeld ca. kr. 162 000,-. Ledig omg. Prisant. kr. 170

LANDSDEKKENDE EPA

DRØBAK

LEILIGHET M/HØY

STÅRERENDE EIEREL. PÅ 3 PLAN I

Dørbak sentrum. Vbadeparken.

Innh: Stue, kjøkken, 3 sov., bad

og 2 w.c. Boligareal 96 kvm.

Verd. kr. 625 000. Prisant. kr. 600 000

+ omk. ca. 2,5%. BUD MOTTAS

Visn. lerd.-sønd. 14-16. Adr.

Niels Carlsens gt. 19 E. Saks-

beh. Eiendomsmegler Tand-

berg, tlf. 02 48 54 44.

K-EIENDOM

OSLO OG AKER

Ans. til statens eiendomsmegler. Adr. P. Sundt

H. Heverdahlsgt. 1. 0160 Oslo 1.

Telefon (02) 48 50 20.

REKKEHUS
SOFIEMYR,
KOLBOTN
Endeseksjon, selveier i vel-
etabel. bomilj med store fel-
lesareal, meget barnevennlig
og sentr. Oppf. -59, tot. fl.
109 kvm. boar. ca. 90 kvm. 3
sov. Gar. Fellesutg. kr. 1000
pr. mnd. Prisant. kr. 630 000
+ 2,5% omk. Fin. bist. Visn.
lør. og son. kl. 13-15 el. e.
avt. m/megler - Njards vei
1A.

HUS I BARNEVENNLIG STRØK PÅ JAR

Ca. 200 kvm boligfl., vell. m. hyggel. have, dobbelt gar. B. have, forsk., Jar

skole 2 min. fra. Verd. 1 550 000. Bud. kr. Visn. lerd. og sond. kl. 14-15, samt

onsd. 19-20. Adr. Apslundvn. 10. T. priv. 06 99 01 16.

BLOMMENHOLM

Generasjons- (enebolig - 360 kvm. Fellesining 1. etg. 2 leiligh. hver består av Kjk. stue, sover., hall, bad. wc. Underetg. Stor kjellerstue, gang, 2 sover., bad. wc. vasker. Godt m. kjellerpl., eget arbrom. Dob. gar. Utsikt sjøen. Solrikt, nær off. transport, skole, butikk. Høystb. o. kr. 1,3 mill. Må sees.

Tlf. 03 78 85 21, e. 18. Visn. son. 20-1. kl. 14-17 i Bjerkåsen 31.

BO VED SJØEN - PANORAMAUTSIKT

Enebolig i enebolig, 145 kvm m. flott uts. over Oslofjorden. Oppf. 1985 i 3 plan 5 min. til fjord, buss, nær skole. Etg. gar. 2 boder, v.f. 1. etg. stue m/peis, terr. 20 kvm, wc, dusj, kjk, spst. 3 sov. dusj/wc, terr. Verd. des. 1990 kr. 1 350 000. Lånet. kr. 1 150 000. Prisant. kr. 1 150 000. Adr. Leanglia 78, Asker. Visn. lør. 19. og son. 20-1 kl. 14-16, ev. avt. m. eier tlf. 02 90 46 04. Adr. Jens Skøyen, Rådhusgt. 23 B, 0158 Oslo 1. T. 02 01 12.

GJELLUM/HEGGEDAL - ENEBOLIG

For dødsbo selges enebolig, bygget 1939, ombygd 1967. Ca. 190 kvm. Vestvendt og solrikt. Ca. 1600 kvm tot. Nær skole, forretning, buss og friområde. Takst kr. 1 000 000. selges til høystbytende. Visning: Lerdag 19/1 kl. 12-14, søndag 20/1 kl. 12-14.

Adresse: Øvre Gjellumvei 13, 1380 Heggedal.

Selges ved:

TAR

Advokat ARNE RYENGREN, T. 02-79 03 63

Postboks 377, 1371 Asker.

TOPPENHAUG

Nær Bærum Verk. 10 km fra Oslo har vi for salg meget pen og velholdt selveierleil. Ba. 102 kvm + terr. Garasje og bod. Fin leiligg. solrik og fredelig, kort vei til kom., kjøpesenter og alpinanlegg. Prisant. takst kr. 780 000. Mindre leil. i Bærum kan tas i bytte.

Malmøya eiendommer A/S

Lakkedsvn. 3, 1300 Sandvika.

Tlf. 51 48 60.

SKRØPELIG HUS MED STOR TOMT - JAR

Eiendom ca. 1,4 mål beliggende sentralt v/jar kirke. Solrikt, barnevennlig, nær skole, buss, forretning m.v. På tomten befinner seg stor, gammelt hus som neppe er bevaringsverdig. Takst kr. 600 000. Adr. Wedel Jarlsbergs vei 27. Jar. Visning. Lerdag 19. januar kl. 14-15.

Advokatene

HØVERSTAD, FINNE, WALNUM, KNAPSTAD

Radm. Halmrads vei 12 (gågaten), 1300 Sandvika.

Telefon 54 04 79.

ENEBOLIG M/HYBEL - HØVIK

Strandrett og båtplass

Rølig barnevennlig beliggende, pent opparbeidet have med 2 flislagte terrasser og utepes. Oppf. 1983, btr. 213 kvm. Megt innholdsrik og god standard m/bl.a. nytt kjøkken m/integrete hvitevarer, stue m/peis, 2 (3) soverom, 2 nyplassede flislagte bad/wc m/v kabl., peisestue m.m. Hybel m/engr. inn. Soverom, stue, kjøkken, badwc.

Prisant. 1 570 000 + 2,5% omk.

Visning lerdag og søndag kl. 13-15.

Adr.: Sarbuveien 48 B. m/megler Pettersson.

STATSAUT. EIENDOMSMEGLER AMY BERG

Lakkedsgn. 10, 1300 Sandvika. Tlf. 02-54 10 96

Realkreditt

Eiendomsmegling - Finansiering

BÆRUMS VERK**NY BOLIG**

Tomannsbolig m/kjeller

159m² bruktsareal.

Stue, kjellerstue, 3 (4) sov.

Pris kr. 1.030.000,- inkl. omk.

Husbanklán kr. 446.000,-

6% rente 1. år.

Solrik selveiet tomt.

Gullberget 136, Gullhaug.

VISNING SØNDAG

KL. 13.00 - 15.00

For nærmere informasjon

ring 02 - 13 58 80 og

spør etter Marit Jorsett.

Bygholt a.s.

Bærum Verk 473, 1351 Rud

Tlf. (02) 13 58 60

SNARØYA

STOR, REPRESENTATIV, PEN EIERELIGHET

Sydvendt endeliggjert m/fri, uge- nert beliggende. Brutto ca. 150 kvm over 2 plan (4 og 5. etg.). Smakfull oppusset og betydelig påkostet. Festlig toppelelighet. 4. etg. 104 kvm: hall, wc, dusj/v. rom, 3 sov. (1 mblakk), nytt kjøkken, 33 kvm stue m/balk., og trapp til galleri. 5. etg. 45 kvm: galleri m/peise- stue, gang midt utgang, 1 sov., elegant, nytt bad/wc/dusj. Kjellerbod. Felles vaskerom. Park/plass midtatt motov. Prisantydning 1 150 000,- Bud ønskes.

Adr.: Haldenskogveien 6 D. (Mrk. m/megler). Visning: lør. og son. 13-15 eller etter avtale m/vårt kontor

Statsautorisert eiendomsmegler

Kirsten Stray

Asker og Bærum eiendomsmeglerkontor a.s.

Radm. Halmrads vei 2

Boks 484, 1301 Sandvika 547700

Realkreditt

Eiendomsmegling - Finansiering

ØSTERÅS

4-roms eierel.

pent oppusset

Sentral og rolig beliggende. Nær butik, off. komm., barnehage, skole. Oppf. 1956. Boligareal ca. 90 kvm på 2 plan. Kjk. m/spisepl., stue m/utg. balkong (noe utsikt), 3 sov., bad/WC. Biloppst. pl. (utak motomvarer). Fellesutg. kr. 975 pr. mnd. inkl. lymp/vann. Meglers markedsverdi kr. 690 000 + ca. 2,5% Adr. Eidsv. 85. Visn. lerd./sønd. 13-15.

Erl. 02-54 08 75. Visn. lerd./sønd. 13-15.

Gunnar Krogsvæn a-s

Gamle Ringensvei 43 b.

Bekkestua.

Tlf. 02 - 53 11 00

BARNEVENNLIG STRØK PÅ JAR

Ca. 200 kvm boligfl., vell. m. hyggel. have, dobbelt gar. B. have, forsk., Jar

skole 2 min. fra. Verd. 1 550 000. Bud. kr. Visn. lerd. og sond. kl. 14-15, samt

onsd. 19-20. Adr. Apslundvn. 10. T. priv. 06 99 01 16.

BLØMMENHOLM

Generasjons- (enebolig - 360 kvm. Fellesining 1. etg. 2 leiligh. hver består av Kjk. stue, sover., hall, bad. wc. Underetg. Stor kjellerstue, gang, 2 sover., bad. wc. vasker. Godt m. kjellerpl., eget arbrom. Dob. gar. Utsikt sjøen. Solrikt, nær off. transport, skole, butikk. Høystb. o. kr. 1,3 mill. Må sees.

Tlf. 03 78 85 21, e. 18. Visn. son. 20-1. kl. 14-17 i Bjerkåsen 31.

BO VED SJØEN - PANORAMAUTSIKT

Enebolig i enebolig, 145 kvm m. flott uts. over Oslofjorden. Oppf. 1985 i 3 plan

5 min. til fjord, buss, nær skole. Etg. gar. 2 boder, v.f. 1. etg. stue m/peis,

terr. 20 kvm, wc, dusj, kjk, spst. 3 sov. dusj/wc, terr. Verd.

Des. 1990 kr. 1 350 000. Lånet. kr. 1 150 000. Prisant. kr. 1 150 000. Adr. Leanglia 78, Asker. Visn. lør. 19. og son. 20-1 kl. 14-16, ev. avt. m. eier tlf. 02 90 46 04. Adr. Jens Skøyen, Rådhusgt. 23 B, 0158 Oslo 1. T. 02 01 12.

GJELLUM/HEGGEDAL - ENEBOLIG

For dødsbo selges enebolig, bygget 1939, ombygd 1967. Ca. 190 kvm.

Vestvendt og solrikt. Ca. 1600 kvm tot. Nær skole, forretning, buss og

friområde. Takst kr. 1 000 000. selges til høystbytende. Visning: Lerdag 19/1

kl. 12-14, søndag 20/1 kl. 12-14.

Adresse: Øvre Gjellumvei 13, 1380 Heggedal.

Selges ved:

TAR

Advokat ARNE RYENGREN, T. 02-79 03 63

Postboks 377, 1371 Asker.

TOPPENHAUG

Nær Bærum Verk. 10 km fra Oslo har vi for salg meget pen og velholdt

selveierleil. Ba. 102 kvm + terr. Garasje og bod. Fin leiligg. solrik og fredelig,

kort vei til kom., kjøpesenter og alpinanlegg. Prisant. takst kr. 780 000.

Mindre leil. i Bærum kan tas i bytte.

Malmøya eiendommer A/S

Lakkedsvn. 3, 1300 Sandvika.

Tlf. 51 48 60.

SKRØPELIG HUS MED STOR TOMT - JAR

Eiendom ca. 1,4 mål beliggende sentralt v/jar kirke. Solrikt, barnevennlig, nær

skole, buss, forretning m.v. På tomten befinner seg stor, gammelt hus som

inneholder bevaringsverdig. Takst kr. 600 000. Adr. Wedel Jarlsbergs vei 27.

Jar. Visning. Lerdag 19. januar kl. 14-15.

BÅT - BIL - FLY

Personbiler selges

RENAULT

88 Renault 5 GTE, som ny (nypris kr. 165 000), Kun kr. 70 000. T. 03 75 12 11.
82 Renault 5 GTL, pen bil, kr. 27 000 ferdig reg. Innbytte. Henv. Hansen. Tlf. 06 81 98 30, torsdag langtidsplikt til kl. 21. Bertel O. Steen, Lillestrøm.

R 19 SPORTIVE

El takl., lettmetall, felg, hekksp., bulk-ripe, og røkfrei. 850 ml. s. kr. 120 000. Tlf. 02 32 14 10, 8-15.30 el. priv. 02 97 00 34, hele helgen.

SAAB

Saab 900 Turbo, 16 V, selges. Reg. 1. gang sommer 1985, 3 dører, km. 110 000, soltarl., el. spill, el. vinduer, cruise krtl., lettmetallflg., blåstoler. Prisant. kr. 110 000. Innbytt. mobil. tlf. (NEC, NMTT 450), som evt. også kan selges med. Tlf. 02 50 41 50.

88 9001, 5-dars jubileum, 31 000 km. Sort, soltarl., kr. 178 000.

88 900 Turbo, 5-dars, soltarl., grå met., 63 000 km, kr. 210 000.

87 9000turbo 10, 5-dars. Automatgear, aut. klimalegg, grå met, 50 000 km, kr. 282 000.

90 900 CD 14-dars, soltarl, fartshol-der, alum. hjul, 29 000 km.

Garanti/finans./innbytte. Drammensvnn. 161. T. 73 03 70.

85 Saab 90

60 000 km, veih. Kr. 62 800 f. reg. Tlf. 13 94 00, 8.30-19, (hv. til 17).

84 Saab 900 GL

Servo. El. Meget pen. Kr. 79 800 f. reg. T. 13 94 00, 8.30-19, hv. til 17.

SUBARU

86 Subaru Combi coupe 4 WD, mye ut-styr, kun kr. 85 000.

Tlf. 03 87 59 90-75 65 75.

87 SUBARU 4WD 1.8 GL

60 000 km, solv-grå metallikk, radio, kassetter. Hengfeste. Kr. 130 000.- T. 03 79 16 95.

84 SUBARU 1.8 4WD, Sedan. Pen og god stand. H. feste, m. varmer. Garan-ti/finans./innbytte.

Suharu i Moss. T. 09 25 11 67.

86 mod. Subaru 1.8 GL, 4x4, selges gunstig. S. v. hjul. Tilt-feste.

Finans kan ordnes.

T. 06 44 11 299. E. kl. 18: 06 44 13 878.

89 1.8 GL st. v. 4 WD

aut. s. v. hjul, (taxi) 12 mnd. gar.

T. 13 94 00, 8.30-19 (hv. til 17).

SUZUKI

Meget fin 85 413, Recaro 5 seter 69 000 km. Må. ses. kr. 31 000. Tlf. 03 02 203.

TOYOTA

87 Toyota Supra, T-tak, alt utst.

Gunstig finans. T. 09 44 52 00.

90 Toyota Previa 8-5, gunstig finans.

Innb. T. 09 44 52 00.

83 Camry 4-d. Meget velholdt.

Kr. 54 000. Tlf. 02 35 51 50, 9-17.

88 Hiace, diesel, combi, 6-s. kr. 95 000.

Tlf. 02 35 51 50, 9-17.

77 Toyota Corolla Coupé, s. kr. 7000.

Tlf. 35 31 82.

88 Corolla 1.6 SXL, 4-d., 33 000 km.

kr. 107 350. T. 02 10 50 40.

Billig 85 Corolla 1.6 D Combi, fin bil.

kr. 45 000. T. 57 12 05.

Toyota Corolla 1982, brun met.

km. 88 000. Toyota Corolla 1980, gul,

km. 135 000. Aksler Motor, t. 79 82 44.

88 Hi-class, Meget pen. Finans./innbytte.

Tlf. 02 67 15 40, henv. Wold/Kristi-anse.

89 Carina 2.0 GLJ kombi, 42 000 km.

rod, s+v. hjul, meget pen. Innbytte/fi-nans. Tlf. 09 44 52 00.

88 Toyota Hi-Class, 5-seter, kombi, blå met., s. v. hjul, meget pen. Innbytte/-finans. Tlf. 09 44 52 00.

Toyota Corina 80/81 mod. Solvgrå met. 148 000 km. Frontskadet. Kjørbar. Kr. 3500. T. 61 21 37, 9-17.

86 Celica 2.0 GT, Pen og velholdt.

60 000 km. Finans. Tlf. 02 35 51 50, 9-17.

V/Gunnar.

88 Camry XLI st. v. 44 000 km, s.+v. hjul, Finans. Tlf. 02 35 51 50, 9-17, v/Gunnar.

BILLIG!

87 GL Sun, el.luke, f.glass, phys int.

AKERSHUS AUTO, LILLESTROM.

Tlf. 06 81 80 75, e. 20: 02 99 34 82.

88 Corolla Combi 1.6, Pen, soltarl.

s.+v. hjul, radio/kass.ap. 52 000 km, kr. 105 000.

Tlf. 02 35 51 50, 9-17.

88 Toyota Hi Class, 91-mod.

2 st. nye, ubrukte biler til gammel pris, 2- og 4-hj.trek. Kontakt uten innbytte. Gi bud! Tlf. 53 62 25, 8-18.

BIL-LAND PA ENSJØ

Spesialist på bruktbil.

Toyota. 91-mod.

2 st. nye, ubrukte biler til gammel pris, 2- og 4-hj.trek. Kontakt uten innbytte. Gi bud! Tlf. 53 62 25, 8-18.

SPORTY

86 Celica 2.0 GT, rod, aut., solt., f.

glass, s.+v. hjul, mås. sees. s. k. 135 000. Finans./innbytte.

Kroghs BilSalg. T. 22 48 11 - 22 45 84, 9-17 30.

VOLKSWAGEN

Spesialtilbud hos:

Toyota Rui

Vår bilhall er full av nye tilbudsbilene denne uke. Omgående levering.

Ta med bruktbilene, og vi tarserer den mens du venter. Ny Hi Class kan du prevekjøre hos oss.

Trondheimsvei. 156 B. T. 02/35 51 50.

Oslos beste utvalg i brukte

Toyota

3-års bruktbilgaranti

TOYOTA DAHL SENTRUM A/S

Alnabru:

Brevbilkollen. 27. Tlf. 02 65 28 80.

Storo:

Vitaminvn. 4. Tlf. 02 22 70 50.

Rea:

Aslakven. 20 D. Tlf. 02 50 22 33.

87 Golf GL, 53 000 km, endel ekstra-
styr, s. rim. Tlf. 02 97 07 98.

UTE EFTER NYERE GOLF?

Vi har utvalgt. Tlf. 02 98 02 01.

Golf 1.7, mod., selges

kr. 5500, Tlf. 16 39 64.

87 VW Syncro s., høystb. over kr. 90 000.

Tlf. 03 26 20 654 eller 030 87 313.

UTE EFTER NYERE GOLF?

Vi har utvalgt. Tlf. 02 98 02 01.

Golf 1.7, mod., aut., solt.,

kr. 5500, Tlf. 03 03 46 679.

VOLVO

Volvo 245 GL, 88 mod., 122 500 km.

Gil. bld. T. 32 33 10, Segard.

Volvo 70 GL, 87 mod., 100 000 km.

Kr. 140 000. Tlf. 06 81 56 48.

86 Volvo 245 GL st.v., 91 000 km.

Tlf. 02 13 62 60.

83 Volvo 240 st.v. meget bra, kr. 59 000.

Tlf. 03 87 59 90-75 65 75.

Volvo 240 st.v., 88 mod., kr. 110 000.

Tlf. 06 83 23 25 - 26 119.

Ibsberg's Follo AS.

87 Volvo 242 L, Meget bra stand,

kr. 14 000. T. 06 83 9000. Tlf. 09 48 98 97.

Volvo 340 DL, 79, 4 gear, velholdt,

9 hjul, radio/stereo, h. feste, motorv.

Tlf. 02 65 50 00, Nygård, 9-17.

Ibsberg's Follo AS.

82 Volvo 244 DL, 81 000 km, lys brun,

kr. 49 900. Tlf. 09 48 97 11.

Ibsberg's Follo AS.

87 Volvo 244 DL, 80 000 km, pris kr.

Tlf. 03 02 99 92 93.

87/88 Chevy, Suburban combi V10, 6.2D,

4x4, kr. 160 000.

88 Chevy Van 5.7L, bensin, 80 000 km, hoyt klat, campinginnr. reg for 4

pers., mye ekstrautstyr, skinninr., meget spesiell. Tlf. 06 88 17 78, e. kl. 18.

83 Chevrolet Starcraft 6.2 diesel Alt utst. Meget pen. Kr. 139 000,- inkl. reg. og mva. Finans./innbytte.

83 Chevrolet Starcraft 6.2 diesel Alt utst. Meget pen. Kr. 139 000,- inkl. reg. og mva. Finans./innbytte.

83 Chevrolet Starcraft 6.2 diesel Alt utst. Meget pen. Kr. 139 000,- inkl. reg. og mva. Finans./innbytte.

83 Chevrolet Starcraft 6.2 diesel Alt utst. Meget pen. Kr. 139 000,- inkl. reg. og mva. Finans./innbytte.

83 Chevrolet Starcraft 6.2 diesel Alt utst. Meget pen. Kr. 139 000

AUKSJON IMORGEN KL. 11.00

Rover 2600 S, 84 mod.

Kun gått 55 000 km. Soltak, el. vinduer, el. spel, automatgear. Mobillett medfølger. Selges gunstig. Tlf. 43 71 10-49 03 10.

86 OPEL MONZA 3,0i GSE
37 000 km.
86 Opel Senator 3,0i CD.
67 500 km.
86 Opel Senator 3,0i C, 22 000 km.
T. 09 88 20 60, kl. 9-20.
Innbyttefinans.

Er du på jakt etter gamle gjenstander? Kanskje en helt spesiell ting?
Aftenposten har en egen annonserubrik for antikviteter.

Aftenposten

Europas mest moderne bilauksjonsanlegg

Norsk Bilauksjon Oslo a.s.
Haavard Martinsensv. 17
0978 Oslo 9. Tlf. 02 10 54 10

86/87 Mercedes Benz 200 aut.

18 280 ml. Strøken. Topp stand. Billig. Kun kr. 150 000 ved hørt avgj. uten innbytte.
T. 065/42 884.

Ford Ford i Asker og Bærum Ford Ford Ford

KJØP BRUKT BIL HOS FAGFOLK

KNALLPRISER

spar opptil kr. 20 000

AVD. ASKER

AVD. SANDVIKA

	KR		KR
89 Fiesta 1,1 CLX.....	75 000	86 Scorpio 2,0i CL.....	109 000
88 Fiesta 1,1 C.....	71 000	88 Sierra 2,0 CL, 4-d.....	103 100
85 BMW 323i.....	65 000	83 Fiesta 1,1 Surf.....	29 800
86 Escort 1,6 3-d.....	67 700	86 BMV 518i, 4-d.....	97 800
88 Escort 1,6 Nordic.....	90 000	84 Sierra 2,0 L, st.v.....	69 800
87 Sierra 2,0 CL 3-d.....	90 000	84 Escort 1,6 LX 5-d.....	48 800
87 Sierra 2,0 CL 4-d.....	112 000	86 Scorpio 2,0 GL 5-d.....	98 000
86 Honda Accord 2,0 EXi.....	115 000	89 Sierra 2,0 CL, st.v.....	139 100
87 Scorpio 2,0i CL.....	140 000	88 Nissan Sunny 1,6 SLX, 4-d.....	82 100

Ellers mang gode tilbud
Alle prisene er inkl. reg.avg.
ÅPNINGSTIDER:
Torsdag kl. 8.30-19
Man.-fre. kl. 8.30-17
Lørdag kl. 9.00-14

ET SELSKAP I RØHNEGRUPPEN

Finstads Autoco A/S

AVD. ASKER
Drengsrudbakken 31

AVD. SANDVIKA
Biltorget

Tlf. 54 09 80

Ford Ford Ford Ford Ford Ford Ford Ford

STILLING-MARKEDDET

Stilling søker

Dagmamma ledig, Øvre Sandaker.
Tlf. 02 15 78 65, e. 17.

Erfaren barnepleier / dagmamma
ensk. arb. 4 dgr i ukken. Tlf. 62 39 70.

Arbeid søker, alt av interesse, gjerne i
byggebransjen. T. 30 22 42.

Erfaren dagmamma, 24 år, ønsker
jobb. Ikke rører. Kan komme hjem til
dere. Bm. 146.

Pålitelig, arbeidsvillig og frisk gutt, 17
år, søker jobb. Alt av interesse.
T. 02 10 75 77, Rune.

Mann, 44 år, pålitelig, arb.villig, søker
sjáfor/lagerarb., kl. I. Alt av int.
T. 19 56 82 (fred. e. 14).

Rengjøring - kontor, 2 voksne, norske
damer o. kontorrennig, ettermiddager,
Oslo vest. Tlf. 46 82 85, e. kl. 17.

Enslig mor, med heldags barnehav-
eplass, ønsker jobb. Alt av interesse.
T. 02 22 98 40.

London. Gutt, 19 år, ønsker opp-
drag eller lign. i London, (6 mnd.), pga.
sproglig praksis for videre studier.
T. 07 52 17 71, ell. 07 52 72 02.

IDÉRIK KREMMER (42)
erf. fra ledelse - økonomi - markedsf. i vareh. - produksjon. Søker opp-
drag, kortere/ lengre tid/deltid i mindre firma. Ansettelse/partner, flytt-
bar. Ikke kravstør, arb. gratis! Bm. 1521

SPORTY ARBEIDSKRAFT

søker fast arbeide. Jeg, gutt, 23 år, med yrkesfaring, tar alt av interesse
Tlf. 02 52 41 18 (med. Svenn).

Pålitelig og ordentlig gutt, 21 år, søker
jobb innen rengjøring. Tlf. 61 70 63.

Dagmamma ledig på Kalbakkens, har
leiekamerat på 2 år. T. 18 79 53 e. 17.

Sjáfor m. varibel ønsker jobb.
T. 02 70 90 41.

Varm, snill dagmamma i bestemor-
alder, Frogner, gleder seg til å passe
liten baby, maks. 8 mndr. Led. 1/2.
T. 02 70 90 41.

Mann, 37 år, 20 års erf. som reparator
ved større bedrift, søker arbeid. Alt av
inter. Heist Oslo - Asker omr.
T. 03 28 07 64.

Mann, 27 år, s. sjáforjobb. Har kl. BE,
CE, DE. Har erf. fra bl.a. varer taxi,
flyttebyrå, også utlandet. Alt av inter.
T. 30 18 96.

Voksen kvinne tar gjerne lettere
husarbeid, handling m.m., for eldre.
Enslig ell. ektepar. Strenk. Lille-
strøm - Oslo. Bm. 1492 Pålitelig.

Allsidig, pålitelig, 61-åring, internasjonal
bakgrunn i handel og skipsfart, flytende tysk, engelsk og noe fransk, søker
stilling. Nesten alt av interesse.
Bm. 1541.

Pensjonistarbeide

Vi søker sprek pensjonist
til kantinene i 2-5 dgr. i ukken
3-4 t. pr. dag. Nær opp. fåes
vhenv. Tlf. 02/11 26 40.

TRIAKTIV A.S.

Stilling ledig Markedsføring/ Salg

VI SØKER SALGSKONSULENTER
for salg av annonser over telefon. Vi tilbyr fast lønn pluss provisjon. Full
opppløring og støtte. For nærmere informasjon ta kontakt med Austveg på
tlf. 02 56 92 26.

Norsk Firmainformasjon A/S, Kirkeveien 64 B, 0364 Oslo 3.

SARSTEDT er et fremgangsrikt tysk firma med
datterselskaper i flere land.

Det norske firmaet, med kontorer på Skj, selger Sarstedts
egne medisinsk-tekniske produkter, samt éngangsmateriell for
laboratorier og sykehuse.

Vi søker

SALGSREPRESENTANT

Arbeidsoppgaver:

- Tilrettelegge og gjennomføre salgs- og markedsføringsaktiviteter i store deler av Norge. Den som ansettes må regne med endel reisevirksomhet.
- Delta på flaggle kongresser og utstillingar.
- Gjennomføre produktkurs for aktuelle kundegrupper.

Kvalifikasjoner:

- Praksis fra laboratoriearbeid på sykehuse e.l.
- Kontaktskapende person som er initiativrik, samarbeidsvillig og innstilt på å gi god service.
- Erfaring fra markedsføring/salg ønskelig, men ikke nødvendig.
- Vi tilbyr:
 - Interessante og utfordrende arbeidsoppgaver
 - Produktoppplæring
 - Et hyggelig arbeidsmiljø og en sikker arbeidsplass
 - Firmabil
 - Fast lønn etter kvalifikasjoner + provisjon

Ring Bent Rohde, tlf. 09 87 61 65, så får du vite mer om stillingen, og send din søknad innen 27. januar til:

Postboks 1317 - Arnljotn. 16 - Skj Næringspark - 1401 Skj

SALGSSEKRETÆR

CHR. SCHIBSTEDS FORLAG A/S

Vår dyktige salgssekretær skal over i annen virksomhet og vi søker hennes etterfølger.

Stillingen passer for deg som er glad i bøker og som har et par års erfaring fra yrkeslivet.

Arbeidet krever god allmennutdannelse. Grunnutdannelse i markedsføring er også en fordel. Ellers vil vi at du skal ha interesse for- og kjennskap til teknisk behandling, være stedig i norsk, nøyaktig og kundevennlig.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Arne-Hugo Andreassen, telefon 86 36 14.

Skriftlig søknad med kopier av vitnemål og atester merkes «Salgssekretær — Forlag» og sendes til: Aftenposten A/S, Personalseksjonen, Postboks 1178 Sentrum, 0107 Oslo 1.

SCHIBSTED

Kristian IV's gate 1

KJØTTVARER - HAVPRODUKTER

Saga Food A/S er en kjøtproduksjonsbedrift i stadig ekspansjon. Vårt
vareutspekter strekker seg fra det vi produserer innen kjøttvarer og spekemat til det vi tilbyr innen fisk og skalldyr. Som en følge av stadig større
etterspørsel etter våre produkter, og for å kunne yte våre kunder den
maksimale service søker vi derfor etter:

SALGSFREMMER

I OSLO OG OMEGN

Vi ønsker oss en kontaktskapende og pålitelig kvinne med stå på
innstilling og hvor service står i hoyestet. Erfaring fra lignende
arbeid er absolutt en fordel. Du må ha evne til å arbeide
selvstendig og å kunne strukturere ditt arbeid.

Vi tilbyr attraktive betingelser i en hektisk og krevende bransje.
Lønn etter nærmere avtale.

Arbeidstiden pr. dag vil være ca. 25-30 timer pr. uke.

For nærmere opplysninger kontakt Even Engelhardt på tlf.
(065) 83 900 eller (094) 42 261 evt. Ludvik Skram på tlf.
(065) 83 900.

Skriftlig søknad merk. salgsfremmer sendes Saga Food A/S,
2344 Lyseng, innen 30. januar 1991.

Fredag 18. januar 1991

De Blå Kuponer Oslo er et mindre, nyopprettet firma som står for utgivelsen
av De Blå Kuponer i Oslo-området. Produktet er en effektiv media-mix som
kombinerer tilbudsponger med radioreklame, distribuert av Radio Reklame
AS som er et heleid datterselskap av Sverdrup Dahl A

SALGSKONSULENT

Vi ønsker og ønsker 2 salgskonsulenter til følgende oppgaver:

- Booking av kundeavtaler over telefon
- Gjennomføring av salgsmeter
- Kundeoppfølging

Søkere bør være over 25 år og kunne jobbe selvstendig og målrettet.
Initiativ og stå-på-humor er viktig egenskaper. Det er en fordel med
kjennskap til salg/markedsføring. Jenter oppfordres til å søke.

Lønn etter avtale (fast + provisjon).

Spørsmål angående stillingen kan rettes til Gerd Holm, tlf.: 56 23 66.

Søknad sendes innen 28. jan. -91.

DE BLÅ KUPONGER

Arbiens gt. 7 - 0253 Oslo 2

IMPORTØR AV BARNEPRODUKTENE

MARKEDSSJEF/SALGSANSVARLIG

søkes til markedsføring og salg av Jané og Play
barneprodukter.

Er du: — personen som tror på deg selv og vil vise det?

Har du: ● erfaring fra salg/markedsføring

- utdrettede og kontaktskapende egenskaper
- stå-på humør
- språkkunnskaper i engelsk

kan vi tilby deg en selvstendig og utfordrende stilling i en
spennende bransje med lovende produkter.

Hvilket

KJØNN

du er spiller ingen rolle. Vi har en god nyhet til alle KVINNEN som er vant til å jobbe DOBBELT SÅ HARDT som menn. FOR SAMME LØNN: Hos oss vil de få DOBBELT LØNN! Vi har også bruk for menn som er villig til å jobbe like HARDT som kvinner for samme lønn. NB! MÅ disponere bil og telefon. Ring 02/53 87 22, 10-16. TOTAL SYSTEM OSLO AS

Ny stilling? Det er Aftenpostens rubrik STILLING-MARKEDDET som bringer Aftenpostens gjennomsnittlig 158 annonser hver dag under denne rubriken.

Vi trenger flere butikkmedarbeidere

til våre 2 lysentre på Abildsø og Kalbakken. Send skriftlig søknad til: Skjermer og Utstyr A/S, Trondheimsvei. 405, 0953 Oslo 9.

ABILDSØ

Enebakkv. 289. Tlf. 02 28 75 89

KALBAKKEN

Trondheimsvei. 405. Tlf. 02 16 58 00

ÅPENT KL. 10-20 (9-16)**SKJERMER OG UTSTYR****MØBLER, CC og INTERIØRVARER**

I begynnelsen av mars Åpner vi et nytt, større

MØBELVAREHUS

ved Østre Aker vei ved Haugenstua.

I den anledning trenger vi:

- Avdelingsleder for CC, småvarer og interiørvarer.
- Flere deltidsmedarbeidere til påfylling, prising og kassaarbeide.
- Flere møbelselgere på deltids.

Skriftlig søknad sendes til:

RISE MØBESENTER AS

Storgt. 34 B, 0182 Oslo 1.

**Kontor/
Administrasjon**

Dyktig maskinskrivere til revisjonskontor for skrivning av regnskaper og ligningsdokumenter. Vikariat ca. 8 uker. Timebetaling. Tlf. 11 40 15. Statsautorisert revisor Jens Lund Berentzen, St. Olavs gt. 26, Oslo.

SKANDINAVISK TRANSPORT SYSTEM AS
STS SKANDINAVISK TRANSPORT SYSTEM AS er et privateidt norsk selskap innen internasjonal transport og spedisjon med omfattende tråfikk i øren regi til/fra Europa, USA samt fjerne østen.

For kunderettet arbeid søker vi alltidig

SALGSSEKRETÆR

med følgende kvalifikasjoner:
- kunnskap i engelsk og tysk
- kjennskap til og interesse for EDB
- noe arbeidserfaring

Vi kan tilby interessante og utfordrende arbeidsoppgaver i et hyggelig og hektisk miljø.

Lønn etter kvalifikasjoner.

Skriftlig søknad ønskes innen 8. februar 1991, merket Egil Berg, Verkseier Furulunds vei 5, Postboks 214 Alnabru, N-0614 OSLO 6. Telefon (02) 32 19 70.

FØRSTESEKRETÆR**HALV STILLING**

Ved Akershus fylkesskattekontor, Oslo, blir det ledig en stilling som førstesekretær kode 4403 i halv stilling.

Lønnstrinn 15-21.

Stillingen hører til kontorets avgiftsmanntall. Arbeidet består i å behandle søknader fra næringsdrivende, herunder å vurdere om merverdiavgiftslovens betingelser for å bli registrert i avgiftsmanntallet foreligger.

Den som ansettes bør kunne skrive på maskin og like kontakt med publikum direkte og over telefon. Til stillingen hører bruk av EDB. Nodvendig oppføring gis på kontoret. Det vil bli lagt vekt på selvstendighet, orden og nøyaktighet.

Den som ansettes må ha utdanning utover ungdomsskole, helst 3-årig videregående skole med studieretning handel og kontor.

Nærmere opplysninger gis ved henvendelse i telefon (02) 41 69 44, avdelingssjef Krogh.

Søknad sendes innen 15. mars.

Akershus fylkesskattekontor

Postboks 8161 Dep., 0034, Oslo 1

**Butikk
— Ekspedisjon**

UTROLIG A/S
Lagerutsalg ved Raa. Kassabetjening over 18 år søkes. Tiltredelse snarest. Kontakt Einar, tlf. 02 24 96 60, 9-18.

DATA OG MUSIKK

Er du salgsbevisst, kan endel om data/PC'er, er litt musikk-orientert, og tar basere din inntekt på oppnådde resultater?

Da er du kanskje vår mann/kvinne.

Leder av ny filial innen data/musikk søker for snarest mulig tiltredelse.

Ring INFOPLAN

T. (02) 65 31 70, Granerud

**Økonomi/
Regnskap/EDB****ORACLE**

ORACLE CORPORATION er et av verdens største programvareselskap med blant annet markeds ledende databaseprodukt. Omsetning på verdensbasis for de siste fire kvartaler var over en mrd. US Dollar.

ORACLE NORGE A/S ble etablert som eget datterselskap i mai 1988.

Vi fortsetter under oppbygging, og er idag 55 medarbeidere.

Ordrebehandler**ARBEIDSOPPGAVER:**

- Registrering av bestillinger
- Oppfølging og kontroll av avtaler
- Fakturering og kontering
- Utvikling av interne rutiner
- Nøe kundekontakt

KVALIFIKASJONER:

- Eksamens fra videregående skole, almenfaglig linje eller handelsskole
- Høyere utdannelse er en fordel, men ingen forutsetning
- Gode engelskunnskaper
- Interesse for tall og EDB

Stillingen er krevende, selvstendig og har gode utviklingsmuligheter innenfor et internasjonalt miljø.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Trygve Grøvdal eller Rune Arnesen.

Skriftlig søknad kan sendes Oracle merket «Ordrebehandler». Søknadsfrist 4. februar.

ORACLE

ORACLE NORGE A/S - Sandviksveien 26

Postboks 394, 1322 Høvik

Tlf.: (02) 12 45 00 - Fax.: (02) 12 45 20

UNIX

Medarbeider med bred erfaring, søker snarest.
Datavikar A-S. T. 54 99 00

Serviceyrker

Massører søker til sol- og massasje-salong. T. 56 70 60, 10-17.

Lovlia skistue/Kroksgogen

Vi har enorm pågang av gjester. Vi trenger en kollega som kan bo her i perioden. Etterlyst, lojalitet og arbeidslyst, er krav som må tilfredsstilles.

Skriv til: Lovlia Skistue 3500, Hønefoss.

FRISØR SØKES

Vi trenger en dyktig frisør i herre- ell. damefaget. Du må være utdannet og ha stå p. humor. Ref. en fordel. Har du lyst til å ta sjansen. Stikk innom oss ring 29 17 80, e. 19-25 80 71.

BJØRN FRISØR, EKEBERGVN. 237,

NORDSTRAND, OSLO 11.

**Husstell/Rengjøring/
Barnepass****Dagmamma til Karethe, 7 mnd., ønskes fra februar**

Vi trenger en snill dagmamma som kan komme hjem til oss på Skillebekk 5 dager i uken. Du kan godt ha et barn som tas med, eller organisere med et daghavn til. Vi ønsker at du har tidligere erfaring med barn og at du ikke røker hos oss. Vi tilbyr gode betingelser og koselige omgivelser i sentralt og rolig strøk i Oslo 2. Heny. til Solegaard, tlf. 63 85 40 00 (8.00-16.00), eller tlf. 02 55 20 82, e. 17.00.

Rengjøringshjelp søker en dagpraktikant

dag pr. uke. Heny. Tlf. 67 11 27.

Vikar søker til kommun. barnehage i bydel 1. Tlf. 55 85 95.

Jongskolen/Sandvika, Kine, 13 mnd., trenger dagmamma. Tlf. 02 55 16 69.

Pers.søker: 096 71 006.

Vibeke, 10 mnd., trenger dagmamma omg., strek. Lillellevann. Vinderen Lysaker T. 14 11 00.

Vi viser sett pris på barn og vil gi et positivt bidrag til vår datter på 10 mnd., 5 dager i uken, harer vi fra deg Frogner i Oslo. T. 62 44 97 05.

Dagmamma/praktikant, søker til hitten gutt på 11 mnd., 3 dager i uken, fra 1.3 til 30.6.91. Helst hjemme hos oss på Ullern. T. 73 20 77.

Vi tilbyr barnepass til Vinjar, 6 mnd. fra 1.2-1.9.91 heime hjøs på Voksenkogen. Helst roykfri. Mulighet for pass av to barn. Tlf. 14 74 87.

Utl. Charlotte, 20 mnd., Lille Toyen. Trenger dagmamma må. Tlf. 19 67 87.**PRAKTIKANT**

søkes til Inger Johanne, 5 mnd., fam. på Stabekk.

Renholdsassistent søker

Ingrid Ulmer, Bryn.

ALFA SERVICEVRÅ A/S

Tlf. 02 67 48 59.

Praktikant, ikke-røker, glad i dyr og barn, søker til fam. i Oslo vest. 2 barn (3-14 år). Eigen hybel nr. TV og dusj. Tlf. 02 73 01 35.**Dagmamma/praktikant som kan komme hjem til oss, tilbake til gutt, 2 år, samt bringe hende pike, 4 år, i barnehage når hjemmet.**

Tveita Haugerud. T. 26 41 14, e. 18.

AU PAIR, SØ-OST ENGLAND

Off. godkj. formidler byrå søker ungdom, 18-26 år, til nye utvalgte fam. Nær oppsl. e. L. Lignor. 02 51 06 33.

MIL RACE NANNIES

Joachim, smart 1 år, ønsker seg en dagmamma fra 4-3-90. 5 dager uke fra 1.3 til 30.6.91. Helst hjemme hos oss fra 8.30-16.30. Hvis du har ett eller flere barn, er det flott.

Vi bør på Frogner og kan treffes på tlf. 55 03 61.

PRAKTIKANT/AU PAIR

Vi er en familie på 5 som trenger deg snarest. Vi bor nær Sandvika og ser best at du har hos oss. De eldste har ikke borte på dagtid, mens Maia, 8 mnd., er hjemme. Noe helsebedring blir også nødvendig.

Utl. Tobias, 1 år, ønsker seg en dagmamma fra 4-3-90. 5 dager uke fra 1.3 til 30.6.91. Helst hjemme hos oss fra 8.30-16.30. Hvis du har ett eller flere barn, er det flott.

Vi bør på Frogner og kan treffes på tlf. 55 03 61.

Utl. og Tobias, 1 år, ønsker seg en dagmamma fra 4-3-90. 5 dager uke fra 1.3 til 30.6.91. Helst hjemme hos oss fra 8.30-16.30. Hvis du har ett eller flere barn, er det flott.

Organisasjonen driver et Mottak og et Nathjem (midlertidig stengt pga. budsjettutsjøningen). Vi kan tilby varierede og utfordrende arbeidsoppgaver. Det gir gode muligheter for faglig utvikling gjennom teamarbeid, veiledning, kurser og seminarer.

Organisasjonen er inne i en omstillingss prosess.

Følgende stillinger ønskes besatt:**NESTLEDER****Nestlederstillingen har følgende arbeidsoppgaver:**

- Stedfører for avdelingssjef.

- Koordinerings- og planleggingsansvar i samarbeid med avdelingssjef og gruppeleder.

- Utredningsoppgaver.

- Personalsaker.

Arbeidsdeling mellom avdelingssjef og nestleder er under drøfting.

Det er ønskelig med sosialfaglig utdanning på høgskolenivå eller annen relevant utdannning.

Det legges vekt på lederefarelse både faglig og administrativt fra relevant fagfelt, gode evner til personelleledelse, systematikk og god munlig og skriftlig fremstillingsevne. Det blir lagt vekt på personlig egenhet.

Ltr. 27 + årlig tillegg kr. 12.648,-.

Stillingen er ledig fra 1.2.91.

SEKSJONSLEDER

Seksjonslederen skal lede og samordne arbeidet i flerkulturelle ungdomsmiljøer, og det er derfor ønskelig med erfaring/kompetanse i forhold til dette feltet. Nøe funksjonsbedriften må påregnes. Hvis stillingen besettes ved internt opprykk, vil det bli ledig en sosialfullmektigstilling i oppsøkende tjeneste.

RACHEL GREPP HEIMEN

MØDREHJEM SØKER

STYRERASSISTENT

Rachel Grepp Heimen mødrejhem er en barneverninstitusjon med plass til 21 mødre med barn. Mødrene bor i hybelleligheter med egen husholdning.

Mødrejemmet er en stiftelse eid av Det norske arbeiderpartis kvinnebevegelse. Faglig er vi tilknyttet Aline spedbarnsenter.

Vi tar imot søker fra sosialsentrene, der måletssettingen er å avklare og styrke mødrenes omsorgsverne.

Søker bør ha utdanning som barnevernspedagog eller sosiom. Det kreves minst 2 års erfaring fra arbeid i dogninstitusjon for barn og ungdom, hvorav minst 1 år etter endt utdanning. Det er ønskelig med erfaring fra barnevernsarbeid.

Stillingen har 2-delt turnus og arbeid hver 3. helg. Stillingen følger Oslo kommunens overenskomst og er tilknyttet Kommunal Landspensjonskasse.

Stillingen er lønnet i ltr. 25. Søknadsfrist 1. februar 1991.

Dersom flere opplysninger ønskes, kan styret Turid Dankertsen kontaktes på telefon 23 36 92.

Søknaden sendes Rachel Grepp Heimen, Maridalenveien 292, 0872 OSLO 8.

Medarbeidere til optisk forretning

Til våre avdelinger i Oslo ønskes på hel- eller deltid voksen person til følgende arbeidsområder:

Kundebehandling/service

Har du tidligere erfaring fra bransjen er det en fordel, men ingen betingelse. Eventuell oppfølging gis.

Vi søker også:

Verkstedoptiker (Optotekniker)

Henv. optiker Engebretsen. Tlf. 44 36 50.

- Drammensveien 30
0255 Oslo 2
Tlf.: 02/44 36 50
- Grensen 9B
Grenseland
0159 Oslo 1
Tlf.: 02/42 45 60
- Trekkanten
1370 Asker
Tlf.: 02/78 08 75

TROLLUNGEN BEHANDLINGSBARNEHAGE
Styrer

Vikar i hel stilling fra 10. februar 1991

Forskolelærer med spes.ped. vil bli foretrukket, vernepleier, barnevernsped. og andre med relevant utdanning/praksis er også aktuelle.

Stillingen lønnes pr. 1/10-90 i lønnstrinn 25.

Avdelingsleder/forskolelærer

Hel, fast stilling ledig fra 10. mars 1991

Forskolelærer med spes.ped. vil bli foretrukket. Andre med relevant praksis oppfordres til å søke.

Assistent/barnepleier

3/4 stilling fordele over 5 ukedager ledig omgående

For stillingen vil tilsettelsen skje i h.h.t. gjeldende regler, lover og tariffavtaler. Fra bruttolønn trakk 2% pensjonsinnskudd.

Barnehagen ligger i naturskjonne omgivelser på Konnerud, ca. 5 km fra Drammen sentrum. Den er privat og drifta finansieres av Buskerud fylkeskommune.

Trollungen Behandlingsbarnehage er en spesialbarnehage for barn med ulike funksjonshemminger i alderen 0-7 år. Barnehagen har 10 plasser fordelt på 2 avdelinger. Foruten styrer er bemanningen på 2½ forsikoler, 4 assistenter, fysioterapeut og sjøfar/vaktmester. Fast tilsynslegeordning og samarbeid med psykolog og logo-ped fra PPT.

Barnehagens åpningstid er fra 8.00-15.00.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til styrer Bjørn Bomann Arnesen, tlf. 03/88 45 90.

Søknad sendes styrer for Trollungen Behandlingsbarnehage, Blen-borgbryggen 9 B, 3031 Drammen.

Søknadsfrist: 31. januar.

Særskilte stillinger

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon i Oslo - OSLO FFO søker
PROSJEKTLEDER

Oslo FFO har fått tilskott fra Sosialdepartementet til et prosjekt som skal måle brukermeldrings innflytelse på hjemmebaserte tjenester i ulike bydelar i Oslo.

Til stillingen som prosjektleder søker vi en person med:

- ★ inngående kjennskap til politisk og administrativ forvaltning
- ★ kjennskap til Oslo kommune
- ★ erfaring fra arbeid i funksjonshemmedes organisasjoner
- ★ god skriftlig og muntlig fremstillingsevne er en forutsetning.

Prosjektets varighet er 2 år.

Stillingen avlønnes etter lønnstrinn 26 - 28 i Statens regulativ.

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til:

Knut Prytz tlf. 02/34 85 84 eller Ann Strøm (02) 23 50 50.

Søknad sendes innen 10. februar til

OSLO FFO,

Postboks 117 Kjelsås, 0411 Oslo 4.

NORSKE INTERIØRKONTEKTER LANDSFORNING - NIL søker
DAGLIG LEDER

Vikariat, i første omgang for 3 måneder. Stillingen utgjør for tiden 20 timer pr. uke.

Daglig leder har ansvaret for den daglige drifta av NIL's sekretariat og for å representere NIL utad samt å iverksette PR og markedsføringsstiltak.

Daglig leder er sekretær for Arbeitsstyret, og arbeidet vil også bestå av fagpolitiske saksarbeid og økonomisk og budsjettmessig tilrettelegging.

Søkeren må være utdannet og ha kunnskap/erfaring innen informasjonsarbeid.

Lønn etter avtale.

Nærmere opplysning ved NIL's formann Jon Låte, tlf. 065/33 191, 064/13 151.

Søknadsfrist: 01.02.90 til

NIL

Colbjørnsens gt. 2
0256 Oslo 2.

LÆRERVIKARIATER

Gommerud barneskole, tlf. 02-13 28 50

Det er ledig 27 u/ i tiden 25. febr. - 21. juni -91.

Behov. Teamlærer 2. kl., spes.ped. og kroppsøving.

Bjørnegård ungdomsskole tlf. 02-12 01 10

I tiden 1. febr. - 21. juni -91 kan det bli behov for **vikar** som kan undervise i fransk, spes.ped. og norsk. Timetall etter avtale med rektor.

Før begge stillingene gjelder: Nærmere opplysninger ved skolens rektor.

Ved tilsetting må tuberkulinattest og gyldig skjermildebevis fremlegges.

Søknad med kopier av nitnemål og atester sendes Kommunalavdelingen for undervisning, Boks 21, 1351 Rud, innen 1. februar 1991.

Prosjektets varighet er 2 år.

Stillingen avlønnes etter lønnstrinn 26 - 28 i Statens regulativ.

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til:

Knut Prytz tlf. 02/34 85 84 eller Ann Strøm (02) 23 50 50.

Søknad sendes innen 10. februar til

OSLO FFO,

Postboks 117 Kjelsås, 0411 Oslo 4.

BEITO HOYFJELLSHOTELL på Beitostølen er et helårsløvtel hotell med ca. 60 ansatte. Hotellet hadde ca. 50 000 gjestedeogn i 1990 og vi regner med 55 000 i 1991. Med utbyggingen av vår nye konferanseavdeling står vi nå foran en spennende utvikling.

Vi søker derfor dyktig

Soussjef

Til å bistå vår kjøkkensjef. Foruten faglige kvalifikasjoner må vedkommende ha god økonomisk styring god erfaring og gode referanser.

Vi søker også

Resepsjonist

med erfaring fra resepsjon og dataanlegg.

For begge stillinger sendes skriftlig søknad med atester og referanser til direktør Hans Herberg.

For nærmere opplysninger ring (063) 41 050.

BEITO
HOYFJELLSHOTELL
2953 Beitostølen, Valdres - Tlf.: (063) 41 050.

Fredag 18. januar 1991

SPEDISJON/FORTOLLING

Til vår importavdeling søker vi en erfaren fortoller med god kjennskap til spedisjon, og evne til å arbeide selvstendig. Snarlig ansettelse.

Søknaden sendes innen 22/1-91 mrk. «Fortoller».

MARITIME SPEDISJON A/S, Boks 213 Økern, 0510 OSLO 5.

DANA Personalsystemer A/S utvikler og markedsfører Royal*** lærers- og personalsystemer.

Vi er en av Norges ledende leverandører av personaladministrative systemer med 15 ansatte og regner med en omsetning på ca. 16 mill. i 1991. For å supportere våre 130 kunder (større private og offentlige organisasjoner), ønsker vi å utvide vår

Virkningsradius.

SINTEF - Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole.
SINTEF utfører oppdragsforskning for industri, annet næringsliv og offentlig forvaltning i nært samarbeid med NTH. SINTEF er landets største forskningsmiljø. Vi har ca. 2000 entusiastiske medarbeidere fordelt på over 30 fagenheter. Vi er en ubyråkratisk organisasjon der det meste er mulig. SINTEF IKU, MARINTEK, EFI og MOLAB utgjør SINTEF-gruppen.

SINTEF Teknisk kjemi, gruppe for miljoteknikk søker

Forsker(e)

til fagfeltet «Alternativ oljevern teknologi»

Fagmiljøet:

Alternativ oljevernberedskap er definert som et satsingsområde i gruppen. Gruppen har jobbet med oppførelse og skjebne for oljevernrennsler under arktiske forhold (f.eks. i snø, i is, i tundra og i stranddimer) og under mer tempererte forhold (særlig stranddimer). Økt biologisk nedbryting (bioremediering), økt utvasking av olje ved tilsettning av kjemikalier er her sentrale stikkord.

Alternative metoder er på full fart inn i oljevernberedskapen, både under tempererte og arktiske forhold. Den senere tids hendelser

har ført til en økt interesse for denne kategorien metoder, som vi vurderer som et vekstområde for gruppen fremover.

Av andre relaterte fagområder innen gruppen vil vi nevne mikrobiell metodeutvikling, giftighetstesting og såkalt sensitivitetsanalyse mht konsekvensen av oljeoverrensing.

Kvalifikasjoner:

Vi søker etter en person/personer med bakgrunn innen mikrobiologi, helt kombinert med solide kunnskaper i kjemiteknikk. Det ønskes ferdigheter i modellering og generelt

bred erfaring i bruk av EDB.

Stillingen(e) involverer utstrakt eksperimentell aktivitet og det er en fordel med kunnskap om eksperimentell design, og multivariabel statistikk. Erfaring med bruk av PC for logging av data og styring av eksperimentelle systemer vil bli verdsatt. Den eksperimentelle aktiviteten som både foregår i laboratorier og i felt, gjør at søker bør være praktisk anlagt. Søkere bør likest å ha evnen til å tenke på tvers av faggrupper.

Vi tilbyr:

• Gode utviklingsmuligheter

• Samarbeid med sentrale internasjonale og nasjonale fagforeninger.

- Lønn etter avtale
- Fleksibel arbeidstid
- Bedriftshelsestjeneste
- Kollektiv forsikringsordning
- Bistand ved boligfinansiering

Nærmere opplysninger om stillingen får du av fungerende gruppeleder Per Sveum, tlf. 2833.

Søknaden sendes innen 8. februar 1991 til:

SINTEF Teknisk kjemi
7034 TRONDHEIM

LEDIGE STILLINGER I NORWEGIAN CONTRACTORS a.s.

Til Divisjon Offshore, seksjon marked, prosjekteringsavdelingen søker vi:

Prosjekteringsledere/ Sivilingeniører/Dr.ingeniører

Aker-konsernet er med sine 12.500 ansatte og 12 milliarder kroner i omsetning ett av Norges største privateide industrieselskap. 3.000 av de ansatte er tilknyttet virksomhet i utlandet. Selskapets virksomhet er delt i to divisjoner: **Sement/byggvarer og Olje/gass teknologi**.

Norwegian Contractors a.s. er et heleid datterselskap av Aker. Vi er organisert i tre forretningsområder: Offshore, Mekanisk og Onshore, som driver med henholdsvis prosjektering og bygging av betongplattformer, mekanisk entreprenørvirksomhet og totalprosjekter på land.

For tiden bygger vi Condeep-plattformene Sleipnor A for StatOil, Draugen for A/S Norske Shell samt fundamentene til Saga Petroleums Snorre-plattform. I tillegg pågår det en rekke prosjekterings- og anbudssaker i forbindelse med fremtidige offshoreutbygginger. Vi er også engasjert i en rekke mekaniske og landsberørte prosjekter i Norge. Satsing på internasjonale markeder er også en viktig del av virksomheten.

Hovedkontoret ligger i Bærum, mens plattformproduksjonen foregår ved våre anleggssteder i Stavanger og Vads. Omlag 1000 ansatte bidrar til at Norwegian Contractors når sine mål, noe som blant annet innebærer en forventet omsetning i 1991 på 2,4 milliarder kroner.

Vi satser bevisst på sikkerhet for våre ansatte!

KONVOLUTT OG SØKNAD MERKES: -Ref.nr. 04 91-

Skriftlig søknad med attestkopier sendes til: Personalavdelingen, Norwegian Contractors a.s., Holtet 45, 1320 STABEKK.

Norwegian Contractors a.s.

Et Aker selskap

Erfarne og nyutdannede

Geologer og geofysikere

Utforskning – U&P-divisjonen, Harstad

Division for utforskning og produksjon (U&P) har det forretningssmessige og operative ansvaret for Norsk Hydros leting etter og utvinning av olje og gass i inn- og utland.

Hydro har i dag en erfaren dynamisk organisasjon med mange oppgaver og stor aktivitet innen alle fasen av olje- og gassvirksomheten.

Sektor for utforskning har ansvaret for Hydrots utforskingsaktiviteter på norsk sokkel, med kontorer i Oslo og Harstad. Ansvarsområdet omfatter oppfølging av operatør- og partnerlisenser foruten regional geologisk evaluering og konseksjonskader. Hydrots kontor i Harstad har ansvaret for Hydrots letaktiviteter på den nord-norske sokkelen samt Svalbard. På nord-norsk sokkel deltar Hydro i letevirksomhet på 18 lisenser hvorav 8 som operatør. Ved kontoret i Harstad er det i dag ca. 60 ansatte.

Hydro har også en betydelig internasjonal utforskingsaktivitet som ledes av Internasjonal Sektor i Oslo. Lokale kontorer i London, København og Kairo er bygget opp for å ivareta Hydrots operatøroppgaver i disse områdene.

Arbeidsoppgavene omfatter blant annet:

- Prospektgenerering og evaluering i forbindelse med prosjekter i apne områder, konseksjonsunder, lisenser på nord-norsk sokkel og Svalbard.

- Planlegging, oppfølging og evaluering av brønner på Norsk Hydrots operatorlisenser i Barentshavet og Nordlandsområdet.

- Oppfølging av partneropererte lisenser.

- Geofaglig og administrativ prosjektledelse.

Erfarne søker bør ha bakgrunn og relevant erfaring innen integrert tolkning av geologiske og geofysiske data.

Nyutdannede vil gjennomgå et utviklingsprogram innen sentrale utforskingsrelaterte fagdisipliner og arbeidsområder.

Personlige egenskaper som initiativ, kreativitet og samarbeidsevne vil bli viktige.

Det vil på sikt være mulighet for arbeid ved andre kontorsteder.

Norsk Hydro ønsker en jevnere kjønnsfordeling innen alle stillingskategorier og oppfordrer kvinner til å söke stillingene.

Selskapet vil stille gjennomgangsbolig til disposisjon.

Nærmere opplysninger om stillingene kan fås ved henvendelse til T. Stolan eller P. Kongsgården, Utforskning, tlf. (082) 13 500.

Generelle opplysninger om stillingene kan fås ved henvendelse til Edel Johansen, Personal, tlf. (082) 13 500.

Søknad med kopi av attestere og vitnemål sendes i konvolutt merket "Konfidensielt" innen 01.02.91 til

Norsk Hydro a.s. Harstad
Personalavdelingen
Postboks 31
9401 HARSTAD

HYDRO

APOTEKET SFIXEN, OSLO søker

2 apotekteknikere

med fagutdannelse og/eller praksis fra apotek, for snarlig tiltredelse til en fast stilling (helpost) og ett års vikariat (helpost).

Apoteket Sfixen ligger på Majorstua, et av byens mest trafikkerte strok. Vi har nok av arbeidsoppgaver i et trivelig og aldri kjedelig miljø.

Vi praktiserer jobbrotsjon. Det legges vekt på utvikling av personalet.

Ønsker du nærmere informasjon, kan du kontakte førstespesialist Knut Bergerud eller apoteker Marit Sigurdsen på tlf. (02) 46 73 96 eller 46 34 44. Søknad sendes

Apoteket Sfixen

Valkyriegt. 15. 0366 Oslo 3.

Norske Ventilasjons Produkter A/S produserer og markedsfører NVP-klimaggregater og roterende varmegevinner for industri og yrkesbygg. Firmaet ble etablert i 1980 og har hatt en meget positiv utvikling de senere år. Vi er idag en solid støp på 21 medarbeidere og en omsetning på 20 mill. NOK.

Januar 1991 flytter vi inn i nye, moderne produksjonslokaler på Dal i Eidsvoll kommune. 5 mil nord for Oslo.

For å styrke vår eksportsatsing søker vi:

EKSPORTSJEF

Ønskede kvalifikasjoner:

– Salgsfaring på skandinaviske markeder

– Relevant teknisk/markedsførings-utdannelse

Arbeidsoppgavene vil omfatte:

- Utarbeide markedsplaner og eksportbudsjetter
- Kundekontakt med eksisterende og potensielle kunder
- Bygge opp distribusjonsapparat
- Kampagneutvikling og messedeltagelser

Vi kan tilby:

- Ordnete lønns- og arbeidsforhold
- Bilordning
- Kollektiv forsikring
- Gode arbeidsforhold i et firma som satser på fremtiden.

For nærmere opplysninger vennligst ring Øystein Amdal.

Norske Ventilasjons Produkter A/S

Industriveien, 2672 DAL. TLF. 06/95 50 40 – 96 84 10

Tiedemanns
Tiedemanns er en av landets største industribedrifter med ca. 2300 ansatte og 3,9 mrd. kroner i netto omsetning. Virksomheten omfatter:
J. L. Tiedemanns
Tobaksfabrik - tobakk
Elopak - nøytral middel-emballasje
Swix Sport - aktiv fritid
TiMar - havbruk
Norapp - industriell automasjon.

KJEMIINGENIØR

Som et ledd i styrke bedriftens laboratorium, ønsker vi å ansette en arbeidsleder med kjemiteknisk bakgrunn.

Arbeidsoppgaven vil være ledelse og deltagelse i laboratoriets daglige drift, samt videreutvikling av rutiner og metoder.

Et analysearbeidene benyttes gasskromatografer, väskekromatograf, spektrofotometer, samt en rekke spesialinstrumenter for tobaktkjemiske tester.

Den som anses tilstillingen bør ha praktisk legning, være selvstendig og ha god teknisk bakgrunn, samt ha noe erfaring fra lignende arbeid.

Språkkunnskaper i engelsk og helst tysk er nödvändig.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til sjefingeniør Rolf Aage Olsen, tlf. (02) 68 99 50.

Skriftlig søknad med attestkopier sendes bedriften innen 31. januar 1991, under adresse:

Personalavdelingen
Postboks 6086 Elterstad
0001 OSLO 6

J.TIEDEMANNS TOBAKSFABRIK

ARBEIDSMARKEDSETATEN – EN MODERNE SERVICEORGANISASJON

Introduksjonsprogram for fremmedspråklige (IFF) er en del av Arbeidsformidlingen, med tiltak spesielt tilrettelagt for innvandrere og flyktninger. Siktet er å føre deltakere fram til en trygg plass i arbeidslivet eller til videre opplevelse.

IFF skal nå desentraliseres og etableres som tre selvstendige enheter: en på Løren i Oslo med 14 ansatte, en i Holmliaområdet med 9 ansatte og en på Lysaker i Bærum med 4 ansatte.

Vi søker derfor etter

3 IFF-ledere

for disse enhetene.

IFF skal tilrettelegge spesielle arbeidsmarkedstiltak for flyktninger og innvandrere med et visst kjennskap til norsk.

Det sentrale programmet omfatter arbeidslivslykke og samfunnskunnskapskombinert med kartlegging av yrkes- og utdanningsmuligheter, bl.a. gjennom bruk av praksisplasser. Sosial treninng og språkutøvelse inngår som naturlige deler. Øvrige tiltak vil være forberedende arbeidsmarkedskurs, spesielle sokke-jobbkurs og andre spesielt tilrettelagte kurs. IFF skal også være rådgiver for arbeidskontorene innenfor sitt arbeidsområde, og bistå kontorene med språktesting av fremmedspråklige søkerer til ordinære arbeidsmarkedskurs.

IFF-lederen har det daglige og administrative ansvaret for kontoret. Stillingen innebefatter informasjonsvirksomhet, utstrakt samarbeid innenfor egen etat og med andre offentlige etater og næringslivet.

Søkere bør ha universitets- eller hogskoleutdanning, samt relevant praksis. I tillegg er det ønskelig med ledererfaring.

Stillingen på Løren er plassert i Lønnstrinn 29.

De to øvrige er plassert i Lønnstrinn 27.

Nærmere opplysninger kan en få ved å henvende seg til fylkesarbeidssjef Svein A. Schjelde eller kontorsjef Erik Fjell, tlf. (02) 20 40 90.

Søknad sendes Fylkesarbeidskontoret for Oslo og Akershus, postboks 8168 Dep., 0034 OSLO 1, innen 5. februar 1991.

Fylkesarbeidskontoret for Oslo og Akershus søker

Kontorsjef – vikariat ut 1991. (arbeidsmarkedsanalyse)

<p

OSLO KOMMUNE

Kommunearkivar

Er du en person som blir inspirert av nye krav til effektivitet, service og resultater innen offentlig forvaltning? Kommunearkivet har det overordnede faglige og forvaltningsmessige ansvar for den samlede arkivvirksomheten i kommunen.

Det pågår for tiden en gjennomgang av kommunearkivets funksjoner. Det er ønskelig at den nye kommunearkivaren deltar i dette arbeidet som ventes sluttført i juli 1991. Viktige oppgaver vil bli å utvikle og sette i verk nödvendige tiltak for å gjøre kommunearkivet til et effektivt forvaltningsorgan i kommunen.

Søkere til stillingen må ha embeteksamen av høyere grad, helst med historie hovedfag i fagretsen, eller tilsvarende vitenskapelig kompetanse. Søkere bør ha gode kunnskaper i arkivistikk og kjennskap til bruk av edb i arkivdanningsmåten. Det må kunne dokumenteres bred faglig forståelse for arkivdannning i offentlig forvaltning. Det stilles store forventninger til en kostnadseffektiv og resultatrettet ledelsesform. Evne til nytenkninng, beslutningsdyktighet og ikke minst evne til å inspirere og motiverer er viktige.

HVA KAN OSLO KOMMUNE TILBY DEG?

- Meg et interessante og utfordrende arbeidsoppgaver.
- Resultat- og kontrollansvar for kommunearkivet.
- Deltakelse i kommunens topplederutvikling.
- Fri pensjonsordning.
- Gunstig lån til bolig.

Stillingen er plassert i **tr. 35**, f.t. kr. 276.186,- pr. år. Arbeidsstedet er Rådhuset.

VI OPPFORDRER KVINNER TIL Å SØKE.

Nærmore opplysninger kan fås ved henvendelse til avd.dir. Hallvard Lunde, tlf. 86 17 51 eller avd.dir. Bjørn Månum Andersson.

Søknad med attestkopier sendes Sentraladministrasjonen, administrasjonsavdelingen, Rådhuset, 0037 Oslo 1 innen 1. februar.

VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE

ADMINISTRASJONSSJEF FOR HJELPEMIDDELSENTRAL

Vest-Agder fylkeskommune har under etablering hjelpemiddelcentral. Sentralens hovedoppgave er tilrettelegging av hjelpemiddelformidling for ulike grupper funksjonshemmede. Etter en utarbeidet plan vil oppbyggingen av sentralen ta et par år, og det ventes at den får ca. 20 ansatte.

Det er ledig stilling for sentralens.

ADMINISTRASJONSSJEF

Stillingen vil i første omgang få ansvar for planlegging av oppstarten. Administrasjonssjefen vil ellers ha det overordnede driftsansvar, og vil ha ansvar for å etablere kontakt og samarbeid med sentralens ulike samarbeidspartnere som primærmommuner, brukerorganisasjoner og ulike institusjoner.

Til stillingen ønsker vi en person med høge utdanningsvis innen økonomi/administrasjon. Det vil ellers bli lagt vekt på evne og erfaring innenfor ledelse og ellers på personlige egenskaper.

Vi kan tilby en utfordrende og krevende stilling, gunstig boligfinansiering, flyttegodtgjørelse mv.

Lønn etter kvalifikasjoner etter lønnstrinn 29-32 (kr. 224 715 - 251 275).

Fylkeskommunen har få kvinnelige ledere, men ønsker flere. Kvinner oppfordres derfor til å søke.

Nærmore opplysninger fås ved henvendelse til fylkeshelsesjef Bjørn Jørgensen (tlf. 042 74 614) eller ass. fylkeshelsesjef Bjørn Mykland (tlf. 042 74 615).

Søknad sendes innen **8. februar 1991**:

Fylkesrådmannen i Vest-Agder.
Postboks 770.
4601 Kristiansand

OSLO KOMMUNE

Ønsker du lederfordringer som Oslo kommunes nye

System- og Regnskapssjef

Regnskapsdirektørens etat er foreslatt omorganisert, og etatenes navn endres til «Kontor for system- og regnskapstjenester».

Stillingen som etatsjef er ledig.

Den nye etaten vil bestå av en systemavdeling og en regnskapsavdeling. Systemavdelingen vil ha det utevnte ansvaret for kommunens økonomi, lønns- og personalsystemer. Regnskapsavdelingen vil bli en sentral enhet for regnskapsføring for de etater som ikke har eget regnskapskontor.

Det tas forbehold om bystyrets godkjennelse av omorganiseringen.

I vurderingen av søkerne vil det bli lagt vekt på lederegenskaper, herunder evne til motivasjon og samarbeid, resultatorientering og gjennomføringsevne.

Søkere bør ha utdannelse på universitets/høyskolenivå, kunnskap om offentlig forvaltning, regnskapsarbeid og EDB-baserte økonomisystemer.

HVA KAN OSLO KOMMUNE TILBY DEG?

- Meg et interessante og utfordrende arbeidsoppgaver.

- Resultat- og kontrollansvar.

- Deltakelse i kommunens topplederutvikling.

- Fri pensjonsordning.

- Gunstig lån til bolig.

- Gruppelivsforsikring.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lønnes i tr. 38, tilsvarende kr. 310.836,- pr. år.

For nærmere opplysninger kontakt økonomidirektør Bjørn Rose, tlf. 86 16 79 eller ass. økonomidirektør Reidar Enger, tlf. 86 16 81.

Søknad med attestkopier sendes til Sentraladministrasjonen, administrasjonsavdelingen, Rådhuset, 0037 Oslo 1 innen 1 februar.

Fredag 18. januar 1991

FØRSTEKONSULENT

(VIKARIAT)

Kommunal- og administrasjonsavdelingen/
sosial- og familieavdelingen

Ved fylkesmannens kommunal- og administrasjonsavdeling/sosial- og familieavdeling er vikariat ledig i 1 år med gode muligheter for fast tilsetting.

Arbeidet består i å gi råd/veileding og saksbehandling. Aktuelle saksområder vil kunne være plan- og bygningsloven, fri sakførsel, kommunalrett, lov om sosial omsorg, barnevernslov m.v.

Se føregående fullständig utlysning i Norsk lysingsblad nr. 18, 22. januar 1991.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til avdelingssjef Stein E. Haartveit, tlf. (09) 25 41 00.

Søknadsfrist er 8. februar 1991.

VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE

INNPKJØPSKONSULENT

Ved innkjøpsjenesten er det ledig stilling som innkjøpskonsulent.

Innkjøpsjenesten ble opprettet i 1989 og består pr. i dag av en innkjøpssjef og en kontorteknisk medarbeider. Avdelingen er plassert i sentraladministrasjonen og direkte underlagt fylkesrådmannen.

Innkjøpsjenesten har det overordnede ansvaret for innkjøpene i fylkeskommunen og samordner innkjøp- og logistikksentrionen for alle etatkontorene, sykehuse, institusjonene og skolene. Arbeidet skjer i nært samarbeid med brukerne, og betinger god kontakt internt og eksternt for behovsavklaring, markedsorientering og oppfølging. Kjøp av varer og tjenester til helsesektoren utgjør ca. 65% av det totale for hele fylkeskommunen.

Vi ønsker av deg:

- Utdannelse fra universitet eller høgskole og praksis innenfor økonomi og/eller administrasjon.
- Gjøre helsefaglig bakgrunn med økonomisk-/administrativ påbygning i utdannelse og praksis.
- Erfaring fra bruk av EDB.
- Selvstendighet, vilje til å stå på og godt humør.

Vi tilbyr:

- En stilling i en nyopprettet avdeling med mulighet for å medvirke i oppbygning og utvikling av miljø og funksjon.
- Gunstig boligfinansiering.
- Flyttegodtgjørelse.
- Fleksibel arbeidstid.
- Lønn etter kvalifikasjoner innenfor tlf. 27 - 29.

I sentraladministrasjonen ønsker vi flere kvinnelige saksbehandlere og ledere. Vi oppfordrer derfor kvinner til å søke.

Vil du vite mer om stillingen kan du ringe innkjøpssjef Magnar Fjeldvær tlf. 042/74 500.

Søknad sendes innen **8. februar 1991**:
Fylkesrådmannen i Vest-Agder.
Postboks 770.
4601 Kristiansand.

SANDOZ PHARMA, Basel

er et av verdens ledende farmasøytske konsern med forskning og utvikling av legemidler bl.a. innen områdene hjerte-, karsykdommer, psykiatri, neurologi, endokrinologi, gynækologi og immunologi. Firmaet har over 50 000 ansatte fordelt på 50 land.

Firmaets norske avdeling SANDOZ PHARMA søker

LEGEMIDDEL-KONSULENT

Arbeidet består i informasjon om de fleste av våre legemidler overfor leger, sykehus og apotek.

Distriktskomite skal besettes av:

• Deler av Oslo, Telemark og Troms.

Stillingen omfatter meget varierende arbeidsoppgaver i et interessant miljø, og stiller store krav til selvstendighet, orden og initiativ. Boppel i nærheten av Oslo en fordel.

Vi ønsker oss først og fremst en registrert legemiddelkonsulent, kanskje med erfaring innenfor noen av de ovennevnte fagområdene. Søker med relevant universitets-høyskoleutdannelse innenfor farmasi, medisin eller biokemi vil også bli positivt vurdert.

Det vil bli gitt full oppplæring. For nærmere opplysninger om stillingen, kontakt Per M. Nesheim, tlf. (02) 65 29 10 eller mobiltelefon. (030) 0 66 19.

Skriftlig søknad vedlagt attestkopier sendes innen 28. januar 1991 til

SANDOZ PHARMA
Boks 237 – Økern
N-0510 OSLO 5

Vital Forsikring A.S. er Norges nest største spesial-selskap innen forsikrings- og pensjonsforsikring. Bolade inntekter i 1989 var ca. kr. 55 millioner, og for valgårsdelen p.t. er ca. kr. 30 millioner. Vår tilbudd er et privatmarked og markedsføring som omfatter alle former for forsikringer og pensjons- og forsikringsordning.

Det vil bli gitt full oppplæring. For nærmere opplysninger om stillingen, kontakt Per M. Nesheim, tlf. (02) 65 29 10 eller mobiltelefon. (030) 0 66 19.

Skriftlig søknad vedlagt attestkopier sendes innen 28. januar 1991 til

Vital Forsikring A.S. har ca. 750 ansatte, hoved-kontoret ligger i Bergen, ardelingskontor i Oslo, og salgs- og servicekontorer i de fleste byer og tettsteder i landet.

PRODUKSJEF/BEDRIFT

til Vital Forsikring

D et er ledig stilling som leder for seksjon produkt i divisjon bedrift, Divisjon Bedrift består av tre seksjoner: Marked, Oppgjør/Gruppeliv og Produkt.

Lederen for Seksjon Produkt inngår i divisjonens leder-team og rapporterer direkte til divisjonsdirektøren.

Lederen vil ha hovedansvaret for:

- Utvikling innen kollektiv pensjonsforsikring, gruppelivsforsikring, skaderelatert pensjonsskaderforsikring, internasjonal pooling o.l. i hht. divisjonens strategiplan.
- Utredre og avklare spørsmål av forsikringstilfelle karakter i Divisjonen, som støtte for fagavdelingene og i samarbeid med selskapets sjefsaktuar.
- Koordinering av Divisjonens brukerkontakt på systemet med Vital Data A.S.
- Koordinerings- og rapporteringsansvar ved bruk av ressurser utenfor seksjonen.

Vi ønsker:

- En handlekratig og resultatorientert leder.
- Aktuarutdannelse eller tilsvarende. Dette er dog ingen betingelse.
- Relevant erfaring innen skade- og livsforsikring.

Vi kan tilby betingelser etter kvalifikasjoner, et trivelig og hektisk miljø samt lokaler sentralt i Oslo eller Bergen.

Nærmore opplysninger gis av Hans Ellef Lomo, tlf.: (02) 96 38 00

Skriftlig søknad med nødvendig dokumentasjon sendes innen 4. februar til:

Vital Forsikring A.S.
Personalavdelingen 5020 Bergen

VITAL FORSIKRING A.S. 5020 BERGEN TLF. (05) 17 80 90

KONTORSJEF

som skal avlaste daglig leder samt være hans stedfortreder.

VI VENTER AT SØKERE HAR

- økonomisk/administrativ utdanning
- lederrerfering, gjerne fra forlag
- evne til å planlegge og, er mål- og resultatbevisst
- gode samarbeidsevner
- god orden og evne til god skriftlig framstilling
- kjennskap til norsk kirke- og organisasjonsliv

Stillingen innebefatter utstrakt kontakt med brukerne, særlig prest og menigheter. Søker med erfaring fra markedsføring og informasjon vil derfor bli fortrukket.

VI TILBYR

- utfordrende og allsidige oppgaver
- hyggelig arbeidsmiljø (9 ansatte)
- moderne lokaler og gode tekniske løsninger
- pensjons- og forsikringsordning
- lønn: Statens regulativ trinn 28-28 etter kvalifikasjoner

Den som tilsettes i stillingen må regne med å være en viktig del av HD's ansikt utad, og må være forpliktet på virksomhetens evangelisk-lutherske basis.

Nærmore opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til styreformann Anders Thø, tlf. (09) 94 78 06, privat (09) 83 63 25.

Skriftlig søknad med vitnemål, attestater og referanser sendes innen 1. februar til

hd-forlaget

Boks 173, 1430 As. Tlf. (09) 94 37 60

Otto tatt av banen

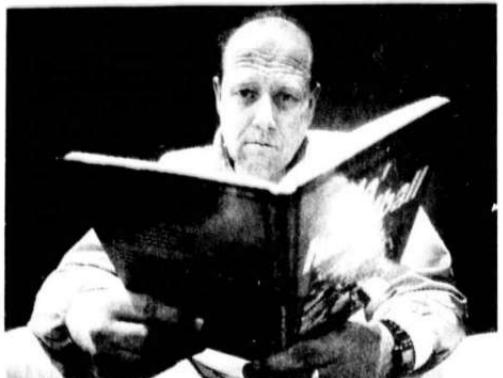
Otto Th. Pedersen har brukt opp tabbekvoten overfor Norges Håndballforbund. Igår ble han suspendert fra trenerjobben med U-landslaget for herrer. Men idag skal han snakke igjen. Internt.

ARNE HOLE

Trondheim
Det er det etterhvert så omtalte «trenerbrevet» til Sven-Tore Jacobsen som har gjort at NHF synes de har fått nok av Otto Th. Pedersen.

Otto har fått mange påbakninger av oss tidligere. Så mange at jeg faktisk ikke har tall på dem, sier generalsekretær Niels Hertzberg.

En organisasjon må ha en viss ryddighet, den alle må være klar over sin rolle. NHF er ikke ufeilbarlig og vi tåler kritikk, men det må være visse linjer, fortsetter Hertzberg. Det var NHFs arbeidsutvalg – bestående av håndballpresident Tor Lian, visepresident Terje Anthonsen og styremedlem Marit Breivik – som igår formidlagt tektsluttingen om å suspendere den verbalt hoyaktive Pedersen. NHF fant det ikke riktig at en person som er i konflikt skal lede et landslag. Peders-

Gla håndball? Tja, sannelig om Otto Th. Pedersen vet...
(Foto: Frode Pedersen)

Akersgaten for å be om et møte med forbundet, sier Tor Lian.

Men ser vi vakk fra persontilkjøringen rundt Otto Th. Pedersen, er det ingen tvil om at mange trenere er misfornøy med samarbeidet de har med landslagstreneren?

– Vi har hatt advokater til å brevet. Det er både ærekrenkende og injurierende. Helse saken har vært belastende for Sven-Tore Jacobsen og hans familie. Som landslagstrener kan ikke Jacobsen finne seg i slike skrivelser. Pedersen har problemer med å forstå effekten av sine utspill overfor mediene. Der må vi ha et minstemalet. Det er ikke nødvendig å bruke

- Burde ventet til idag

METTE BUGGE

Siden jeg er innkalt til Håndballforbundet idag, hadde det vært smart av forbundet å vente med reaksjonen overfor meg, sier Otto Th. Pedersen. Han skulle ha vært på U-landslagets treningssamling i Horten igår, men ble tvunget til å holde seg hjemme. U-landslaget skal spille tre kamper mot Tyskland fredag, lørdag og søndag, som forkamper i Lotto Cup. Pedersens trenerkollega Jon Reinersen må nå lede laget alle-

– Jeg er uenig i at man skal sette munnkurv på dem som mener noe annet enn ledelsen i forbundet, sier Otto, som fikk full støtte av håndballvennene og trenere igår da suspensjonen ble kjent.

– Jeg synes denne avgjørelsen var veldig rask. Håper forbundet har tenkt seg noye om. Jeg mener forbundet bør føre for egen del, sier Gjernens trener Terje Andersen.

Personlig reagerer jeg sterkt på forbundets handlinge. Det må være gal rekkefolge når forbundet først susender for så å ha samtalere med Pedersen, sier Nordstrand-trener Sverre Bjerkell.

Slipp ungdommen løs!

Fire 9. og fire 10. plasser, og Norge på 10. plass i nasjonskampen. Landslagsutøvere som til og med har problemer med å kvalifisere seg for finaleomgangene. I renn etter renn. Det er norsk hopp-sports fasit etterat 11 renn er avviklet i verdenscupen. Det er på høy tid å slappe ungdommen løs.

I årevis har vi nå hørt at Norge har både flere juniorhoppere og bedre talenter enn noen annen hoppnasjon. Men bare unntakvis har vi fått ut stjernene av denne massen. Hvorfor? Er talentutviklingen et forsømt område i Norge? Har vi i stor grad trødd at enerne skulle gro fram av seg selv?

Har vi ikke vært villige nok eller hatt midler nok til også å gi de yngre en solid nok plattform å jobbe utfra? Vi tror det er slik.

Når så mange veteraner svikter, må vi ta sjanser. Vi må være villige til å tenke ute. Og vi må tenke Lillehammer-OL 1994. Vi må gjøre rom for eksempel østerrikerne har gjort det lenge: Tenåringerne får all den internasjonale matchingen de kan få i europacup-renn, og det legges ikke for mye press på dem når det gjelder resultater i den første tiden. Dessuten må vi ta oss råd til å la

kvalifiserte 16-19-åringer starte i verdenscupen.

Det er slutt på den tiden da norske hopp-talenter dro til Nord-Amerika med skistipend for å utvikle seg videre. Og det er svært lenge siden bare 17 år gammel gutt er blitt tatt med i et stort internasjonalt mesterskap, som Per Bergerud i Falun-VM i 1974. Det går stadig ikke an å kjope hoppski i en hvilken som helst sportsforretning. Og vi har nettopp lagt to-tre elendige vintre på rad bak oss. Men fortsatt stiller det så mange som mellom 100 og 140 eldre og yngre juniorer i norgescup-rennene.

Vi tar ikke munnen for full når vi påstår at norsk hopp-sport har opplevd en betydelig nivåhevnning på juniorsiden de to siste sesongene, og da spesielt i vinteren. Trekker vi frem de 15 beste, er disse virkelig gode. Antagelig har vi idag den beste juniorstammen på flere tiår. Den må vi ta vare på. Og vi må gjøre det nå!

Hoppkomitéen (HK) opererer denne sesongen med et budsjett på ca. 3,36 mill. kroner. To millioner av dem kommer fra hovedsponsoren Statoil. I tillegg støtter StatOil Marikollen Hoppsteam og Trondhjem med til-

sammen omkring én million kroner, og bidrar med midler til norgescup-rennene og hoppdelen på Norsk Skigymnas i Bærum. Men fra HKs side er det ikke kanalisiert én eneste krone til Norsk Skigymnas, som i to-tre år nå for lengst har vist at de duper. Skigymnasets hjelpeforening og ferdiglagsopplegg har gitt enorm fremgang hos en rekke svært unge hoppere, og må sees på med nye øyne og tilgodesses med forbundsmedier.

Fra sist skigymnas i Stams har østerrikerne fått frem en rekke stjernene siden tidlig på 70-tallet. Her hjemmet er det først blitt litt fart i dette med skigymnas (for hopernes del også på Heimdal). De senere årene, i norsk skidrenn, har man i det hele tatt en ledende posisjon til å satse litt sent, først å si det slik. Jan Boklöv ble sammenlagtvinner av verdenscupen med sin nye, skrevende stil allerede for to års siden. Enna har ikke en norgemann gjort et seriøst forsøk på å kopiere svenskenes stil, til tross for at verdenskapelige tester på NTH har vist at den gir en bedre løft. Forst nå ser det ut til at også vi vil prove oss. Kan-kje forsøker Kent Johansen seg etter endt sesongen.

Norske landslagshoppers er nå kommet hjem igjen for å lete etter følelsen, denne udefinerte følelsen som brått kan dukke opp over natten. Og gjere at du hopper ti meter lengre enn du gjorde tidligere, uten at noen helt kan forklare hvorfor. Men mens de leter, er det et faktum at Norge står i fare for å få redusert sin kvote i verdenscupen fra seks til fem hoppere neste vinter. Hvis vi nasjonsmessig ikke blir blant de fem beste, eller får ikke forskjellige hoppere på poengplasser (de 15 beste), blir denne reduserte kvoten et faktum.

Det blir selvsagt hele tiden en balanse-gang mellom det å få de nødvendige teknikker og å utvikle nye talenter. Men vi bor allerede nå avsette endel av disse representasjonsoppgavene til fremtidens menn. For om bare tre år er det olympiske vinterlekker på norsk jord. Og der skal Norge nå langt – også i hoppbaken.

Jakob Jeklin

Bjerkeløpene søndag 20. januar

Suksess for hurtig avvikling

Bjerkebanens forsøk med rask lørdagsavvikling ble direkte en ubetinget suksess. Både spillerne og de aktive hadde bare lovord å si om nyordningen. Økonomisk sett handlet det heller ikke om noen «katastrofe» for landets hovedbane. Omsetningen viste ingen nedgang til tross for det tette løpsprogrammet. Sagt med andre ord: «Rerekordavviklingen» har kommet for å bli.

Den store folkebankeren glimter til med sitt fravær denne helgen. Selv om det er begrenset med vinnerkandidater i de respektive avdelingene, er det ikke enkelt å finne frem til noen sikre holdepunkter. Våre førstevælg heter Full of Guts, Myllarbron, Fifth Avenue, Totlas og Sprint Jerko. Et par av disse vil nok trekke det lengste strætet, men derfra til å finne en banker, se det er en helt annen sak!

Rolf-Henning Pedersen

2. LØP (V5-1) 1640 M LØP FOR STALLPERSONELL

1. Speedy Moonshine, F. Hamre.....C
2. Ringo Royal, S. O. Ruud.....B
3. Kandi Holmager, G. Kihle.....D
4. Classic Knight, U. L. Olsson.....D
5. Valley Paleface, R. Granum.....B
6. Full of Guts, R. Revik.....A
7. Horton Star, H. J. Olsen.....B
8. Manager, R. I. Dybdahl.....C
9. Quiet Star, A. H. Stensen.....B
10. Full of Go, Ø. Hauge.....C
11. Speedy Holm, R. Dahl.....C
12. King Coal, J. E. Kirkeby.....C

Et noe åpent løp hvor de antatt hestene favorittene kommer tilbake etter pause. Full of Guts er den beste hesten. Er formen på topp, leder han trolig hele veien. Horton Star er i form, og han vokser flere klasser i tet. Quiet Star er jevn og sikker. Hingsten regnes på tross av sporet. Valley Paleface skal ikke undervurderes feillett!

TIPS: FULL OF GUTS — HORTON STAR — VALLEY PALEFACE OUTS.: QUIET STAR

3. LØP (V5-2) 2100 M AUTOSTART

1. Alligro, K. E. Lie.....C
2. Unni Krierten, O. O. Midtfjeld.....C
3. Kent, G. Lie.....D
4. Haugssiri, E. A. Schem.....A
5. Signora, H. J. Nordlien.....D
6. Daily Spent, Ø. Moen.....D
7. Myllarbron, V. Schwabe.....A
8. Jerkano, T. R. Wivestad.....C
9. Sogneprinsen, T. H. Larsen.....D
10. Danner Troll, T. Skofsrød.....B
11. Dæhl Rigel, B. Killingmo.....C
12. King Coal, P. Nilzen.....C

Et første rekke et to hesters oppgjør. Myllarbron har et ypperlig løp på papiret. Både distansen, konkurransen og startmetoden passer som hånd i hanske. Haugssiri har ikke fått uttelling på sin fine form. Hoppen er nemlig langt bedre enn hva de siste resultatene antyder. Danner Troll har tarten, men noe sikkert kort har han aldri vært. Dæhl Rigel er aldri helt sjanselo.

TIPS: MYLLARBRON — HAUGSSIRI — DÆHL RIGEL OUTS.: DANNER TROLL

4. LØP (V5-3) 2140 M GRL INNTIL KR. 65 000

1. Mrs. Robinson, C. Antonsen.....B
2. Rushing Star, D. Aarum.....A
3. Fifth Avenue, G. Eggen.....A
4. Haaps Vulcan, S. Hammersborg.....C
5. Maritza Spin, A. H. Stensen.....C
6. Mr Lee, O. A. Sagholen.....C
7. Beverly Hill, E. Holm.....C
8. Mille M. T. Skofsrød.....C
9. Aid Lotus, U. Thoresen.....B
10. Lucky Courage, O. Mikkeliorg.....B
11. Elling Action, E. Killingmo.....C
12. Ak Svartan, T. Skofsrød.....C

Et bra løp med mange vinnerkandidater på startstreken. Fifth Avenue er nok kapasitetsmessig den beste hesten. Feilfritt bør han trekke det lengste strætet. Rushing Star var glimrende i sin siste oppgjør. Det samme kan også i høyeste grad sies om Maritza Spin. Mrs. Robinson, Lucky Courage, Elling Action og As tro Power er alle gode nok for seier.

TIPS: FIFTH AVENUE — RUSHING STAR — MRS. ROBINSON OUTS.: MARITZA SPIN

5. LØP (V5-4) 2100 M AUTOSTART

1. Bleiki Ternar, U. Thoresen.....B
2. Moshus Bruna, E. Holm.....B
3. Toddyfly, G. Diskerud.....A
4. Pilflink, H. P. Tholfsen.....B
5. Danner Lyn, G. Eggen.....C
6. Johnskok, K. E. Lie.....C
7. Ilar, T. H. Larsen.....C
8. Tolas, C. Antonsen.....A
9. Hof Lyn, E. Gravdal.....C
10. Haaps Idun, B. Syvertsen.....D
11. Krylling Pang, E. A. Schem.....D
12. AK Svartan, T. Skofsrød.....C

Et glimrende oppgjør, som uten tvil holder V6 klasse. Toddyfly er den beste hesten, men etter skuffelsen sist blir han ikke annet enn en outsider ved denne anledningen. Tipset går istedet til Tolas. Vallaken har vist glimrende form i sitt comeback. Moshus Bruna og Pilflink har begge mottet bedre hester tidligere. Ellers vrimler det av seiersaspiranter.

TIPS: TOTLAS — MOSHUS BRUNA — PILFLINK OUTS.: TODDYFLY

6. LØP (V5-5) 2140 M GRL INNTIL KR. 55 000

1. Joker Jerka, H. P. Tholfsen.....C
2. Maigina, G. Eggen.....C
3. Teikar, P. O. Midtfjeld.....B
4. Rigelrist, P. Sem.....C
5. Kryllingsvarten, A. Tandberg.....B
6. Stjernepli, E. Holm.....C
7. Rappfrid, J. Risa.....C

2160 M
1. Mjelnerpia, J. A. Mjelnerød.....D
2. Danielle, D. Arum.....B
3. Stensrud Petrine, R. Sveen.....D
4. Løkke Rigel, U. Thoresen.....B
5. Sprint Jerko, E. A. Schem.....A
6. Briegel, O. Mikkeliorg.....C
7. Bysokka, C. Antonsen.....D
8. Sprint Jerko er i storform. Feilfritt tror vi at seksåringen trekker det lengste strætet. Danielle var bra ved sin Bjerke-seier. Løkke Rigel er i form, men distansen er ikke til hans fordel. Teikar er en luring feilfritt.

TIPS: SPRINT JERKO — DANIELLE — LØKKE RIGEL OUTS.: TEIKAR

Vært V5-forslag:

- 1. avd: 2—5—6—7—9
- 2. avd: 4—6—7
- 3. avd: 2—3—5
- 4. avd: 2—3—4—8
- 5. avd: 3—9—12—13

= 480 rekker

Tips for de øvrige løp:
1. løp: 2. Tal Napoli — 4. Fonti Knight — 8. Prize Catch. Outs.: 1 South Mix.
2. løp: 1. Blaze Warrior — 3. Omicron — 9. Friendly Proper. Outs.: 14 River Girl.
3. løp: 13. Karla — 14. Sonnin — 12. Hedalenknuten. Outs.: 4 Sten Loke.

Ambrosini-dynastiets silkeluksus

Vytautas Landsbergis

Hodepine — utbredt folkelidelse

Trysil — bedre enn Sälen

I LØSSALG: magasin

SANSELIGHETENS UUTHOLDELIGE SVENSKHET

Serios skuespiller, men Hollywoods nye svenske sex-symbol: Lena Olin. Som Ingrid Bergman, ja som Greta Garbo? Smart premiärklar i «Havana» mot Robert Redford.

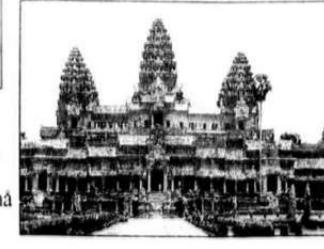

GRUFULL PENSJONIST

Pensionert overlege tar liv. Stadig vekk. Danske Erik Amdrup har signert ukens krim, «Weekend for to», 3. premie i vår nordiske krimnovelle-konkurranse.

KHMER-FOLKETS JUNGEL-SKATT

Tempelbyen Angkor ligger midt i den grønne, kambodsjanske jungel, lenge utilgjengelig, mellom dødmaklene. Nå er det mulig å bese dette underverket fra over tusen år tilbake.

YRKET: PROFFBOKSER

Proffboksing, et hardtlærende, aktuelt emne. Forbudt på norsk jord, TV-sport der flere norske nå hevder seg. Vi fulgte Magne Havnås i den siste tittelkampen. Dager med sirkus.

Sport på TV

(Med forbhold om programendringer)

NRK: 10:55 EM-skøyter, 500m og 5000m ca 22.30 Håndball: menn Norge — Tyskland

TVNorge: 22

MAGASINET

4

Vibeke Løkkeberg er født i 1945. Hun er utdannet ved Kunsthåndverkskolen i Bergen, dekoratørskole i Danmark og har ett år fra Teaterskolen. Efter en karriere som fotomodell debuterte hun som skuespiller i Pål Løkkebergs filmer «Liv» (1967) og «Exit» (1970). Hun spilte hovedrollen i Nicole Macé's «Formyndere» (1978) og i Terje Kristiansens «Høvdingen» (1984), som introduserte en mannsdebatt Norge ikke har sett maken til. Det var filmen «Abort» (1972) som Åpnet for filmregi, Løkkebergs oppdragsfilm omkring Lov om selvbestemt abort. Senere kom kortfilmen «Regn» (1975), om Herdis som skremt blivåner siue foreldres skibbrudne ekteskap, en forstudie til «Løperjenten» (1981). «Åpenbaringen» (1977) handler om en voksen kvinnens livskamp. Temaet utvikles videre i «Hud» (1986), der barn er ofre, men incest og misbruk av barn sees både fra barnets og kvinnens synspunkt. Fjernsynsserien «Hud» ble vist høsten 1986. I 1989 debuterte Løkkeberg med romanen «Leoparden», og 25. januar er det premiereklart for «Måker».

Til høyre:
Anna (Vibeke Løkkeberg) og Johannes' (Helge Jordal) ekteskap i filmen «Måker» settes på hard prøve.

Under:
Helge Jordal spiller konkursrammet skipsmegler i filmen som får norgespremiere 25. januar.

En provokator i uskyldens ærend

— «Måker», sier premiereklare Vibeke Løkkeberg og holder pussten, — er en film om arvesynden, følelser og lengsler som raser sammen, som ikke ble noe av. Og desperate mennesker som prøver å finne inngang til sine liv i kaos.

SIGNE BJØRVIK
KNUT SNARE (foto)

På Ås utenfor Oslo er måkene imaginære. Og filmvinden som vanligvis blåser friskt rundt filmparet Vibeke Løkkeberg og Terje Kristiansen, løyer i ren spenning foran premièrestormen. Deres hjem er badet i stille, hvit sne, og inne ved peisen sitter Vibeke Løkkeberg og snakker om sin fjerde spillefilm.

«Måker» har norgespremiere 25. januar, og filmen har fått åren av å åpne filmfestivalen i Göteborg. Samme dag vises det også en retrospektiv serie over Løkkebergs filmer.

— Kjærlighet og galskap går igjen i mine filmer. Et felles motiv er overgrep mot uskyldige. Som regissør betod det mye å få egne barn. Det var inngang til min egen barndom. Bortsett fra «Åpenbaringen» er alle mine filmer preget av barns opplevelse av den voksnede verden og uskylden de blir berøvet i meste med de voksnene,

hanne (Helge Jordal), en mann hun er glad i, men hvor forholdet settes på prøve. — Mine ambisjoner med «Måker» koker ned til et håp: Et håp om at jeg evner å få folk til å bli glad i denne filmen. Den er en stor kontrast til «Hud», for jeg er ikke i samme ærend. Med «Hud» kom jeg på arenaen som kontroversiell. En kunstner skal jo våge seg inn på tabuområder, kan ikke incest var det siste. «Måker» er en film som jeg håper gir publikum en god opplevelse, og gjør at de gjennomkjenner alderen av sine liv, sier Vibeke Løkkeberg.

Hun kryper sammen i stolen. Over sin kopp til blar hun villig i sitt album av minner. Deler glimt fra barndom, filmroller og egne filmer fra et langt liv på over 20 år i norsk filmbransje.

— Jeg har en nokså spennende og vital bakgrunn fra Laksevåg i Bergen. Min kreativitet arvet jeg fra far. Han fikk tilgang til «Nordavinden», og det navnet kunne også jeg ha fått: Min far var dynamisk og vital, han flyt høyt og fort. Men nordvinden ble dessverre dratt ned, det skjedde et fall i vengang til min barndom. Men vinden lå alltid over hjemmet; løftet ne om vingespenn. Jeg skjonte at den hadde vært der for jeg kom, og det ble undertonen i min oppvekst. Jeg ble sensitiv for historiene, for fortiden mer enn den konkrete virkelighet. Far døde da jeg var 15 år. Han var streg, mente jeg skulle bli lærer og ha fast jobb. Jeg ville nok ikke vært der jeg er idag dersom han hadde levd. Da han døde, hoppet jeg av det tradisjonelle, og gikk egne veier. Bare det å ønske å jobbe med film var urealistisk for en jente fra Laksevåg. Ballettdanserinnen, kanskje, for jeg danset, tegnet og malte. Fant oppfordret frem til Munch. Var oppatt av ham som ung. Vi hadde ikke kunst på veggene hjemme, og jeg klippet bilder fra blader og hengte på veggen. Jeg har vært igjenom en spennende reise, fått innsyn i mange typer liv som har fått meg til å tenke. Jeg bestemte meg for å gjøre som gutta; jeg reiste ut da jeg var

17 år, bodde i mange land og overlevde som eksklusiv fotomodel. Jeg fikk flotte jobber, og møtte fotografer som kunne sitt fag. Fra å være blyg jente på 18 år som ikke visste så mye om seg selv, lærte jeg å utvikle det fotogene. Jeg lærte som og snitt, forskjellen på godt tog og dårlig. Da jeg kom hjem og begynte på Teaterskolen, var jeg godt preget av dette livet, av hva jeg hadde vært utsatt for. Jeg sminket og kledd meg flott. Men på Teaterskolen gikk det med fanjakke, jeg ble straks isolert, utsatt for det jeg vil kalte hakkemiljø. Folk så på meg med sine dommer. Mens jeg hadde lært andre land å kjenne, andre kulturer og temperamenter, husker Løkkeberg.

Ikke mange i norsk filmbransje har takket nei til Federico Fellini, men Vibeke Løkkeberg har. Efter «Liv» fikk hun og hennes daværende ektemann Pål Løkkeberg stipendum og dro til Roma. Året var 1968 og byen koste av muligheter. Der ble Løkkeberg introdusert for Antonioni og Fellini.

— Jeg husker godt en distré Fellini som tok imot meg på sitt kontor. Han var en spennende blanding av voldsom varme og obsessjonsevne, og plutselig sa han: «I want you in my film.» Tenk. Det var mitt annet tilbudd etter Pål. Agenter meldte seg, fotografene likset, og bak meg hadde jeg snart en hale av mennesker. De så meg som et objekt som kunne føre dem til filmens konge. Det artet seg som en jakt, og jeg var ikke skodd for å klare den. Jeg ble redd. Dessuten led jeg moralske kvaler. For dette valget ville føre meg bort fra ekteskap og Norge. Hjemme skulle jeg gjøre filmen «Exit».

Tilbuddet endte i en rød telefonkios. Og der — til lyden av automatens pip-pip — fikk Fellini sitt kanske første nei, mener Løkkeberg. — Jeg klarer ikke å take et så kaotisk system, sa jeg til Fellini. — Hva skal du hjem å gjøre, undret han. — Av det jeg kjenner til om nordisk og svensk film, er ikke dét noe for deg!

Det ble film i Norge, men med årene også betydelig oppmerksomhet i utlandet for Vibeke Løkkeberg. Med blant annet kritikerrostede «Løperjenten» og «Hud», vist i Cannes, og mye oppmerksomhet for «Løperjenten» i USA. Og flere filmer vist i «Ungt Forum» under Berlinfesten.

Hun debuterte på lærretduk, som skuespiller og medforfatter i Pål Løkkebergs film «Liv», som hun neklet vist i NRK i 1970 den var for reaksjonær til «trafikken» på Rådhusplassen og kjørte henne til Bygdøy allé. Der plasserte de henne med nylontronk i minus tyve kuldegrader og sju måneder på vel. Ingen hadde spurt henne om hun ville ta abort, barnet skulle gå direkte til adoptsjon. Jeg synes samheten om et samfunn ligger i de belastede miljøene hvor ofrene finnes. Overfor dem rober makten sine holdninger. For meg var det viktig å lage en film som grep inn i debatten, som hadde en adresse. For en film skal heist få folk til å tenke — og handle.

«Åpenbaringen» handler om kvinner som er akterutsett i livet. Jeg ville ikke fortelle om de pene, langbente, men de glemt, tykke, middelaldrende, ensomme, redde og svekle. Jeg ville peke på at vårt samfunn definerer en kvinnens verdi som lavere når hun er ferdig som sexobjekt og mor. Nå har kvinnene selv forandret dette, og holdninger har endret seg.

Vibeke Løkkeberg bruker alltid det samme teamet i sine filmer. Fotograf

Paul René Roestad har hun jobbet med siden «Regn», fordi han skjønner hennes univers, og fordi de har samme poetiske forståelse. Blant gjengangerne er scenografen Guy og Frode Krohg og komponistene Geir Bohm og Bent Åserud. Likestil hennes ektemann Terje Kristiansen i rollen som produsent. Og i «Måker» spiller venner, døtre samt skuespillere fra tidligere filmer, som Helge Jordal, Elisabeth Granneman og Klaus Hagerup.

Jeg bruker samme modell som en rekke andre personlighets-regissører, sier Løkkeberg, og nevner navn som Truffaut, Allen, Fellini og Bergman. — Slik kom jeg også selv inn i filmbransjen: via et skapende og tett forhold til dem jeg laget film sammen med. Det er en livsform. — Mange advarte meg mot å bruke mine egne døtre i «Måker». Men med profesjonelle spilleregler, motiverte og ivrige barn, synes jeg det er OK. Mange skuespillere og kunstnerbar har ikke forutsetninger for å skjønne hva deres foreldre yrke dreier seg om. Derfor mislykkes ofte når de selv skal prøve seg.

Du beskrives som en regissør med «en voldsom positiv galskap» og «kreativ evne»?

— Å være spro er helt nødvendig. Du skal jo løfte folk over i illusjonen, få dem til å tro på den ut fra deres evne til å spille, tilstedeværelse og temperament, er Løkkebergs svar.

En kreativ støttespiller i alle hennes filmer er ektemann Terje Kristiansen, kinosjef i Ås kommune siden 1970. Sammen har de dannet produksjonsselskapet Ås Film.

Hos Terje fant jeg noe av det samme som hos Fellini, en person uten standard-grenser, forklarer hun. — Han er et arbeidsjern, har en trostol utstråling, med noe av den samme nordavinden som min far, uredig og med visjoner. Han er en mann som det ikke er så lett å få kontroll over. Men så er det ikke så lett å få kontroll over meg heller. Det kan gå hardt for seg når vi begge er like engasjerte på settet, og hans mening står mot min.

Hvem vinner? — Da vinner jeg, for jeg er regissøren.

Brobrygger mellom kunst og liv

Årene 1915–1932 står som en gullalder for den russiske avantgarde. Aleksandr Rodtjenko sto i bresjen i avantgards banebrytende forsok på å bygge broer mellom kunsten og livet. En utstilling av Rodtjenkos mangesidige virksomhet åpner imorgon i Kunstnernes Hus.

GEORGE MØGENSTERN

«Tiden er ikke for å gjøre kunsten til en organisk del av livet. Vår tid står i konstruksjonens tegn. Det er i livet konstruktivt form er mer aktuelt enn gjoglernes fortynnende og passifiserende kunst. Ned med kunst som et tilførtsted for et meningsløst liv! Man må jobbe i livets tjeneste, ikke for slott, kirker, kirkegårder og museer.»

Aleksandr Rodtjenko

Streben etter å bringe livet inn i kunsten og kunsten inn i livet er en av de mest grunnleggende impulser i moderne kunst. En side av denne impuls viser seg allerede i midten av forrige århundre, da realisme-bevegelsen oppsto i opposisjon til både neo-klassismens og romantikkens idealiserte motiver. For realistene var det livet rundt seg, samtidens virkelighet, som kunsten skulle speile. Noen år senere forsøkte impresjonistene å fange selve nenet i sine øyeblikksinntrykk av en forandring verden. For dem gjaldt det ikke bare å lage bilder med samtidsmotiver, men å skape et nytt bildespråk for sine flytende inntrykk.

I begynnelsen av dette århundre ble kunstens utgangspunkt i den moderne verden i stadig større grad knyttet til selve formsproget, teknikken og materialet. Disse ble hentet fra industrien, viden-skapen og storbylivet – fenomener som kjennetegnet «la vie moderne». Kubistene brukte aviser og andre masseproduserte artikler i sine collager, og laget skulpturer i papir, jernplater og andre tidstypiske materialer. Futuristene anvendte kubistenes oppstykkede billedrom til å uttrykke fart og bevegelse i sin hyldest til moderne teknologi.

Det finnes imidlertid et sidestykke til idéen om å skape kontakt mellom kunsten og livet. Denne utvikler seg parallelt, og til tider i diametral motsetning til ambisjonen om å forankre kunsten i den moderne verden. Siden midten av forrige århundre kom det nemlig under den voksende reaksjon imot romantikkens «kunst for kunstens egen skyld»-filosofi – som også var en fundamental idé i moderne kunst. Denne filosofien erklaerte kunstens egenverdi og uavhengighet overfor politiske krav, praktiske formål og markedets rådende smak. Likevel virket det som om

baksiden av denne frihetsmedaljen måtte være en spesialisering av kunsten, som nettopp isolerte den fra dagliglivet. *Arts and Crafts Movement* i England, *Art Nouveau* i Frankrike og *Jugend-stilen* i Tyskland fremsto som svært både på kunstens fremmedgjøring og industriens sterke design. Med sitt forbilde i middelalderens kombinerte kunstner- og håndverkerrolle, forsøkte disse bevegelsene å bringe kvalitet og skjønnhet inn i produksjonen av bruksgegenstande. Tolstoj var en av mange som derimot mente at kunstens viktigste oppgave lå i sin oppdragende funksjon, i formidlingen av samfunnets moralske idealer. Etter andre mente at kunsten til enhver tid speler samfunnets ovriga forhold. Om man ville endre på kunstens nåværende rolle, måtte først selve samfunnet forandres.

Årene 1915–1932 konvergerer disse forskjellige impulsene i det som kanskje utgjør modernismens mest vitale – og sammensatte – faser: russisk avant-garde-kunst. Mens revolusjonære skrifter ble tatt i Moskvas kultur i retning av å knytte kunstnerisk uttrykk til den moderne verden, inspirerte oktober-revolusjonen til nyttenkning omkring kunstens plass i samfunnet. Blant de mest sentrale skikkelsene i revolusjonstidens avant-garde-kunstliv var Aleksandr Rodtjenko.

Da den 25-årige Rodtjenko kom til Moskva i 1916, var kubismen og futurismen allerede gamle trender i byens internasjonalt orienterte kunstmiljø. Rodtjenko hadde selv eksperimentert med disse retningene, men fant etterhvert frem til et totalt nonfigurativt formspråk basert på bruken av passer og linjal. Hans tegninger hadde mye til felles med, og ble snart oppdaget av Vladimir Tatlin og Kasimir Malevitj – to ledende figurer innenfor avantgarden. I sine konstruksjoner brukte Tatlin industrielle teknikker og materialer for sine «boende» egenskaper, snarere enn å skape figurer og rom-illusjoner med dem. Disse var åpne skulpturelle komposisjoner som ga form til virkelig rom, og som ble montert slik at de inkorporerte lokale arkitektoniske omgivelser istedenfor å stå isolert på piedestaller. Malevitj på sin side hadde utviklet et radikalt konkret, nonfigurativt maleri basert på rene geometriske former, primær-farver og dynamiske komposisjonsprinsipper.

Rodtjenkos arbeide i årene like etter revolusjonen var inspirert av Tatlins materialbruk og Malevitj komposisjonsmetoder. Hans egne geometriske konstruksjoner, linje-komposisjoner og arkitektur-lignende strukturer kan i høyest grad betraktes som «form-eksperimenter». Det var nemlig under denne tiden at kunstneriske formspråk ble ansett som gjengang for videnskapelig forskning, der form og farves «objektive» egenskaper ble undersøkt på samme måte som andre videnskapelige områder. Resultatene av disse eksperimentene ble betraktet som «laboratoriums-kunst», og Rodtjenko deltok aktivt (sammen med bl.a. Kandinskij) i opprettelsen av nye institusjoner som skulle forske og undervise i kunstens grunnprinsipper. (Det var på

denne tid at grunnkurs-oppiegget som i dag brukes i de fleste kunstskoler, ble utviklet.)

«Laboratorium-kunsten» ble på sin side gjenstand for heftig debatt, ikke minst innenfor avantgardens egne krefter. Noen mente at de formale eksperimentene hadde en egenverdi på lik linje med annet videnskapelig arbeide. Rodtjenko tilhørte dem som ville anvende de nye kunstneriske funn i byggingen av det nye samfunnet. Med myndigheten støttet ble utstillingene holdt og konkurranser utstyrt for prosjekter som koblede kunstens nyfunn til landets spredende industrielle produksjon. Nå kunne kunsten ikke bare speile, men delta aktivt i utforming av den moderne verden. Kunsttekniske «workshops» ble organisert, hvor materialer og teknikker ble undersøkt sammen med ingenierer og industriarbeidere. «Kunstner-videnskapsmannen» ble erstattet av «kunstner-ingeniøren».

Denne nye «produktivistiske kunst» resulterte i meget ambisiøse og til tider fantastiske prosjekter. I tillegg til serviser, tekstiler og arbeidsklær, laget Rodtjenko flere arkitekturkast. «Aviskiosk» fra 1919 gir uttrykk for hans visjoner om en synless av bilsedepot, skulptur og arkitektur, såvel som estetiske, praktiske og samfunnsmessige hensyn. Kioskens livlige farver og den dynamiske sammenstilling av geometriske former skulle uttrykke tidenes vitale og optimistiske atmosfære. Rodtjenkos tegning viser en slags kommunikasjonsentral, med klokkes, veggtavler, filmrester, podium og plass til salg av bøker og aviser.

Den russiske avantgardenes banebrytende prosjekter valgte oppmerksomhet og anerkjennelse over hele Europa. På Paris' internasjonale Art Deco-utstilling i 1925, kommenterte Le Corbusier at den sovjetiske paviljongen var den eneste som var verd å se. «Arbeiderklubb»-interiøret, med bord, stoler, bokhyller og lamper tegnet av Rodtjenko, vant fire medaljer. Likevel ble de fleste av avantgardenes mer ambisiøse prosjekter aldri gjennomført i stor målestokk hjemme. Mange lot seg rett og slett ikke realisere. Dessuten var samarbeidet mellom kunstnere og industrien dårlig organisert, og begrenset i de fleste tilfeller til individuelle initiativer. Like viktig var den manglende forståelse «produktivistiske» etterhvert ble mott med hos representanter for industrien, myndighetene og selve folket – som hverken kunne se det estetiske eller det funksjonelle i deres arbeider. Responsen fra kunstmiljøet var heller ikke entusiastisk positiv. På den ene side ble det anklaget for å bedrive «kunst for kunstens egen skyld»-og å skjule en formalistisk estetikk bak sitt image som «kunstner-ingeniører». På den annen side ble det beskyldt for å ha kompromittert sin rolle som kunstnere ved å blande ren kunst med industriell formgivning og dekorasjon.

Mens kampen om den egentlige proletære kunsten foregikk gjennom hele 20-årene, koncentrerte Rodtjenko etterhvert sine krefter om grafisk design. Ti-

Aleksandr Rodtjenko i arbeidsklær, tegnet av ham selv.

den 1923–25 var en særlig aktiv periode, da han laget hundrevis av emblemer, plakater, skiltet, bokmøslag og illustrasjoner. Her fikk Rodtjenko anledning til å anvende komposisjonelementene han hadde utviklet i sine «laboratoriums-eksperimenter»: rene geometriske former, symmetri, dramatiske diagonaler og enkle farver – oftest sort, hvitt og rødt. Sammen med poeten Majakovskij skapte Rodtjenko et nytt reklamespråk som skulle tjene landets nyutviklede industri, fremme sosiale budskaper og erstatte forrevolusjonstidens «småborgerlige flitterstas». Rodtjenko nøktern og tydelige komposisjoner passet utmerket med Majakovskij sitt leste, rimende tekster. Reklamebildene var uhype populære en stund, men etterhvert ble de også kritisert for å representere en vestlig, formalistisk estetikk. Til slutt velte Rodtjenkos og Majakovskij sitt reklamebilder, som hadde preget Moskvas gater og tidskriser, for revolusjonstidens reklamebilder og mer politisk eksplisitte budskaper.

I de følgende år jobbet Rodtjenko med fotografi, teaterkostymer og scenografi – og var like nyskapende innenfor disse områder. Idag er han regnet som en av det moderne fotografiets pionerer.

Kinoplakat til Eisensteins «Potemkin», 1925.

Rodtjenko utførte utallige tekniske eksperimenter, men er mest kjent for sin foto-reportasje. Disse bildene, med sine dramatiske perspektiver, skarpe sort/hvit kontraster og asymmetriske komposisjoner uttrykker rytmen og dynamikken i den sovjetiske hverdagen, uten å virke tendensiøse. Typiske motiver er ungdommen, industrien og idretten. Rodtjenkos fotografiske arbeider dannet forbilde for mange både innen og utenfor Sovjet-Unionen. Det vakte også de samme anklagene som var blitt rettet mot de tidligere arbeidene, og oppdragene ble stadig færre.

Arbeidssituasjonen for den russiske avantgarden gikk raskt nedover etter 1930. Avantgarden utgjorde en minoritet med innbyrdes meningsforskjeller helt fra begynnelsen av, men med myndighetene støtte fikk de muligheten til å dyrke sine vidtfavnende visjoner om en ny kunst som tilfredsstilte behovene i sovjet-borgernes nye samfunn. Som tiden gikk ble det imidlertid klart at det å skape eksperimentelle kunstformer vanskelig lot seg forene med det å bygge broer mellom kunsten og resten av samfunnet. (En problemstilling man idag kjenner godt igjen.) I 1930 ble institusjonene avantgarden hadde opprettet, nedlagt. I 1932 ble sozialrealismen erklært som den ene offisielle kunstformen – og avantgardenes forsok på å koble moderne kunst og moderne teknologi til bannlyst. Rodtjenko, «den militante funksjonalist», «forneker av estetiske kvaliteter», besvarte den nye kulturoppfatningen ved å spørre: «Har sosialismens land ingen behov for bukturere, trylle-kunstnere og gjoglere? For fyrværkeri, blomster og kaleidoskoper?»

Fredag 18. januar A-Magasinet: 22 sider TV og Radio

TV

NRK TV

07.00: Ekstra nyhetsending.

09.00: Ekstra nyhetsending.

10.55–16.00: EM på skyter.

12.30: Ekstra nyhetsending – Skyter forts.

16.45: Nyheter fra Tekst-TV.

16.55: Nyheter på tegnspråk.

17.00: Ettermiddagsnytt.

17.10: Wah-Wah jorda rundt.

Dagens pop og rock lever og har det åreit om det så er i USA eller i Japan.

18.00: Barne-TV.

Kalle Klovn. Britisk dokkefilmserie. Dyra i bakgården.

Tsjekkoslovakisk tegnefilm. Kom skal vi lese. «Reinsbukken Trym», av Helge Ness.

18.30: T-banemusene (TTV).

Britisk tegnefilmserie. (5:26).

18.40: Dans gjennom tårer.

Australisk familieserie i fem deler. (2:5).

19.05: Exit.

Dansk ungdomsserie i fire deler, som utspiller seg i New Yorks Hip-Hop-miljø. (2) Jungeldrommer.

19.30: Dagsrevyen med fredagsforum. (TTV).

20.20: Norge rundt.

Distriktenes magasin.

20.50: På arkitekt-tur i byen.

– med kritisk blikk. (TTV).

21.20: Derrick.

Tysk kriminalserie med Horst Tappert i hovedrolla.

22.20: Kveldsnytt.

Ca. 22.30: Håndball: Norge - Tyskland, menn.

Kommmentator i Drammen er Gunnar Grimstad.

Ca. 23.10-24.00: Twin Peaks.

Amerikansk fjernsynsserie. Elterforskningen fortsetter og i kveidens episode tar den en ny og uventet retning.

SVENSK KANAL 1

09.40: Med veteckningsboken

10.00–10.30: Kulturmiljø – historien i landskapet

11.00–11.30: I fysikens värld

11.30: Este País 3

15.55: Börsen idag

16.00: Aktuellt

16.05–17.35: Matine: «Du är mitt äventyr», Svensk langfilm fra 1958

17.50: Utstet – nyheter

17.55: Börsen i dag

18.00: Aktuellt og vader

18.15: Barnprogram. Björnes magasin

Oss karlar emellan Lilla Anna och länga farhorn. Stäckarsmärs

18.45: En harlig lit. Amerikansk komedieserie. (3:23)

19.10: Skonheten och odjuret. Amerikansk romantisk eventyrserie. (3:23)

20.00: 300 år av ogoenblick – 1860 talet. Glint fra svenska historie gjennom 300 år. (2:3)

21.00: Aktuellt fredag

Ca. 21.40: A-ekonomi

21.45: Sportnytt

21.55–23.05: Alan Clarke: «Firman». Sterk engelsk dramafilm om fotballverden. Filmen fikk Prix Europe 1990 og skildrer to rivaliseringer som provoserer hverandre til voldsomme handlinger

TV2 SVERIGEKANALEN

07.30: Krigsnytt

17.30: Krigsnytt

16.06: Bevillt Robert Aschberg. Reprise fra torsdag

17.00: Smurfene. Tegneserie

17.30: Krigsnytt

18.25: Lassie. Kjærlighetsbrønnen. Amerikansk familiefilm.

18.55: 3 min. nyheter og var. Krigsnytt

19.00: Lykkehjulet. Spørrekonkurransen

19.30: Nasjøer.

Et start-skudd

Mesterregissoren Luis Buñuel sa en gang omrent følgende: Når jeg laget kinofilm, føler jeg at jeg inviterer publikum inn i min katedral, når jeg laget TV-film, føles det som om jeg henvender meg som gjest i deres private hjem.

Dette refererer mest for å minne om at visuell kommunikasjon langt fra er et entydig begrep. La oss heller ikke stille bildedmedlene opp mot litteraturen i en tilsvarende konkurranse. For kan vi beherske filmsproget uten å ha med oss den form for innsikt som bare kan tillegges gjennom det litterære sproget?

Nei, og derfor er det så viktig at en oppgradering av filmsproget ikke går på bekostning av ordet. Jeg kan ikke klare meg uten ordet. Heller ikke når jeg lager film. Men det må en balansert til.

Å styrke respekt og forståelse for filmuttrykket er å styrke respekten for ordet. Å styrke forståelsen for at dette er presise instrumenter for kommunikasjon mellom mennesker er beviselig en nødvendig og meningsfylt oppgave. Det er farlig også for ordet om vårt samfunn ikke fatter bildets makt og potensial. Det eksisterer og gjensidig avhengighetsforhold.

Filmsproget får utvilsomt øket betydning i vår tid, internasjonalt. Kunnskap, informasjon tilbys i strømstrommen gjennom TV-skjermen. Underholdning eljer kunstuttrykk overvelder oss på kino-leverret og suger oss på.

Men før vi det maksimale ut av alle disse tilbudene?

Vi kan helt sikkert ikke nyttiggjøre oss tilbudsfullt ut om vi ikke over oss opp til å lese filmsproget riktig.

Vi må kunne benytte oss av filmmediets gaver, men vi må kunne beskytte oss mot det samme mediet sterke manipulasjonsmønstre.

Begge deler er bare mulig gjennom kunnskap om filmsproget.

Dertil kommer et behov for å trekke den moraliske skillelinje mellom manipulasjon som tydeliggjør et budskap og manipulasjon som spekulerer i fordom eller frykt.

Det å øke forståelsen for disse sammenhengene er en målsetning med Filmens År. Filmens Dag skal være startskuddet som skaper oppmerksomhet, som utlosser interesse og entusiasme.

For meg som filmregissør er det naturlig å knytte tankene til det som skjer i kinoskjen; makten i markedet.

Vi tar med oss publikum på en reise. Vi skal løse dem gjennom mangt og farlig farvann. Hvor gode reiseledere er vi? Hvordan forvalter vi «makten i markedet»?

Publikum har nylig gitt uttrykk for hvilke preferanser de har gjennom en avstemning på norske kinoer.

Hvordan responderer vi på det? Hvordan forvalter vi «makten i markedet»?

Bevisthet omkring spørsmålet er kanske viktigere enn svaret.

Hvor interessant er den populære motsetningen mellom amerikanske og europeiske filmer? Eller motsetningen mellom «smale» og «brede» filmer.

Selv kan jeg hverfall begeistres av begge deler, hvis jeg løses frem av god en «reiseleder».

Uten den amerikanske underholdningsfilmen ville det kanskje ikke eksistere kinoer å vise de småle filmene? Kanskje ville kinoen do, og filmen som masseproduksjonen med dem med.

På den annen side har publikum lengst i seg etter å oppleve nye, ukjente ting. Forandringer.

Det finnes filmskapere som jobber med dette («de smale»), og uten deres bidrag ville også kinoene do.

På Filmens Dag utfordrer vi både publikum og oss selv til å tenke igjennom slike spørsmål.

Kan vi forestille oss en fremtid uten en stadig sterkere dominans av kommunikasjon via bildet?

Skal vi ruste oss til møtet med denne realitet, eller skal vi nordmenn melde pass på denne sektor?

Det spørsmålet stiller vi også til de bestillende myndigheter.

Det opptar både produsenter og forbrukere.

Opp her er svaret minst like viktig som spørsmålet!

Oddvar Bull Tuhus

Bare «hurtigmat» på kinoene?

Er kinoene i ferd med å bli gatekjøkkener? Importallene synker drastisk og har aldri vært verre. Det filmkulinariske mangfold reduseres. Mer og mer bærer repertoaret preg av «hurtigmat», gjerne av amerikansk opprinnelse, mens Europa og den øvrige verden forsvinner.

PER HADDAL

Tromsøs første Internasjonale Filmfestival, et supplement til de øvrige festivaler, gir publikum og bransjefolk innblikk i den internasjonale produksjon av kvalitetsfilm. Hensikten er å understreke behovet for øket import av denne typen yrtringer. Festivalsjef Hans Henrik Berg insisterer på at hans arrangement, som pågår fra torsdag til lørdag kveld i flukt med feiringen av Filmens Dag lørdag og dermed åpningen av Filmens År, ikke er en protest mot den kjente og kjære underholdningsfilmen. Men den har alltså mange hjelgere, og styres til publikum av sterke kommersielle krefter.

Tromsø-festivalen skal være en fest for filmelskere som alltså får sjansen til å se filmkunst som ennå ikke er unnet en kinosjanse. Berg og hans hjelgere har funnet frem til et tydelig filmtyp fra flere land, hvoriblant ikke USA som alltså har nærmere 63 prosent av importen på under 200 filmer og nærmere 80 prosent av omsetningen.

Men det er nok med sorg Berg og de øvrige filmelskere må konstatere at det knapt finnes en eneste importør tilstede i Tromsø. Omkostningsbevisstheten i de få gjenværende importører er nå så sterk at man der i gorden koncentrerer seg om å være grossister for faste leverandører. Man søker ikke lengre utenfor den aller bredste allfarvel i jakt på noe spennende og annerledes som kan glede kulturformidlerne i importøren. Nå skal vi forstes ikke tegne bildet helstvart, for det ville være å boye seg for sterkt for en journalistisk mott. Men konstatere at slike kulturformidlere fortsatt finnes, og at det dels er entusiaster andre steder i «apparaten» som presser på. Men det er alltså lenge siden utvalget har vært så lite.

Under festivalen avvikler Norsk Filmkritikerlag sitt årlige medlemsseminar som ikke helt tilfeldig tar for seg norsk offentlighets forhold til europeisk film.

Hjem har behov for europeisk film og hvem skal betale for den, er titelen på ett innlegg mens et annet spor seg om importen bør være statlig, tilspisset nok. Også det nye distribusjons- og samproduksjonsfondet EURIMAGES presenteres, som så mye annet i flukt med den nye europeiske Oscarprisen Felix.

I det rikholdige programmet, som også omfatter andre seminarer og forelesninger, finner vi tre norske premierer med kortfilmmene «Troll» (etter Jonas Lies «Andversskarven») av Eva og Juni Dahl pluss Emil Stang Lunds fabulering over Kinck-novellen «Kvitlymre i utslætten». Klikke Engelbrektsdokumentarverk fra Sydpolskspedisjonen «Mange flagg – ingen grenser» får også sin norske debut i en meget passende by for den nyslektede.

Programmet ellers byr på festivalvinnere og filmer som på annet vis har vært oppsikt internasjonalt. For eksempel er slike kultfigurer fra de utenlandske festivalene som de finske brodrene Kaurismäki ennå uutforsket område for mange norske kinogjengere. Nå kommer Aki Kaurismäki «Jeg engasjerte en lemmert» som forteller om han som angret den handling som beskrives i titelen. Denne debuten til den postmoderne Greenaway og den postmoderne Bresson.

– De fleste filmskapere går rundt som admiral Nelson – én arm, ett ben, ett øye, smilte briten Greenaway sammenbrettet til Aftenposten under Cannes-festivalen i 1988 da han skulle snakke om «Arkitekten buk», den mest begripelige film i hans enestående serie med intellektuelle gater og lekfulle formøvelser.

Greenaway er gammel kunstmaler. Han arbeidet som filmklipper i ti år og begrunnet: – Jeg synes de fleste lager film med hendene bundet på ryggen. Hvorfor kan vi ikke ta i bruk hele potensialet, ikke bare det realistiske og natura-

Chloe Webb og Lambeth Wilson i Peter Greenaway's filmgåte «Arkitekten buk» som er en hovedfilm på Tromsøs første internasjonale filmfestival.

Fra Robert Bressons «Blodpenger» (1983) hvor fengslet er det viktigste bildet på tilverkelsen i en film som norsk import forsøkte på 1980-tallet.

sentrale filmanavn som Nagisa Oshima, Peter Greenaway og Robert Bresson samt nykommere som Aleksandr Rogosjin og Alex Corti. Utvalget viser ikke bare filmkunstens spennvidde, men går inn i kulturhistorien på kontrapunktisk vis, om vi nå leks. skal koncentrere oss om kontrasten mellom den formoderne Bresson og den postmoderne Greenaway.

– De fleste filmskapere går rundt som admiral Nelson – én arm, ett ben, ett øye, smilte briten Greenaway sammenbrettet til Aftenposten under Cannes-festivalen i 1988 da han skulle snakke om «Arkitekten buk», den mest begripelige film i hans enestående serie med intellektuelle gater og lekfulle formøvelser.

Greenaway er gammel kunstmaler. Han arbeidet som filmklipper i ti år og begrunnet: – Jeg synes de fleste lager film med hendene bundet på ryggen. Hvorfor kan vi ikke ta i bruk hele potensialet, ikke bare det realistiske og natura-

listiske, men også det metaforiske, slik at film ikke bare bøytes av dem som har en historie å fortelle.

Denne filmkunstens mest rendyrkede postmodernist forsikret oss at han har glede av å drive med allusjoner og formalistisk geometri. Franskmen har gjennomført seminarer hvor de har brukt én øye på å drøfte semiotikken i debutverket «Tegnerens kontrakt». Og ikke kommet lengre enn til tittelen. – Men man kan betrakte «Tegnerens kontrakt» som et mordmysterium også, sa Greenaway, som synes det er trist at filmer som arbeider med ideer ikke skal få de samme betingelser som Spielberg-produksjoner og dog ded fra en filmkapper som blir kalt for sjarlata, rebusmaker, kyniker, tryllekunstner, moralist og amoralist. Men alltid virtuos.

Greenaway har en billedfantasi så forrykende at selv Rabelais ville ha problemer med å holde følge. Britens absolute kontrapunkt er den asketiske franskmannen Robert Bresson, en stilist tilbakeholdende at personlighetene synes utslitt. Hvilket nærmest er poengt.

Bresson var 76 år da han signerte «Blodpenger» i 1983, hadde fort å bokkamerat med tretten verker på sin opusliste. «En landsbyprests dagbok». «En dødsdom har rømt». «Min venn Balhazar». «Mouchette» og «Djevelen, formoder jeg» er de mest kjente, alle distribuert i Norge.

Bressons filmer er en stille protest mot en filmtradisjon som med iv har dyrket det sensuelle, det sentimentale, det oppdrevne drama, tivollet. Hans filmer er «kjedelige», «stillestående», «formalistiske», nesten abstrakte, men betyr et forsøk på å oppdatere en formoderne estetikk for å leve nedgjøre dets åndelige innhold. Hans filmer kretser om predestinasjon, fri vilje og nåde, med en gjennomgående bruk av fengslet som metafor. Antipsykologisk anvender han amatorskuespillere som stiller seg opp i posisjoner som minner om ikonmaleriets.

Hans film er et folkeskikkelse som ikke spiller i omstillingen av noe som overstiger mennesket og kan kalles Gud, har Bresson gjerne sagt og ikke lett sine personer gå i dialog med den kaldt registrerte omverdenen, men med noe bortenfor som ikke er av denne verden. – Alt er nåde, slik klinger filmen om den døende landsbypresten ut.

Bressons portretter kommer alltså fra byantinsk billedtradisjon, hans teologi med predestinasjon, fri vilje og nåde kommer fra jansenismen, den katolske kalvinisme om man vil, og hans øvrige estetikk fra skolastikernes i middelalderen. Han blander dette på en helt frisk måte og skaper nærmest en ny kunstform som for eksempel dagens minimalister som Jim Jarmusch og mange andre er blitt inspirert av.

«Blodpenger» etter en novelle av Tolstoj, begynner med en guttstrekk som setter falske pengesedler i omlopp. Det ender med fem mord hvor gjerningsmennene lyver. Den som uskyldig havner i fengsel, gjør i sin fortvilelse noe uoppfattelig. Her er enda mindre lys enn vanlig hos Bresson, formen er strengere, mer asketisk og lakonisk med dristige ellipser. Man kan vel si at Bresson kondenserer sine estetiske prinsipper, stadig forenkler dem. Men hvordan ser så 76-åringen på spørsmål han har arbeidet med gjennom et langt og ytterst respektert kunstnerliv som går på tvers av alle dagens moter? Kanskje mener han ikke lenger at man kan velge å gå inn i den forutbestemte nåde.

Dette kunstneriske apparat har den samme skjønnhet som liturgi kan ha – og røber enda en gang hvor uendelig mangfoldig filmkunstens muligheter er. Det er unekeltig et stykke vei fra Robert Bresson til Hollywood – to helt ulike universer for å si det mildt. Men begge hører hjemme på norske kinoer, for finnes ikke den ene type film, blir det neppe publikum til den andre heller. Så får man tolke det usagnet i den retning som passer, under hensyntagen til at film både er kunst og underholdning. Men ikke nødvendigvis begge deler på en gang. Ikke nødvendigvis.

Det er lett å forstå redselen for en stor-krig. Jeg har vanskeligere for å begripe hvorfor mange av dem som nå protesterer, aldrin loftet en finger i løpet av de åtte årene da én million mennesker ble drept og like mange lemlestet på Irans og Iraks slagmark.

Det er lett å forstå det bare dreiet seg om arbare?

Det påstår at fornuftens rest, i den grad den overhodet høres i Midt-Os-tenkonflikten, kommer fra Europa. Det gjør også hykleriets rest.

Gabi Gleichmann er kulturskribent, bosatt i Stockholm, og formann i den sven-ske Pen-klubben.

RAPPORT

GABI GLEICHMANN

Hykleriets røst

Det blir stadig tydeligere hvor feil Francis Fukuyama tok. For et år siden hevdet den amerikanske essayisten i en velskreven og omdiskutert artikkel at historien var slutt. Efter liberalismens endelige seier over kommunismen, fastslø han, kan ingenting lengre endre historiens rølle, men en anelse triste, gang.

Nylig fortalte Milosz at han hadde foreslått de tre baltiske statene til Nobels fredspris for deres store selvdisiplin i sin streben etter, uten void, å oppnå selvstendighet. Men, la dikteren trist til, prinsen gikk dessverre til Gorbatsov.

I kommunistens livskraft og Sovjet-Unionens uvilje mot å la seg demokratisk, fikk vi en anseksunsundervisning her om dagen. Overgrepene i Vilnius viser tydelig at det russiske imperiet hverken vil tolerere at det avvikles eller tillate delene å finne sine egne veier.

Det var med forferdelse jeg via TV ble vidne til hvordan de baltiske folkenes

i stedet for et parlamentarisk demokrati, at Tyskland fremdeles ville ha vært delt.

A kreve at fredsprisen må trekkes tilbake, slik enkelte nå gjør i Sverige og Norge, er ikke enfoldig som det er meningsløst. Dessuten er det grunn til å stille spørsmål ved den intellektuelle redeligheten hos endel som nå plutselig har oppdaget de baltiske statene etter i sin decenni å ha betraktet dem som sovjetiske provinser.

Det som virkelig gjør meg urolig – ved siden av de menneskelige lidelsene – er okkupasjonen av TV- og radiohuset i Vilnius og Pressens hus i Riga. Forsøket på å kvele menings- og informasjonsfridelen i Baltikum, samt Gorbatsov's ordre om at loven om pressefreihet oppheves, er tegn på at Sovjet igjen blir et stenhårdt diktatur og følger den politiske logikk som slike makter er underlagt.

Den andre store krisen i disse dager, den i Persia-bukten, har ikke bare demonstrert behovet for forenklinger,

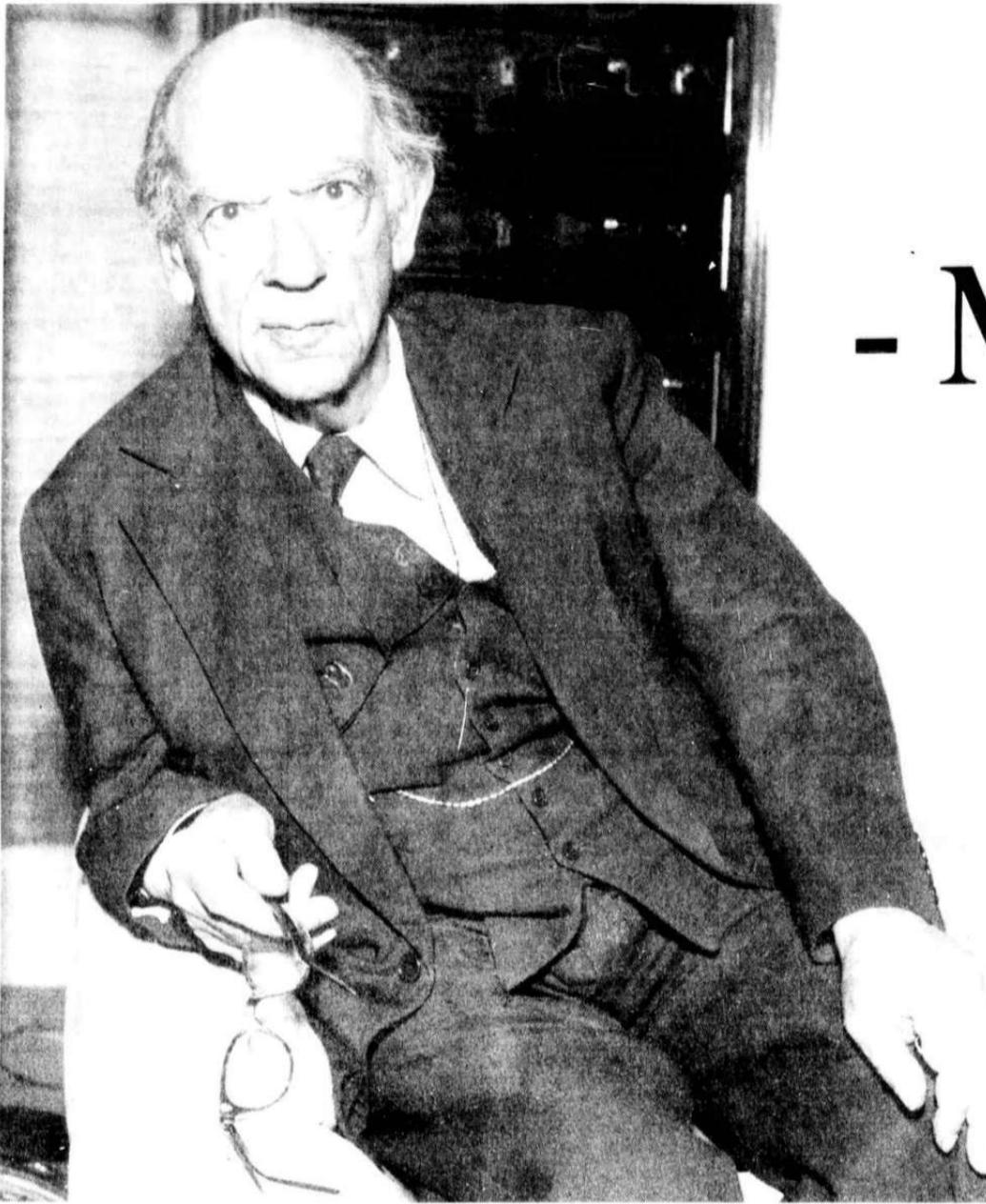
men viser også hvor skjøn moralen er på mange hold.

En av FN's medlemsstater er blitt utryddet fra jorden av en aggressiv militærstat. I den hensikt å forsvare den nasjonale suverenitetens prinsipp, innførte FN, i full respekt for de internasjonale lover og konvensjoner og med overveldende støtte hos sine medlemmer, sanksjoner mot Irak. Når disse viste seg utilstrekkelige, stemte Sikkerhetsrådet frem i en resolusjon der FN-statene legitimerte bruk av vold for å få Irak ut av Irans og Iraks slagmark.

Det er lett å forstå redselen for en stor-krig. Jeg har vanskeligere for å begripe hvorfor mange av dem som nå protesterer, aldrin loftet en finger i løpet av de åtte årene da én million mennesker ble drept og like mange lemlestet på Irans og Iraks slagmark.

Var det fordi det bare dreiet seg om arbare?

Det påstår at fornuftens rest, i den grad den overhodet høres i Midt-Os-tenkongen, kommer fra Europa. Det gjør også hykleriets rest.

Sir Isaiah Berlin er en av det 20nde århundrets toneangivende intellektuelle. I en alder av 81 år lever han stadig intens med i sin samtid. Men det hører til sjeldenheterne at han gir intervjuer. Lars Roar Langslet har mottatt den britiske idéhistorikeren i hans hjem i London.

LARS ROAR LANGSLET
PETER VAN DER BERG (foto)

London.
Januar 1991.

I dagens europeiske åndsliv er det enkelte skikkelsene som på særlig vis er bærende på kulturell kontinuitet og moralisk autoritet - i kraft av lærdom, innsikt og det enda sjeldnere som kalles visdom.

En av de få er Sir Isaiah Berlin, engelsk filosof og historiker, med et mangslengt fortatterskap om opplysningsstiden, den liberale tradisjonen, romantikken, nasjonalismen, vårt århundres totalitære ideologier, og om personligheter som Vico, Herder, Marx, J.S. Mill, Tolstoj, Herzen og Bakunin, Churchill og Roosevelt.

Han vokste opp i Latvia og det gamle Russland, men ble en av de store hærene i Oxford. Han har kjent Churchill, Einstein, Picasso, Weizmann og Pasternak - levet med i sitt århundre som få andre. Størst betydning har han fått med sitt klargjørende forsvar for liberale verdier, især i skriften «Two Concepts of Liberty» («Frihetens grenser» i Cappelens populære serie).

T.S. Eliot sa i et foredrag i 1955: «Mitt emne ville kreve all den lærdom, dybde og stremmende veltalenhet man finner hos en filosof som Isaiah Berlin. For min del kan jeg ikke konkurrere med slike autotitler.»

Det er fortsatt få som kan. Med sine 81 år er Sir Isaiah sprudlende vital, intens opptatt av fortid og samtid med en i ekte forstand europeisk bevissthet. To bøker ligger ferske på bordene og vidner om det: den franske samtalboken «Isaiah Berlin en toutes libertés» og essaysamlingen «The Crooked Timber of Humanity».

Den tittelen er tatt fra et av hans yndlingsstaterhos Kant: «Av et så krokete grusomhet, fattigdom, undertrykkelse av de svake. Det er farer som Hayek og Friedman neppe har tenkt på.»

var 10, hørte Sjaljin synge, gikk i teater og opera...

Mine foreldre avskydde det nye regimet og utvandret i 1919. Vi slo oss ned i England, jeg fikk min skolegang der, og i 1928 kom jeg til Oxford og har vært der siden. Det er mitt liv i kort sum!

Men rotene i russisk kultur må ha betydd mye! - De har jo skrevet heimdelat om Tolstoj, Turgenvje, Herzen, Paster-nak?

De store russiske diktere gikk meg i blodet allerede da jeg var barn. Men Herzen fant jeg frem til sent og via en omvelt, etterat jeg hadde skrevet min bok om Marx i 30-årene...

Hva er det som vil leve videre av Marx etter marxismens sammenbrudd?

Marx var mer sosiolog enn filosof. Alle enkeltelementer i hans tenkning er lånt fra andre, men synes er genial.

De sterkes frihet har ført til urett, grusomhet, fattigdom, undertrykkelse av de svake. Det er farer som Hayek og Friedman neppe har tenkt på.

Det viktigste i arven etter ham er den vekt han legger på teknologiens innflydelse over kulturen, på godt og ondt - og den i en viss forstand selvoppfyllende visjonen at de talloze fattige en dag ville reise seg mot de rike. Men de sosiale og økonomiske profetiene slo feil, systemet ligget i ruiner.

Men nasjonalismen er brutt sammen.

Ja, definitivt. Men troen på marxistiske doktriner holdt seg lengre i radikale miljøer i vest enn bak fasaden i øst. Jeg husker en russisk filosof som kom til Oxford i 1970 og spurte oss forundret: «Hvorfor er det så stor interesse for marxismen her i England?»

Det slår meg at nazismen må ha vært langt mer effektiv i sin brutale undertrykkelse av åndslivet enn selv Stalin. Vi trodde jo at det intellektuelle liv i Russland lå død. Men nå dukket det opp en lang rekke begavede unge, velutdannede, kultiverede, liberale, som om fortiden bare var en ham de kunne legge av seg. Hvordan kunne det gå til?

Hvordan ser De på Sakharov og Soljenitsyn?

Jeg må fortelle en historie om Sakharov da han var i Oxford. Jeg spurte ham: Tilhører De noe politisk parti? Ja, svarte han, kommunistpartiet. Hva slags kommunistparti? spurte jeg. Partiet av 1917, sa han: «Jorden til bondene, fabrikene til arbeiderne. Er ikke det et godt program?»

Og hvem beundrer De her i vest? Reagan og Thatcher! var det overraskende svaret.

Sakharov var en sann russisk liberaler og radikaler, det var som å høre Aleksandr Herzens stemme - hederlig, kultivert, generos, demokratisk, intens opptatt av å soke sannhet og rettferdigheit.

Solsjenitsyn er helt annnerledes. Han bor neppe kalles slavofil, for han er ikke som dem opptatt av serbere, bulgarer, tsjekker og andre slaviske stammer. Han minner langt mer om de «gammeltroende» mot slutten av det 17. århundre - de som forkastet reformerne i Østkirken og trødte til Satan i Peter den Stores skikkelse

satt på tronen, som nekte å bare våpen eller betale skatt, og som av og til brente seg til døde når Peters soldater kom for å ta dem. Jeg tror Solsjenitsyn er mer av den typen - dypt klerikal, dypt nasjonalistisk, modig, oppriktig, energisk, edel av karakter; men liberal er han ikke, knapt nok demokrat, lite opptatt av den vestlige verdens verdier, som var så kjære for Sakharov.

Men det som hendte i 1989 og 1990, endevende alt. Har det også skapt et nytt grunnlag for liberale verdier og rasjonalitet i politikken?

De liberale verdier, krefter som vil toleranse og anständighet, er opplagt blitt styrket. Jeg er ikke så sikker når det gjelder stabilitet eller fornuft. Men selv om Øst-Europas kanskje ennå må gjennomgå voldsomme omveltninger, har hendelsen i 1989-90 bidratt mer til å skape en sunn verden enn man kunne håpet i det meste av vårt århundre. Trotskjøn sa en gang at de som ønsket et fredelig liv, hadde gjort dumt i å bli født i det 20. århundre. Det hadde han rett i - men det er mindre sant idag enn da han levet.

Får vi en ny fase med påstander om at ideologiene er døde?

Det håper jeg da ikke! Folk lever i kraft av ideologier. Men vi får tro det er slutt med de perverse metodene som totalitære regimer har brukt for å utrydde selve spørsmålene, fjerne bevisstheten om at ideologiske spørsmål er viktige.

Men nasjonalismen blomstrer?

Ja, nasjonalisme og rasisme er dessverre de sterkeste kreftene i dagens verden. Ingen i forrige århundre kunne forutsette at det ville bli slik, kanskje mest fordi alle tidens tenkere, også Marx, var eurosentrikere. Det lå hinsides deres fantasi om at det noen gang kunne stå frem viktige politiske ledere også i Afrika eller Midt-Osten. De fikk det første elektriske sjokk da japanerne seiret i den russisk-japanske krig i 1905. Vi må leve med disse kretene.

De setter opp pluralismen, mangfoldigheten, som alternativ. Kan ikke den lett til verdirelativismen?

Utgangspunktet må være at det finnes intet objektivt, alment akseptert hierarki av verdier, hverken mellom kulturer, blant individer i et samfunn, eller for den saks skyld innenfor det enkelte individ.

Skal jeg da foretrekke den brysomme friheten, eller underkaste meg for å bli tilfreds? «En utilfreds Sokrates eller en tilfreds gris?», for å siterere John Stuart Mill. Hvilket grunnlag har vi for å tilhengere et sett verdier, dominere over dem som foretrekker andre?

Selskapt med valgfriheten har visse grenser, ellers ville samfunnet bli en «alles krig mot alle» - et minimum av orden og felles lover, felles verdier er opplagt en betingelse for et godt samfunn. Men man må soke en balanse som tilgodeser en lang rekke fundamentale verdier. Det krever dyktighet, inlevelse, visdom, moderasjon.

Monisme i etikken er tro på at det finnes én sentral, objektiv verdi eller verdikombinasjon, som er målestokken for å godta eller forkaste alt det mennesker kan tenkes å strebe etter. Det følger av den troen at bare den rette målestokken

blir lagt til grunn, kan vi etablere en ideallistisk på jorden, der sannhet, rettferdigheit og lykke vil herske i fullkommen harmoni.

Øg det er en villfarelse?

I utgangspunktet er det en religios forestilling: Den judisk-kristne tradisjon lar historien beveger seg ubonnørlig mot fullendelsen, om ikke i denne verden, så i den neste. Andre hevder at fullendelsen vil komme her på jorden, som resultat av menneskers samordnede innsats. Hegel og Marx så historien som et drama i mange akter, noen lykkelige, andre tragiske, men den ender i en siste kulminasjon som vil gi løsningen på alle problemer: et somløst nett av total menneskelig oppfyllelse...

Hvorfor angriper De denne oppfatningen?

Vanligvis blir den avvist som utopisk, fordi menneskene er for ufullkomne til å oppnå noe idealitstisk i dette liv. Min innvending går dypere: Selve forestillingen om det fullkomne samfunn er usammenhengende, logisk umulig. Absolutte verdier er nemlig uforenlige - fullkommen frihet og fullkommen likhet kan ikke eksistere samtidig, og heller ikke fullkommen rettferdigheit og ubegrenset kinesernes verdier ville vært en lukket og uforståelig verden for oss.

Men for det annet: Vi må rett og slett velge slik moter, partier, regjeringer av gjør konflikter, ved å soke de avveininger og kompromisser som samsvarer best med deres visjon av samfunnslivet.

Så vil det altid være noen som gør sine egne veier - de må holdes i tomme bare om de hindrer andre i å bruke den samme retten til å leve sitt eget liv. Det var det J.S. Mill lærte, og jeg tror han hadde rett. Det er hva «leve og la leve» betyr. Det trengs allehånd for å utgjøre en verden - det er den ukomførlige rammen for våre verdier.

De er særlig kjent for analysen av «negativ» og «positiv» frihet?

Ingen annen oppfatting jeg har uttrykt, har utlost så stor strid og så mange angrep. Jeg skjønner ikke helt hvorfor. Det er nesten jeg ønsket, var å klarlegge to betydninger av frihet - også for å skjelne dem fra andre verdier.

Ingens annen oppfatting jeg har uttrykt, har utlost så stor strid og så mange angrep. Jeg skjønner ikke helt hvorfor. Det er nesten jeg ønsket, var å klarlegge to betydninger av frihet - også for å skjelne dem fra andre verdier.

Mitt poeng var at den grunnleggende betydning av frihet er det en fange ønsker seg: den åpne døren, befrielses fra lenker. Det er dette jeg kalte «negativ» frihet - et beskyttet område hvor den enkelte er fri fra tvang og kan velge selv. Graden av negativ frihet avhenger av hvor mange dører som står åpne for oss.

Det vil ikke regne Karl Popper som en politisk filosof av første rang?

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Men boken er et fremragende forsvar for demokratiske verdier, skrevet i New Zealand under krigen som Popper bidrog til kampen mot Hitler. Han er blitt oversett til engelsk og oversatt til engelsk.

Popper er meget intelligens, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.

Popper er meget intelligent, «The Open Society» er et startart verk, selv om hvert eneste kapittel er galt. Omtanen av Hegel er dypt utferdig, av Platons filosofi.</p

Ujevn instruksjon

TEATER

Staffan Göthe:
UTSTOPPA HUND
Oversatt av Arild Dahl,
Det Norske Teatret
Når dirigenten ikke finstemer
orkesteret.

Anmeldt av
EILIF STRAUME

Staffan Göthes tekster er et slags partitur. Instrumentene i orkesteret er skrevet ut, og de store linjer av rytm, klang, og ikke minst melodi, er lagt til rette for teatret. Hovedtemaene er i tyre forstand utviklingen i svensk lokalsamfunn og svensk mentalitet fra 1950- til 1980-tall. Ettersom denne utviklingen på mange måter er parallell med vår egen, er det overflodig å si at stykket er aktuelt også hertilands.

Innenfor disse ledemotivene av fraflytning, riving av gammelt og bygging av nytt, teknifisering, internasjonalisering, arbeidsområder som beskrives med uforståelige forbokstaver, trafikkongen osv., går klanger og melodier som beskriver enkeltsjebner, mennesker i streg og silt, i angst og oppbrudd – og i moralisk forfall. Som i andre av Göthes stykke innledes det hele med to menneskers tilbakablikk, og avsluttes med at vi er tilbake i «nøyet» – det vil si midten av åtti-tallet. Eller idag!

Problemet med «Utstoppa hund» er valget av stilart, av ånd og tone. Stykket har store partier av realistisk teater, og like utvilsomme elementer av stilisering, karikatur, surrealisme – om vi velger å kalle det så. Det man beundrer hos forfatteren Staffan Göthe, er først og fremst hans myke understans, kritikkene som ikke slår over i propaganda – og samtidig spennvidden i personalleriet. Med andre ord: Det musikalske i selve opplegget.

Jeg må dessverre si at instruktøren Eirik Nilsen ikke har tatt vare på alle elementer i stykket så godt som ønskelig kunne være. En både morsom og perspektivrik forestilling er det blitt, beva-

Premiere i Det Norske Teatret, Scene 2, igår aften på Staffan Göthes «Utstoppa hund». Fra venstre: Torfinn Nag som Morgan, Odd Fury som Sture Cervieng, Ragnhild Hilt som Linnea og Marianne Krogh som Nelly. Foran: Åsleik Engmark som hunden. (Tegning: Ulf Aas)

res, og flere av teatrets skuespillere får rik anledning til å lufe talentet, men det blir ingen samstemt helhet, og det blir – for å holde seg til musikkproget – vel mange ritardandi, passasjer av treghet og scenisk langsommelighet. For nå litt knykkå regne i an vendt tid, så kan jeg tenke meg at 20 til 25 minutters avkortning hadde gjort forestillingen godt. Og uten at noen hovedelementer hadde lidd skade.

I Helge Hoff Monsens scenografi, som er mer anonym enn vanlig, myldrer skikkelsene over scenen. De konsentrerer seg om de to nære nabofamiliene Cervieng og Ljung, deres leieboere og ikke minst deres hunder. Forfatterens hjemby, Luleå, kan legges til grunn, hvis vi tenker på åstedet. Fint klinger to hovedmotiver sammen: Isbryteren i Bottenviken som gjør farvannet klart, og havet mellom menneskene, som stadig fryster til, og som ingen isbryter får bukt med. Tvers overfor huset de to familiene deler, ligger sinnssykehuset, alternativ til utviklingen.

Odd Furyo, Ragnhild Hilt og Torfinn Nag gir ypperlige tolkninger av familien Cervieng.

Dette er blitt en forestilling som skrangler og går, men som kunne ha blitt så mye, mye bedre.

Jeg kan ikke se at dette stykket handler om noe som

mer enn et feleseslakket i et krisesituasjon. «Hellig krig» er først og fremst et juridisk begrep, utførlig behandlet i den klassiske islamske rettsvidenskapen og flittig diskutert av rettslærde og politiske gjennom historien. En av de siste og viktigste stedene i Iran under krigen mot Irak; det var faktisk delte meninger bland transke ayatollaher om krigen religiøst-rettslige forutsetninger.

Alt dette må vi se som et led i Saddam Husseins psykologiske krigføring, men også som et led i hans forsøk på å mobilisere muslimske masser, i første rekke utenfor Irak. Det har ikke manglet på kritiske rester fra muslimsk hold. Rektor ved det prestisjetunge islamske universitetet al-Azhar i Kairo har avviset Saddam Husseins rett til å bruke slike ord. På iransk hold er Saddam Hussein for lengst erklaert for *kafir*, «vantro», hvilket var nødvendig for å kunne føre krig mot Irak. Den klassiske doktrinen om «hellig krig» tillater nemlig ikke krig mellom muslimer; hvis motstanderen defineres som «frachsen fra islam», eller som «vantro», er imidlertid krig mulig.

Koranen er forevig ikke den eneste kilde for islamisk rett. Profetens egne uttalelser, slik de ble overlevert og nedtegnet i løpet av Islams første århunder, legges til grunn for de rettslærdes doktrine om *jihad*. Tidlig på 800-tallet ble uttalelser om «hellig krig» også samlet i egne bøker. Her blir krig fremhevet som en framhending – og tanken om en rettfærdig krig knyttes nært sammen med martyridealet. Martyrens storhet – og hans privilegier i det hinsidige når han faller i kamp – beskrives i strålende bilder. I de siste ti-årene med krigshandlinger i Midtosten, er det nettopp dette bitledspråket som videreføres, både i politikernes taler og i moské-predikantenes forkynnelser.

Hadih-tekstene behandler både praktiske og etiske sider ved krigføring: Det blir tatt stilling til angriper og forrader, det advares mot plyndring og lemlestelser, og profeten formulerer et klart forbud: «Drep ikke barn!» I en beromt og ofte siteret hadith sier profeten at det finnes to former for krig: «den

ikke det viktigste. En «hellig krig» skulle også være en «rettferdig krig». En krigsrelating skulle i prinsippet bare være mulig hvis den var godkjent av en hoy religiøs autoritet, fredsavtalet kunne bare aksepteres hvis islamets overlegenhet ble bekrefet. Det forutsettes faktisk at den islamske parten er den seirende parten som innår avtaler ut fra en styrkeposisjon, noe som jo også var tilfellet i den tidlige islamske tiden. Avkredd den religiøse sprogsprukken, kan de klassiske formuleringene om *jihad* godt sees i et folkerettlig perspektiv som et av de eldste forskerne på å formulere krigens lover, regler for behandling av krigsfanger, våpenhvilte og fredsavtaler.

Jihads mål var i første rekke å beskytte det islamske samfunnets grenser, å forsvare troen og hindre strid og splittelse innad. Selv om «sverdverset» ble oppfattet som den sentrale teksten, var angrepsskrig

Ikke noe å frykte for

TEATER

Stephen Mallatratt:
DAMEN I SORT
Centralteatret

Ikke særlig nyst til spøkelseshistorie å være, men to gode skuespillerne og en pussig dramaturgisk vri redder teatrets øre.

Anmeldt av
JAN E. HANSEN

«Damen i sort» er en spøkelseshistorie, fortalt av de to skuespillerne Johannes Joner og Helge Reiss fra scenen på Centralteatret i Oslo. Vi skal til et britisk herregårdsmiljø for å bli gruppvekket av forдумs ulykker og hevngjerrige spøkeler.

Men denne historien, som Stephen Mallatratt har dramatisert etter en roman av Susan Hill, har fått en litt spesiell teatervari på seg. For her spiller Helge Reiss i utgangspunktet mannen som opplevet de forfærdelige tilskikkelsene i spøkelseshuset, noe han gjerne vil ha formidlet til et større publikum. Johannes Joner spiller en ung teatermann som skal hjelpe ham med å dramatisere historien. Efter en mislykket leseprøve, som innleder forestillingen, ender det med at Johannes Joner søker seg å spille Helge Reiss, mens Helge Reiss spiller alle de personene han selv møtte i den skumle landsbyen. Det var dengang den gamle enkefruen på herregården var død, og han fikk i advokatoppdrag å ordne hennes etterlatte papirer. Mellom graver på kirkegården og i et avstengt barneværelse, som Per Olav Austdahl har visualisert med kloktig scenografisk hånd, dukker Damen i sort opp. Det er ikke så veldig nyst, ikke for mot slutten, da historiens klimaks avdekkes barnedøde ute på myrem med lommelykfeffekter i marken. Det største grosset får man imidlertid under pausen, dersom man väger seg ut i kulden for å ta en sigaret.

Jeg kan ikke se at dette stykket handler om noe som

mer enn et oppsettningens fremste kvalitet. Som instruktør har Bjørn Sæter kanskje skjønt at samspillet mellom de to aktorene måtte være av et slikt kaliber for at «Damen i sort» overhodet skulle kunne treffe en halv tilskuer hjemme.

Som grøsser har stykket liten slagkraft.

Centralteatret 16.1.91

KRONIKK

Hva er hellig krig?

Av Kari Vogt

Muslimer og arabere! *Jihads* vei åpner seg foran dere!, slik led Saddam Husseins ord tidlig i september. Senest igår morges gjentok han appellen om *jihad*, «hellig krig» over Bagdad radio. Alle muslimmer oppfordres til å gi sitt liv som martyrer i en forsvare «de hellige steder» – like meget som han oppfordrer til frigjøring av Jerusalem, som også er en av Islams hellige byer.

Alt dette må vi se som et led i Saddam Husseins psykologiske krigføring, men også som et led i hans forsøk på å mobilisere muslimske masser, i første rekke utenfor Irak. Det har ikke

Saddam Hussein har manet til «hellig krig» mot de vantre. (Foto: epa)

«Muslimens vei» (*Minhaj el-moslimin/La voie du musulman*) har en av de kjente religiøse lærere i dagens Saudi-Arabia som forfatter, shaikh Aboubaker Djaber Eldjazairi, som sammen med den toneangivende shaikh Abdulah ibn Baz står som grunnleggere av det nye islamske universitetet i Medina. Kapittelet om «hellig krig» er på knappe 15 sider, men her skisseres hele det ideologiske grunnlaget for krig og fred. Angrepsskrig legitimeres ikke, «hellig krig» er å forsvare landets grenser og å «bekjempe de vantre og alle dem som hisser til krig».

Bare ved fiendtlig invasjon blir *jihad* en individuell plikt – «til og med for kvinner», som det heter i teksten. Det er en plikt for det islamske samfunnet til enhver tid å være forberedt på krig, også ved avansert teknologisk utstyr. Og det fremheves at «en lovgyldig *jihad* bare kan avsluttes på to måter, begge er like onskelige: ved seier eller martyriet». Martyridealet vises i hel side, og de klassiske lovprisningene av martyrene siteres og kommenteres. Når det gjelder behandling av krigsfanger og deres skjebne «er de rettslærdenes meninger delte», som det heter. Follegg diskuterer ulike syn i lys av skrift og tradisjon. Det legges for øvrig vekt på de etiske sidene ved krigføring – profetens forbud mot lemlesting og grusomheter siteres i sin helhet.

De saudi-arabiske utlempingene er representante for en ortodoks, tradisjonalistisk holdning. Alt mot slutten av forrige århundre kritiserte imidlertid islamske reformatorer den klassiske *jihad*-doktrinen, og ønsket å begrense den til utelukkende å gjelde forvarskebrig. En langt nyere trend går ut på å utvikle *jihad*-doktrinen i retning av en islamsk folkerett og på den måten bygge bro over til folkerettlig synsmøter i Vesten.

Likvel er det først etter

1979 at tanken om «hellig krig» fikk nytt politisk liv. «Hellig krig» ble en sentral tanke for fundamentalistiske grupper utenfor Iran, og først og fremst har franske islam-ekspertene studert denne utviklingen etter 1980. (jfr. Bruno Etienne, *L'Islamisme radical*, Paris 1987) Slike grupper tar utgangspunkt i den klassiske doktrinen, men utvikler den i en ekstremistisk retning: *Jihad* tolkes som en kamp mot alle korrupte og «antiislamske krefter». Derved trues sittende muslimske statsledere like meget som «fiender i Vesten». Motsetningen til den klassiske doktrinen, definertes *jihad* dessuten som en plikt som er pålagt hver enkelt muslim.

I dag kan en slik variant av *jihad*-tanken vise seg å ha slagkraft og mobilisere sterke krefter hvis den utnyttes i en krisesituasjon. Ikke fordi muslimske masser består av «fundamentalister» eller «fanatikere», men fordi presset av nad og ydmykelser vil bli for stort.

TILBUD

Særlig i aftenognen bør du studere de mange gode tilbuds fra detaljister i alle bronzer i Oslo-området. Pengar å spare — pengar å tjene!

Har du sett filmen? Kos deg med boka!

SVAMPE
av Elisabeth Young

Innb. kr 128,-
Bokhandelen har den!

AVVENTURA

Nøyaktig som fjernsynskonsernert – i sin helhet på plate, kassett og CD!
NBT RECORDS

MANUSKRIFTKONSULENTER/DRAMATURGER

STATENS STUDIESENTER FOR FILM virksomhet omfatter i hovedsak videregående og veiledning rettet mot den kreative og praktiske delen av filmbransjen.

Studiesenteret har fra 1989 forvaltet prosjektkunstvirksomheten for høstet film. F.o.m. 1991 overføres også forvaltningen av manuskriptstøtmediene til Studiesenteret. Disse midler ble tidligere tildeleid av Kirke- og kulturdepartementet. Støtteordningen vil i fremtiden være samordnet og omfatte støtte til manuskriptretning, manuskriptutvikling, bearbeidelse av manuskripter og prosjektkunstvirksomhet.

I denne forbindelse søker Studiesenteret til manuskriptkonsulenter/dramaturger som kan stille sine veiledningsstørrelser til rådighet. Tilsammen forventes konsulentene å bidra med tjenester tilsvarende et årsverk.

Ordningen er i første omgang en prøveordning på 2 år.

Sekretor bør ha god bakgrunn for vurdering av manuskripter og erfaring fra nærliggende arbeid.

Kjennskap til praktisk filmproduksjon er en fordel. Spørsmål kan stilles studieleder Malte Wadman, tlf. 53 00 33 mellom kl. 15 og 16. Tilbud om tjener med pristilbuds sendes Statens Studiesenter for film, Storegata 8 B, 1342 Jar, senest 1. februar 1991.

Studiesenteret
STATENS STUDIESENTER FOR FILM

NY SOLO-LP/KASSETT/CD

PANFLYTEMUSIKK FRA ANDESJELLENE
FRIHETENS VINDER - VIENTOS DE LIBERTAD

ALTIPLAN

Solo-LP med SKRUKS orkester

fra suksessplata «Slipp mine flyter fri» og TV-konserten 1. juledag

UTGIDS AV KIRKELIG KULTURVERKSTED/SKRUK/DEN NORSKE SANTALMISJON

12-TIMERS SALG

OBS!
FREDAG
18/1

FREDAG 18/1 HAR DU 12 TIMER PÅ
DEG TIL Å GJØRE ÅRETS SALGSKUPP
(INGEN TELEFONBESTILLINGER)

LAGERVARER OG BESTILLINGSVARER

INGEN UNNTAK: GJELDER ALLE ORDINÆRE * SALONGER * SEKSJONER * KJØKKENBORD OG KJØKKENSTOLER VI KAN SKAFFE

OBS!
Gjelder KUN
fredag 18/1
kl. 10.00-22.00

20%
10%

RABATT PÅ ALLE LISTEPRISEDE
* SALONGER
* SEKSJONER
* KJØKKENBORD OG KJØKKENSTOLER

EKSTRARABATT PÅ VÅRE TILBUDSPRISEDE
* SALONGER
* SEKSJONER
* KJØKKENBORD OG KJØKKENSTOLER
DISSE MØBLENE ER FRA FØR MEGET PRISGUNSTIGE

DESSUTEN:
Vi tømmer vårt gamle
lager i møbelhusets 1. etg.
B-varer og ordinære varer:
OPPTIL 70% rabatt

TILBUDENE GJELDER OGSÅ I VÅR
SENTRUMSFORRETNING I MØLLERGATEN
(HJØRNET YOUNGSGT.) ÅPENT 10.00-22.00

A-MØBLER
MØBELHUSET PÅ ALNABRU
SENTRUMSFORRETNING I MØLLERGATEN

ALNABRU: Strømsveien 239 • MØLLERGATEN: Hj. Youngsgt. • Tlf. 64 65 10. Fax. 63 16 94

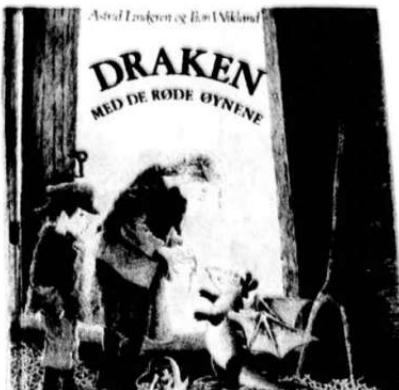
ÅPNINGSTIDER:
Møbelhuset: 10 - 20
Lørdag: 10 - 15
Møllergaten: 9.30-17
Onsdag: 9.30-19
Lørdag: 10 - 15
NB! A-Caféen på
Møbelhuset er
åpen alle hverdager.
GOD PARKERING!

Ny bokklubb for barn

Hjemmets Bokforlag starter ny bokklubb med billedbøker for barn fra to til seks år, og navnet på den nye bokklubben er «Bokklubben Damms Leseløver». Målet er 10 000 medlemmer i løpet av det første året, opplyser administrerende direktør Svein Sandnes i Hjemmets Bokforlag.

SIGNE BJØRVIK

I tillegg til den månedlige billedbok, blir det også et månedssblad, Løveposten, der barna kan lese om kommende bøker. Bladet skal også by på oppgaver, spill og fargeleggingstegninger. Første bok ut i februar er

Første bok ut i den nye bokklubben for barn «Bokklubben Damms Leseløver» er Astrid Lindgrens «Draken med de røde øynene», som kommer i februar.

Astrid Lindgrens «Draken med de røde øynene», illustrert av Ikon Wiklund. Ellers har forlaget titler som «Se, Mariken det snor» og «Nei, han Emil fra Lønneberget» av Astrid Lindgren. Elsa Becksows «Historien om den ny-

skjerrige abboren» og «Hopp ikke i sengen» av Tedd Arnold er også på listen. Svein Sandnes understreker at forlaget vil satse på kvalitetsbøker. Det er også på tale å samarbeide med norske forlag om utgivelse av norske

barnebokforfattere. Hjemmets Bokforlag driver barneboklubber som er mer i Disney-genren. Nå velger vi å satse på å fylle alle norske barne-hjem med kvalitetsbøker, sier Sandnes. Bøkene eigner seg godt for høytesning, de er også fine å sitte og bla i på egenhånd. Det er viktig at barna gis en intellektuell impuls som stimulerer fantasiens, slik at de kan utvikle seg til hele og sunne mennesker, mener Sandnes. Han synes oftevrig å merke en økende interesse hos foreldre for å gi sine barn denne stimulans.

Den nye bokklubben for barn er kommet istand etter at forlaget først startet en test hos barn mellom 0 og 15 år. Da fikk forlaget 5000 medlemmer, men aldersspredningen ble for stor. Derfor henover «Bokklubben Damms Leseløver» seg nå i første rekke til barn mellom to og seks år. Forlaget lokker ellers med til gratisbilledbøker ved medlemskap, og hver bok skal ha en fast pris.

Arbeidsliv i Nord-Norge

NYE BØKER

Laila Stien: HOLD STØ BÅT

Dikt. Albatross.

Anmeldt av TERJE STEMLAND

Efter debuten i 1979 har Laila Stien særlig gjort seg bemerket som novelleforfatter og gjendikter. Hennes novellesamling fra 1988, «Sånt som skjer», ble høylig rost av kritikerne, og hennes gjendiktninger fra samisk av Rauni Maggi Lukkarli og Nils-Aslak Valkeapää har vært berettiget oppsikt. Nå er hun på markedet med en diktsamling, «Hold stø båt», meget vakttillagt illustrert av Hans Gerhard Sørensens trekk.

Et felles tema for diktene er arbeidsliv i nord, både blant samer og bumenn. Nå, også samer er befaste i vår tid, og slik beskriver Stien det i «Tilpasning».

Men det er dessverre bare sjeldent forfatteren makter å løfte den hverdagsprosa hun benytter til det perspektiv hun får frem i «Tilpasning». Oftest blir det kun beskrivelser av arbeidsituasjoner som ender nokså på englos. Vellykkede dikt er imidlertid «Trekke kofisk», «El brun flette» og «Milly og mamma». Og i «Barndom» viser Laila Stien hvilken stor lyriker hun kan være:

Sug og flukt
å være litra
stå i sol og sagmugg
og ha en far
himmelhegt i forskalinga.

«Hold stø båt» er utgitt på forlaget Albatross, som drives av forfatteren Magnar Mikkelson. Han utgir også et tidskrift av samme navn, som i hovedsak tar opp levekårene for folk i Nord-Norge.

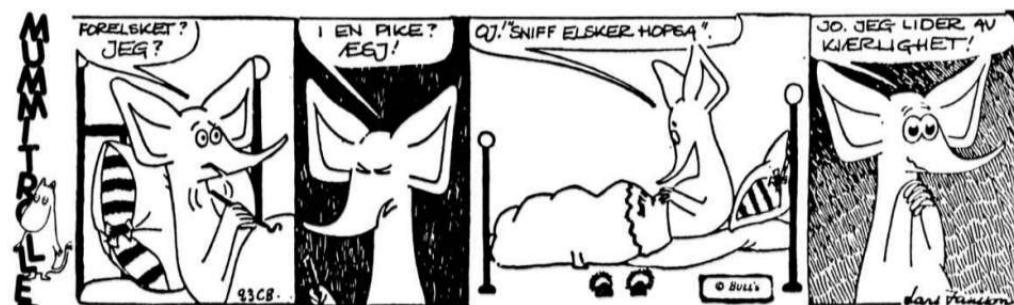
Kritikernes 20 på topp

Årets filmer

Filmtidsskriftet Film & Kino har bedt 18 norske filmkritikere være med på å avgjøre hvilken film som fortjener utmerkelsen «Årets Film 1990». Utvalget har be-

stått av de 173 filmene som har hatt premiere i Oslo gjennom året. Dreyt 50 av disse filmene har en eller flere av filmkritikerne notert blant de 10 beste gjennom året. De er:

1. GOD AFTEN HERR WALLENBERG, regi: Kjell Grede, Sverige.
2. DRØMMER, regi: Akira Kurosawa, Japan.
3. SIGØYNERNES TID, regi: Emir Kusturica, Jugoslavia.
4. MAFIABRØDRE, regi: Martin Scorsese, USA.
5. DAGEN ER DIN, regi: Peter Weir, USA.
6. WILD AT HEART, regi: David Lynch, USA.
7. SATANS KVINNFOLK, regi: Michael Verhoeven, Tyskland.
8. KOKKEN, TYVEN, HANS KONE OG HENNES ELSKER, regi: Peter Greenaway, Storbritannia.
9. TARVELIGE, HESLIGE OG VEMMELIGE, regi: Ettore Scola, Italia.
10. CYRANO DE BERGERAC, regi: Jean-Paul Rappeneau, Frankrike.
11. LÆRKER PÅ EN TRÅD, regi: Jiri Menzel, Tsjekkoslovakia.
12. MIN VENSTRE FOT, regi: Jim Sheridan, Storbritannia.
13. ØRET, regi: Karel Kachyna, Tsjekkoslovakia.
14. FIENDER – EN KJÆRLIGHETSHISTORIE, regi: Paul Mazursky, USA.
15. DØDEN PÅ OSLO S, regi: Eva Isaksen, Norge.
16. ARIEL, regi: Aki Kaurismäki, Finland.
17. SKYTSENGELEN, regi: Suzanne Osten, Sverige.
18. SHIRLEY VALENTINE, regi: Lewis Gilbert, Storbritannia.
19. DRUGSTORE COWBOY, regi: Gus van Sant, USA.
20. PÅ TUR MED MISS DAISY, regi: Bruce Beresford, USA.

Fredag 18. januar 1991

UNDERHOLDNING

Restauranter/Dans/Kafeer

Piano Bar på toppen

Velkommen til DANS

på
Royal Christiania Hotel

BUS STOP

fredag 18. januar
og
lørdag 19. januar
kl. 20.00–kl. 00.30

BORDBESTILLING:
Tlf. 12 9 8 10, linje 1618

INTER NOR

Royal Christiania Hotel
Oslo
Biskop Gunnerus gt. 3, 0106 Oslo 1
Managed by SAS Scandinavia Hotel
Holbergs gt. 30, Oslo 1

SUMMIT 21

Apent hver dag
fra kl. 15.00.

Entertainer Bjørn Due

Man-tors. fra kl. 20.00

Fre-lør. fra kl. 20.30

SAS Scandinavia Hotel
Holbergs gt. 30, Oslo 1

DANS

– hver fredag og lørdag

HELSFYR HOTELL

Stromsveien 108, Oslo 6
(innkjøring fra Grenseveien)

Tlf. (02) 65 41 10

AFTENENS TILBUD:
Terteskjell med reksteuing,
Hjortellett med rødvinspare,
grønsaker og kremsaus.
Fruktsalat med vaniljeis.
Kl. 15.00.

Udstillinger/Museer

GALLERI VOGNREMISSEN

Startorvet baserer ved Domkirken

Tradisjonelt tyrkisk

kunsthåndverk

18. januar–1. februar

Tir., ons., fre. 10–16. Tors. 10–18. Lør. 10–15. Søn. 12–15. Ma. stengt.
Landsforbundet Norsk Form, tlf. 42 89 90.

3 siste dager.

RUSSISKE SJAL OG SKJERF

fra Statens Historiske Museum, Moskva

Åpningstider: fredag 11–15, lørdag–søndag 12–16.

KUNSTINDUSTRIMUSEET I OSLO – ST. OLAVS GATE 1

Udstillingen er støttet af Det Kgl. Kirke- og Kulturdepartement

og RAGNAR EVENSEN

Teater/Kino

EKSTRA

Let's
TWIST
again

BESTE SHOW

1990
Dagbladet

SUKSESSSEN

FORTSETTER

NRK

FJERNSYNET
skal forevige forestillingen.

Vi spiller derfor

EKSTRA-FORESTILLINGER

1.–9. FEBRUAR

Omg.: Tirsdag kl. 19.30
Fre. & lørdag kl. 18.00 & 21.00
Bill. bilukken åpen fra kl. 17.00–17.30
Tlf. 02 83 24 57. 83 22 02

Gruppebestilling for 1991

Chat Noir Pb. 6631

St. Olavs plass 0130 Oslo 1

Tlf. 02 29 18 98

Telef. 02 21 14 97

Bill. på posten og i alle

øvrige TM-utsalg

102 UTSOLgte HUS I 1990!

EINAR SCHANKES 40 ÅRS JUBILEUMSREVY

Chat Noir

...NOE AV DET

BESTE SOM

NOENSINNE

ER VIST

PÅ CHAT NOIR

(Arne Hestenes)

ARVE OPSAHL/HARALD HEIDE-STEN

JR./DIVIN BLUNCK/JERSTI HOLMEN

BRET ELISABETH HAAGENSEN/GURI

SCHANKE/DAG VÄGÅ/SILHOLE LYRÅN

SUKSESSSEN

FORTSETTER!

BESTILL

NÅ!

Omg.: Tirsdag kl. 19.30

Fre. & lørdag kl. 18.00 & 21.00

Bill. bilukken åpen fra kl. 17.00

Tlf. 02 83 24 57. 83 22 02

Gruppebestilling for 1991

Chat Noir Pb. 6631

St. Olavs plass 0130 Oslo 1

Tlf. 02 29 18 98

Telef. 02 21 14 97

Bill. på posten og i alle

øvrige TM-utsalg

omegns KINOER

TREKANTEN KINO, 1-2, Asker
Heksene, kl. 18.30 og 20.45 (U–10
år). Maflaus høregutt, kl. 18.45
og 21.00 (U–10 år).

SUKSESS-REVY PÅ LUDVIK

Hver dag kl. 19.00 unntatt
mandag. Lørdag kl. 18.00.
Bill. tlf. 42 88 80 eller ved inng.

PRESSEN JUBLER:

Det er stor underholdning, som
tatt ut av virkeligheten

VG Skarp og elegant revy

Aftenposten

UFLAKS: er en strekrevy
Arbeiderbladet

VELKOMMEN TIL

FRASCATI

Stortingsgt. 20. Tlf.: 83 07 70.
Hovmester: 33 65 65.

ANNE PEDERSDOTTER

Kun 3 forestillinger: 4/2, 5/2 og 7/2 kl. 19.30

Anne: KJERSTI EKEBERG
Merete Beyer: VESSA HANSEN (foto)
Absalon: SVEIN CARLSEN
Martin: IVAR GILHUS
Den Norske Operas kor og orkester
Dirigent: PER ÅKE ANDERSSON
Regi: Lars Runset

Operaen
tlf. 02/42 77 24

Fredag 18. januar 1991

opera Mobile

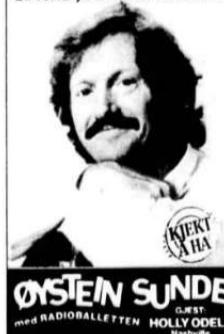
GAMLE LANDBRUK (FOLKEMUSEET)

«CARMEN»

av Georges Bizet 18., 19., 20., 25., 26., 27./1 kl. 19.00.
Tlf. best.: TM-billettservice, tlf. 42 36 30, 83 45 10.
Salg også alle andre TM-utsalg og ved inng. for forest.
Spennende, jordnært kammerformat.

DIZZIE

PREMIERE
Laften kl. 20
UTSOLGT
Ond.-lørd. kl. 20
20 ARS JUBILEUMS-SHOW

ØSTEIN SUNDE
GJEST: HOLLY ODELL
Nasjonale
med RADIOPALLETEN

Billettsalg i DIZZIE, Universitetsgata 26. Inngang kl. 12.30
Tlf. 02-33 36 31-36. Gruppebest. tlf. 02-33 36 71
Tilskudd også til TM-utsalg og på Posten

Selskapslokaler

Joseline-Selskapslokale
ekte Homansbyttje
20-60 gjester. Joselines gt. 16
Tlf. 69 34 99

Utskifting av mobler etc.? I 1988
bragte Aftenposten gjennomsnittlig 83 annonser hver dag under
rubrikkene MØBLER – UTSYR. Det
kan være lønnsomt å studere rubrikkene — eller forsøk en liten annonsen selv.

FØRESTILLINGER:

30/1 kl. 18.30, 31/1 kl. 18.30,
1/2 kl. 18.30, 2/2 kl. 11.00–14.30–
18.30 og 3/2 kl. 13.00 og 16.30.

Vær iflg. ute og skaff der billetter i

Oslo Spektrum, ill.: 02-17 80 50,
42 36 30, 42 40 91 og øvrige TM-
utsalg og billetter på posten

Bil. priser fra kr. 60,- til 100,-
Ved kjøp av billetter i Oslo Spektrum:
Familiebilett (5 pers. kr. 300-350,-
gjelder kun 30/1 og 31/1). Gruppe-
rabatt (min. 15 pers. + kr. 20,- pr. billett)

OSLO SPEKTRUM
Sonja Henies plass. Arr. info ill. 02-17 80 10.

OSLO SPEKTRUM

Basár — Loppemarked

FROGNERTORDET

ANTIK OG BRUKTMARKED

Hverdager kl. 10–20.

Lørdag kl. 10–18.

Søndag kl. 12–18.

Glass, porselein, mobler
kunst, LUTING
Standslie, t. 02-55 85 75.

Lindemanns gt. i Frogner pl.

HYDRO

Bruktmarked — loppemarked TANDBERGBYGGET

Fetveien 1 — 2007 Kjeller

Vi arrangerer

BRUKTMARKED - LOPPEMARKED

hver weekend

Ønsker du å leie din egen stand? Ta kontakt med oss på telefon

06 81 11 40. Åpningsstider: Lørdag kl. 09.00–16.00
Søndag kl. 12.00–18.00

Oslo Internasjonale Loppemarked A/S
TANDBERGBYGGET - FETVEIEN 1 - 2007 KJELLER
TELEFON 06/81 11 40 - FAX 06/81 04 20

Konserter

Frogner
kirke

Nattkonsert

Fredag 18. jan. kl. 22.30.

Medvirkende:

Alexandra de O., sopran.

Ketil Haugsand, cembalo.

Frode Thorsen, blokkfløyter.

Nattens komponister:

Scarlatti-Händel

- Frescobaldi-Schein

- Bach-Telemann.

Billett kr. 60/30 ved inngangen.

i samarbeide med Rikskonserten og Barum kommune.

New Orleans fest

i Helgerud kirke,
søndag 20. januar kl. 20.

Med

Per Oddvar Hilde

Christiania Jazzband

Bærum Korverksted

Solist: Lillian Haugestuen og

Harald Barnes.

Billett kr. 60/30 ved inngangen.

i samarbeide med Rikskonserten og Barum kommune.

DEN GAMLE LOGEN

Torsdag 31. jan., kl. 19.30

Lars Klevstrand

og kammerensemblet

ARCIMUS

Verker av Evert Taube,

Kodalys, Lucht,

Klevstrand m.fl.

BILLETTER: kr. 100 (70)

Oslo Konserthus - tlf. 02-83 45 10

Billetserv.: tlf. 02-42 36 30

Postens TM-utsalg, samt ved inngang

Osllo Arts Management

Ny stilling! Det er Aftenpostens rubrikk STILLING-MARKEDET som bringer den store oversikten. I 1988 bragte Aftenposten gjennomsnittlig 158 annonser hver dag under denne rubriken.

Tilharmonien

FREDAG 18. JANUAR

Oslo konserthus kl. 19.30

DIRECT

MARISS JANSONS

Messiaen: *L'Ascension*

Sjostakovitsj: *Symfoni nr. 9*

Skjabin: *Le poème de l'extase*

Kr. 135 - 105

Konserthuset (12–20) tlf. 83 45 10

TM Billetservice - billett på posten

OSLO SPEKTRUM

Sonja Henies plass. Arr. info ill. 02-17 80 10.

DOBBEL DUKE & CO

Nestlé Fanta

Basár — Loppemarked

FROGNERTORDET

ANTIK OG BRUKTMARKED

Hverdager kl. 10–20.

Lørdag kl. 10–18.

Søndag kl. 12–18.

Glass, porselein, mobler
kunst, LUTING

Standslie, t. 02-55 85 75.

Lindemanns gt. i Frogner pl.

MANDAG 11. MARS 1991

«Tre fruer i en smekk»

Minken Fosheim — Kjersti Holmen

Kari Stokke

Billett kr. 75,— kan forhåndsbestilles til begge konserter:

tlf. 31 62 70/71. Dessuten 2 dagers lørsalg i ekspedisjonen i Norges Bank kl. 9.00–15.00, Bankpl. 2.

Bestille billett hentes senest 1 time før konsernen.

NOTER I BANKEN

Serien fortsetter

TIRSDAG 22. JANUAR KL. 1900

TRULS MØRK

CELLO

VERTAVOKVARTETTEN

J. S. Bach, Anton Webern

samt

Franz Schubert: Strykekvintett

*

MANDAG 11. MARS 1991

«Tre fruer i en smekk»

Minken Fosheim — Kjersti Holmen

Kari Stokke

Billett kr. 75,— kan forhåndsbestilles til begge konserter:

tlf. 31 62 70/71. Dessuten 2 dagers lørsalg i ekspedisjonen i Norges Bank kl. 9.00–15.00, Bankpl. 2.

Bestille billett hentes senest 1 time før konsernen.

BB

Aftenposten

TELEFONANNONSER

Telefon/Direktenummer

02-41 89 89

Telefax 02-86 40 98

ØKE DESIGN

Men —

«Ingen er den de er. Alle er annerledes.

Tra meg.» (FASSBINDER)

Instruktør: Thea Stabell.

Scenograf: Tine Schwab.

Masker: Greta Bremseth.

Oversettelse: Kjell Askildsen.

Med: Anne Krigsvoll (foto),

Tone Schwarzsott,

Camilla S. Henriksen,

Froydís Armand,

Helen Vikstved, Kari Onstad.

Billettbestilling: (02) 41 27 10

TRYLLEFLØYTTEN * DON JUAN * FIGAROS BRYLLUP

MASKEBALLET * DIE WALKÜRE

CAVALIERIA RUSTICANA * RIGOLETTO

Auksjon

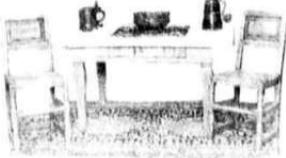
AUKSJON

Over bondeantikviteter, orientalske tepper, m.m. fra bo m.fl.

TIRSDAG 22. JAN. KL. 18.00

Tepper fra 350 x 200 - 90 x 70 cm. Bildjar, Afshar, Heriz, Bergama, Huseinabad, Belutsch, Bordjalou, Kashgøy, Kaschmir m.m. Kannestol fra Numedal 1700-1720. Barokk fig. m.m. hengeskap fra Gudbrandsdalen ca. 1760. Lite renessanse hengeskap Østerdal ca. 1720, 4 langbord, barokk hj. hengeskap ca. 1760, balusterbord ca. 1780, biderm. slagbenk, hengeskap Telemark m.innredning ca. 1850, 4 høyryggede stoler Gudbrandsdalen ca. 1780, 3 Biedem. stoler ca. 1880, 2 Louis XVI stoler ca. 1790, vugge, hjørneskap ca. 1850, klappebord ca. 1830, 3 1700-talls stoler Toten, rosemalt kiste Lesja, malt av Hans Relle 1832, barokk drakkiste ca. 1780, emp. engelsk gulvur ca. 1820, rosem. stolpeskap, emp. gulvur ca. 1850, lovekrus, olkannen, rosem. sibolle, Telemarkstrau, flere messing lysstaker, mange gode kobber-gjenstander m.m.

Udstilling: Lørdag 19. jan. kl. 10-14, søndag kl. 12-15, mandag kl. 9-16, tirsdag kl. 9-11.

Lies
Auksjonsforretning A/S

Ploens gt. 4 B, 2. etg. 0181 Oslo 1. Tlf. 42 98 39 42 98 28.

Bilaauksjon

Hver tirsdag og torsdag kl. 18.00, lørdag kl. 11.00.

Norsk Bilaauksjon Oslo A/S
Haavard Martinsensv. 17,
0978 Oslo 9. Tlf.: 02-10 54 10

TILBUD

Samtidig i offentliggjøringen blir du studere de mange gode tilbud fra detaljister i alle bransjer i Oslo-området.

Penger å spare — penger å tjene!

Foreninger
By- og bygdelag

LYKKEKLUBBEN «65»

Vi ønsker deg velkommen til dans i aften kl. 19. Sundtsalen (Sentrum Kino). God musikk.

Før dem som er i den annen ungdom SAMMENKOMST i aften kl. 19 i Håndverkeren Rosenkrantz gt. 7.
God musikk
Sigrid Bøe

Les Aftenposten
— viktigere enn noensinne

Bestill abonnement idag!
Ring grønn linje
050 30 080.

Aftenposten

RUNDANS

Stiftet 1935
Velkommen til
Ny gammalt
i Manglerudhuset
Manglerud Senter, ing. Beitevn
IKVELD KL. 19.30
Pent antrekk Styrel

CLUB CARO COMBO

Velkommen til dans for voksne i klubben, Drammensveien 40.

m/3 ESS

Velkommen som medlem — kom gjerne alene.

Pent antrekk.

Fredag 18. januar 1991

Lærer i
møbelatapserfag

Huseby utdanningsenter
for synshemmde, Oslo 7,
tlf. 02/14 14 90, har led.st.
for:

- lærer i møbelatapserfag ledig 01.05.91
- vikarlærer i møbelatapserfag ledig omgående.
- Seknadsfrist: 01.02.91.
- Fullst. utt.tekst i N. lynn.
blad nr. 15. 18.01.91.

Papiroriginaler benyttet i annonser oppbevares i én måned. Utover denne tid påtar Aftenposten seg intet ansvar for annonsesematerialer.

TRIO RENS A/S, som har 25 ansatte, administrasjons- og salgskontor i Oslo, samt et stort, moderne renseri og vaskeri på Årnes, søker

markeds- og serviceorientert
medarbeider

med dokumenterte salgsaktiviteter.
Du bør ha erfaring fra arbeidsledelse, gjerne med bransje- og tekniskunnskap.

Lønn etter avtale, bil- og telefonordning. Skriftlig søknad med attestkopier sendes Ivar Thune, Trio Rens a/s, Høyenhallvn. 2, Postboks 145 Bryn, 0611 Oslo 6.

TRIO RENS A/S

HOYENHALVN 2 P. BOKSBOKS BRYN 0611 OSLO 6 TLF. 02/27 79 00

KVÆRNER

Kværner Fjellstrand Shipping a/s er et nyetablert selskap innenfor Kværner a.s. hurtigbåtdivision, Kværner Fjellstrand a.s Head Office, med kontoradresse i Bergen. Hurtigbåtdivisionen består for øvrig av Kværner Fjellstrand Omastrand, Kværner Fjellstrand Singapore og Kværner Batservice i Mandal. Kværner Fjellstrand Shippings formål er å utvikle drift og driftsområder for Kværner Fjellstrands katamaraner ved å være en kapital- og kompetansepartner for lokale interessenter i globalt perspektiv.

Vi søker:

Kapteiner og maskinsjefer

Kvalifikasjoner:

- For begge stillingskategorier gjelder:
- Gyldig sertifikat for internasjonal fart
- Erfaring fra hurtigbåts drift ønskelig
- Gode engelskunnskaper
- Utadvendt personlighet/service-innstilling
- Interesse for å drive opplæring/rettedring av nye besetninger
- Interesse for ny teknologi

Vi tilbyr:

- Konkuransedyktige betingelser
- Utfordrende oppgaver i et miljø preget av utvikling, nyttekning og markedsorientering

På sikt kan noen av stillingene tenkes som en kombinasjon av igangkjøring av nye fartøy/oppplæring av nye besetninger og en inspektørfunksjon ved vår landbaserte organisasjon.

Kortfattet skriftlig søknad med attestkopier sendes til Kværner Fjellstrand Shipping a.s. postboks 1949 Nordnes, 5024 Bergen innen 06.02.91.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Harald Rønning, tlf. 05 23 45 50.

Kværner Fjellstrand Shipping a.s

KVÆRNER

Kværner Installasjon a.s er det selskap i Kværnerkonsernet som påtar seg monterings- og utbyggingsoppgaver utenfor de etablerte verksteder. Arbeitsfeltene er mekanisk- og elektrisk installasjon samtidig instrumentering, reparasjon, ombygging og vedlikehold av både faste installasjoner i Nordsjøen og landbaserte anlegg for olje, gass og annen prosessindustri. Kværner Installasjon a.s har hovedkontor i Stavanger med avdelingskontor på Sandsl i Bergen og verksted på Agdenes på Sotra. Selskapet har ca. 900 ansatte.

Til vårt kontor i Bergen, som omfatter avdelingskontor på Sandsl og verksted på Sotra, søker vi etter

Økonomi-/kontraktsleder

Aktuelle arbeidsområder:

- Kontraktsmessig oppfølging av prosjekter
- Økonomisk oppfølging av prosjekter og verkstedet på Sotra
- Anbudsregning og utarbeidelse av kalkyler
- Lede enhetene innen økonomi og kontoradministrasjon i Bergensregionen

Søker bør ha følgende bakgrunn:

- Siviløkonom eller annen høyere økonomisk utdannelse
- Min. 5 års relevant praksis fortrinnsvis fra offshoreindustrien

Erfaring i kontraktsbearbeiding/-forhandlinger

- Kjennskap til regnskap

Stillingen er faglig underlagt økonomisjef, men rapporterer daglig til leder for kontoret i Bergen.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til økonomisjef Ivar Kaaland på tlf.: 04 54 88 88.

Skriftlig søknad sendes vår personalavdeling, Kværner Installasjon a.s, postboks 9083, 4085 Hundvåg innen 31.01.91, og merkes "Økonomi".

Kværner Installasjon a.s

MSD
MERCK
SHARP &
DOHME

MSD - Merck Sharp & Dohme, USA, er et ledende internasjonalt farmaseutisk firma med et årlig forskningsbudsjett på ca. kr. 5000 mill. MSD står bak en rekke nyvinninger innen forebyggelse og behandling av sykdommer som f.eks. Hepatitis B vaksine og BLOCADREN øyedråper. Med ca. 70 ansatte og et årlig forskningsbudsjett i Norge på kr. 20-30 mill. har MSD en ledende posisjon i Norge.

Har du tenkt tanken?

En hverdag full av store utfordringer?

Har du lyst på en spennende fremtid i farmasøytsk industri?

Er du klar til å ta imot utfordringen?

Vi søker positiv, yngre, dynamisk

LEGE

TIL MEDISINSK AVDELING

med god faglig bakgrunn og utpreget samarbeidsvilje, som vet at initiativ og innsats er avgjørende for egen utvikling.

Høres dette spennende ut? Ønsker du flere opplysninger? Ring og spør etter: Direktør Lars Viksmoen, tlf. (03) 83 14 90.

Skriftlig søknad som behandles konfidensielt sendes innen 4. februar 1991 til

MSD (Norge) A/S

Postboks 458 - 3002 Drammen.

Kabi Pharmacia

KABI PHARMACIA UTVIDER STABEN

Pga. internt opprykk søker vi

LEGEMIDDLEKONSULENT
HJERTE/KAR

Bosted: Oslo-området

Vi henvender oss til deg som er arbeidsglad, positiv og seriøs — gjerne med høyere naturvitenskapelig utdanning. Er du allerede reg. legemiddelkonsulent er det en fordel.

Kabi Pharmacia har bl.a. som følge av fusjonen flere nye produkter under lansering innen hjerte/kar-området. Dette setter store krav til din evne til å planlegge, prioritere og gjennomføre aktiviteter i eget distrikt.

Andre viktige egenskaper ved deg vil være:

- Evne til å sette og nå mål, både alene og sammen med andre.
- Evne til å analysere egen arbeidsinnstasjon og iverksette tiltak.
- Evne til å utnytte tiden formuflig.
- Like å omgås mennesker.

Du vil få ansvar for:

- Salg/terapiinformasjon til medisinsk og farmasøytsk personell.
- Utarbeide lokal markedsplan inklusive budsjett for salg og kostnader.
- Utarbeide og utvikle kundekartotek.
- Arrangere møter.
- Delta på nasjonale og internasjonale kongresser.

Vi kan tilby deg:

- Full oppplæring, kontinuerlig etterutdanning
- Ungt, ekspansivt og hektisk miljø.
- Konkurransedyktig lønn.
- Fri bil.
- Gode pensjons- og forsikringsordninger.

Send oss en kortfattet søknad med oversikt over utdanning og arbeidserfaring for 28. januar.

Ring Kabi Pharmacia, telefon nr. 02/18 41 21 og spor etter Pål Rydstrøm

hvis du har spørsmål.

Vår adresse er: Kabi Pharmacia, Gjerdrums vei 10 B, 0486 Oslo 4.

Vårt advokatkontor har 26 medarbeidere, hvorav 15 advokater. Vi yter advokattjenester innen hele det forretningsjuridiske feltet, med rådgivning, forhandlinger og prosedyre for norske og utenlandske klienter. Særlig arbeider vi innen områdene selskaps-/skatterett, bygnings-/entrepreneurrett, konkurrans-/media-/immateriafrett, ekspropriasjons-/kraft-/energirett, bank-/finans-/borsrett, gjeldsforhandlings-/konkursrett samt arbeidsrett.

ADVOKATFULLMEKTIGER/ ADVOKATER

Vi søker etter 1-2 yngre, dyktige jurister, helst med dommerfullmektigpraksis eller annen relevant erfaring, men også nyutdannede kandidater er velkomne til å søke. Arbeidet vil være selvstendig og variert med mulighet for prosedyre. Eventuelt kan det gis anledning til spesialisering innen ett av de ovennevnte områdene. Vi har godt faglig miljø og hyggelig atmosfære. Lønn og tiltredelse etter avtale. Fremtidsmuligheter for den rette.

Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til adv. Kjell Torkildsen eller adv. Harald Arnkværn. Skriftlig søknad med attestkopier og eventuell referanse sendes:

Advokatene Haavind med flere

Postboks 2338 Solli - 0201 Oslo 2 - Tlf. 44 78 50

Gjensidige Forsikring er fellesbetegnelsen for Livsforsikringselskapet Gjensidige, Gjensidige Skadeforsikring og de gjensidige brannkassene/regionene. Selskapene har tilsammen ca. 2100 ansatte, 200 kontorer på landsbasis og en samlet forvaltningskapital på over 17,5 milliarder kroner, samt premieinntekt på ca. 5 milliarder kroner. Gjensidige Forsikring ønsker flere kvinner i lederstillinger og oppfordrer derfor kvinner til å søke stillinger i selskapet.

ASSURANDØR

Follo Gjensidige Brannkasse søker assurandør for salg av livsforsikring i Follo.

Personen vi søker må være utadvendt, glad i å ta kontakt med mennesker og like å stå på i et krevende, men interessant yrke.

Den vi søker bør:

- ha utdannelse ut over artiumsnivå, evt. relevant praksis,
- ha erfaring fra forsikring eller annen salgsfaring med gode resultater, men ingen betingelse da full opplæring blir gitt,
- kunne arbeide målrettet, strukturert og selvstendig,
- trives med en hektisk arbeidsdag med variert arbeidstid.

Stillingen er ansvarsfull og krevende. Vi tilbyr derfor:

- gode lønnsbetingelser,
- bil- og telefonordning,
- fri pensjons- og gruppelivsforsikring,
- opplæring i salg og forsikring ved Gjensidigeskolen,
- gode utviklingsmuligheter.

Ønsker du flere opplysninger om stillingen, kan du ringe salgsleder Edvard Nesland, tlf. 09/87 31 68, eller forsikringssjef Finn Kjolberg, tlf. 09/94 12 65.

Søknad sendes Follo Gj. Brannkasse, postb. 34, 1430 Ås, innen 1. febr. 91.

Follo Gjensidige Brannkasse

Aker-konsernet er med sine 12.500 ansatte og 12 milliarder kroner i omsetning ett av Norges største privateide industrieselskap. 3.000 av de ansatte er tilknyttet virksomhet utlandet. Selskapets virksomhet er delt i to divisjoner: **Sement/byggevarer** og **Olje/gass teknologi**.

Aker Elektro a.s er det ledende firma innenfor feltet offshoreinstallasjon i Norge, og har også betydelige leveranser til industri på land. Hovedvirksomheten er organisert i to divisjoner.

Divisjon Installasjon med 800 ansatte star for gjennomføring av store offshore-prosjekter, fra prosjektering til idriftsettelse, service og vedlikehold av elektriske anlegg og instrumenteringssystemer.

Divisjon Produkt med sine tverrfaglige ressurser innen elkraft og automatisering, kan tilby totalleveranser innen prosess-styring og kraftdistribusjon til norsk offshore- og landbasert industri. Divisjonen har 110 ansatte, hvorav 45 sivil. Ing./Ing.

Selskapet har hovedkontor på Stord og regionkontor på Stord, i Verdal, Bergen og Stavanger.

I forbindelse med vår satsing innen automatisering søker vi:

Seksjonssjef Automatisering

Seksjonssjefen vil få ansvar for Automatiserings-seksjonen på divisjon Produkt, som består av to avdelinger, Industri og Offshore, med en budsjettet omsetning i 1991 på ca. 40 mill. kr., og en ingeniorstab på 30 personer.

Seksjonen, som er under sterk oppbygging, er egen resultatenhet.

Stillingen er meget selvstendig. Den som ansettes vil tilhøre lederguppen og spille en sentral rolle i Aker Elektros utvikling som produkt-/systemleverandør. I tillegg til utfordrende arbeidsoppgaver, kan vi tilby gunstige ansettelsesvilkår for den rette personen. Bedriften kan skaffe bolig på Stord.

Søker bor ha høyere teknisk utdannelse, samt noen års erfaring som leder, være handlekraftig, resultat- og markedsorientert.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til divisjonssjef Jan Olaf Bommen.

Skriftlig søknad med kopier av vitnemål og attestater sendes vårt personalkontor innen 1.2.91.

Aker Elektro a.s

5410 SAGVÅG. Telefon (054) 92 000

Avd. leder - kjøtt

Et av Sørlandets største supermarked søker leder til kjøttavdelingen.

Kjøttavdelingen er en svært viktig avdeling i supermarkedet. Den som ansettes må i tillegg til å være en dyktig leder, også være en meget dyktig fagmann.

Kort om hva vi forlanger:

- Meget gode fagkunnskaper - Evnen til å lede og inspirere medarbeidere
- Økonomisk innsikt - Vedkommende bør ellers ha godt humor og ikke være redd for å ta et ekstra tak. Ærlighet er en selvfølge.

Vi kan tilby:

- Gode økonomiske betingelser for den rette person - Sikker arbeidsplass
- Topp moderne supermarked - Vi kan være behjelplig med å skaffe bolig.

Er dette noe for deg, så send oss søknad med kopier av vitnemål og attestater innen 25. januar.

Ringoen A/S Stålveien 5 Boks 4 4601 Kristiansand. Mrk.: Tore Verås

Fellesdata er spesialbankenes statosentral og markedsleder innen moderne bankteknologi. Vi er 500 ansatte og driver på et oppkalt teknologisk part med 120 spesialbanker over hele landet. Inkasso i Sverige og en del av Europas mest avanserte datateknologi med en markedsleid posisjon i Europa. IBM 3090 - mod 6000 IBM 3090 - mod 5000 og Amiga 5880.

DIVISJON FOR DISTRIBUERTE BANKPRODUKTER utvikler og formidler løsninger for bankene bl. a. innen saksgang og beslutningsstøtte.

SYSTEM-/SENIORKONSULENT LEDELESSESINFORMASJON

Det er ledig stilling som systemkonsulent for utvikling og vedlikehold av et nytt ledelsesinformasjonssystem.

Systemet baseres på PC og MVS stormaskin, med uttrekk av økonomi- og statistikkdata fra systemer på stormaskin. I første fase implementerer vi rapportering/budsjetting over bankenes hovedbok. Systemet vil på sikt utvides til å dekke andre områder for ledelsesinformasjon. Personen vil få ansvaret for PC-siden av systemet.

Vi søker en erfaren medarbeiter som

- Har evnen til å arbeide selvstendig
- Er utadvendt, kan ta initiativ og ansvar
- Har erfaring med moderne systemutviklings-verktøy
- Har utdanning på universitets-/høgskolenivå innen områdene økonomi og EDB

Til gjengjeld kan vi tilby:

- En trygglek arbeidsplass i moderne lokaler
- Et godt sosialt miljø
- Gode videreutdanningsmuligheter

Spørsmål om stillingen kan rettes til Ketil Nygaard eller Frode Ihlen på tlf. (02) 52 80 80.

Skriftlig søknad vedlagt vitnemål og attestater merket «9103-RS» sendes Personalseksjonen innen 01.02.91.

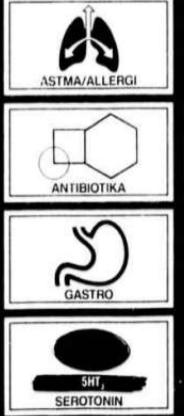
Nedre Skøyenvei 26 Postboks 248 Skøyen 0212 OSLO 2

Telefon: 02-52 80 80 Telex: 02-52 85 10

Fremgangsrikt legemiddelfirma utvider

Glaxo AS ble etablert i Norge 1981, og er i dag et av Norges ledende legemiddelfirma. Vi har markedsleid produksjon innen flere områder og vi forbereder lanseringen av flere nye produkter.

Originale legemidler på områdene:

Til nyopprettet stilling søker vi:

Legemiddel- konsulent Østlandet

Legemiddelkonsulenten skal informere helsepersonell, i og utenfor sykehus, om våre produkter.

Passende bosted er Oslo-området.

Vi søker en resultatorientert person med gode samarbeidsvevner. Fortrinnsvis ønsker vi en registrert legemiddelkonsulent. For ikke-registrerte søkerer er eksamen fra universitet eller høyskole innen et naturvitenskapelig fagområde ønskelig.

Glaxo AS byr på et ung og positivt miljø med mange utfordrende oppgaver.

Vi kan tilby grundig opplæring og konkurransedyktige betingelser for den rette personen.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Kjell Magnar Hauger, tlf. (02) 15 19 45.

Søknad med kopier av vitnemål og attestater sendes oss innen 24. jan. 1991. Alle søknader behandles konfidensielt.

Glaxo

AVDELING: GASTRO

Glaxo AS, Postboks 4312, Torshov, 0402 Oslo 4.

LANDSFORENINGEN FOR BYGG OG ANLEGG, tidl. Entrepreneurenes Lands-sammenslutning, er Norges ledende arbeidsgiver- og næringsorganisasjon i B/A-industrien.

Landsforeningen for

Bygg og anlegg

LBA består av ca. 160 bedrifter med en omsetning på ca. 20 milliarder kr.

Landforeningen for

Bygg og anlegg

DYKTIG JURIST

Vi søker godt kvalifisert jurist til vår serviceavdeling.

Arbeidsfelt er i det vesentlige rådgivning til medlemsbedriftene, i spørsmål innen anbuds-, bygg-, entreprenør- og kontraktsrett, men vi kommer også ofte inn på tilgrensende områder.

I tillegg arbeider vi i forhold til myndigheter og organisasjoner med spørsmål av betydning for bygg- og anleggssentralens arbeidsvilkår.

Stillingen gir en enestående mulighet til å opparbeide spesialkompetanse innenfor et viktig juridisk område.

Vi kan tilby gode lønns- og arbeidsvilkår, og vi holder til i trivelige lokaler sentralt i Oslo.

Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til Inga Dolve eller Trygg Willy Buer, tlf. (02) 46 18 54.

Skriftlig søknad sendes snarest til:

Landsforeningen for bygg og anlegg

Serviceavdelingen

Holtegt. 26, 0355 Oslo 3.

Nesodden kommune

Nesodden ligger attraktivt til innerst ved Oslofjorden, bare 20 min. båtreise fra Aker Brygge i Oslo, med gode offentlige kommunikasjoner, og har ca. 13 000 innbyggere. Kommunen har rike tilbud på friområder, badebasser, idrettsanlegg og lysloyper.

INKASSOMEDARBEIDER ØKONOMIKONTORET

100% engasjementstilting ut 1991 som saksbehandler vedr. inkasso på tyngre skattesaker. Det kreves erfaring fra inkassovirksomhet fra offentlig eller privat sektor. Stillingen ønskes tiltrådt snarest. Evt. forlengelse av engasjementet vil være avhengig av kommunestyrets godkjenning.

Avlønning Itr. 17–23.

Tlf. 09/ 91 10 60 – økonomisjef Arve Rudi.

BARNEVERNKONSULENT SOSIALAVDELINGEN

100% stilling. Barnevvernksulenten samordner barnevvernbeidet i avdelingen. Søkere må ha bred erfaring fra barneværk og utdanning som sosionom eller barneværnpedagog. Veilederkompetanse og viderutdanning vil bli tiltagt vikt ved ansettelsen.

Avlønning Itr. 24.

Tlf. 09/ 91 34 00 – barnevvernksulent Ruth-Leni Førde eller sosialsjef Bjørn Hennum.

SOSIALKONSULENT/NESTLEDER (VIKARIAT) SOSIALAVDELINGEN

100% stilling, vikariat inntil videre. Sosialkonsulenten er sosialsjefens stedfortreder og leder sosialomsorgsgruppen. Søkere må ha erfaring fra kommunal sosialomsorg og fortrinnsvis ha utdanning som sosionom.

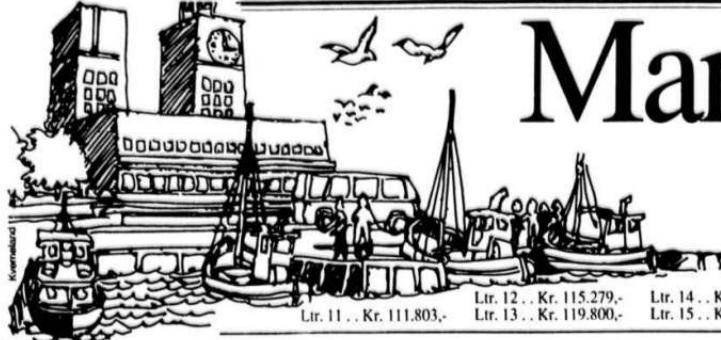
Avlønning Itr. 26.

Tlf. 09/ 91 34 00 – sosialsjef Bjørn Hennum.

SOSIALKURATOR/SAKSBEHANDLER (VIKARIAT) SOSIALAVDELINGEN

100% stilling, vikariat ut 1991, men med mulighet til forlengelse. Stillingen er lagt til sosialomsorgsgr

Mange muligheter i Oslo kommune

Sykehusene

Aker sykehus

MEDISINSK STORAVDELING

Off. Godkj. Hjelpepleiter

Post 9
Vikariat 1.2.91-31.1.92 med mulighet til forlengelse/fast ansettelse, 28,5 tuke. Turnus. Arbeid over 3. helg.

Post 9 er lengseskjen pluss generell indremedisin. 20 senger.

Ltr. 18-20.

Opplysningsruter ved klinikkovsversykepleier, tlf. 02-89 48 74 eller 89 44 27.

Søknad til personal- og lønnsavdelingen, Aker sykehus, 0514 Oslo 5.

Dikemark sykehus

Barnehagekonsulent

Barnehagekonsulenten er den daglige administrative og faglige leder av sykehusets 4 personalfarhager. Det er utarbeidet egen stillingsinstruks for stillingen.

Barnehagekonsulenten skal være utdannet fra folkehøyskolen. Ved tilsettelsen vil det bli lagt vekt på lang praksis og innledende kjennskap til barnehagevirksomhet samt erfaring i ledelses- og personaladministrasjoner/saksbehandling. Det vil bli lagt stort vekt på gode samarbeidsevner.

Ltr. 22-25. Ref. nr. 5 B.

Nærmere opplysninger ved personalsjef Hans Hennum, tlf. (02) 90 84 25 eller barnehagekonsulent Anna Knoph, tlf. (02) 90 84 31.

Søknad sendes LPK-seksjon B, Dikemark sykehus, 1385 Solberg.

Psykisk klinikk, Vinderen

Forsker

SEFO NR. 5671. Ved Psykiatrisk

Bydelene

Bygdøy Frogner Bydel 1

Avdelingssjef

Pleie- rehabilitering- og omsorg. Etter omorganisering er stilling som seksjonsleder hjemmetjenesten omgjort til avdelingssjef. Stillingen rapporterer direkte til adm. sjef og har fått utvidede fullmakter.

Stillingen har ansvar for å lede og samordne alle hjemmetjeneste- og institusjonsinstitusjoner i bydelen, og er i adm. sjefs lederguppe.

PRO-sjefen har ansvar for planlegging og utvikling av avdelingers tjenester med sikte på en best mulig service overfor bydelens beboere.

Søker bør ha høyere helse- eller sosialfaglig utdanning og ledersfaring. Det vil bli til seg vikt på PRO-sjefen:

- Kan arbeide målrettet og resultatorientert.

- Kan motiveres og inspirere sine medarbeidere.

- Er utdannet og har evne og vilje til samarbeid.

Ltr. 20. Det er spesielt lønnsmyndigheten om høyere plassering etter omorganiseringen.

Nærmere opplysninger ved adm. sjef Britt F. Rosvåg, eller personalsjef Eva Bing Lorentzen, tlf. 55 85 01.

Søknad sendes Bygdøy Frogner bydelsforvaltning, postboks 2553 Solli, 0203 Oslo 2.

Jordmor

Søker til Frogner helsestasjon, Gabelsgt. 38, 0272 Oslo 2.

1 dag pr. uke m/mulighet for noe utvidet arbeidssted. Lønn forholdsmessig etter tlf. 20-23.

Nærmere opplysninger ved Linnéa Kristensen, tlf. 44 27 40/44 15 24.

Søknad sendes helsestasjonen.

St. Hanshaugen Ullevål Bydel 3

Kveset ungdomshjem

Kveset ungdomshjem eies og drives av Oslo kommune. Barneverninstitusjonen er et tilbud til ungdommer i alderen 13-18 år, og har 10,5 stillingshjemler. Kveset ligger i Gjerdrum kommune ca. 35 km nord for Oslo sentrum.

Styrerassistenter

Søker må være utdannet barnevernspedagog. Innan høyere relevant utdanning kun også godkjennes. Søker må ha minst 2 års praksis fra arbeid i diagnostisering for barn og ungdom, hvorav minst et år etter endt utdanning. I tillegg bør den som tilsettes, ha erfaring fra administrativt arbeid eller teoretisk skolerig.

Vi tilbyr deg 12,5, turnusløft og klesgodtgjørelse. Arbeid til en kveld i ukauen, en helg pr. mnd. og resten dagtid.

35,5 tuke. Det er muligheter til å skaffe personaltøl. Nærmere opplysninger fås ved henvens-

Ltr. 11 .. Kr. 111.803,-

Ltr. 12 .. Kr. 115.279,-

Ltr. 13 .. Kr. 119.800,-

Ltr. 14 .. Kr. 124.094,-

Ltr. 15 .. Kr. 128.490,-

Ltr. 16 .. Kr. 132.985,-

Ltr. 17 .. Kr. 137.332,-

Ltr. 18 .. Kr. 142.450,-

Ltr. 19 .. Kr. 148.583,-

Ltr. 20 .. Kr. 155.311,-

Ltr. 21 .. Kr. 161.904,-

Ltr. 22 .. Kr. 168.836,-

Ltr. 23 .. Kr. 176.184,-

Ltr. 24 .. Kr. 184.097,-

Ltr. 25 .. Kr. 190.543,-

Ltr. 26 .. Kr. 196.963,-

Ltr. 27 .. Kr. 204.019,-

Ltr. 28 .. Kr. 211.603,-

Ltr. 29 .. Kr. 219.555,-

Ltr. 30 .. Kr. 227.932,-

Ltr. 31 .. Kr. 236.669,-

Ltr. 32 .. Kr. 245.584,-

Ltr. 33 .. Kr. 255.283,-

Ltr. 34 .. Kr. 265.389,-

Ltr. 35 .. Kr. 276.048,-

Vaktmester som anses bør ha fullført vaktmesterskole og ha praktisk yrkesfaring fra helseinstitusjon.

Førerkurs klasse to. Gode samarbeidsevner. Oppgi referanse i skoiken.

Ltr. 18-20. Arbeid 37,5 tuke.

Ønsker du mer informasjon om stillingen ta kontakt med styret Jan Olav Skoglund på tlf. 73 07 00.

Søknad sendes til Adamstuen sykehus, Kirkevei 161, Postboks 38, 0450 Oslo 4.

Konsulent

Barnehager

Søkes til St. Hanshaugen Ullevål bydelsforvaltning. Stillingen sorterer under kulturaudelingen, seksjon for barnehager.

Ltr. 22-29.

Nærmere opplysninger ved kst. overlege I. Malauas, tlf. (02) 45 41 28.

Søknad med opplysninger om utdannelse, tidligere forskningsfaring, vitenskapelige publikasjoner osv., sendes Psykiatrisk klinikk, Boks 85 Vinderen, 0319 Oslo 3, innen 8. februar.

Ledende Ergoterapeut

Vikar. SEFO NR. 6336. Ved Psykiatrisk klinikk, Vinderen, avd. for stoffmisbrukere, blir stilling ledig i tiden 1. april - 1. november 1991. Avd. for stoffmisbrukere er en enhet med 10 døgnplasser og et ettervernsleilighet for 5 beboere.

Avdelingen har lang erfaring gjennom å være en av de eldste institusjonene innenfor stoffmisbruk-omsorg. Den senere tid har vi utviklet nye områder som familieterapi, inntak av gravide ved følger, og et ettervernsleilighet for 5 beboere.

Det vil bli lagt vekt på en aktivitet med planlegging og utføring.

Opplysningsruter ved klinikkovsversykepleier, tlf. 02-89 48 74 eller 89 44 27.

Søknad til personal- og lønnsavdelingen, Aker sykehus, 0514 Oslo 5.

Dikemark sykehus

Barnehagekonsulent

Barnehagekonsulenten er den daglige administrative og faglige leder av sykehusets 4 personalfarhager. Det er utarbeidet egen stillingsinstruks for stillingen.

Barnehagekonsulenten skal være utdannet fra folkehøyskolen. Ved tilsettelsen vil det bli lagt vekt på lang praksis og innledende kjennskap til barnehagevirksomhet samt erfaring i ledelses- og personaladministrasjoner/saksbehandling. Det vil bli lagt stort vekt på gode samarbeidsevner.

Ltr. 22-25. Ref. nr. 5 B.

Nærmere opplysninger ved personalsjef Hans Hennum, tlf. (02) 90 84 25 eller barnehagekonsulent Anna Knoph, tlf. (02) 90 84 31.

Søknad sendes LPK-seksjon B, Dikemark sykehus, 1385 Solberg.

Psykisk klinikk, Vinderen

Forsker

SEFO NR. 5671. Ved Psykiatrisk

Barnevernsekspersonal

Barnevernsekspersonal er en del av barnevernsekspersonal.

Ltr. 19-23. Arbeid 37,5 tuke.

Søknad sendes til St. Hanshaugen Ullevål bydelsforvaltning, Postboks 3892 Ullevål hageby, 0805 Oslo 8.

Frydenberg Barnevernssenter, Avd.2, Kokk

1/2 engasjementstilling fra snarest til 31,5 med mulighet for forlengelse.

Planlegging og innkjøp, forberedelse av mottaker, daglig rhendom av kjøkken. For stillingen kreves utdanning innen husholdning.

Ltr. 18-19 ul/fagrev, tlf. 18-21 m/tuke. Arbeid 37,5 tuke.

Evt. henvendelse rettes til Hege Sundt eller Gustav Blom, tlf. 38 00 35.

Søknad sendes Frydenberg Barnevernssenter, avd. 2, Frydenbergvgn. 37, 0575 Oslo 5.

Sagene Torshov Bydel 4

Sagene helsestasjon

Helsesøster

Arbeidet omfatter spesialbarn og skolehelsearbeid. Helsesøster har undervisningsplikt overfor studenter fra høgskole for helsestøtstre (jordmodre) og sykepleiere.

Ltr. 20-23. Arbeid 37,5 tuke.

Nærmere opplysninger og søknad til led. helsesøster Ragna Sande Fiborg, tlf. 18 10 80, Sagene helsestasjon, Drøbakgt. 1, 0463 Oslo 4.

Jordmor

Fast stilling på Sagene/Torshov i bydel 4.

Hensetning 09.00-17.00 pr. 28 timer pr. uke.

Ltr. 19-23 + ekstra tittel etter 2 år. 2% pensjonstilkjennelse delles kommunen.

Bydelens har til helsestasjonen. Sagene og Sandaker, hvor det drives svangerskapskontroll - etterkontroll - preventivmedisinering og fødselsforberedende kurs. Bydelens har også gynnekolog knyttet til helsestasjonen.

Nærmere opplysninger og søknad til led. helsesøster Ragna Sande Fiborg, tlf. 18 10 80, Sagene helsestasjon, Drøbakgt. 1, 0463 Oslo 4.

Sagene sosiakkontor

Kontor har idag 38,5 stillingshjemler

ført på sosiakkontor og kontorsjonskontor. Kontoret har egne stillinger for økonominstitut, tilstedskonsulent, helseomsorgsmedarbeider og bolig- og sosialkonsulent. Kontoret har også opprettet en pensjonstilkjennelse.

Nærmere opplysninger og søknad til led. helsesøster Ragna Sande Fiborg, tlf. 18 10 80, Sagene helsestasjon, Drøbakgt. 1, 0463 Oslo 4.

Sagene sosiakkontor

Kontor har idag 38,5 stillingshjemler

ført på sosiakkontor og kontorsjonskontor. Kontoret har egne stillinger for økonominstitut, tilstedskonsulent, helseomsorgsmedarbeider og bolig- og sosialkonsulent. Kont

Sentralbord: 86 30 00Akersgaten 51,
boks 1178 Sentrum, 0107 Oslo 1Telex Oslo 71 230
Telefax 42 63 25Telefax annonser:
02/86 40 98 - 33 27 78
Eksp. tid hverdag:
Telefonn. kl. 7-18.
Lørdager kl. 8-13.
Dødsfallannonser:
telefax 02/33 27 78
til kl. 18. For sondag:
Innen lørdag kl. 9.Annonser: **41 89 89**
11 50 40Bestilling av abonnement,
adresseforandringer, klager
på levering etc.Bergen: Rune Indres
Tlf. 05/23 16 38Kristiansand:
Oivind Løvaas
Tlf. 042/71 020Sandebygd:
Rune Brynhildsen
Tlf. 034/66 295Amman:
John Harbo
Tlf. 095 9626 65 91 14Hongkong:
Gunnar Filseth
Tlf. 095 852 8 13 86 91New York:
Arne B. Thorbjørnsen
Tlf. 095 1914 83 30 542Washington:
Per Egil Hegge
Tlf. 095 1202 78 50 658Fredrikstad:
Kolbjørn Eggen
Tlf. 09/31 31 97Skien:
Per Simon Mustvedt
Tlf. 03/50 00 24Stavanger:
Trond Bo
Tlf. 04/58 13 20Bonn:
Nils Morten Udgård
Tlf. 095 49228 21 92 34London:
Kjell Dragnes
Tlf. 095 44 713 53 56 56Stockholm:
Nils Chr. Helle
Tlf. 095 468 61 89 701Lillehammer:
Gunn Gravdal
Gunnar T. Larsen
Tlf. 062/63 140Trondheim:
Bente Haarstad
Tlf. 07/51 61 45Tromsø:
Erik Veigard
Tlf. 083/85 224Brussel:
Per Nordrum
Tlf. 095 322 23 80 811Moskva:
Torgny Hinnemo
Tlf. 095 7095 24 36 747Avfotografering av Aftenpostens annonser for
videre reproduksjon er ikke tillatt uten avtale**SORRY**

Apropos stikkpris-prinsippet: Hva koster viere fredsforskerne oss pr. stik?

SORRY.
e. Trollhaugens Tass**Været idag****Ostlandet:** Lett bris.
Skyet og døsig i sørlige områder, lokal tåke.
Tidlig pent i nord.**Agder/Telemark:** Sørlig bris. Skyet, mulighet for lett sne av og til, litt regn på kysten.**Vestlandet sor for Stad:** Sørlig bris. Skyet eller delvis skyet, stort sett oppholdsvær.**More og Romsdal, Trondelag:** Sørlig vind, opp til kuling. Pent vær, senere noe tilskytende fra vest.**Nordland:** Sørvestlig kuling. Regn og regnbygger, sne i fjellet, lite nedbør sor for Bodø.**Troms og Finnmark:** Sørvestlig kuling på kysten. Regn og regnbygger, sne i fjellet, lite nedbør på vidda og i Øst-Finnmark.**Oslo idag:**
Ventet temperatur kl. 14: -3°. Solen opp kl. 9.00 og ned kl. 15.55. Dagen er blitt 1 time og 1 minutt lengre siden vintersolhverv. Månen opp kl. 9.32 og ned kl. 19.24. Hoyann kl. 5.38 og kl. 18.19, lavvann kl. 11.50.**Trondheim idag:**

Ventet temperatur kl. 14: 0°. Solen opp kl. 9.32 og ned kl. 15.26. Dagen er blitt 1 time og 21 minutter lengre siden vintersolhverv. Månen opp kl. 9.47 og ned kl. 19.14. Hoyvann kl. 0.56 og kl. 12.58, lavvann kl. 6.57 og kl. 19.31.

Utlantet kl. 13:00:Amsterdam..... 3 skyet
Athens..... 6 skyet
Beograd..... 3 skyet
Berlin..... -2 pent
Brussel..... 3 skyet
Dubrovnik..... 4 pent
Genève..... 1 pent
Hamburg..... 0 skyet
Helsingfors..... -5 pent
Kairo..... 18 skyet
Kanariøyene..... 20 pent
Kreta..... 10 skyet
København..... 0 skyet
Lisboa..... 12 skyet
London..... 5 regn
Madrid..... 5 skyet
Malaga..... 13 pent
Mallorca..... 12 skyet
Marseille..... 7 skyet
Moskva..... -3 skyet
Paris..... 5 regn
Praha..... -2 pent
Reykjavík..... -1 bygger
Rhodos..... 12 pent
Roma..... 6 skyet
Stockholm..... -2 skyet
Tunis..... 12 skyet
Warszawa..... -3 pent
Wien..... -3 pent
Zürich..... 0 skyet**De neste fire dagene:**

Det østenfjelske, fjellatrakene i Sør-Norge: For det meste sørvestlig bris, av og til kuling på kysten og i fjellet. Litt regn av og til, litt sne i indre strok. Mildt, varierende temperatur i innlandsdelen.

Vestlandet: Sor- og sørvestlig bris, av og til kuling på kysten og i fjellet. Perioder med regn og regnbygger, sne i indre og høyreleggende strok. Varierende temperatur, gjennomgående mildt.

Trondelag, More og Romsdal: Sørvestlig bris, av og til kuling på kysten. Sludd- og snøbygger, oppholdsvær sist i perioden. Varierende temperatur.

Nordland: Etterhvert vestlig kuling, tidsvis storm på kysten, minkende til bris. Snøbygger, etterslutt oppholdsvær. Kaldere.

Troms, Finnmark: Først i perioden sørvestlig kuling. Sludd og regn, vesentlig vest for Nordkapp. Mildt. Senere nordvestlig storm. Snøbygger. Minkende vind i Troms sist i perioden. Kaldere.

Må kjøpe bil tilbake

KOLBJØRN EGGEN

Fredrikstad. Fredrikstad byrett har avgjort en dom som gir to drosjeeiere i Fredrikstad og Sarpsborg tilbake 20 prosent av nybilprisen på Fiatene de ville bytte inn, slik en annonsse lovet. Gjenkjøpsavtales har ellers ikke vært så lett å få oppfylt etter Fiat-journalistene. Det er ikke en finansieringspakke

tilbud om gjenkjøpsavtales. Den gang hevdet Fiat-forhandleren i Fredrikstad at kundene måtte gå til importoren for å få pengene sine. Det har ikke gjort det enklere for Fiat-eiere at importoren, Norsk Auto, er konkurs. Retten slår fast på gjenkjøpsavtalesen etter forhandlerens ansvar.

I annonsen het det at hele Fiat-modellserien står til disposisjon hos forhandleren "med en finansieringspakke

som er uslæelig i dagens pengemarked: 20 prosent kontant (lovbestemt). Restbeløpet som to års avdragsfritt lån – 14,5 prosent etterskuddsrente (som trekkes fra på selvangelen). Vi garanterer deg minimum 80 prosent gjenkjøp etter to år, dvs. at hele lånebeløpet avskrives ved innbytte! Rentene er garantert «fryst» i de to årene. Hvis du vil beholde bilen ut over to år, ordner vi finansiering.

Byrettsjustitiarius Knut Vadla fastslår at forhandleren er ansvarlig for annonsen, og at de to drosjeeiene har holdt seg innen tidsfristene. Den avgjorte dommen innebefatter at de to drosjeeiene, som er bredder, hver skal ha 206 400 kroner av forhandleren for bilene, som de i mai 1987 betalte 258 000 kroner for. I tillegg kommer saksomkostninger på 22 680 kroner.

Legestress var tariffbrudd

SYLVIE LEANDER

Legestabber på sykehus skjer sjeldent på grunn av stress blandt de ansatte. I de saker Legeforeningen har vurdert, kan det heller ha vært brudd på tarifavtalen, sier presidenten, Jon Haffner.

I de siste måneder har presenten i stigende grad rettet sakens mot utslette sykehuset. Legestabber er blitt forklart med et umenneskelig arbeidspress.

I hvilken grad sykehusleger er utsatt for stress eller ikke, varierer frasted til sted. I det store og hele er nok arbeidspresset størst på de større sykehusene. Et alternativ er da å ansette flere leger, men det kan igjen få ringvirkninger for lededegekingen på lokalsykehusene, sier Haffner.

Hvis vi går inn for å øke antall legestillinger i de store institusjonene, kan dette tappe distrikts-Norge for spesialister. Det hele blir en balansegang mellom hensynet til overtidssarbeide og hensynet til ledige stillinger.

For anestesileger og isteden øket stillingstallet, tömte de store deler av landet for anestesileger, forklarer Haffner.

Han påpeker at de tilfeller av legestress som Lægeforeningen har behandlet, synes å ha sammenheng med brudd på tarifavtalen. Det gjøres dels i lojalitet til arbeidsgiver, dels på grunn av økonomisk vinning.

Oslo politikammer har leiet et privat grave-maskinfirma til arbeidet med å undersøke om likene av to savnede menn finnes i en stor haug komprimert avfall på Grønmo sop-pelfylling.

JØRGEN R. LOHNE

Fungerende kriminalsjef i Oslo, politiinspektør Knut R. Mikkelsen, sier at gravingen etter planen skal begynne mandag morgen.

Forsvaret ga onsdag beskjed om at det ikke hadde mulighet for å bista etterforskerne med letingen. Oslo po-

litikammer var dermed nødt til å finne andre samarbeidspartnere til den omfattende og krevende oppgaven.

Politivadelingsjef Magnus Larsen sier at 15 tjenestemenn, ledet av Asteds-spesialister, vil undersøke det avfallat maskinfireren graver opp for om mulig å finne menneskerester. En 47 år gammel Larvik-mann som er sikted for å ha bistått den antatte gjerningsmannen etter drapene, har forklaart at de to som skal være drept, ble skjæret opp med motorsag og at de parterte likene ble dumpet på fyllingen.

Den 33 år gamle Arve Einar Hansen er utsøkt for dobbeltmordet. Politiet mener han kan befinner seg i Thailand.

– Vi har ingen klare opplysninger om hvor i landet han eventuelt oppholder seg, og kan derfor vanskelig be etterforskerne med vansklig beklagelse om assistan-

Vinter- eventyr venter de fleste

**GEIR ARNE
AMLIEN**

Massevis av sne og kuldegrader. Ja, skientusiaster, nå ser det ut til at vinteren endelig har fått seg fast. Det er glimrende skiføre over store deler av landet.

Det er noen dager siden sneen ligger ned, men den er ikke turloper eller alpinentusiaster, er det nok av loyper og bakker å bolte seg i. Og meteologene regner med at det kan bli enda mere sne i dagene som kommer.

Mest sne finner du i områdene Gausdal/Skål, Rauland/Vinje, Voss og Odda, hvor snedybden er fra 130 til 220 centimeter, ifølge NORTRAS snerapport fra igår.

Kort rapport fra endel kjenner skisentre:

Oslomarka: Minus åtte grader, 70–100 cm sne. 65 km preparerte loyper.

Gjøvik: Minus 16 grader, 50–65 cm sne. 65 km preparerte loyper.

Trysilfjell: Minus to grader, 115 cm sne. 65 km preparerte loyper.

Lillehammer: Minus ti grader, 110–125 cm sne. 65 km preparerte loyper.

Ringebu/Jellet: Minus 10 grader, 60–80 cm sne. 100 km preparerte loyper.

Fagernes-området: Minus 15 grader, 60–100 cm sne. 100 km preparerte loyper.

Kongsberg: Minus 17 grader, 65–80 cm sne. 40 km preparerte loyper.

Norefjell: Minus tre grader, 100 cm sne. 100 km preparerte loyper.

Geilo: Minus 11 grader, 60–75 cm sne. 70 km preparerte loyper.

Finse: Minus 10 grader, 150 cm sne. Skihengerbare går bare i helgene.

Voss: Minus to grader, 120–150 cm sne. 12 km preparerte loyper.

Et servicesenter Oslo aldri har sett maken til

Bo trygt på Grønlands Torg!

Suksessen Grønlands Torg er enestående som boligprosjekt på mange måter, og servicetilboden er intet unntak: Oslo har aldri sett maken. Trygghet, miljø og tilbod om hjelp og service døgnet rundt skal gjøre det godt og trivelig for beboere i alle aldersgrupper. Vår egen Servicesentral vil sørge for at hver en som bor på Grønlands Torg får servicetjenester tilpasset egne ønsker.

VÅRE VAKTMESTERE SKAL VÆRE VIRKELIGE "VAKT-MESTERE".
Et trygt og godt miljø skapes, gjennom aktiv innsats. På Grønlands Torg vil det alltid være noen på vakt som holder øye med området. Er det noe sted du fortjener å kunne føle deg trygg, så er det sannelig der du bor.

TRENGER DU HJELP? KONTAKT SERVICESENTRALEN.
Har du låst deg ute? Har en pakning røket på badet? Folkene på Servicesentralen kan hjelpe deg med når sagt hva som helst – gjøre innkjøp, vanne blomstene eller ta inn posten når du er bortreist, lufta Fido, ordne med storrenjøring... Trenger bilen litt ekstra stell før du gjort det i garasjeanlegget. Vi setter ingen grenser for de praktiske

ØNSKER DU TRYGGHETSALARM? DET ORDNER SERVICESENTRALEN.
Muligheten for rask og effektiv hjelp når det virkelig trenges har vært lagt inn i planleggingen helt siden starten. Også på dette området kan du være sikker på at Grønlands Torg har byens beste tilbod.

Treff naboen og ha det hyggelig på Grønlands Torg.

AKTIVT BOMILJØ

Her kan du oppleve mer enn å mate duene! Alle generasjoner skal trives på Grønlands Torg. I vårt eget bosenter møter du andre livsglade mennesker for å skape et miljø til glede for alle, med hyggetroff og turer. Og utenfor stuedøren har dere storheng Oslo's enorme tilbod av opplevelser å øse av...

Velkommen til Servicesentralen!
Lørdag og søndag kl. 12-16 vil Sidsel, Per og Stein fortelle deg mer om byens beste servicetilbod.VISNINSLEILIGHETENE ER ÅPNE
LØRDAG OG SØNDAG KL. 12-16
MANDAG TIL FREDAG KL. 17-19
Eller etter nærmere avtaleFor nærmere orientering og visning:
Selmer Oslo A.S.
Salgskontoret,
Grønlandsleiret 1. Tlf. 17 09 10
åpent kl. 9-17
Pb. 9006 Vaterland, 0134 Oslo 1